KUR'ÂN-I KERÎM VE MUHTASAR

KELİME MEÂLİ

Hayrât Neşriyat

Eser Kod No: 311
ISBN 978-975-9023-83-6

1	Fâtiha	1	1	7	5
2	Bakara	1	1	286	87
3	Âl-i İmrân	49	3	200	89
4	Nisâ	76	4	176	92
5	Mâide	105	6	120	112
6	En'âm	127	7	165	55
7	A'râf	150	8	206	39
8	Enfâl	176	9	75	88
9	Tevbe	186	10	129	113
10	Yûnus (as)	207	11	109	51
11	Hûd (as)	220	11	123	52
12	Yûsuf (as)	234	12	111	53
13	Ra'd	248	13	43	96
14	İbrâhîm (as)	254	13	52	72
15	Hicr	261	14	99	54
16	Nahl	266	14	128	70
17	İsrâ	281	15	111	50
18	Kehf	292	15	110	69
19	Meryem	304	16	98	44
20	Tâ-Hâ	311	16	135	45
21	Enbiyâ	321	17	112	73
22	Hacc	331	17	78	103
23	Mü'minûn	341	18	118	74
24	Nûr	349	18	64	102
25	Furkān	358	18	77	42
26	Şuarâ	366	19	227	47
27	Neml	376	19	93	48
28	Kasas	384	20	88	49
29	Ankebût	395	20	69	85
30	Rûm	403	21	60	84
31	Lokmân (as)	410	21	34	57
32	Secde	414	21	30	75
33	Ahzâb	417	21	73	90
34	Sebe'	427	22	54	58
35	Fâtır	433	22	45	43
36	Yâ-Sîn	439	22	83	41
37	Sâffât	445	23	182	56
38	Sâd	452	23	88	38
39	Zümer	457	23	75	59
40	Mü'min (Gâfir)	466	24	85	60
41	Fussılet	476	24	54	61
42	Şûrâ	482	25	53	62
43	Zuhruf	488	25	89	63
44	Duhân	495	25	59	64
45	Câsiye	498	25	37	65
46	Ahkāf	501	26	35	66
47	Muhammed (asm)	506	26	38	95
48	Fetih	510	26	29	111
49	Hucurât	514	26	18	106
50	Kāf	517	26	45	34
51	Zâriyât	519	26	60	67
52	Tûr	522	27	49	76
53	Necm	525	27	62	23
54	Kamer	527	27	55	37
55	Rahmân	530	27	78	97
56	Vâkı'a	533	27	96	46
57	Hadîd	536	27	29	94
58	Mücâdele	541	28	22	105
59	Haşr	544	28	24	101
60	Mümtehıne	548	28	13	91
61	Saff	550	28	14	109
62	Cum'a	552	28	11	110
63	Münâfikūn	553	28	11	104
64	Teğâbün	555	28	18	108
65	Talâk	557	28	12	99
66	Tahrîm	559	28	12	107
67	Mülk	561	29	30	77
68	Kalem (Nûn)	563	29	52	2
69	Hâkka	565	29	52	78
70	Meâric	567	29	44	79
71	Nûh (as)	569	29	28	71
72	Cin	571	29	28	40
73	Müzzemmil	573	29	20	3
74	Müddessir	574	29	56	4
75	Kıyâme	576	29	40	31
76	İnsan	577	29	31	98
77	Mürselât	579	29	50	33
78	Nebe'	581	30	40	80
79	Nâziât	582	30	46	81
80	Abese	584	30	42	24
81	Tekvîr	585	30	29	7
82	İnfitâr	586	30	19	82
83	Mutaffifîn	587	30	36	86
84	İnşikāk	588	30	25	83
85	Bürûc	589	30	22	27
86	Târık	590	30	17	36
87	A'lâ	591	30	19	8
88	Gâşiye	591	30	26	68
89	Fecr	592	30	30	10
90	Beled	593	30	20	35
91	Şems	594	30	15	26
92	Leyl	595	30	21	9
93	Duhâ	595	30	11	11
94	İnşirâh	596	30	8	12
95	Tîn	596	30	8	28
96	Alak	597	30	19	1
97	Kadir	598	30	5	25
98	Beyyine	598	30	8	100
99	Zilzâl	599	30	8	93
100	Âdiyât	599	30	11	14
101	Kāria	600	30	11	30
102	Tekâsür	600	30	8	16
103	Asr	601	30	3	13
104	Hümeze	601	30	9	32
105	Fîl	601	30	5	19
106	Kureyş	602	30	4	29
107	Mâûn	602	30	7	17
108	Kevser	602	30	3	15
109	Kâfirûn	603	30	6	18
110	Nasr	603	30	3	114
111	Tebbet	603	30	5	6
112	İhlâs	604	30	4	22
113	Felak	604	30	5	20
114	Nâs	604	30	6	21

KUR'ÂN-I KERÎM'DE BULUNAN SECÂVENDLERİN KEYFİYETİ

Kur'ân-ı Azîmü'ş-şân'ı okuyan kişi "**secâvend**"lerin(•) ne ma'nâya geldiklerini iyi bilmelidir.

(م) Kesin olarak durmanın lüzûmuna alâmettir.

(ط) Cevaz ve lüzûma delâlet etmeden durmaya alâmettir.

(ج) Durmanın câiz olduğuna, durmak ve geçmek arasında serbestliğe alâmettir. Fakat durmak daha evlâdır.

(ص) Ruhsat alâmetidir. Yani tilâvet edenin nefesi daraldığı zaman durur, sonra geriden almaksızın devâm eder.

(ز) Cevaz alâmetidir. Fakat geçmek durmaktan daha evlâdır.

(لا) Durmanın câiz olmadığına alâmettir. "Durma! Çünki ma'nâ tamam değildir" ma'nâsındadır. Eğer zarûretten dolayı durursa, üzerinde durulmuş kelimeyi geriden alır. Fakat bu alâmet âyetin sonunda ise durur, sonra o âyeti geriden almaz.

(ق) Kurrâ'nın çoğuna göre geçmek alâmetidir, fakat durmak câiz olur.

(قف) Durmak için emirdir. "Latîf bir vakfe ile dur!" ma'nâsınadır. Bu, durmakta ma'nâ açısından bir fayda olduğuna işâret olarak, durmanın geçmekten daha evlâ olduğuna alâmettir.

(ع) Rükû'a alâmettir. Yani eğer okuyan namazda olur da rükû' etmek isterse, artık onun için münâsib olan, bu alâmette rükû' etmesidir. Çünki bu, kıssanın ve mev'ızanın tamamlandığına işârettir. (Ayrıca iki alâmet arasının bir "aşır" olduğunu gösterir. Namaz hâricindeki Kur'ân kırâatinde de evlâ olan, bu alâmetlerde kırâatin bitirilmesidir.)

(∴ ∴) Bu üç noktalar, birbirine geçmiş duruşa işârettir. Yani tilâvet eden eğer birinci noktalarda durursa, o zaman ikincide durmaz; eğer birincide durmazsa, o vakit ikincide durur. Tâ ki maksûd olan ma'nâ doğru olsun. Çünki her ikisinde de durursa, ma'nâ tamam olmaz.

(•) Okuma esnâsında durulup durulmayacak yerleri göstererek usûlünce okumaya yardım eden bu alâmetlere, hicrî altıncı asırda bunları ilk def'a Kur'ân-ı Kerîm'e koyan Muhammed bin Tayfûr es-SECÂVENDÎ'nin bu hizmetine teberrüken, ismine atıfla secâvend denmiştir.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ
مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ①
Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ② اَلرَّحْمٰنِ
Rahmân'-dır âlemlerin Rabbi Allah'a-dır hamd

الرَّح۪يمِۙ ③ مَالِكِ يَوْمِ الدّ۪ينِۜ ④
dîn gününün mâlikidir Rahîm'dir

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَع۪ينُۜ ⑤
yardım dileriz ancak senden ve ibâdet ederiz ancak sana

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَق۪يمَۙ ⑥ صِرَاطَ
yoluna dosdoğru yola bizi hidâyet eyle

الَّذ۪ينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْۙ غَيْرِ
değil kendilerine ni'met verdin o kimselerin ki

الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالّ۪ينَ ⑦
ne dalâlete düşenlerin ve kendilerine gazab edilmiş olanların

وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

1- FÂTİHA SÛRESİ *

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 7 âyettir.]

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

1- **Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle.**

2- Hamd, âlemlerin Rabbi(1) olan Allah'a mahsustur.(2)

3- *(O,)* Rahmândır, Rahîmdir.(3)

4- Dîn(4) *(hesab)* gününün mâlikidir.

5- *(Rabbimiz!)* Ancak sana ibâdet ederiz ve ancak senden yardım dileriz.(5)

6- Bizi dosdoğru yola hidâyet eyle!(6)

7- Kendilerine ni'met verdiğin kimselerin yoluna; gazab edilmiş olanların ve dalâlete düşenlerin *(yoluna)* değil!(7) *(Âmîn!)*(8)

(*) Meâl içerisinde geçen hâşiye rakamları, kitabın sonunda hâşiye bölümünde sahîfelere göre izâh edilmiştir.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ
مَدَنِيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

الٓمٓ ۝١ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
bir hidâyettir · onda · şübhe yoktur · o kitabdır ki · işte bu · elif lâm mîm

لِلْمُتَّقِينَ ۝٢ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُقِيمُونَ
hakkıyla kılarlar · ve · gayba · inanırlar · onlar ki · takvâ sâhibleri için

الصَّلٰوةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝٣ وَ الَّذِينَ
onlar ki · ve · infâk ederler · onları rızıklandırdık · o şeyden ki · ve · namazı

يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
senden önce · indirildi · o şeye ki · ve · sana · indirildi · o şeye ki · inanırlar

وَ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝٤ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى
bir hidâyet · üzeredir · işte onlar · kat'î îmân ederler · onlar · âhirete · ve

مِنْ رَبِّهِمْ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝٥
kurtuluşa erenler · onlardır · işte onlar · ve · Rablerinden

وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتٌّ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

2- BAKARA SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 286 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.(1)

2- İşte bu, o Kitab'dır ki, onda şübhe yoktur. Takvâ sâhibleri için bir hidâyettir.

3- Onlar ki, gayba inanırlar, namazı hakkıyla edâ ederler(2) ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

4- Yine onlar ki, sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilenlere *(diğer kitablara)* inanırlar. Onlar, âhirete de kat'î olarak îmân ederler.(3)

5- İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler, kurtuluşa erenler de işte ancak onlardır.(4)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ

onları korkutmadın mı | yoksa | onları korkuttun mu | kendilerine | eşittir | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz

لَا يُؤْمِنُونَ ٦ خَتَمَ اللّٰهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ

kulakları | üzerine | ve | kalbleri | üzerine | Allah | mühür vurmuştur | îmân etmezler

وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ٧ وَمِنَ

ve | büyük | bir azâb | onlar için vardır | ve | bir perde | gözlerinin | üzerinde vardır | ve

النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ

kendileri | değil iken | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân ettik | der | o kimseler ki | insanlardan vardır

بِمُؤْمِنِينَ ٨ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

aldatmazlar | ve | îmân ettiler | o kimseleri ki | ve | Allah'ı | aldatmaya çalışırlar | mü'minler

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ٩ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ

ve onları artırmıştır | bir hastalık | kalblerinde vardır | farkına varmazlar | ve | kendilerini | ancak

اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ١٠ وَإِذَا

o vakit ki | ve | yalan söylüyorlar | idiler | o şeyden dolayı ki | elemli | bir azâb | onlar için vardır | ve | hastalıkca | Allah

قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ١١

ıslâh edici kimseleriz | biz | ancak | dediler | yeryüzünde | fesad çıkarmayın | onlara | denildi

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ١٢ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ

onlara | denildi | o vakit ki | ve | farkına varmazlar | fakat | müfsidler | onlardır | şübhesiz onlar | dikkat edin

آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ

sefihler | îmân etti | o şey gibi ki | biz inanıyor muyuz | dediler | insanlar | îmân etti | o şey gibi ki | îmân edin

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ١٣ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ

o kimselerle ki | karşılaştılar | o vakit ki | ve | bilmiyorlar | fakat | sefihler | onlardır | şübhesiz onlar | dikkat edin

آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ

sizinle beraberiz | şübhesiz biz | dediler | şeytanlarıyla | baş başa kaldılar | o vakit ki | ve | îmân ettik | dediler | îmân ettiler

إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ ١٤ اللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ

onlara mühlet verir | ve | onlarla | alay eder | Allah | alay edicileriz | biz | ancak

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ١٥ أُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ

dalâleti | satın aldılar | o kimselerdir ki | işte onlar | bocalayıp dururlar | azgınlıkları | içinde

بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ١٦

doğru yolu bulmuş kimseler | değillerdi | ve | ticâretleri | fakat kâr getirmemiştir | hidâyete karşılık

6- Şübhesiz ki inkâr edenler yok mu, onları korkutsan da korkutmasan da kendileri için birdir; îmân etmezler.[1]

7- Allah, onların kalblerine ve kulaklarına *(küfürlerindeki inadları yüzünden)* mühür vurmuştur.[2] Gözlerinin üzerinde ise bir perde bulunur. Ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

8- İnsanlardan öyleleri de vardır ki, kendileri inanan kimseler olmadıkları hâlde: "Allah'a ve âhiret gününe îmân ettik" derler.

9- Allah'ı ve îmân edenleri aldatmaya çalışırlar. Hâlbuki sâdece kendilerini aldatırlar da farkına varmazlar.

10- Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* vardır, Allah da hastalıklarını artırmıştır. Ve *(îmanları hakkında)* yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.[3]

11- Onlara: "Yeryüzünde fesad çıkarmayın!" denildiği zaman ise: "Biz ancak ıslâh edici kimseleriz" derler.

12- Dikkat edin! Şübhesiz ki onlar, müfsidlerin *(bozguncuların)* ta kendileridir, fakat idrâk etmezler.

13- Onlara: "İnsanların *(mü'minlerin)* îmân ettiği gibi îmân edin!" denildiği zaman ise: "Biz, sefihlerin *(beyinsizlerin)* îmân ettiği gibi mi inanıyoruz?"[4] derler. Dikkat edin! Muhakkak ki sefih olanlar ancak onlardır, fakat bilmiyorlar.

14- Ve îmân edenlerle karşılaştıkları zaman: "*(Biz de)* îmân ettik!" derler. Şeytanlarıyla *(reisleriyle)* baş başa kaldıkları zaman ise: "Gerçekten biz sizinle berâberiz; biz *(onlarla)* ancak alay edicileriz!" derler.

15- *(Bil'akis)* Allah onlarla alay eder ve onlara mühlet verir *(de)*, azgınlıkları içinde bocalayıp dururlar.

16- İşte onlar, hidâyete karşılık dalâleti satın alanlardır. Fakat ticâretleri *(onlara)* kâr getirmemiştir. *(Onlar, o zarardan kurtulmak için)* doğru yolu bulmuş kimseler de değillerdir.

17- Onların *(o münâfıkların)* misâli, *(karanlıkta)* ateş yakan kimsenin hâli gibidir. Derken *(o ateş)* etrâfını aydınlatınca, Allah onların nûrunu giderdi ve onları karanlıklar içinde görmez bir hâlde bıraktı.

18- *(Onlar)* sağırdırlar *(hakkı işitmezler)*, dilsizdirler *(hakkı söylemezler)*, kördürler *(hakîkati görmezler)*. Bu yüzden onlar *(hakka)* dönemezler.

19- Veya *(onların misâli)* gökten boşanan, *(ve)* kendisinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek bulunan bir yağmur*(a tutulan kimselerin hâli)* gibidir. Yıldırımlardan dolayı, ölüm korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkarlar. Hâlbuki Allah, kâfirleri *(ilim ve kudretiyle)* çepeçevre kuşatıcıdır.

20- O şimşek, nerede ise gözlerini*(n nûrunu)* kapıp alıverecek! Ne zaman onlara aydınlık verse, onda *(onun ışığında)* yürürler; onlara karanlık çöktüğü zaman ise *(oldukları yerde)* dikilip kalırlar. Hâlbuki Allah dileseydi, elbette onların işitmelerini ve görmelerini giderirdi. Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.(1)

21- Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibâdet edin ki takvâ sâhibi olasınız!(2)

22- *(O,)* sizin *(ikamet ve istirâhatiniz)* için yeri bir döşek, göğü ise *(üstünüze)* bir tavan yapandır. Ve gökten bir su indirip, onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkarandır. Öyle ise siz *(bu hakîkati)* biliyor olduğunuz hâlde Allah'a ortaklar koşmayın!

23- Ve eğer kulumuza indirdiğimiz *(Kur'ân)*-dan şübhe içindeyseniz, haydi onun benzerinden bir sûre getirin; eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, Allah'dan başka şâhidlerinizi *(yardımcılarınızı)* da çağırın!

24- Buna rağmen yapamazsanız, ki aslâ yapamayacaksınız,(3) öyle ise o ateşten sakının ki, yakıtı insanlarla taşlardır; *(ve)* kâfirler için hazırlanmıştır!

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذ۪ى اسْتَوْقَدَ نَاراًۚ فَلَمَّٓا اَضَٓاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ

Allah | gider-di | etrafındadır | o şeyleri ki | aydınlattı | ve ne zaman ki | bir ateş | yaktı | o kimsenin ki | misâli gibidir | onların misâli

بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ ف۪ى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٌ

kördürler | dilsizdirler | sağırdırlar | görmezler | karanlıklar | içinde | onları bıraktı | ve | nûrlarını

فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ ﴿١٨﴾ اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَٓاءِ ف۪يهِ ظُلُمَاتٌ

karanlıklar | onda vardır | gökten | boşanan bir yağmur gibidir | veya | dönmezler | bu yüzden onlar

وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ ف۪ٓى اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ

yıldırımlardan dolayı | kulaklarına | parmaklarını | kılarlar | şimşek | ve | gök gürültüsü | ve

حَذَرَ الْمَوْتِۜ وَاللّٰهُ مُح۪يطٌ بِالْكَافِر۪ينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ

kapıp alıverecek | o şimşek | nerede ise | kâfirleri | çepeçevre kuşatıcıdır | Allah | ve | ölüm | korkusuyla

اَبْصَارَهُمْۜ كُلَّمَٓا اَضَٓاءَ لَهُمْ مَشَوْا ف۪يهِۙ وَاِذَٓا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ

onlara | karanlık çöktü | o vakit ki | ve | onda | yürüdüler | onlara | aydınlık verdi | her ne zaman | gözlerini

قَامُواۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | görmelerini | ve | işitmelerini | elbette gidermişti | Allah | dileseydi | eğer | ve | dikilip kaldılar

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٠﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ

Rabbinize | ibâdet edin | insanlar | ey | hakkıyla gücü yetendir | herşeye

الَّذ۪ى خَلَقَكُمْ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَۙ ﴿٢١﴾ اَلَّذ۪ى

odur ki | takvâ sâhibi olursunuz | tâ ki siz | sizden öncedir | o kimseleri ki | ve | sizi yarattı | o ki

جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشاً وَالسَّمَٓاءَ بِنَٓاءًۖ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ

gökten | indirdi | ve | bir bina | göğü | ve | bir döşek | yeri | sizin için | kıldı

مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِه۪ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَكُمْۚ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ

Allah'a | öyle ise kılmayın | sizin için | rızık olarak | mahsûllerden | onunla | sonra çıkardı | bir su

اَنْدَاداً وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَاِنْ كُنْتُمْ ف۪ى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى

indirdik | o şeyden ki | bir şübhe | içinde | iseniz | eğer | ve | biliyorsunuz | siz iken | bir takım benzerler

عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِه۪ۖ وَادْعُوا شُهَدَٓاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan | başka | şâhidlerinizi | çağırın | ve | benzerinden | bir sûre | haydi getirin | kulumuza

اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا

öyle ise sakının | aslâ yapamayacaksınız | ve | yapamamışsanız | buna rağmen eğer | doğru kimseler | iseniz | eğer

النَّارَ الَّت۪ى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُۚ اُعِدَّتْ لِلْكَافِر۪ينَ ﴿٢٤﴾

kâfirler için | hazırlanmıştır | taşlardır | ve | insanlardır | yakıtı | o ki | ateşten

وَ بَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
cennetler | kendileri için vardır | şübhesiz | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseleri ki | müjdele | ve

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ
bir meyveden | onlardan | rızıklandırıldılar | her ne zaman | ırmaklar | altlarından | akar

رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ اُتُوا بِهِ
bunlar | onlara verildi | ve | bundan önce | rızıklandırıldık | o şeydir ki | bu | dediler | rızık olarak

مُتَشَابِهًا وَ لَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ هُمْ فِيهَا
orada | onlar | ve | tertemiz | zevceler | orada | onlar için vardır | ve | birbirine benzer şekilde

خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيِي اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً
bir sivrisineği | bir misâl olarak | misâl getirmesinden | çekinmez | Allah | şübhesiz | ebedî kalıcıdırlar

فَمَا فَوْقَهَا فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
haktır | şüphesiz o | hemen bilirler | îmân ettiler | o kimseler ki | işte ama | ondan yukarıdır | hattâ o şeyi ki

رَبِّهِمْ وَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا اَرَادَ
murâd etti | neyi | hemen derler | inkâr ettiler | o kimseler ki | ve ama | Rablerinden

اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا
birçok kimseyi | onunla | hidâyete erdirir | ve | birçok kimseyi | onunla | dalâlete atar | misâl olarak | bununla | Allah

وَ مَا يُضِلُّ بِهِ اِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ
ahdini | bozarlar | o kimseler ki | fâsıkları | ancak | onunla | dalâlete atmaz | ve

اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ
emretti | o şeyi ki | keserler | ve | kat'iyen kabulünün | ardından | Allah'ın

اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
zarara uğrayanlar | onlardır | işte onlar | yeryüzünde | fesad çıkarırlar | ve | birleştirilmesini | onu | Allah

﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَ كُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ثُمَّ
sonra | böylece size hayat verdi | ölüler | idiniz | ve | Allah'ı | inkâr ediyorsunuz | nasıl

يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي
odur ki | o | döndürüleceksiniz | ona | sonra | sizi diriltecek | sonra | sizi öldürecek

خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ
göğü | kasdetti | sonra | hepsini | yerdedir | o şeyleri ki | sizin için | yarattı

فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾
hakkıyla bilendir | herşeyi | o | ve | gökler olarak | yedi | sonra onları tanzîm etti

25- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Îmân edip sâlih ameller işleyenlere, şübhesiz kendileri için altlarından ırmaklar akan Cennetler olduğunu müjdele! *(Onlar)* ne zaman rızık olarak oradan, herhangi bir meyveden rızıklandırılsalar: "Bu, daha önce rızıklandırıldığımız şeydir" derler.

Çünki bu *(Cennet ni'metleri)*, kendilerine *(dünyadaki rızıklarıyla)* birbirine benzer şekilde verilir.

Onlar için orada tertemiz zevceler de vardır ve onlar, orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

26- Şübhesiz ki Allah, *(kullarına doğru yolu göstermek için)* bir sivrisineği, *(hattâ küçüklük ve kıymetsizlikte)* ondan da öte *(daha aşağı)* bir şeyi misâl getirmekten çekinmez.

Ama îmân edenler, bunun Rablerinden *(gelen)* hak olduğunu hemen bilirler.

İnkâr edenlere gelince: "Şimdi Allah, misâl olarak bununla neyi murâd etti?" derler.[1]

(Allah,) onunla birçok kimseyi dalâlete atar, birçok kimseyi de hidâyete erdirir.

Fakat onunla ancak fâsıkları dalâlete düşürür.

27- O kimseler *(o fâsıklardır)* ki, Allah'ın ahdini *(O'na verdikleri sözü)* kat'iyen kabûlünden sonra bozarlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi[2] *(akrabâlar ve mü'minler arasındaki irtibâtı)* keserler ve yeryüzünde fesad çıkarırlar.

İşte onlar, zarara uğrayanların ta kendileridir.

28- *(Ey kâfirler!)* Allah'ı nasıl inkâr ediyorsunuz ki, *(siz)* ölüler idiniz de, size *(O)* hayat verdi.

Sonra sizi öldürecek, sonra sizi *(tekrar)* diriltecek, sonra da ancak O'na döndürüleceksiniz.

29- Yerde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra göğü *(yaratmayı)* kasdedip onları yedi *(kat)* semâ olarak tanzîm eden O'dur.[3] Ve O, herşeyi hakkıyla bilendir.

30- *(Ey Habîbim!)* Bir zaman Rabbin, meleklere: "Şübhesiz ki ben, yeryüzünde *(insanı)* bir halîfe kılacak olanım" buyurmuştu; *(melekler:)* "Orada fesad çıkaracak ve orada kanlar dökecek bir kimse mi kılacaksın? Hâlbuki biz, hamdin ile *(seni)* tesbîh ediyoruz ve seni takdîs ediyoruz" dediler. *(Rabbin de onlara:)* "Sizin bilemeyeceğiniz şeyleri, şübhesiz ki ben bilirim!" buyurdu.

31- Ve Âdem'e isimlerin hepsini öğretti,[1] sonra onları meleklere arz ederek: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi şunların isimlerini bana bildirin!" buyurdu.

32- *(Melekler)* dediler ki: "Seni *(her türlü noksanlıktan)* tenzîh ederiz; senin bize öğrettiklerinden başka bizim için bir ilim yoktur. Şübhe yok ki Alîm *(herşeyi bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

33- *(Allah:)* "Ey Âdem! Onların isimlerini kendilerine *(meleklere)* bildir!" buyurdu. Bunun üzerine *(Âdem)* onların isimlerini kendilerine bildirince *(Allah)*: "Size demedim mi? Göklerin ve yerin gaybını *(size gizli olan sırlarını)* şübhesiz ben bilirim! Ve *(siz)* neyi açıklarsanız ve *(içinizde)* neyi gizlerseniz, *(ben)* bilirim!" buyurdu.

34- O vakit meleklere: "Âdem'e secde edin!"[2] demiştik; *(cinlerden olan)* İblis hâriç, hemen secde ettiler. *(O)* dayattı ve büyüklük tasladı, böylece kâfirlerden oldu.

35- Hem demiştik: "Ey Âdem! Sen zevcen *(Havvâ)* ile Cennete yerleş; dilediğiniz yerde ondan bol bol yiyin; fakat şu ağaca yaklaşmayın, sonra zâlimlerden olursunuz!"

36- Derken şeytan onları*(n ayaklarını)* oradan kaydırdı da içinde bulundukları şeyden *(o ni'metten)* onları çıkardı. Bunun üzerine *(biz onlara)* şöyle dedik: "*(Ey Âdem, Havvâ ve Şeytan!)* Birbirinize düşman olarak inin! Artık sizin için yeryüzünde bir zamâna kadar bir yerleşme ve bir faydalanma vardır."

37- Nihâyet Âdem, Rabbinden birtakım kelimeler[3] aldı *(ve onlarla yalvardı, tevbe etti)*, bunun üzerine *(Rabbi)* tevbesini kabûl etti. Çünki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(merhameti bol olan)* ancak O'dur.

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةًۜ قَالُٓوا

dediler · bir halîfe · yeryüzünde · kılacak olanım · şübhesiz ben · meleklere · Rabbin · buyurmuştu · ve bir vakit

اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ

tesbîh ediyoruz · biz iken · kanlar · dökecek · ve · orada · fesad çıkaracak · o kimseyi ki · orada · kılacak mısın

بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ اٰدَمَ

Âdeme · öğretti · ve · bilmiyorsunuz · o şeyleri ki · bilirim · şübhesiz ben · buyurdu · seni · takdîs ediyoruz · ve · hamdin ile

الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُ۫ن۪ي

bana haber verin · sonra buyurdu · meleklere · onları arzetti · sonra · hepsini · isimleri

بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ

sen münezzehsin · dediler · doğru kimseler · iseniz · eğer · şunların · isimlerini

لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَاۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَٓا

ey · buyurdu · her işi hikmetli olan · herşeyi bilen · sensin · şübhesiz sen · bize öğrettin · o şeyler ki · ancak · bizim için · bir ilim yoktur

اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۚ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۙ قَالَ

buyurdu · isimlerini · onlara haber verdi · ve ne zaman ki · isimlerini · onlara haber ver · Âdem

اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

açıklarsınız · o şeyi ki · bilirim · ve · yerin · ve · göklerin · gaybını · bilirim · şübhesiz ben · size · demedim mi

وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ

Âdem'e · secde edin · meleklere · demiştik · o vakit · ve · gizliyorsunuz · idiniz · o şeyi ki · ve

فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٓا

ey · demiştik · ve · kâfirlerden · oldu · ve · büyüklük tasladı · ve · kaçındı · İblis · hâriç · hemen secde ettiler

اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَاۖ

dilediniz · o yerde ki · bol bol · ondan · yiyin · ve · cennete · zevcen · ve · sen · yerleş · Âdem

وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ

şeytan · derken o ikisini kaydırdı · zâlimlerden · sonra olursunuz · ağaca · şu · yaklaşmayın · ve

عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا ف۪يهِۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ

bazınız · inin · dedik · ve · içinde · idiler · o şeyden ki · ve onları çıkardı · oradan

لِبَعْضٍ عَدُوٌّۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقّٰٓى

nihâyet aldı · bir zamana kadar · bir faydalanma · ve · bir yerleşme · yeryüzünde · sizin için ve vardır · düşmandır · bazısına

اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِۜ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٣٧﴾

merhameti çok olan · tevbeleri kabul eden · odur · şübhesiz o · ve tevbesini kabul etti · birtakım kelimeler · Rabbinden · Âdem

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ
hidâyetime tâbi' olmuşsa ve kim bir hidâyet benden size gelirse artık eğer hep birlikte oradan inin dedik
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
yalanladılar ve inkâr ettiler o kimseler ki ve üzülüyorlar onlar değildir ve onlara artık bir korku yoktur
بِآيَاتِنَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
İsrâiloğulları ey ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar âyetlerimizi
اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ
size verdiğim sözü yerine getireyim bana verdiğiniz sözü yerine getirin ve size ihsân ettim o ki ni'metimi hatırlayın
وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ
beraberinizdedir o şeyi ki tasdîk edici olarak indirdim o şeye ki îmân edin ve artık benden korkun ancak benden ve
وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا
az bir fiyata âyetlerimi satmayın ve onu inkâr edenin ilki olmayın ve
وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ
hakkı gizlemeyin ve bâtıl ile hakkı karıştırmayın ve artık benden sakının ancak benden ve
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا
rükû' edin ve zekâtı verin ve namazı hakkıyla edâ edin ve biliyorsunuz siz iken
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ
kendinizi unutuyorsunuz ve iyiliği insanlara emrediyor musunuz rükû' edenlerle beraber
وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْتَعِينُوا
yardım isteyin ve hiç akıl erdirmez misiniz kitabı okuyorsunuz siz iken
بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ
onlar ki gönülden bağlı olanlara ancak gerçekten büyüktür şübhesiz o ve namaz ile ve sabır ile
يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
İsrâiloğulları ey dönecek kimselerdir ona şübhesiz onlar ve Rablerine kavuşacak kimselerdir şübhesiz onlar sezerler
اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ
âlemlere sizi üstün kıldım şübhesiz ben ve size ihsân ettim o ki ni'metimi hatırlayın
﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا
ondan kabul edilmez ve bir şey kimseden kimse ödemez bir günden ki sakının ve
شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾
yardım olunuyorlar onlar değildir ve bir fidye ondan alınmaz ve bir şefâat

38- *(Onlara şöyle)* dedik: "Hep birlikte oradan inin!" Artık benden size bir hidâyet gelir de kim hidâyetime tâbi' olursa, o takdirde onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

39- O inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

40- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi hatırlayın; *(îmân edeceğinize dâir)* bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, *(ben de Cennete girmeniz husûsunda)* size verdiğim sözü yerine getireyim ve artık yalnızca benden korkun!

41- Berâberinizde olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici olarak indirdiğime *(Kur'ân'a)* da îmân edin ve onu inkâr eden*(ler)*in ilki siz olmayın! Ve âyetlerimi, *(karşılığında ne alsanız)* az *(düşecek)* bir fiyata satmayın ve artık yalnızca benden sakının!

42- Hem siz *(doğru olanı)* bile bile hakkı bâtıl ile karıştırmayın ve hakkı gizlemeyin!

43- Hem namazı hakkıyla edâ edin, zekâtı verin ve rükû' edenlerle berâber rükû' edin!

44- Siz Kitâbı okuyor olduğunuz hâlde, insanlara iyiliği emredip de kendinizi unutuyor musunuz? Hiç akıl erdirmez misiniz?

45- O halde sabır ve namaz ile *(Allah'dan)* yardım isteyin! Hâlbuki şübhesiz o, *(Allah'a)* gönülden bağlı olanlardan başkasına elbette ağır gelir.

46- Onlar ki, gerçekten kendilerinin Rablerine kavuşacak kimseler olduklarını ve gerçekten kendilerinin ancak O'na dönecek kimseler olduklarını sezerler *(kat'î olarak îmân ederler)*.

47- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi ve gerçekten benim sizi *(bir zamanlar)* âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

48- Ve öyle bir günden sakının ki, *(o gün)* kimse, kimse nâmına bir şey ödemez, ondan *(Allah'ın izni olmadıkça)* bir şefâat de kabûl edilmez, ondan bir fidye de alınmaz ve onlar yardım *(da)* olunmazlar!

49- Hem bir zaman sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştık; *(onlar)* sizi azâbın en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyorlar, *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kız çocuklarınızı)* ise hayatta bırakıyorlardı.[1] İşte bunda *(size revâ görülen bu zulümlerde)*, Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

50- Hani sizin için denizi yarıp da sizi kurtarmış ve siz *(hayretle)* bakıp dururken Fir'avun ehlini suda boğmuştuk.

51- Yine bir vakit Mûsâ ile kırk gece için sözleşmiştik; sonra onun *(Tûr'a gitmesinin)* ardından siz zâlim kimseler olarak buzağıyı *(ilâh)* edindiniz.

52- Sonra bunun arkasından sizi affettik, tâ ki şükredesiniz.

53- Hani Mûsâ'ya Kitâb'ı ve *(hak ile bâtılı ayıran)* Furkān'ı vermiştik, tâ ki hidâyete eresiniz.

54- O vakit Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Şübhe yok ki siz, buzağıyı *(ilâh)* edinmekle kendinize zulmettiniz; öyle ise yaratanınıza tevbe edip, nefislerinizi öldürün! Bu *(hâliniz)*, yaratanınızın katında sizin için daha hayırlıdır" dedi.

Bunun üzerine *(Allah)* tevbenizi kabûl etti.

Şübhesiz ki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(çok merhametli olan)* ancak O'dur.

55- Bir zaman da: "Ey Mûsâ! *(Biz)* Allah'ı açıkça görmedikçe aslâ sana îmân etmeyeceğiz!" demiştiniz de, siz *(olup bitene hayretle)* bakadururken sizi yıldırım yakalayıvermişti.

56- Sonra şükredesiniz diye, ölümünüzün ardından sizi dirilttik.

57- Hem *(Tih çölünde)* üzerinizi bulutlarla gölgeledik ve size kudret helvası ile bıldırcın indirdik.

(Ve:) "Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin!" *(dedik)*.

Artık *(onlar)* bize zulmetmediler; fakat *(aslında)* kendilerine zulmediyorlardı.

وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ

ve bir vakit | sizi kurtarmıştık | ehlinden | Fir'avun | sizi ma'ruz bırakıyorlardı | kötüsüne | azâbın | boğazlıyorlardı

اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ

oğullarınızı | ve | hayatta bırakıyorlardı | kadınlarınızı | ve | bunda size vardı | bir imtihan | Rabbinizden

عَظٖيمٌ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ

büyük | ve | bir vakit | yarmıştık | sizin için | denizi | ve sizi kurtarmıştık | ve | suda boğmuştuk | ehlini

فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاِذْ وَاعَدْنَا مُوسٰٓى اَرْبَعٖينَ لَيْلَةً ثُمَّ

Fir'avun | ve | siz | bakıyorsunuz | ve | bir vakit | sözleşmiştik | Mûsâ ile | kırk | gece için | sonra

اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ

edindiniz | buzağıyı | onun ardından | ve | siz | zâlim kimselersiniz | sonra | affettik | sizi

مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى

ardından | bunun | tâ ki siz | şükredersiniz | ve | bir vakit | vermiştik | Mûsâ'ya

الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى

kitabı | ve | furkânı | tâ ki siz | hidâyete erersiniz | ve | bir vakit | dedi | Mûsâ

لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ

kavmine | ey | kavmim | şübhesiz siz | zulmettiniz | kendinize | edinmenizle | buzağıyı

فَتُوبُٓوا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ

öyle ise tevbe edin | yaratanınıza | sonra öldürün | nefislerinizi | işte bu | hayırlıdır

لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ

sizin için | katında | yaratanınızın | bunun üzerine tevbenizi kabul etti | şübhesiz o | odur | tevbeleri kabul eden | merhameti çok olan

﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ

ve | bir vakit | demiştiniz | ey | Mûsâ | aslâ îmân etmeyeceğiz | sana | tâ ki | görmemize dek | Allah'ı

جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ

açıkça | hemen sizi yakalamıştı | yıldırım | ve | siz | bakıyorsunuz | sonra | sizi dirilttik

مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ

ardından | ölümünüzün | tâ ki siz | şükredersiniz | ve | gölgeledik | üzerinizi

الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ

bulutlarla | ve | indirdik | size | kudret helvası | ve | bıldırcın | yiyin | temizlerinden

مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

o şeyin ki | sizi rızıklandırdık | ve | bize zulmetmediler | fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlardı

وَ اِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
ve bir vakit demiştik girin şu şehre ve yiyin ondan o yerde ki dilediniz

رَغَدًا وَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
bol bol ve girin kapıdan secde edenler olarak ve deyin yâ Rab bizi affet bağışlayalım size

خَطَايَاكُمْ وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا
hatâlarınızı ve artıracağız iyilik edenlere fakat değiştirdiler o kimseler ki zulmettiler bir sözle

غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ
başka o şeyden ki söylendi kendilerine biz de indirdik üzerine o kimselerin ki zulmettiler kötü bir azâb

السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَ اِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِهِ
gökten o şeyden dolayı ki idiler isyân ediyorlar ve bir vakit su istemişti Mûsâ kavmi için

فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ
biz de dedik vur asânla taşa bunun üzerine fışkırdı ondan iki on

عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَ اشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ
pınar gerçekten bildi her kısım insanlar içeceği yeri yiyin ve için rızkından

اللّٰهِ وَ لَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَ اِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى
Allahın ve bozgunculuk yapmayın yeryüzünde fesad çıkarıcılar olarak ve bir vakit demiştiniz ey Mûsâ

لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا
aslâ sabredemeyeceğiz bir yemeğe tek o halde duâ et bizim için Rabbine çıkarsın bize

مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا
o şeylerden ki bitirir yer sebzesinden ve hıyarından ve buğdayından

وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ اَدْنٰى
ve mercimeğinden ve soğanından dedi değiştirmek mi istiyorsunuz o şeyi ki o daha aşağıdır

بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْ
o şeyle ki o hayırlıdır inin bir şehre çünki şübhesiz sizin için vardır o şeyler ki istediniz

وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَ الْمَسْكَنَةُ وَ بَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ
ve vuruldu üzerlerine zillet (mührü) ve yoksulluk (mührü) ve uğradılar bir gazaba

اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ يَقْتُلُونَ
Allah'dan budur çünki şübhesiz onlar idiler inkâr ediyorlar âyetlerini Allahın ve öldürüyorlar

النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾
peygamberleri haksız yere bu o şeyden dolayıdır ki isyân ettiler ve idiler haddi aşıyorlar

58- Yine bir zaman *(size)* şöyle demiştik: "Şu şehre *(Kudüs'e)* girin de ondan dilediğiniz yerde bol bol yiyin; *(ama)* kapıdan secde eden kimseler olarak girin ve 'حِطَّةٌ *(Yâ Rab! Bizi affet!)*' deyin ki, size hatâlarınızı bağışlayalım!" Çünki *(biz,)* iyilik edenlere *(mükâfâtlarını daha da)* artıracağız.

59- Fakat o zulmedenler, *(alay ederek o sözü)* kendilerine söylenenden başka bir sözle *(buğday ma'nâsındaki 'hınta' ile)* değiştirdiler *(biz)* de isyân etmekte olduklarından dolayı zulmedenlerin üzerine gökten kötü bir azab indirdik.

60- Ve bir zaman Mûsâ *(Tih çölünde)* kavmi için su istemişti de *(ona)*: "Asânla taşa vur!" dedik.

Bunun üzerine *(taşa vurunca)* ondan on iki pınar fışkırdı.[1] Doğrusu her kabîle *(su)* içeceği yeri bildi.

(Onlara şöyle dedik:) "Allah'ın *(size lûtfettiği)* rızkından yiyin, için; fakat fesad çıkarıcılar olarak yeryüzünde bozgunculuk yapmayın!"

61- Yine bir vakit şöyle demiştiniz: "Ey Mûsâ! *(Biz)* tek bir yemeğe *(kudret helvası ile bıldırcına)* aslâ sabredemeyeceğiz; bizim için Rabbine duâ et de, bize yerin bitirdiği şeylerden, sebzesinden, hıyarından, buğdayından, mercimeğinden ve soğanından çıkarsın!"

(Mûsâ da onlara:) "O hayırlı olanı, bu daha aşağı olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? *(Öyle ise)* bir şehre inin, *(çünki kendiniz için)* istediğiniz şeyler *(orada)* elbette vardır" dedi.

Böylece üzerlerine zillet ve meskenet *(yoksulluk damgası)* vuruldu[2] ve Allah'dan *(gelen)* bir gazaba uğradılar.[3]

Bu, şübhesiz onların, Allah'ın âyetlerini inkâr ediyor ve haksız yere *(haksızlıklarını bile bile)* peygamberleri öldürüyor olmaları sebebiyledir.

(Bütün) bu*(nlar)*, isyân etmeleri ve haddi aşmakta olduklarından dolayıdır.

62- Şübhesiz ki *(zâhiren)* îmân edenler, yahudi olanlar, hristiyanlar ve sâbiîler[1] yok mu, *(onlardan)* kim Allah'a ve âhiret gününe *(hakîkaten)* îmân edip sâlih bir amel işlerse, artık onların, Rableri katında mükâfâtları vardır; onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

63- Ve bir zaman sizin sağlam sözünüzü almış, Tûr *(dağın)*ı da üzerinize *(hemen yıkılacak bir vaziyette)* kaldırmıştık. "Size verdiğimiz *(Kitâb)*ı kuvvetle tutun ve içinde bulunanları *(amel ederek)* hatırlayın ki, *(günahlardan)* sakınasınız!" *(buyurmuştuk).*

64- Sonra bunun ardından yüz çevirdiniz. Fakat üzerinize Allah'ın ihsânı ve rahmeti *(tevbelerinizi kabûl etmesi)* olmasaydı, mutlakā zarara uğrayanlardan olurdunuz.

65- İçinizden Cumartesi gününde haddi aşanları da elbette bilirsiniz. Bu yüzden onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" demiştik.

66- Böylece bunu *(bu hâdiseyi)* önündekilere ve arkasındakilere *(o zamanda bulunanlara ve ardından geleceklere)* ibret verici bir cezâ, takvâ sâhiblerine ise bir nasîhat kıldık.

67- Yine bir zaman Mûsâ, kavmine: "Şübhe yok ki Allah, size bir **bakara** *(bir sığır)* kesmenizi emrediyor!" demişti.[2] *(Onlar:)* "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediler. *(Mûsâ:)* "*(Ben)* öyle câhillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi.

68- *(Onlar:)* "Bizim için Rabbine duâ et, onun ne olduğunu bize iyice açıklasın!" dediler. *(Mûsâ)* şöyle dedi: "Muhakkak ki O *(Rabbim)* buyuruyor ki: 'Doğrusu o, ne yaşlı ne de genç, bu *(ikisi)*nin arası *(orta yaşta)* bir sığırdır.' Artık ne emrolunuyorsanız, yapın!"

69- *(Onlar bu def'a:)* "Bizim için Rabbine duâ et, onun renginin ne olduğunu *(da)* bize açıklasın!" dediler. *(Mûsâ)* şöyle dedi: "Şübhesiz O *(Rabbim)* buyuruyor ki: 'Doğrusu o, rengi sapsarı, bakanların hoşuna giden bir sığırdır.' "

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ

îmân etmişse / kim / sâbiîler / ve / hristiyanlar / ve / yahudi oldular / o kimseler ki / ve / îmân ettiler / o kimseler ki / şübhesiz

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ

katında / mükâfâtları / artık onların vardır / sâlih bir amel / yapmışsa / ve / âhiret / gününe / ve / Allah'a

رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا

almıştık / bir vakit / ve / üzülüyorlar / onlar değildir / ve / onlara / bir korku yoktur / ve / Rableri

مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ

kuvvetle / size verdik / o şeyleri ki / tutun / Tûr'u / üzerinize / kaldırmıştık / ve / sağlam sözünüzü

وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ

bunun / ardından / yüz çevirdiniz / sonra / sakınırsınız / tâ ki siz / içinde / o şeyi ki / hatırlayın / ve

فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾

zarara uğrayanlardan / mutlaka olmuştunuz / rahmeti / ve / üzerinize / Allah'ın / ihsânı / ve eğer olmasaydı

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ

onlara / bu yüzden demiştik / cumartesi gününde / sizden / haddi aştılar / o kimseleri ki / bildiniz / and olsun ve gerçekten

كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا

önündedir / o kimselere ki / ibret verici bir cezâ / böylece onu kıldık / aşağılık / maymunlar / olun

وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ

şübhesiz / kavmine / Mûsâ / demişti / bir vakit / ve / takvâ sâhiblerine / bir nasîhat / ve / arkasındadır / o kimselere ki / ve

اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا

bir alay / bizi ediniyor musun / dediler / bir sığır / kesmenizi / size emrediyor / Allah

قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا

bizim için / duâ et / dediler / câhillerden / olmamdan / Allah'a / sığınırım / dedi

رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ

ne yaşlıdır / bir sığırki / şübhesiz o / buyuruyor / şübhesiz o / dedi / o / nedir / bize / açıklasın / Rabbine

وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا

bizim için / duâ et / dediler / emrolunuyorsunuz / o şeyi ki / artık yapın / bunun / arası / ortadır / ne genç / ve

رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ

bir sığırdır / şübhesiz o / buyuruyor / şübhesiz o / dedi / rengi / nedir / bize / açıklasın / Rabbine

صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

bakanları / sevindirir / rengi / sapsarı

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ اِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا

bize göre · birbirine benzedi · sığırlar · şübhesiz · o · nedir · bize · açıklasın · Rabbine · bizim için · duâ et · dediler

وَاِنَّٓا اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ

ne boyunduruğa vurulan · bir sığır ki · şübhesiz o · buyuruyor · şübhesiz o · dedi · elbette doğruyu bulanlarız · Allah · dilemişse · eğer · şübhesiz biz · ve

تُث۪يرُ الْاَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ ف۪يهَا قَالُوا الْـٰٔنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ

gerçek ile · geldin · şimdi · dediler · onda · bir alaca yoktur · kusursuzdur · ekin · ne sular · ve · yeri · sürüyor

فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ ف۪يهَا

hakkında · ve birbirinizle tartışmıştınız · bir kimseyi · öldürmüştünüz · bir vakit · ve · yapıyorlar · nerede ise değillerdi · ve · böylece onu kestiler

وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا

bazısı ile · ona vurun · bunun üzerine demiştik · gizliyorsunuz · idiniz · o şeyi ki · ortaya çıkarıcıdır · Allah · ve

كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰى وَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

akıl erdirirsiniz · tâ ki siz · âyetlerini · size gösterir · ve · ölüleri · Allah · diriltir · işte böyle

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ

daha şiddetli · veya · taşlar gibi · artık onlar · bunun · ardından · kalbleriniz · katılaştı · sonra

قَسْوَةً وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهَارُ وَاِنَّ مِنْهَا

onlardan vardır · şübhesiz · ve · nehirler · ondan · fışkırır · elbet o şey ki · taşlardan vardır · şübhesiz · ve · katılıkca

لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَٓاءُ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ

korkusundan · düşüp yuvarlanır · elbet o şey ki · onlardan vardır · şübhesiz · ve · su · ondan · böylece çıkar · yarılır · elbet o şey ki

اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ اَفَتَطْمَعُونَ

yoksa ümîd mi ediyorsunuz · yapıyorsunuz · o şeylerden ki · gâfil · Allah değildir · ve · Allahın

اَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَر۪يقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ

işitirler · onlardan · bir fırka · idi · halbuki gerçekten · size · inanmalarını

كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ

onu anladılar · o şeyin ki · ardından · onu tahrîf ederlerdi · sonra · Allah'ın · kelâmını

وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَاِذَا لَقُوا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قَالُوا اٰمَنَّا وَاِذَا

o zaman ki · ve · îmân ettik · dediler · îmân ettiler · o kimselerle ki · karşılaştılar · o zaman ki · ve · biliyorlar · kendileri iken

خَلَا بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُوا اَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ

açtı · o şeyleri ki · onlara konuşuyor musunuz · dediler · bazısıyla · bazıları · baş başa kaldı

اللّٰهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَٓاجُّوكُمْ بِه۪ عِنْدَ رَبِّكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

hiç akıl erdirmez misiniz · Rabbinizin · huzûrunda · onunla · size delil getirmeleri için · size · Allah

70- *(Onlar tekrar şöyle)* dediler: "Bizim için Rabbine duâ et, onun ne olduğunu bize iyice açıklasın! Çünki bize göre sığırlar birbirine benzer geldi. Bununla berâber eğer Allah dilerse, şübhesiz biz elbette doğruyu bulan kimseler *(olur)*uz."

71- *(Mûsâ şöyle)* dedi: "Şübhesiz O *(Rabbim)* buyuruyor ki: Doğrusu o, ne yeri sürmek üzere boyunduruğa vurulan, ne de *(su taşıyarak)* ekin sular bir sığırdır. Kusursuzdur, onda bir alaca yoktur." *(Onlar:)* "İşte şimdi gerçeği getirdin!" dediler. Bunun üzerine onu *(bulup)* kestiler, fakat nerede ise *(bunu)* yapmayacaklardı.

72- Hem hani bir zaman siz, bir kimseyi öldürmüştünüz de, onun *(katili)* hakkında birbirinizle münâkaşa etmiştiniz. Hâlbuki Allah, gizlemekte olduğunuzu hakkıyla ortaya çıkarıcıdır.

73- Bunun üzerine: "*(Boğazladığınız sığırın)* bir parçasıyla ona *(o ölüye)* vurun!" demiştik. Allah, ölüleri işte böyle diriltir ve akıl erdiresiniz diye size âyetlerini gösterir!

74- Sonra bunun ardından kalbleriniz katılaştı; artık onlar taş gibi veya daha katıdırlar. Hâlbuki doğrusu o taşlardan öylesi vardır ki, ondan nehirler fışkırır; elbette onlardan öylesi de vardır ki, yarılır da ondan su çıkar. Hem onlardan şübhesiz öylesi de vardır ki, Allah korkusundan düşüp yuvarlanır! Allah ise, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.[1]

75- *(Ey mü'minler! Onların)* size inanacaklarını mı ümîd ediyorsunuz? Hâlbuki gerçekten onlardan bir fırka vardı ki, Allah'ın kelâmını işitirler, sonra onu anlamalarının ardından, kendileri bile bile onu tahrîf eder *(değiştirir)*lerdi.

76- Îmân edenlerle karşılaştıkları zaman: "*(Biz de)* îmân ettik!" derler. Birbirleriyle baş başa kalınca da *(reisleri onlara)*: "Allah'ın size *(Tevrât'ta)* açıkladığı *(Muhammed'in sıfatları)*nı, Rabbinizin huzûrunda size karşı onunla delil getirsinler diye mi onlara *(o mü'minlere)* anlatıyorsunuz? Hiç akıl erdirmez misiniz?" dediler.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ

onlardan vardır / ve / açıklarlar / o şeyi ki / ve / gizlerler / o şeyi ki / bilir / Allah / şübhesiz / ve bilmiyorlar mı

أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

zanda bulunurlar / ancak / onlar değildir / ve / boş temennîleri / ancak / kitabı / bilmezler / ümmî olanlar

﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ

derler / sonra / elleriyle / kitabı / yazarlar / o kimselere ki / artık vay

هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ

onlara / işte vay / az / bir fiyata / onu / satabilmeleri için / Allah / tarafındandır / bu

مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

kazanıyorlar / o şeyden dolayı ki / onlara / vay / ve / elleri / yazdı / o şey yüzünden ki

﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ

de ki / sayılı / birkaç gün / ancak / ateş / bize aslâ dokunmayacaktır / dediler / ve

أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهُ

sözünden / Allah / ki aslâ dönmez / bir söz / Allahın / katından / aldınız mı

أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلٰى مَنْ كَسَبَ

kazanmışsa / kim / bil'akis / bilmiyorsunuz / o şeyleri ki / Allah'a karşı / söylüyor musunuz / yoksa

سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ateş / ehlidirler / artık işte onlar / günahı / kendisini / kuşatmışsa / ve / bir kötülük

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller / yaptılar / ve / îmân ettiler / o kimseler ki / ve / ebedî kalıcıdırlar / orada / onlar

أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا

almıştık / bir vakit / ve / ebedî kalıcıdırlar / orada / onlar / cennet / ehlidirler / işte onlar

مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ

ana babaya / ve / Allah'a / ancak / kulluk etmeyeceksiniz / İsrâiloğullarından / sağlam söz

إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا

söyleyin / ve / yoksullara / ve / yetimlere / ve / akrabâlık / sâhibine / ve / iyilik

لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ

zekâtı / verin / ve / namazı / hakkıyla edâ edin / ve / güzellikle / insanlara

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

yüz çevirici kimselersiniz / siz / ve / sizden / azı / hâric / döndünüz / sonra

77- Hem *(onlar)* bilmiyorlar mı ki, şübhesiz Allah, neyi gizlerler ve neyi açıklarlarsa bilir.[1]

78- Onlardan ümmî olanlar da vardır ki, Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* bilmezler; ancak *(reislerinden duydukları)* boş temennîler*(i bilirler)* ve onlar ancak zanda bulunurlar.

79- Artık vay o kimselerin hâline ki, kitâbı elleriyle yazarlar da, sonra onu az bir fiyata satabilmek için: "Bu, Allah tarafındandır!" derler.

İşte ellerinin yazdıkları yüzünden onların vay hâline!

Kazanmakta olduklarından dolayı da vay onlara!

80- Hem: "Sayılı birkaç günden başka bize ateş aslâ dokunmayacaktır!" dediler.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "*(Buna dâir)* Allah katından bir söz mü aldınız, ki Allah sözünden aslâ dönmez, yoksa Allah'a karşı bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

81- Hayır! Kim bir kötülük yapar ve günâhı kendisini kuşatır *(da kâfir olarak ölür)*se, işte onlar Cehennem ehlidirler!

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.[2]

82- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, işte onlar Cennet ehlidirler.

Onlar *(da)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.[3]

83- Yine bir vakit İsrâiloğullarından: "Allah'dan başkasına kulluk etmeyeceksiniz, ana-babaya, akrabâya, yetimlere ve yoksullara iyilik *(edeceksiniz)*, insanlara da güzellikle söyleyin, namazı hakkıyla edâ edin ve zekâtı verin!" diye sağlam söz almıştık.

Sonra sizden pek azı müstesnâ, *(hepiniz o sözünüzden)* döndünüz, zâten siz yüz çevirici kimselersiniz.

وَ اِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَ لَا تُخْرِجُونَ

ve bir vakit | almıştık | sağlam sözünüzü | dökmeyeceksiniz | kanlarınızı | ve | çıkarmayacaksınız

اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَ اَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

kendinizi | yurtlarınızdan | sonra | kabul ettiniz | ve | siz | şâhidlik ediyorsunuz

﴿٨٤﴾ ثُمَّ اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَ تُخْرِجُونَ

sonra | siz | şu kimselersiniz ki | öldürüyorsunuz | kendinizi | ve | çıkarıyorsunuz

فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ

bir tâifeyi | sizden | yurtlarından | yardımlaşıyorsunuz | onlara karşı | günahta

وَ الْعُدْوَانِ وَ اِنْ يَأْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ

ve | düşmanlıkta | ve | eğer | size gelirlerse | esirler olarak | onları fidye vererek kurtarıyorsunuz | o iken

مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ

haram kılınmış | size | çıkarılmaları | yoksa inanıyor musunuz | bazısına | kitabın

وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ

ve inkâr ediyorsunuz | bazısını | artık cezası değildir | o kimsenin ki | yapar | bunu | sizden

اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰى اَشَدِّ

ancak rezil olmak | hayatında | dünya | ve | kıyâmet günü | kakılırlar | en şiddetlisine

الْعَذَابِ وَ مَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ

azâbın | ve | Allah değildir | gâfil | o şeylerden ki | yapıyorsunuz | işte onlar | o kimselerdir ki

اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ

satın aldılar | hayatını | dünya | âhirete karşılık | bu yüzden hafifletilmez | onlardan | azâb

وَ لَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ قَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ

ve onlar değildir | yardım olunuyorlar | ve and olsun gerçekten | verdik | Mûsâ'ya | kitabı | ve | ard arda gönderdik | ondan sonra

بِالرُّسُلِ وَ اٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ اَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

peygamberleri | ve verdik | Îsâ'ya | oğlu | Meryemin | mu'cizeler | ve | ona kuvvet verdik | Rûhü'l-Kudüs ile

اَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ

her ne zaman mı ki | size geldi | bir peygamber | o şey ile ki | hoşlanmaz | nefisleriniz | büyüklük tasladınız

فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَ قَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ

bu yüzden bir tâifeyi | yalanladınız | ve | bir tâifeyi | öldürüyordunuz | ve | dediler | kalblerimiz | perdelidir

بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

bil'akis | onlara lâ'net etmiştir | Allah | inkâr etmeleri sebebiyle | bu yüzden pek az | inanırlar

84- Bir zaman da: "Birbirinizin kanlarını dökmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız!" diye sağlam sözünüzü almıştık, sonra *(bunu açıkça)* kabûl ettiniz.

Ve siz *(buna)* şâhidlik etmektesiniz.

85- *(Bütün bunlardan)* sonra, siz öyle kimselersiniz ki, birbirinizi öldürüyor ve içinizden bir kısmını yurtlarından çıkarıyor, onlara karşı kötülükte ve düşmanlıkta yardımlaşıyorsunuz.

Eğer size esir olarak gelirlerse fidyelerini veri*(p onları kurtarı)*yorsunuz; hâlbuki o, *(onların, yurtlarından)* çıkarılmaları size haram kılınmıştı.

Yoksa Kitâb'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Artık içinizden böyle yapanın cezâsı, dünya hayâtında rezîl olmaktan başka bir şey değildir!

Kıyâmet gününde ise *(onlar)* azâbın en şiddetlisine uğratılırlar!

Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

86- İşte onlar, âhiret karşılığında dünya hayâtını satın alanlardır. Bu yüzden onlardan azab hafifletilmez ve onlar *(o gün)* yardım olunmazlar.

87- And olsun ki, Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik ve ondan sonra ard arda peygamberler gönderdik.

Meryemoğlu Îsâ'ya da mu'cizeler verdik ve Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* ile ona kuvvet verdik.

Buna rağmen, ne zaman bir peygamber nefislerinizin hoşlanmadığı bir şeyi size getirdi ise, büyüklük taslamadınız mı? Bu yüzden bir kısmını yalanladınız, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptığınız gibi)* bir kısmını da öldürüyordunuz.

88- Hem *(Peygambere:)* "Kalblerimiz perdelidir! *(Dediklerini anlamıyoruz)*" dediler.

Hayır! İnkâr etmeleri sebebiyle Allah onlara lâ'net etmiştir *(rahmetinden uzaklaştırmıştır)*; bu yüzden pek az inanırlar.

89- Hem onlara Allah tarafından, yanlarında bulunanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici bir Kitab *(Kur'ân)* gelince, ki daha önce *(o gönderilecek peygamberi vesîle yaparak)* inkâr edenlere karşı zafer istiyorlardı; işte *(bu kadar iyi)* tanıdıkları *(o peygamber)* kendilerine gelince, onu inkâr ettiler.[1]

Bu yüzden, Allah'ın lâ'neti o kâfirler üzerinedir!

90- Allah'ın, kullarından dilediğine ihsânından *(Kitab)* indirmesine *(hasedle)* isyân ederek, Allah'ın indirdiğini *(Kur'ân'ı)* inkâr etmekle, mukabilinde kendilerini sattıkları şey ne kötüdür!

Bu yüzden gazab üstüne gazaba uğradılar.

İşte kâfirler için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

91- Hem onlara: "Allah'ın indirdiğine îmân edin!" denildiği zaman: "*(Biz sâdece)* bize indirilene *(Tevrât'a)* îmân ederiz!" deyip, onun arkasındakini *(Kur'ân'ı)* inkâr ederler; hâlbuki o, yanlarında olanı tasdîk edici hak *(bir Kitab)*dır.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Eğer mü'min kimseler idiyseniz, o hâlde daha önce Allah'ın peygamberlerini niçin öldürüyordunuz?"

92- And olsun ki, Mûsâ size apaçık mu'cizelerle gelmişti; sonra onun *(Tûr dağına gitmesinin)* ardından, siz zâlim kimseler olarak buzağıyı *(ilâh)* edindiniz.

93- Hani sizin sağlam sözünüzü almış, Tûr'u da üzerinize kaldırmıştık.

(Şöyle demiştik:) "Size verdiğimizi *(Tevrât'ı)* kuvvetle tutun ve *(emrettiklerimizi)* dinleyin!"

(Onlar ise:) "İşittik ve isyân ettik!" dediler de inkârları sebebiyle kalblerine buzağı *(sevgisi)* içirildi *(o muhabbet, âdetâ iliklerine işledi)*.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Eğer mü'min kimseler iseniz, inancınızın size kendisiyle emretmekte olduğu şey ne kötüdür!"

وَلَمَّا جَٓاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْۙ
yanlarındadır – o şeyi ki – tasdîk edici – Allah – tarafından – bir kitab – onlara geldi – ne zaman ki – ve

وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواۚ فَلَمَّا
işte ne zaman ki – inkâr ettiler – o kimselere karşı ki – zafer istiyorlar – bundan önce – idiler – ve

جَٓاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖؗ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
kâfirlerlerin – üzerinedir – Allahın – bu yüzden lâ'neti – onu – inkâr ettiler – tanıdılar – o şey ki – kendilerine – geldi

٨٩ بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا
inkâr etmeleriyle – kendilerini – mukâbilinde – sattılar – ne kötüdür o şey ki

بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى
ihsânından – Allah'ın – indirmesine – isyân ederek – Allah – indirdi – o şeyi ki

مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖۚ فَبَٓاؤُ۫ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍۜ
gazab – üstüne – gazaba – bu yüzden uğradılar – kullarından – diler – o kimseye ki

وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ٩٠ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا
îmân edin – onlara – denildi – o zaman ki – ve – aşağılayıcı – bir azâb – kâfirler için vardır – ve

بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ
inkâr ederler – ve – bize – indirildi – o şeye ki – îmân ederiz – dediler – Allah – indirdi – o şeye ki

بِمَا وَرَٓاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْۜ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ
öldürüyordunuz – o hâlde niçin – de ki – yanlarındadır – o şeyi ki – tasdîk edici olarak – hakdır – o – ve – arkasındadır – o şeye ki

اَنْبِيَٓاءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٩١ وَلَقَدْ
and olsun gerçekten – ve – mü'min kimseler – iseniz – eğer – bundan önce – Allah'ın – peygamberlerini

جَٓاءَكُمْ مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ
ondan sonra – buzağıyı – edindiniz – sonra – apaçık mu'cizelerle – Mûsâ – size – gelmişti

وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ ٩٢ وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
üzerinize – kaldırmıştık – ve – sağlam sözünüzü – almıştık – bir vakit – ve – zâlim kimseler – siz iken

الطُّورَۜ خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُواۜ قَالُوا سَمِعْنَا
işittik – dediler – dinleyin – ve – kuvvetle – size verdik – o şeyi ki – tutun – Tûr'u

وَعَصَيْنَا وَاُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْۜ
inkârları sebebiyle – buzağı – kalblerinde – kendilerine içirildi – ve – isyân ettik – ve

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٩٣
mü'min kimseler – iseniz – eğer – inancınız – kendisiyle – size emrediyor – ne kötüdür o şey ki – de ki

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ
de ki / eğer / ise / size âid / yurdu / âhiret / katında / Allahın

خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾
sâdece / başkasına değil / insanlardan / haydi temennî edin / ölümü / eğer / iseniz / doğru kimseler

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
ve onu aslâ temennî etmeyeceklerdir / ebedî olarak / o şey yüzünden ki / takdîm etti / elleri / ve / Allah / hakkıyla bilendir / zâlimleri

﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ
ve / and olsun onları bulursun / en hırslısı / insanların / hayata karşı / ve / o kimselerden ki

اَشْرَكُوا يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
şirk koştular / arzu eder / onların her biri / keşke / yaşatılsa / bin / sene / ve / o değildir

بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ
onu uzaklaştırıcı / azâbdan / yaşatılması / ve / Allah / hakkıyla görendir / o şeyi ki / yapıyorlar

﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ
de ki / kim / ise / düşman / Cebrâîl'e / artık şübhesiz o / onu indirmiştir / senin kalbine

بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى
izniyle / Allah'ın / tasdîk edici olarak / o şeyleri ki / kendinden öncedir / ve / bir hidâyet / ve / müjde olarak

لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ
mü'minler için / kim / ise / düşman / Allah'a / ve / meleklerine

وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ
ve / peygamberlerine / ve / Cebrâîl'e / ve / Mîkâîl'e / işte şübhesiz / Allah / düşmandır / kâfirlere

﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا اِلَّا
and olsun ve gerçekten / indirdik / sana / âyetler / apaçık / ve / inkâr etmez / onları / ancak

الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ
fâsıklar / her ne zaman mı ki / bir andlaşma yaptılar / söz vererek / onu attı / bir tâife / onlardan / bil'akis

اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
onların çoğu / îmân etmezler / ve / ne zaman ki / onlara geldi / bir peygamber / tarafından / Allah

مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
tasdîk edici / o şeyi ki / yanlarındadır / attı / bir tâife / o kimselerden ki / kendilerine verildi / kitab

كِتَابَ اللّٰهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾
kitâbını / Allah'ın / gerisine / sırtlarının / sanki kendileri / bilmiyorlar

94- De ki: "Eğer âhiret yurdu *(Cennet)* Allah katında başka insanlara değil de, sâdece size âid ise, *(ve bu iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi ölümü temennî edin!"[1]

95- Hâlbuki ellerinin işlediği *(günahlar)* yüzünden, onu ebedî olarak aslâ temennî etmeyeceklerdir.

Allah ise, zâlimleri hakkıyla bilendir.

96- And olsun ki, onları hayâta karşı insanların, hattâ şirk koşanların en hırslısı bulursun!

Her biri bin sene yaşatılmayı arzu eder.

Hâlbuki *(çok)* yaşatılması, onu azabdan uzaklaştırıcı değildir.

Allah, ne yaparlarsa hakkıyla görendir.

97- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Kim Cebrâîl'e düşman ise, artık şübhesiz *(bilsin)* ki onu *(o Kur'ân'ı)* senin kalbine, Allah'ın izniyle, kendinden önceki *(kitab)*ları tasdîk edici ve mü'minler için bir hidâyet ve müjde olmak üzere o *(Cebrâîl)* indirmiştir."

98- Kim Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrâîl'e ve Mîkâîl'e düşman ise, şübhesiz Allah da o kâfirlerin düşmanıdır.

99- Celâlim hakkı için, sana apaçık âyetler indirdik!

Hâlbuki onları fâsıklardan başkası inkâr etmez.

100- Nitekim ne zaman söz vererek bir andlaşma yapsalar, içlerinden bir kısmı onu bozmadı mı? Hayır!

Onların çoğu îmân etmezler.

101- Hem onlara, Allah tarafından yanlarında olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici bir peygamber gelince, kendilerine kitab verilenlerden bir tâife, sanki kendileri bilmiyorlarmış gibi, Allah'ın kitâbını sırtlarının gerisine attılar.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ وَمَا كَفَرَ

kâfir olmadı · ve · Süleymân'nın · saltanatı · aleyhinde · şeytanlar · söylüyorlar · o şeylere ki · tâbi' oldular · ve

سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ

sihri · insanlara · öğretiyorlar · kâfir oldular · şeytanlar · fakat · Süleymân

وَمَا اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا

ve · Mârût'a · ve · Hârût'a · Bâbil'deki · iki meleğe · indirildi · o şeyleri ki · ve

يُعَلِّمَانِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُولَا اِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ

sakın kâfir olma · bir imtihanız · biz · ancak · demeleri-ne kadar · tâ ki · hiç kimseye · ikisi öğretmezlerdi

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهٖ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ

eşinin · ve · kişinin · arasını · kendisiyle · ayıracaklar · o şeyleri ki · o ikisinden · buna rağmen öğreniyorlardı

وَمَا هُمْ بِضَٓارّ۪ينَ بِهٖ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَتَعَلَّمُونَ

öğreniyorlardı · ve · Allahın · izni ile · ancak · hiç kimseye · onunla · zarar vericiler · onlar · değildir · ve

مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرٰيهُ

onu satın almışsa · kim · bilmişlerdi · and olsun gerçekten · ve · onlara fayda vermeyecek · ve · onlara zarar verecek · o şeyleri ki

مَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهٖٓ

mukâbilinde · sattılar · o şey ki · ne kötüdür · ve · bir nasîb · âhirette · kendisine · yoktur

اَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا

îmân etselerdi · şübhesiz onlar · eğer · ve · biliyorlar · olsaydılar · keşke · kendilerini

وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

biliyorlar · olsaydılar · keşke · hayırlıdır · Allah · tarafından · elbette bir sevab · sakınsalardı · ve

﴿١٠٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا

bize mühlet ver · deyin · ve · bizi gözet · demeyin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey

وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِر۪ينَ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ

o kimseler ki · istemez · elemli · bir azâb · kâfirler için vardır · ve · dinleyin · ve

كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِك۪ينَ اَنْ يُنَزَّلَ

indirilmesini · ne müşriklerden · ve · ehl-i kitabdan · inkâr ettiler

عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ

tahsîs eder · Allah · ve · Rabbinizden · bir hayır · size

بِرَحْمَتِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ ﴿١٠٥﴾

pek büyük · ihsân · sâhibidir · Allah · ve · diler · o kimseye ki · rahmetini

102- Ve şeytanların, Süleymân'ın saltanatı aleyhinde söylemekte oldukları *(sihir yaptığına dâir uydurdukları)* şeylere tâbi' oldular.

Hâlbuki Süleymân kâfir olmadı *(sihir yapmadı)*; fakat şeytanlar insanlara sihri *(ta'lîm ederek)* ve Bâbil'deki iki meleğe, *(yani)* Hârût ve Mârût'a indirilen şeyleri öğreterek kâfir oldular.(1)

Hâlbuki *(o iki melek)*: "Biz ancak bir imtihan *(için gönderilmiş)*iz, sakın *(sihri câiz görerek yapıp da)* kâfir olma!" demedikçe hiçbir kimseye öğretmezlerdi.

Buna rağmen o ikisinden, koca ile karısının arasını kendisiyle ayıracakları şeyleri öğreniyorlardı.

Hâlbuki onlar, Allah'ın izni olmadıkça, onunla hiçbir kimseye zarar verici değillerdi.

Böylece kendilerine zarar verecek ve fayda vermeyecek şeyleri öğreniyorlardı.

Şânım hakkı için, *(yahudiler)* onu *(o sihri)* satın alan kimsenin âhirette hiçbir nasîbi olmadığını bilmişlerdi.

Mukâbilinde kendilerini sattıkları şey ne kötüdür!

Keşke bilselerdi!

103- Hem gerçekten onlar îmân edip *(günahlardan)* sakınmış olsalardı, Allah tarafından *(verilecek)* bir sevab elbette daha hayırlı olurdu. Keşke bilselerdi!

104- Ey îmân edenler!

(Peygambere) رَاعِنَا demeyin, اُنْظُرْنَا deyin(2) ve *onu iyi)* dinleyin!

Kâfirler için ise *(pek)* elemli bir azab vardır.

105- Ne ehl-i kitabdan inkâr edenler, ne de müşrikler, Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler.

Allah ise rahmetini dilediğine tahsîs eder. Ve Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَٓا اَوْ مِثْلِهَاۜ

benzerini · veya · ondan · hayırlısını · getiririz · onu unutturursak · veya · bir âyetin · hükmünü kaldırırsak · eğer

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ

şübhesiz · bilmedin mi · hakkıyla gücü yetendir · herşeye · Allah · şübhesiz · bilmedin mi

اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِۜ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ

başka · sizin için yoktur · ve · yerin · ve · göklerin · mülkü · onundur · Allah

اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُرِيدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ

peygamberinizi · sorguya çekmenizi · istiyor musunuz · yoksa · ne bir yardımcı · ve · bir dost · Allah'dan

كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۜ وَ مَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ فَقَدْ

o halde gerçekten · îmân ile · küfrü · değiştirirse · kim · ve · bundan önce · Mûsâ'ya · soruldu · o şey gibi ki

ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ

sizi geri döndürebilseler · keşke · ehl-i kitabdan · birçok kişi · istedi · yolun · ortasından · sapmıştır

مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًاۚ حَسَدًا مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ

nefisleri · yanından · bir kıskançlıktan dolayı · kâfirler olarak · îmân etmenizin · ardından

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّۚ فَاعْفُوا وَ اصْفَحُوا حَتّٰى يَاْتِيَ

getirinceye dek · tâ ki · aldırmayın · ve · artık affedin · hakîkat · kendilerine · belli oldu · o şeyin ki · ardından

اللّٰهُ بِاَمْرِهٖۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾ وَ اَقِيمُوا الصَّلٰوةَ

namazı · hakkıyla edâ edin · ve · hakkıyla gücü yetendir · herşeye · Allah · şübhesiz · emrini · Allah

وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَۜ وَ مَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ

hayırdan · kendiniz için · takdîm edersiniz · o şey ki · ve · zekâtı · verin · ve

تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

hakkıyla görendir · yaparsınız · o şeyi ki · Allah · şübhesiz · Allahın · katında · onu bulursunuz

وَ قَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارٰىۜ

hristiyan · veya · yahudi · oldu · o kimse ki · ancak · cenneте · aslâ giremeyecek · dediler · ve

تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

doğru kimseler · iseniz · eğer · delîlinizi · getirin · de ki · boş temennîleridir · bu

﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ

artık onun vardır · iyilik eden bir kimse · kendisi iken · Allah'a · yüzünü · teslîm etmişse · kim · bil'akis

اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهٖۖ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

üzülüyorlar · onlar değildir · ve · onlara · bir korku yoktur · ve · Rabbi · katında · mükâfâtı

106- *(Biz)* bir âyetin hükmünü kaldırır veya onu unutturursak, ondan daha hayırlısını veya benzerini getiririz.[1] Bilmez misin ki şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir!

107- *(Hem)* bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü şübhesiz ki ancak Allah'ındır!

Ve sizin için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.

108- Yoksa *(siz de)* daha önce Mûsâ'ya sorulduğu gibi, *(itâat etmek yerine)* peygamberinizi sorguya mı çekmek istiyorsunuz? Kim îmânı küfürle değiştirirse, o takdirde gerçekten *(dosdoğru)* yol ortasında sapıtmış olur.

109- Ehl-i kitabdan birçoğu, îmân etmenizden sonra sizi kâfirler olarak geri döndürmeyi istediler.

(Bu, senin peygamberliğin olan) hakîkat kendilerine belli olduktan sonra, sırf nefislerinden gelen bir kıskançlıktan dolayıdır.

Artık Allah *(onlar hakkında cihad)* emrini getirinceye kadar affedin, aldırmayın!

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

110- Namazı hakkıyla edâ edin[2] ve zekâtı verin! Hem kendiniz için hayır *(ve hasenât)* dan ne takdîm eder *(hazırlar)*sanız, Allah katında onu bulursunuz.

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

111- *(Ehl-i kitab:)* "Yahudi veya hristiyan olandan başkası aslâ Cennete giremeyecek!" dediler.

Bu onların boş temennîleridir.

De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, delîlinizi getirin!"

112- Hayır! Kim *(güzel bir niyet ve ihlâsla)* iyilik eden bir kimse olarak kendini Allah'a teslîm ederse, artık onun, Rabbi katında mükâfâtı vardır; hem onlara bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

113- Ve yahudiler: "Hristiyanlar *(hak)* bir şey *(bir esas)* üzerinde değildir" dediler. Hristiyanlar da: "Yahudiler *(hak)* bir şey *(bir esas)* üzerinde değildir" dediler. Hâlbuki onlar *(kendilerine indirilen)* kitâbı okuyorlar. *(Kitab ehli olmayan ve bir şey)* bilmeyenler de böyle onların sözlerinin benzerini söylediler. Artık hakkında ihtilâf etmekte oldukları şeyler husûsunda, kıyâmet günü aralarında Allah hüküm verecektir.

114- Hem Allah'ın mescidlerini ki, içlerinde O'nun isminin zikredilmesini men' eden ve oraların harâb olması için çalışandan daha zâlim kim olabilir? İşte onlar ki, kendilerinin oralara, ancak korkan kimseler olarak girmeleri gerekirdi. Onlar için dünyada bir rezillik, yine onlar için âhirette *(de pek)* büyük bir azab vardır.

115- Doğu da, batı da *(her yer)* Allah'ındır; o hâlde nerede *(yüzünüzü kıbleye)* dönerseniz, artık orada Allah'ın râzı olduğu cihet vardır. Şübhesiz ki Allah, Vâsi' *(rahmeti geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

116- Hem, "Allah çocuk edindi" dediler.[1] *(Hâşâ!)* O, *(bundan)* münezzehtir. Bil'akis, göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Herşey O'na itâat edicidir.

117- *(O,)* göklerin ve yerin benzersiz yaratıcısıdır. Ve bir işe hükmettiğinde, artık ona sâdece "Ol!" der, *(o da)* hemen oluverir.

118- Bilmeyenler ise: "Allah bizimle *(de)* konuşmalı veya bize bir mu'cize gelmeli değil miydi?" dediler. Kendilerinden öncekiler de böyle onların sözlerinin benzerini söylemişlerdi. Kalbleri *(ne kadar da)* birbirine benzedi! Doğrusu *(biz)* kat'î olarak îmân edecek bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

119- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhe yok ki biz seni, hak *(dîn)* ile, bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu olarak gönderdik; ve *(sen)* Cehennem ehlinden suâl olunmayacaksın!

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارٰى

hristiyanlar | dedi | ve | bir şey | üzerinde | hristiyanlar | değildir | yahudiler | dedi | ve

لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ

o kimseler ki | söyledi | böyle | kitabı | okuyorlar | onlar iken | bir şey | üzerinde | yahudiler | değildir

لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا

o şeyde ki | kıyâmet günü | aralarında | hüküm verecektir | artık Allah | sözlerinin | benzerini | bilmiyorlar

كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ

Allah'ın | mescidlerini | men' etti | o kimseden ki | daha zâlim | kimdir | ve | ihtilâf ediyorlar | hakkında | idiler

اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَا اُولٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ

kendileri için | değildi | işte onlar | harâb olmaları hususunda | çalıştı | ve | isminin | içlerinde | zikredilmesini

اَنْ يَدْخُلُوهَا اِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي

onlar için vardır | ve | bir rezillik | dünyada | onlar için vardır | korkan kimseler olarak | ancak | oralara girmeleri

الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا

dönerseniz | o hâlde nerede | batı | ve | doğu | Allahındır | ve | büyük | bir azâb | âhirette

فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ

Allah | edindi | dediler | ve | herşeyi bilendir | rahmeti pek geniştir | Allah | şübhesiz | Allah'ın | râzı olduğu cihet | artık orada vardır

وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ

ona | herşey | yerdedir | ve | göklerdedir | o şeyler ki | onundur | bil'akis | o münezzehtir | bir çocuk

قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِذَا قَضٰى اَمْرًا

bir işe | hükmetti | o zaman ki | ve | yerin | ve | göklerin | benzersiz yaratıcısıdır | itâat edicidir

فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

bilmiyorlar | o kimseler ki | dedi | ve | hemen olur | ol | ona | der | artık ancak

لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِينَا اٰيَةٌ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ

o kimseler ki | söylemişti | böyle | bir mu'cize | bize gelmeli | veya | Allah | bizimle konuşmalı | değil miydi

مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ

gerçekten | kalbleri | birbirine benzedi | sözlerinin | benzerini | kendilerinden öncedir

بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ

hak ile | seni gönderdik | şübhesiz biz | kat'î olarak îmân edecekler | bir kavim için ki | âyetleri | açıkladık

بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْئَلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

cehennem | ehlinden | suâl olunmayacaksın | ve | bir korkutucu olarak | ve | bir müjdeleyici

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ
ve · aslâ hoşnûd olmayacaklardır · senden · yahudiler · ve · ne hristiyanlar · tâ ki · tâbi' olmana dek · dinlerine

قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ الَّذ۪ى
de · şübhesiz ki · hidâyeti · Allahın · odur · hidâyet · ve · and olsun eğer · uymuşsan · arzularına · sonra · o şeyden ki

جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذ۪ينَ
sana geldi · ilimden · sana yoktur · Allah'dan · bir dost · ve · ne bir yardımcı · o kimseler ki

اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِه۪ اُو۬لٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ يَكْفُرْ
kendilerine verdik · kitab · onu okurlar · hakkıyla · tilâvetinin · işte onlar · îmân ederler · ona · ve · kim · inkâr ederse

بِه۪ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّت۪ٓي اَنْعَمْتُ
onu · artık işte onlar · onlardır · zarara uğrayanlar · ey · İsrâiloğulları · hatırlayın · ni'metimi · o ki · ihsân ettim

عَلَيْكُمْ وَاَنّ۪ي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ
size · ve · şübhesiz ben · sizi üstün kıldım · âlemlere · ve · sakının · öyle bir günden · ödemez · kimse

عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ
kimseden · bir şey · ve · kabul edilmez · ondan · bir fidye · ve · ona fayda vermez · bir şefâat · ve · onlar değildir

يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ي
yardım olunuyorlar · ve · bir vakit · imtihân etmişti · İbrâhîm'i · Rabbi · birtakım kelimelerle · ve onları tamamlamıştı · buyurdu · şübhesiz ben

جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪ي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي
seni kılıcıyım · insanlara · imam · dedi · ve · neslimden · buyurdu · ulaşmaz · verdiğim söz

الظَّالِم۪ينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا
zâlimlere · ve · o vakit · kıldık · Beyt'i · bir sevab yeri · insanlar için · ve · emniyetli bir yer · ve · edinin

مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ اَنْ
makâmından · İbrâhîm'in · bir namazgâh · ve · emrettik · İbrâhîm'e · ve · İsmâîl'e · diye

طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ
ikiniz temiz tutun · beytimi · tavâf edenler için · ve · i'tikâfta olanlar · ve · rükû' edenler · secde edenler · ve · o vakit

قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ
demişti · İbrâhîm · Rabbim · kıl · burayı · bir belde · emniyetli · ve · rızıklandır · halkını

الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
mahsûllerden · o kimseyi ki · îmân etti · onlardan · Allah'a · ve · gününe · âhiret · buyurdu · ve · o kimseyi ki · inkâr etti

فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿١٢٦﴾
fakat onu faydalandırırım · biraz · sonra · onu mahkûm ederim · azâbına · ateş · ve · ne kötüdür · o varılacak yer

120- Ama dinlerine tâbi' olmadıkça, ne yahudiler ne de hristiyanlar senden aslâ hoşnûd olmayacaklardır. *(Onlara)* de ki: "Şübhesiz ki Allah'ın hidâyeti *(olan İslâm)*, hidâyetin ta kendisidir!" Celâlim hakkı için, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyarsan, Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı sana ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır![1]

121- Kendilerine Kitab verdiğimiz kimseler*(den bazısı)* onu, tilâvetinin *(okunmasının)* hakkını vererek okurlar. İşte bunlar, ona *(Kitâb'a)* îmân ederler. Her kim de onu inkâr ederse, işte onlar zarara uğrayanların ta kendileridir.

122- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi ve şübhesiz benim sizi *(bir zamanlar)* âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

123- Hem öyle bir günden sakının ki, *(o gün)* kimse, kimse nâmına bir şey ödemez, ondan bir kurtuluş bedeli kabûl edilmez, hem ona *(Allah izin vermedikçe)* şefâat fayda vermez, onlara yardım da edilmez!

124- Ve bir zaman Rabbi, İbrâhîm'i birtakım kelimelerle *(emir ve yasaklarla)* imtihân etmiş, bunun üzerine *(o)* onları tamâmen yerine getirmişti. *(Rabbi de ona:)* "Doğrusu ben seni insanlara imam *(her hususta kendisine tâbi' olunan rehber)* yapıcıyım" buyurdu. *(İbrâhîm ise:)* "Neslimden de *(imamlar yap)*!" dedi. *(Rabbi de:)* "Verdiğim söz *(senin neslinden de olsa, aslâ)* zâlimlere ulaşmaz!" buyurdu.

125- O vakit Kâ'be'yi de insanlar için bir sevab *(kazanma)* yeri ve emniyetli bir mahal kıldık. Öyle ise *(siz de)* İbrâhîm'in makamından bir namazgâh edinin. İbrâhîm ve İsmâîl'e de: "Tavâf edenler, i'tikâfta olanlar, rükû' *(ve)* secde edenler *(namaz kılanlar)* için beytimi temiz tutun!" diye emrettik.

126- O vakit İbrâhîm de: "Rabbim! Burasını emniyetli bir belde kıl ve halkını, içlerinden Allah'a ve âhiret gününe îmân edenleri mahsûllerle rızıklandır!" demişti. *(Rabbi de ona)* şöyle buyurdu: "İnkâr edene de *(ni'met veririm)*; fakat onu kısa bir müddet *(dünya hayâtında)* faydalandırır, sonra da onu ateş azâbına *(girmeye)* mahkûm ederim! O varılacak yer ise, ne kötüdür!"

127- Ve bir zaman İbrâhîm, İsmâil ile berâber Beyt'in *(Kâ'be'nin)* temellerini yükseltiyordu. *(Ve şöyle duâ ediyorlardı:)* "Rabbimiz! *(Yaptığımızı)* bizden kabûl buyur! Şübhe yok ki Semî' *(her duâyı işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak sensin!"

128- "Rabbimiz! Bizi, sana teslîm olan kimseler eyle ve neslimizden sana teslîm olan bir ümmet *(çıkar)*! Bize, *(râzı olacağın hac, kurban gibi)* kulluk usûllerimizi göster ve tevbelerimizi kabûl buyur! Şübhesiz ki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(merhameti bol olan)* ancak sensin!"

129- "Rabbimiz! Onlara *(neslimize)* de içlerinden bir peygamber gönder ki, kendilerine senin âyetlerini okusun ve kendilerine Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitabdaki hükümleri)* öğretsin ve onları *(günahlardan)* temizlesin! Muhakkak ki Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"(1)

130- O hâlde kendini bilmeyenden başka, kim İbrâhîm'in dîninden yüz çevirir? And olsun ki *(biz,)* onu dünyada *(peygamber olarak)* seçtik. Doğrusu o, elbet âhirette de sâlih kimselerdendir.

131- Bir zaman Rabbi ona: "*(İhlâs ve îmân ile emirlerime)* teslîm ol!" buyurduğunda, *(o da:)* "Âlemlerin Rabbine teslîm oldum" demişti.(2)

132- Ve İbrâhîm bunu oğullarına vasiyet etti, Ya'kub da. *(O böylece dedi ki:)* "Ey oğullarım! Şübhesiz ki Allah, sizin için bu dîni seçti; öyleyse siz ancak *(Allah'a)* teslîm olmuş kimseler olarak can verin!"

133- Yoksa siz Ya'kub'a ölüm geldiği zaman yanında mı idiniz? O zaman oğullarına: "Benden sonra neye ibâdet edeceksiniz?" demişti. *(Oğulları da:)* "Senin İlâhın ve ataların İbrâhîm, İsmâil ve İshâk'ın İlâhı olan tek bir İlâha *(Allah'a)* ibâdet edeceğiz. Zaten biz, O'na teslîm olan kimseleriz!" dediler.

134- Bunlar gerçekten gelip geçmiş bir ümmettir. *(Onların)* kazandıkları kendilerine, *(sizin)* kazandıklarınız da sizedir. Ve *(siz)* onların yapmakta olduklarından suâl olunmayacaksınız!

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِيمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

bizden kabul buyur Rabbimiz İsmâil ve Beyt'ten temelleri İbrâhîm yükseltiyordu bir vakit ve

إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن

ve sana teslîm olan kimseler bizi kıl ve Rabbimiz herşeyi bilen herşeyi işiten sensin şübhesiz sen

ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ

tevbelerimizi kabul buyur ve kulluk usûllerimizi bize göster ve sana teslîm olan bir ümmet neslimizden

إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ

onlardan bir peygamber içlerinde gönder ve Rabbimiz çok merhametli olan tevbeleri kabul eden sensin şübhesiz sen

يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ

onları temizliyor ve hikmeti ve kitabı onlara öğretiyor ve senin âyetlerini kendilerine okuyor

إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن

o kimse ki ancak İbrâhîmin dîninden yüz çevirir kim ve her işi hikmetli olan dâima üstün sensin şübhesiz sen

سَفِهَ نَفْسَهُۥ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ

âhirette şübhesiz o ve dünyada onu seçtik ve andolsun gerçekten kendini bilmedi

ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ

âlemlerin Rabbine teslîm oldum demişti teslîm ol Rabbi ona buyurdu bir vakit elbet sâlih kimselerdendir

﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ

seçti Allah şübhesiz oğullarım ey Ya'kûb ve oğullarına İbrâhîm onu vasiyet etti ve

لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

teslîm olmuş kimseler siz iken ancak öyleyse ölmeyin bu dîni sizin için

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ

demişti o zaman ölüm Ya'kûb'a hazır oldu o zaman ki şâhitler idiniz mi yoksa

لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ

senin İlâh'ına ibâdet edeceğiz dediler benden sonra ibâdet edeceksiniz neye oğullarına

وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا

tek bir İlâh'a İshâk'ın ve İsmâil'in ve İbrâhîm'in atalarının İlâh'ına ve

وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ

kazandılar o şeyler ki kendilerinedir gelip geçmiş gerçekten bir ümmettir bunlar teslîm olan kimseleriz ona biz ve

وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

yapıyorlar idiler o şeylerden ki suâl olunmayacaksınız ve kazandınız o şeyler ki sizedir ve

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ

İbrâhîm'in dînine bil'akis de ki doğru yolu bulursunuz hristiyan veya yahudi olun dediler ve

حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ

indirildi o şeye ki ve Allah'a îmân ettik deyin müşriklerden değildi ve hakka yönelmiş

اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb'a ve İshâk'a ve İsmâîl'e ve İbrâhîm'e indirildi o şeye ki ve bize

وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِيَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَمَا اُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ

Rablerinden peygamberlere verildi o şeye ki ve İsâ'ya ve Mûsâ'ya verildi o şeye ki ve torunlara ve

لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ

misli gibi îmân etmişlerse işte eğer teslîm olan kimseleriz ona biz ve onlardan hiçbiri arasında ayırım yapmayız

مَا اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ

bir ayrılık içindedir onlar o takdirde ancak yüz çevirmişlerse eğer ve hidâyete ermişlerdir artık gerçekten kendisine îmân ettiniz o şeyin ki

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ

Allah'ın boyası herşeyi bilendir hakkıyla işitendir o ve Allah artık onlara karşı sana yetecek

وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

kulluk eden kimseleriz ona biz ve boyaca Allah'dan daha güzel kimdir ve

قُلْ اَتُحَاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا

bizedir ve Rabbiniz ve Rabbimiz o iken Allah hakkında bizimle tartışıyor musunuz de ki

اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

samîmî olan kimseleriz ona karşı biz ve amelleriniz sizedir ve amellerimiz

اَمْ تَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb ve İshâk ve İsmâîl ve İbrâhîm şübhesiz söylüyor musunuz yoksa

وَالْاَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ

Allah mı yoksa daha iyi bilensiniz siz mi de ki hristiyanlar veya yahudiler idiler torunlar ve

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ

Allah değildir ve Allah'dan yanındaki şâhidliği gizledi o kimseden ki daha zâlim kimdir ve

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ

kazandılar o şeyler ki kendilerinedir gelip geçmiş gerçekten bir ümmettir bunlar yapıyorsunuz o şeylerden ki gâfil

وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

yapıyorlar idiler o şeylerden ki suâl olunmayacaksınız ve kazandınız o şeyler ki sizedir ve

135- *(Onlar:)* "Yahudi veya hristiyan olun ki doğru yolu bulasınız!" dediler. *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Hayır! *(Biz)* Hanîf[1] *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine *(tâbi' oluruz)*. Çünki *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi."

136- "*(Biz)* Allah'a, bize indirilene, İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kûb'a ve *(onun)* torunlar*(ın)*a indirilenlere, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya verilenlere ve Rableri tarafından *(diğer)* peygamberlere verilenlere îmân ettik. Onlardan hiçbirinin arasında *(Allah'ın birer peygamberi olmaları cihetiyle)* ayırım yapmayız. Çünki biz, O'na teslîm olan kimseleriz" deyin!

137- İşte *(onlar da)* böyle sizin kendisine îmân ettiğiniz gibi îmân ederlerse, o takdirde gerçekten hidâyete ermiş olurlar. Eğer yüz çevirirlerse, o takdirde onlar, sırf *(size karşı bir düşmanlık ve)* bir muhâlefet içindedirler. Artık onlara karşı Allah sana yeter! Çünki O, Semî' *(herşeyi hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

138- *(Ve deyin ki:)* "Allah'ın boyası *(ki biz onunla boyandık, dînine girdik)*.[2] *(Böyle)* boya cihetiyle Allah'dan daha güzel kim olabilir? Biz ise, ancak O'na kulluk eden kimseleriz!"

139- De ki: "O, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz olduğu hâlde, Allah*('ın bizden bir peygamber göndermesi)* hakkında bizimle tartışmaya mı girişiyorsunuz? Hâlbuki bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz de sizedir. Çünki biz, O'na karşı samîmî olan kimseleriz."

140- Yoksa *(siz)* gerçekten İbrâhîm'in, İsmâîl'in, İshâk'ın, Ya'kûb'un ve *(onun)* torunlar*(ın)*ın yahudi veya hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi bilensiniz, yoksa Allah mı?" Hâlbuki kendi yanındaki, Allah'dan *(gelen)* şâhidliği *(bildiği bir şeyi)* gizleyenden daha zâlim kim olabilir? Allah ise, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

141- Bunlar gerçekten gelip geçmiş bir ümmettir. *(Onların)* kazandıkları kendilerine, *(sizin)* kazandıklarınız da sizedir. Ve *(siz)* onların yapmakta olduklarından suâl olunmayacaksınız!

سَيَقُولُ السُّفَهَٓاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰيهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ

kıblelerinden | onları çevirdi | nedir | insanlardan | o sefihler | diyecek

الَّت۪ي كَانُوا عَلَيْهَاۜ قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُۜ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ

diler | o kimseyi ki | hidâyet eder | batı | ve | doğu | Allahındır | de ki | üzerinde | idiler | o ki

اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَسَطاً

mu'tedil | bir ümmet | sizi kıldık | böylece | ve | dosdoğru | bir yola

لِتَكُونُوا شُهَدَٓاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ

üzerinize | peygamber | olur | ve | insanların | üzerine | şâhidler | olmanız için

شَه۪يداًۜ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّت۪ي كُنْتَ عَلَيْهَٓا اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ

o kimseyi ki | ayırmamız için | ancak | üzerinde | idin | onu ki | kıble | kılmadık | ve | bir şâhid

يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِۜ وَاِنْ كَانَتْ لَكَب۪يرَةً

elbette büyük | idi | şübhesiz | ve | iki ökçesi | üzerinde | geriye döner | o kimseden ki | peygambere | tâbi' olur

اِلَّا عَلَى الَّذ۪ينَ هَدَى اللّٰهُۜ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُض۪يعَ ا۪يمَانَكُمْۜ

îmânınızı | zâyi' edecek | Allah | değildir | ve | Allah | hidâyet etti | o kimselere ki | ancak

اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي

yüzünün | çevrilip durmasını | görüyoruz | gerçekten | çok merhametlidir | elbette şefkatlidir | insanlara karşı | Allah | şübhesiz

السَّمَٓاءِۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَاۖ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ

tarafına | yüzünü | artık çevir | ondan hoşnûd olacaksın | bir kıbleye ki | artık elbette seni çevireceğiz | göğe

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۜ

onun tarafına | yüzünüzü | artık çevirin | oldunuz | o yerde ki | ve | Mescid-i Harâm

وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْۜ

Rablerinden | haktır | şübhesiz o | gerçekten biliyorlar | kitab | kendilerine verildi | o kimseler ki | şübhesiz | ve

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا

kendilerine verildi | o kimselere ki | getirsen | and olsun eğer | ve | yapıyorlar | o şeylerden ki | gâfil | Allah değildir | ve

الْكِتَابَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَۚ وَمَٓا اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْۚ

kıblelerine | tâbi' olan | sen değilsin | ve | kıblene | tâbi' olmazlar | delilin | herbirini | kitab

وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍۜ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ

arzularına | uysan | and olsun eğer | ve | bazısının | kıblesine | tâbi' olan | bazıları değildir | ve

مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِۙ اِنَّكَ اِذاً لَمِنَ الظَّالِم۪ينَۢ ﴿١٤٥﴾

mutlaka zâlimlerdensin | o takdirde | şübhesiz sen | ilimden | sana geldi | o şeyin ki | ardından

142- İnsanlardan bir kısım sefihler: "Onları *(o Müslümanları)* üzerinde bulundukları *(yöneldikleri)* kıblelerinden çeviren nedir?" diyecekler.[1] *(Ey Resûlüm! Onlara)* de ki: "Doğu da batı da *(her yer)* Allah'ındır." *(O,)* dilediği kimseyi *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

143- İşte böylece sizi mu'tedil *(adâletli ve dengeli)* bir ümmet kıldık ki, insanların üzerine *(hesab gününde umum peygamberler lehine)* şâhidler olasınız, peygamber de sizin üzerinize şâhid olsun!

Hem daha önce üzerinde bulunduğunu *(kendisine yöneldiğin Kâ'be'yi)* ancak, peygambere tâbi' olanları, ökçeleri üzerinde geriye *(küfre)* dönecek olanlardan ayıralım diye kıble yaptık. Çünki şübhesiz *(bu,)* Allah'ın hidâyet ettiği kimselerden başkasına elbette ağırdır.

Allah, îmânınızı *(Mescid-i Aksâ'ya doğru kıldığınız namazları)* zâyi' edecek değildir. Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette Raûf *(çok şefkatli olan)*dır, Rahîm *(çok merhametli olan)*dır.

144- *(Ey habîbim!)* Yüzünün göğe çevrilip durduğunu muhakkak görüyoruz. Artık seni, hoşnûd olacağın bir kıbleye elbette döndüreceğiz; bundan sonra yüzünü Mescid-i Harâm tarafına *(Kâ'be'ye)* çevir! *(Ey mü'minler!)* O hâlde *(siz de)* nerede olsanız, artık *(namazda)* yüzünüzü onun tarafına çevirin![2] Hem doğrusu o kendilerine kitab verilenler, şübhesiz bunun Rablerinden *(gelen)* hak olduğunu gerçekten biliyorlar. Allah ise, *(onların)* yapmakta olduklarından gâfil değildir.

145- And olsun ki, eğer *(sen)* kendilerine kitab verilmiş olanlara her ne delil getirsen, *(yine de)* senin kıblene tâbi' olmazlar. Sen de onların kıblesine tâbi' *(olacak)* değilsin. Onların bazısı da *(diğer)* bazıların kıblesine tâbi' değildir*(ler)*. Celâlim hakkı için, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyarsan, şübhesiz sen o takdirde, mutlakā zâlimlerden olursun!

اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَٓاءَهُمْۜ وَاِنَّ فَر۪يقًا
o kimseler ki | kendilerine verdik | kitab | onu tanırlar | o şey gibi ki | tanıyorlar | kendi oğullarını | ve | şübhesiz | bir fırka

مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
onlardan | gerçekten gizlerler | hakkı | kendileri iken | biliyolar | hak | Rabbindendir | öyle ise sakın olma

مِنَ الْمُمْتَر۪ينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلّ۪يهَا فَاسْتَبِقُوا
şübhe edenlerden | ve | herkes için vardır | bir yön | o | ona yönelicidir | o hâlde yarışın

الْخَيْرَاتِۜ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَم۪يعًاۜ اِنَّ اللّٰهَ
hayırlarda | nerede | olursanız | getirir | sizi | Allah | hep birlikte | şübhesiz | Allah

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
herşeye | gücü yetendir | ve | o yerden ki | çıktın | artık çevir | yüzünü

شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَۜ وَمَا اللّٰهُ
tarafına | Mescid-i Harâm | ve | şübhesiz o | elbette haktır | Rabbinden | ve | değildir | Allah

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
gâfil | o şeylerden ki | yapıyorsunuz | ve | o yerden ki | çıktın | artık çevir | yüzünü

شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
tarafına | Mescid-i Harâm | ve | o yerde ki | oldunuz | artık çevirin | yüzlerinizi

شَطْرَهُۙ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌۗ اِلَّا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا
tarafına | olmaması için | insanlar için | aleyhinize | bir delîl | ancak | o kimseler ki | zulmettiler

مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْن۪ي وَلِاُتِمَّ نِعْمَت۪ي عَلَيْكُمْ
onlardan | artık onlardan korkmayın | ve | benden korkun | ve | tamamlamam için | ni'metimi | üzerinize

وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَٓا اَرْسَلْنَا ف۪يكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ
ve | tâ ki siz | doğru yolu bulursunuz | o şey gibi ki | gönderdik | içinizde | bir peygamber | sizden

يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَيُزَكّ۪يكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
okuyor | size | âyetlerimizi | ve | sizi temizliyor | ve | size öğretiyor | kitâbı

وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَۜ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُون۪ٓي
ve | hikmeti | ve | size öğretiyor | o şeyleri ki | olmadınız | biliyorsunuz | öyle ise beni zikredin

اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا ل۪ي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
sizi yâd edeyim | ve | şükredin | bana | ve | bana nankörlük etmeyin | ey | o kimseler ki

اٰمَنُوا اسْتَع۪ينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٥٣﴾
îmân ettiler | yardım isteyin | sabır ile | ve | namaz ile | şübhesiz | Allah | beraberdir | sabredenlerle

146- Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, onu *(o peygamberi)* kendi oğullarını tanımakta oldukları gibi tanırlar.[1] Buna rağmen şübhesiz onlardan bir fırka, kendileri bile bile gerçekten hakkı gizlerler.

147- Hak, Rabbinden *(gelen)*dir; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

148- Hem herkes için *(her ümmetin)* kendisinin ona yönelici olduğu bir yön *(bir kıble)* vardır. O hâlde hayırlı işlerde yarışın!

Nerede olursanız olun, Allah sizi hep birlikte *(huzûruna)* getirir.

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

149- Ve nereden *(yolculuğa)* çıksan, artık *(namazda)* yüzünü Mescid-i Harâm tarafına *(Kâ'beye)* çevir!

Hiç şübhesiz ki bu, Rabbinden *(gelen)* haktır. Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

150- Evet, nereden *(yolculuğa)* çıksan, bundan sonra *(namaz kılarken)* yüzünü Mescid-i Harâm tarafına çevir.

Ve *(Ey mü'minler! Siz de)* nerede olsanız, artık *(namazda)* yüzlerinizi onun tarafına çevirin ki, içlerinden zulmedenlerin dışında, insanlar *(bilhassa yahudi ve müşrikler)* için aleyhinize bir delîl olmasın!

Artık onlardan korkmayın; öyleyse *(ancak)* benden korkun ki üzerinize olan ni'metimi tamamlayayım! Hem tâ ki doğru yolu bulasınız.

151- Nitekim içinizde sizden bir peygamber gönderdik; size âyetlerimizi okuyor, sizi *(günahlardan)* temizliyor, size Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitabdaki hükümleri)* öğretiyor ve size bilmiyor olduğunuz şeyleri öğretiyor.

152- Öyle ise beni *(ibâdetle)* zikredin ki, *(ben de)* sizi *(rahmetimle)* yâd edeyim; ve bana şükredin fakat bana nankörlük etmeyin![2]

153- Ey îmân edenler! Sabır ve namaz ile *(Allah'dan)* yardım isteyin! Muhakkak ki Allah, sabredenlerle berâberdir.

154- Ve Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin! Bil'akis *(onlar)* hayatdârdırlar, fakat *(siz)* anlayamazsınız.(1)

155- Sizi mutlakâ biraz korku ve açlık, biraz da mallardan, canlardan ve mahsûllerden bir noksanlık ile imtihân edeceğiz. *(Ey Resûlüm!)* O hâlde sabredenleri *(Cennetle)* müjdele!

156- Onlar ki, kendilerine bir musîbet geldiği zaman: "Muhakkak ki biz, Allah'a âidiz ve muhakkak ki biz, ancak O'na dönücüleriz!" derler.

157- İşte onlara Rablerinden mağfiretler ve bir rahmet vardır. Hidâyete erenler de işte ancak onlardır.

158- Muhakkak ki Safâ ile Merve, Allah'ın *(hac ve umre ibâdeti için ta'yîn ettiği)* şeâirinden *(alâmetlerinden)*dir. Bu yüzden Kâ'be'yi hacceden veya umre yapan kimsenin, artık o ikisini tavâf etmesinde *(ikisi arasında sa'y ederek, yürümesinde)* üzerine bir günah yoktur. Kim de gönlünden koparak *(fazladan)* bir hayır işlerse, o takdirde şübhesiz ki Allah, Şâkir *(bütün iyiliklerinize fazlasıyla mükâfât veren)*dir, Alîm *(yaptığınız herşeyi bilen)*dir.

159- Şübhe yok ki onu insanlara Kitab'da *(Tevrât'da)* beyân etmemizden sonra, *(Muhammed'in sıfatları ve recm âyeti gibi)* indirdiğimiz apaçık delilleri ve hidâyeti gizleyenler yok mu, işte onlar ki Allah kendilerine lâ'net eder, *(bütün)* lâ'net edenler de onlara lâ'net okur!

160- Ancak tevbe edip *(hâllerini)* düzeltenler ve *(gizlediklerini)* açıklayanlar müstesnâ; işte onlar var ya, onların tevbelerini kabûl ederim. Çünki ben, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*im, Rahîm *(merhameti bol olan)*ım.

161- Şübhesiz inkâr edip kendileri kâfir kimseler olarak ölenler*(e gelince)*, işte onlar yok mu, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâ'neti ancak onların üzerinedir.

162- Orada *(Cehennemde)* ebedî olarak kalıcıdırlar! Onlardan ne azab hafifletilir, ne de onlara *(özür dilemeleri üzere)* mühlet verilir!

163- İlâhınız *(olan Allah)* ise, tek bir İlâhdır. O'ndan başka ilâh yoktur; *(O,)* Rahmân *(bütün mahlûkata rahmet eden)* dir, Rahîm *(mü'minlere çok merhamet eden)*dir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ

ve · deme-yin · o kimse-lere ki · öldü-rülür · yolunda · Allah · ölüler · bil'a-kis · hayatdâr-dırlar · fakat

لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ

farkına vara-mazsınız · ve · sizi mutlaka im-tihân edeceğiz · bir şey-le · korkudan · ve · açlıktan · ve · bir nok-sanlıkla

مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ اَلَّذِينَ

mallardan · ve · canlar-dan · ve · mahsûl-lerden · ve · müjdele · sabredenleri · onlar ki

اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

o va-kit ki · kendilerine isâbet etti · bir musî-bet · dedi-ler · şübhe-siz biz · Allah'a âidiz · ve · şübhe-siz biz · ona · dönücüleriz

اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

işte onlar · onlara vardır · mağfiretler · Rablerin-den · ve · bir rahmet · ve · işte onlar · onlar-dır · hidâyete erenler

﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ

şüb-hesiz · Safâ · ve · Merve · alâmetlerin-dendir · Alla-hın · bu yüz-den kim · haccet-mişse · Beyt'i · veya · umre yapmışsa

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ

artık bir gü-nah yoktur · üzerine · tavâf etme-sinde · o ikisini · ve · kim · gönlünden ko-parak işlemişse · bir hayır · o takdirde şübhesiz

اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا

Allah · iyiliklere kar-şılık verendir · her şeyi bilendir · şüb-hesiz · o kimse-ler ki · gizliyorlar · o şe-yi ki · indirdik

مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي

apaçık deliller-den · ve · hidâyetten · ardından · o şe-yin ki · onu be-yân etttik · insanlara

الْكِتَابِ اُولٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾

kitabda · işte onlar · kendilerine lâ'net eder · Allah · ve · onlara lâ'-net eder · lâ'net eden-ler

اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ

an-cak · o kimse-ler ki · tevbe ettiler · ve · düzelttiler · ve · açıkla-dılar · artık işte onlar · tevbelerini ka-bul ederim

وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ

ve · ben · tevbeleri ka-bul edenim · çok merha-metli olanım · şüb-hesiz · o kim-seler ki · inkâr ettiler · ve · öldüler · kendile-ri iken

كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ

kâfir kimseler · işte on-lar · üzerleri-nedir · lâ'neti · Allah'ın · ve · melekle-rin · ve · insan-ların · bütün

﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

ebedî ka-lıcıdırlar · orada · hafifletil-mez · onlardan · azâb · ve · onlar değildir · mühlet ve-rilirler

وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

ve · İlâh'ınız · bir İlâh'dır · tek · ilâh yoktur · an-cak · o · sonsuz rah-met sâhibidir · çok merha-metlidir

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ

gündüzün ve gece ard arda gelmesinde ve yerin ve göklerin yaratılışında şübhesiz

وَ الْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah indirdi o şey de ki ve insanlara fayda verir o şeylerle ki denizde akıp gider onlar ki gemilerde ve

مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ

yaydı ve ölümünden sonra yeryüzünü onunla ve diriltti bir su gökten

فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ تَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَ السَّحَابِ الْمُسَخَّرِ

boyun eğdirilmiş bulutlarda ve rüzgârların yönlendirilmesinde ve her hareketli canlıdan orada

بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَ مِنَ

ve akıl erdirecekler bir topluluk için ki elbette deliller vardır yer ve gök arasında

النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ

Allah'ın sevgisi gibi onları severler birtakım benzerler Allah'dan başka edinir o kimse ki insanlardan vardır

وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ وَ لَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ

o zamanı ki zulmettiler o kimseler ki göre bilse eğer ve Allah'a sevgice daha şiddetlidir îmân ettiler o kimseler ki ve

يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا وَ أَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

azâbı pek şiddetlidir Allah şübhesiz ve tamamen Allah'a âittir kuvvet şübhesiz azâbı görecekler

﴿١٦٥﴾ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَ رَأَوُا الْعَذَابَ

azâbı görmüşler iken uydular o kimselerden ki kendilerine uyuldu o kimseler ki uzaklaşmıştır o zaman

وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَ قَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا

bizim için olsa şübhesiz keşke uydular o kimseler ki dedi ve bağlar onlarla kopmuştur ve

كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُا مِنَّا كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللّٰهُ

Allah onlara gösterecektir böylece bizden uzaklaştılar o şey gibi ki onlardan ve uzaklaşsak bir daha

أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

ateşten çıkacak kimseler onlar değildir ve kendilerine acı pişmanlıklar olarak amellerini

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَ لَا تَتَّبِعُوا

uymayın ve temiz olarak helâl olarak yeryüzündedir o şeylerden ki yiyin insanlar ey

خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ

size emreder ancak apaçık bir düşmandır size şübhesiz o şeytanın adımlarına

بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشَاءِ وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

bilmiyorsunuz o şeyleri ki Allah'a karşı söylemenizi ve çirkin işi ve kötülüğü

164- Şübhesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde)*, insanlara fayda veren şeylerle *(yüklü olarak)* denizde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten bir su indirip de, onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesi ve orada her hareketli canlıyı yaymasında, rüzgârların yönlendirilmesinde ve gökle yer arasında *(emre)* boyun eğdirilmiş bulutlarda akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* kat'î deliller vardır.[1]

165- İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ı bırakıp birtakım putları ilâh edinir, onları Allah'ı sever gibi severler.

Fakat îmân edenler, Allah'a olan sevgi*(leri)* cihetiyle daha kuvvetlidir.

Eğer zulmedenler, *(kıyâmette)* azâbı görecekleri zaman *(anlayacakları gibi)*, şübhesiz kuvvetin tamâmen Allah'a âid olduğunu ve gerçekten Allah'ın, pek şiddetli azab sâhibi olduğunu *(dünyada da)* gör*(üp bil)*selerdi *(putları ilâh edinmezlerdi)*.

166- O zaman o tâbi' olunanlar, azâbı görerek *(kendilerine)* tâbi' olanlardan uzaklaşmışlar ve aralarındaki bağlar kopmuştur.

167- *(O zaman)* tâbi' olanlar şöyle derler: "Keşke gerçekten bizim için *(dünyaya)* bir daha *(dönüş)* olsaydı da, onların *(bugün)* bizden uzaklaştıkları gibi *(biz de)* onlardan uzaklaşsaydık!" Böylece Allah, onlara bütün amellerini, kendi üzerlerinde *(yığılmış)* acı pişmanlıklar hâlinde gösterecektir!

Onlar, o ateşten çıkacak kimseler de değildirler!

168- Ey insanlar!

Yeryüzünde bulunanlardan helâl ve temiz olanları*(nı)* yiyin ve şeytanın adımlarına tâbi' olmayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.

169- *(O şeytan)* size ancak kötülüğü, çirkin işleri ve Allah'a karşı, bilemeyeceğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

170- Hâlbuki onlara *(o müşriklere)*: "Allah'ın indirdiğine tâbi' olun!" denildiği zaman: "Hayır! *(Biz)* atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey*(ler)*e tâbi' oluruz!" dediler. Ya ataları bir şeye akıl erdirmeyen ve doğru yolu bulmayan kimseler idiyseler! *(Yine de onlara mı tâbi' olacaklar?)*(1)

171- İnkâr edenler *(ile onları îmâna da'vet eden)*in misâli, çağırma ve bağırmadan başka bir şey duymayan *(ve anlamayan hayvanlarla, on)*lara haykıran *(çoban)*ın hâli gibidir. *(Onlar)* sağırdır *(hakkı işitmezler)*, dilsizdir *(hakkı söylemezler)*, kördür *(hakîkati görmezler)*, bu yüzden onlar akıl erdiremezler.

172- Ey îmân edenler! Sizi rızıklandırdığımız şeylerin temiz olanlarından yiyin ve eğer sâdece O'na kulluk ediyorsanız, Allah'a şükredin!

173- *(O,)* size ancak ölüyü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanı)*, *(akan)* kanı, domuz etini ve kendisi Allah'dan başkası için kesilen *(hayvanın etin)*i haram kılmıştır. Fakat *(başkasının hakkına)* tecavüz edici olmadan ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşıcı olmadan kim *(bunlardan ölmeyecek kadar yemeye)* mecbur kalırsa, artık ona bir günah yoktur. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

174- Muhakkak ki Allah'ın indirdiği *(ve içinde Muhammed'in sıfatları bulunan)* Kitab'ı gizleyip de onu *(karşılığında ne alsalar)* az *(düşecek)* bir fiyata satanlar yok mu; işte onlar, karınları dolusu ateşten başka bir şey yemiyorlar! Allah da kıyâmet günü onlarla ne konuşur, ne de onları *(günahlardan)* temizler! Ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

175- İşte onlar, hidâyete mukâbil dalâleti, bağışlanmaya karşılık azâbı satın alanlardır. Onlar ateşe karşı ne kadar da sabırlıdırlar!

176- Bu *(azab)*, doğrusu Allah'ın Kitâb'ı hak ile indirmesi *(onların da bunu inkâr etmeleri)* sebebiyledir. Artık şübhesiz ki Kitab hakkında ihtilâfa düşenler, elbette *(haktan)* uzak bir ayrılık içindedirler.

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا
bulduk | o şeye ki | tâbi' oluruz | bil'akis | dediler | Allah | indirdi | o şeye ki | tâbi' olun | onlara | denildi | o vakit ki ve

عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا
bir şeye | akıl erdirmiyorlar | ataları | eğer idiyse de mi | atalarımızı | üzerinde

وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذٖي يَنْعِقُ
haykırır | o kimsenin ki | misâli gibidir | inkâr ettiler | o kimselerin ki | misâli | ve | doğru yolu bulmuyorlar | ve

بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءً صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ
bu yüzden onlar | kördürler | dilsizdirler | sağırdırlar | bağırma | ve | bir çağırma | ancak | duymuyor | o şeye ki

لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
temiz olanlarından | yiyin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | akıl erdiremezler

مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾
kulluk ediyorsunuz | sadece ona | iseniz | eğer | Allah'a | şükredin | ve | sizi rızıklandırdık | o şeylerin ki

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزٖيرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ
başkası için | kendisi | kesildi | o şeyi ki | ve | domuz | etini | ve | kanı | ve | ölüyü | size | haram kılmıştır | ancak

اللّٰهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ
şübhesiz | ona | artık bir günah yoktur | ne haddi aşıcı | ve | tecavüz edici | olmadan | mecbur kalmışsa | fakat kim | Allah'dan

اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ
indirdi | o şeyi ki | gizliyorlar | o kimseler ki | şübhesiz | çok merhamet edendir | çok bağışlayandır | Allah

اللّٰهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهٖ ثَمَنًا قَلٖيلًا اُولٰٓئِكَ
işte onlar | az | bir fiyata | onu | satıyorlar | ve | kitabdan | Allah

مَا يَأْكُلُونَ فٖي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
onlarla konuşmaz | ve | ateş | ancak | karınlarında | bir şey yemiyorlar

اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّٖيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٧٤﴾ اُولٰٓئِكَ
işte onlar | elemli | bir azâb | onlar için vardır | ve | onları temizlemez | ve | kıyâmet günü | Allah

الَّذٖينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَٓا اَصْبَرَ
artık ne sabırlıdır | bağışlanmaya karşılık | azâbı | ve | hidâyete karşılık | dalâleti | satın aldılar | o kimselerdir ki

هُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَاِنَّ
şübhesiz | ve | hak ile | kitabı | indirdi | Allah | çünki şübhesiz | budur | ateşe karşı | onlar

الَّذٖينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفٖي شِقَاقٍ بَعٖيدٍ ﴿١٧٦﴾
uzak | bir ayrılık | elbette içindedirler | kitab hakkında | ihtilâfa düştüler | o kimseler ki

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ

batı ve doğu tarafına yüzlerinizi çevirmeniz iyilik değildir

وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ الْمَلٰٓئِكَةِ

meleklere ve âhiret gününe ve Allah'a îmân etti o kimsenindir ki iyilik fakat

وَالْكِتَابِ وَ النَّبِيّٖنَۚ وَ اٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَ الْيَتَامٰى

yetimlere ve akrabâlık sâhiblerine onu sevmesine rağmen malı verdi ve peygamberlere ve kitaba ve

وَ الْمَسَاكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ وَ السَّٓائِلِينَ وَ فِي الرِّقَابِۚ وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ

namazı hakkıyla edâ etti ve köleler uğrunda ve dilenenlere ve yolda kalmışa ve yoksullara ve

وَ اٰتَى الزَّكٰوةَۚ وَ الْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُواۚ وَ الصَّابِرِينَ

sabredenlerdir ve söz verdiler o zaman ki sözlerini yerine getirenlerdir ve zekâtı verdi ve

فِي الْبَاْسَٓاءِ وَ الضَّرَّٓاءِ وَ حِينَ الْبَاْسِۜ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ صَدَقُواۜ

doğru oldular o kimselerdir ki işte onlar harbin şiddeti ânında ve hastalıkta ve sıkıntıda

وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ

üzerinize yazıldı îmân ettiler o kimseler ki ey takvâ sâhibleri onlardır işte onlar ve

الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلٰىۜ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَ الْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰىۜ

dişiye dişi ve köleye köle ve hüre hür öldürülenler hakkında kısas

فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ اَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَ اَدَٓاءٌ اِلَيْهِ

ona ödemektir ve örfe artık uymaktır bir şey kardeşi tarafından lehine affedildiyse fakat kim

بِاِحْسَانٍۜ ذٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌۜ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ

sonra haddi aştıysa fakat kim bir rahmettir ve Rabbiniz tarafından bir hafifletmedir bu güzellikle

ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَ لَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَٓا اُولِي

sâhibleri ey hayat kısasta sizin için vardır ve acıklı bir azâb artık ona vardır bundan

الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ

birinize hazır oldu o zaman ki üzerinize yazıldı sakınırsınız tâ ki siz akıl

الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًاۚ اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَ الْاَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِۚ

meşrû' bir sûrette akrabâlara ve ana babaya vasiyet etmek bir hayır bırakırsa eğer ölüm

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَاِنَّمَٓا اِثْمُهُ

günahı artık ancak onu işitti o şeyden ki sonra onu değiştirdiyse şimdi kim takvâ sâhiblerine bir borç olarak

عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

herşeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah şübhesiz onu değiştirirler o kimselerin ki üzerinedir

177- *(Ey ehl-i kitab!)* Yüzlerinizi *(ibâdet maksadıyla)* doğu ve batı tarafına çevirmeniz iyilik *(için yeterli)* değildir; fakat iyilik o kimsenin *(iyiliği)*dir ki, *(o kişi)* Allah'a, âhiret gününe, meleklere, kitab*(lar)*a ve peygamberlere îmân eder; ona *(o elindeki mala)* olan sevgisine rağmen malı akrabâlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, dilenenlere ve köleler uğrunda verir; namazı hakkıyla edâ eder ve zekâtı verir. Çünki *(onlar)* söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ve sıkıntı *(fakirlik)*, hastalık ve savaşın şiddetli ânında sabredenlerdir. İşte onlar, doğru olan kimselerdir. Takvâ sâhibi olanlar da işte ancak onlardır.

178- Ey îmân edenler! Öldürülenler hakkında üzerinize kısas farz kılındı![1] Hür olana hür, köleye köle, kadına kadın *(kısâs edilir, öldürülür)*! Fakat *(öldüren)* o kimse lehinde, kardeşi tarafından *(cüz'î)* bir şey affedilirse, o takdirde *(affedene düşen,)* örfe tâbi' olmak *(diyetini aşırıya kaçmadan almak)*tır ve *(öldürene düşen de, diyeti)* ona güzellikle ödemektir. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve bir rahmettir. Buna rağmen kim bundan sonra haddi aşarsa, artık ona *(pek)* acıklı bir azab vardır!

179- O hâlde ey akıl sâhibleri, *(bilin ki)* sizin için kısasta hayat vardır.[2] Tâ ki siz *(bu sâyede bir başkasını haksız yere öldürmekten)* sakınasınız.

180- Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır *(bir mal)* bırakacaksa, ana-babaya ve akrabâlara meşrû' bir sûrette vasiyet etmek, takvâ sâhiblerine bir borç olarak üzerinize farz kılındı!

181- Şimdi kim bunu *(bu yapılan vasiyeti)* işittikten sonra onu değiştirirse, artık günâhı ancak onu değiştirenler üzerinedir. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(vasiyetlerinizi işiten)*dir, Alîm *(yaptığınız herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

182- Kim de vasiyet edenin bir hatâ etmesinden veya bir günâha girmesinden endîşe edip de *(vasiyetle alâkası olanların)* aralarını düzeltirse, artık ona bir günah yoktur. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

183- Ey îmân edenler! Sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, oruç tutmak *(sizin de)* üzerinize farz kılındı; tâ ki *(günahlardan)* sakınasınız.[1]

184- Sayılı günler olarak *(oruç size farz kılındı)*! Fakat içinizden kim hasta olur veya yolculukta bulunursa, artık *(tutamadığı günler)* sayısınca başka günler*(de oruç tutsun)*! Ona gücü yetmeyenlerin üzerine ise, *(tutamadıkları her gün için)* bir fakirin *(bir günlük)* yiyeceği kadar fidye *(verme borcu)* vardır. Buna rağmen kim gönlünden koparak bir hayır işlerse *(daha fazla verirse)*, o takdirde bu, onun için daha hayırlıdır. Bununla berâber bilirseniz, *(güçlüğüne rağmen)* oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır.

185- *(O sayılı günler)* Ramazan ayıdır ki, insanlara doğru yolu göstermek ve hidâyet ile furkandan *(hak ile bâtılı ayıran hükümlerden)* apaçık deliller olmak üzere, Kur'ân onda indirilmiştir. Öyle ise içinizden kim o aya erişirse, artık onda oruç tutsun![2] Kim de hasta olur veya yolculukta bulunursa, artık *(onun üzerine, tutamadığı günler)* sayısınca başka günler*(de oruç tutma borcu)* vardır. Allah size kolaylık ister ve size zorluk istemez. İşte *(bütün bunlar)* sayıyı tamamlamanız ve sizi hidâyete erdirmesine mukabil *(tekbir getirerek)* Allah'ı büyük tanımanız içindir; hem tâ ki şükredesiniz.

186- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarım sana benden sorarsa, şübhe yok ki ben *(onlara)* pek yakınım. Bana duâ ettiği zaman duâ edenin duâsına cevab veririm; öyle ise *(onlar da)* benim *(rızâm)* için *(da'vetime)* icâbet etsinler ve bana îmân etsinler; tâ ki hak yolu bulsunlar.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
kim de | korkmuşsa | vasiyet edenden | haktan meyil cihetiyle | veya | bir günah cihetiyle | ve düzeltmişse | aralarını

فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٓا اَيُّهَا
artık bir günah yoktur | ona | şübhesiz | Allah | çok bağışlayandır | çok merhamet edendir | ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ
o kimseler ki | îmân ettiler | yazıldı | üzerinize | oruç tutmak | o şey gibi ki | yazıldı | o kimselere ki

مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ
sizden öncedir | tâ ki siz | sakınırsınız | günler olarak | sayılı | fakat kim | olmuşsa

مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَ عَلَى الَّذِينَ
sizden | bir hasta | veya | bir yolculukta | artık sayısınca | günlerden | başka | ve | o kimseler üzerine var ki

يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
ona güç yetiremiyorlar | bir fidye | yiyeceği | bir fakirin | fakat kim | gönlünden koparak işlerse | bir hayır | o takdirde bu

خَيْرٌ لَهُ وَ اَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾
hayırlıdır | onun için | ve | oruç tutmanız | hayırlıdır | sizin için | eğer | iseniz | biliyorsunuz

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِٓي اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ
ayı | Ramazan | odur ki | indirildi | onda | Kur'ân | doğru yolu göstermek üzere | insanlara

وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَ الْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
ve | apaçık deliller olmak üzere | hidâyetten | ve | furkandan | öyle ise kim | görmüşse | sizden

الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَ مَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
o ayı | artık onda oruç tutsun | ve | kim | olmuşsa | bir hasta | veya | bir yolculukta | artık sayısınca

مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَ لَا يُرِيدُ
günlerden | başka | ister | Allah | size | kolaylık | ve | istemez

بِكُمُ الْعُسْرَ وَ لِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَ لِتُكَبِّرُوا
size | zorluk | ve | tamamlamanız içindir | sayıyı | ve | büyük tanımanız içindir

اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَ اِذَا
Allah'ı | o şeye mukâbil ki | sizi hidâyete erdirdi | ve | tâ ki siz | şükredersiniz | ve | o zaman ki

سَاَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَاِنِّي قَرِيبٌ اُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا
sana sordu | kullarım | benden | hiç şübhe yok ki ben | pek yakınım | cevab veririm | duâsına | duâ edenin | o zaman ki

دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَ لْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾
bana duâ etti | öyle ise icâbet etsinler | benim için | ve | îmân etsinler | bana | tâ ki onlar | hak yolu bulurlar

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَٓائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ

helâl kılındı | size | gecesinde | oruç | yaklaşmak | kadınlarınıza | onlar | bir elbise

لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ

sizin için | ve | siz | bir elbise | onlar için | bildi | Allah | şübhesiz siz | oldunuz | ihânet ediyorsunuz

اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ

nefislerinize | ve tevbenizi kabul etti | ve | affetti | sizi | artık şimdi

بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

onlara yaklaşın | ve | isteyin | o şeyi ki | yazdı | Allah | sizin için | ve | yiyin | ve | için

حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ

tâ ki | belli oluncaya kadar | size | iplik | beyaz | iplikten | siyah

الْفَجْرِ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ

fecrden | sonra | tamamlayın | orucu | geceye kadar | ve | onlara yaklaşmayın

وَاَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ

siz iken | i'tikâfta bulunan kimseler | mescidlerde | bunlar | hudûdudur | Allah'ın

فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

sakın onlara yaklaşmayın | işte böyle | açıklar | Allah | âyetlerini | insanlara | tâ ki onlar

يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَاْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا

sakınırlar | ve | yemeyin | mallarınızı | aranızda | bâtılla | ve | aktarmayın

بِهَٓا اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ

onları | hâkimlere | yemeniz için | bir kısmını | mallarından | insanların | günah ile

وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ

siz iken | biliyorsunuz | sana soruyorlar | hilâllerden | de ki | onlar | vakit ölçüleridir

لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا

insanlar için | ve | hac için | ve | değildir | iyilik | gelmeniz | evlere | arkalarından

وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى وَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ

fakat | iyilik | o kimsenindir ki | sakındı | ve | gelin | evlere | kapılarından | ve | sakının | Allah'dan

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

tâ ki siz | kurtuluşa erersiniz | ve | savaşın | yolunda | Allah

الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

o kimselerle ki | sizinle savaşıyorlar | ve | haddi aşmayın | şübhesiz | Allah | sevmez | haddi aşanları

187- Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı.

Onlar sizin için *(günahlardan koruyan)* bir elbise, siz de onlar için bir elbise *(gibi)*siniz.

Allah şübhesiz sizin, *(oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmakla)* nefislerinize ihânet etmekte olduğunuzu bildi de tevbenizi kabûl etti ve sizi affetti.

Artık şimdi *(oruç gecelerinde de)* onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdîr ettiğini isteyin!

Ve fecrin beyaz ipliği, siyah iplikten size belli oluncaya *(imsak vaktine)* kadar yiyin, için; sonra da geceye *(iftar vaktine)* kadar orucu tamamlayın!

Fakat siz mescidlerde i'tikâfta bulunan kimseler olduğunuzda, onlara *(kadınlarınıza)* yaklaşmayın!

Bunlar Allah'ın hudûdudur, sakın onlara yaklaşmayın!

İşte Allah, âyetlerini insanlara böyle açıklar; tâ ki *(günahlardan)* sakınsınlar!

188- Hem mallarınızı aranızda bâtıl *(haram yollar)*la yemeyin ve insanların mallarından bir kısmını kendiniz *(haksız olduğunuzu)* bile bile *(rüşvet veya yalancı şâhidlik gibi)* günah ile yemeniz için onları*(n hükmünü)* hâkimlere *(bırakıp)* aktarmayın!

189- *(Ey Resûlüm!)* Sana hilâllerden de soruyorlar.

De ki: "Onlar, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir."[1] İyilik, *(bâtıl bir âdetinize binâen)* evlere arkalarından girmeniz değildir; fakat iyilik, *(günahlardan)* sakınan kimse*(nin iyiliği)*dir.

Artık evlere kapılarından girin ve Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz.[2]

190- Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda savaşın, fakat haddi aşmayın!

(Ma'sum olanları öldürmeyin, işkence yapmayın)! Şübhesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez.

191- Ama onları yakaladığınız yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden *(Mekke'den, siz de)* onları çıkarın! Çünki fitne *(onların sizi küfre zorlamaları)*, öldürmekten daha kötüdür. Hem *(onlar)* orada sizinle savaşmadıkça, *(siz de)* onlarla Mescid-i Harâm yanında savaşmayın! Fakat sizinle savaşırlarsa, o takdirde onları öldürün! Kâfirlerin cezâsı işte böyledir.

192- Sonunda *(küfürden)* vazgeçerlerse, artık muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

193- O hâlde bir fitne kalmayıncaya ve din sâdece Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Fakat *(küfürden)* vazgeçerlerse, o takdirde zâlimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194- Haram ay haram aya bedeldir ve hürmetler karşılıklıdır. Öyle ise *(o ayda)* size kim saldırırsa, artık *(siz de)* ona, size saldırdığının misliyle saldırın; fakat Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, takvâ sâhibleriyle berâberdir.

195- Hem Allah yolunda sarf edin, *(kendinizi)* ellerinizle tehlikeye atmayın ve iyilik edin! Şübhe yok ki Allah, iyilik edenleri sever.(1)

196- Hac ve umreyi de Allah için tamamlayın!(2) Fakat *(başladığınız bu ibâdeti tamamlamaktan, herhangi bir şekilde)* men' olunursanız, artık *(size)* kolayınıza gelen bir kurban *(borcu)* vardır. O hâlde bu kurban yerine varıncaya *(ve boğazlanıncaya)* kadar başlarınızı tıraş etmeyin!

Fakat içinizden kim hasta olur veya başında bir rahatsızlığı bulunur *(da vaktinden önce tıraş olur)*sa, bu takdirde *(onun üzerine üç gün)* oruç veya *(altı fakiri doyuracak)* sadaka veya kurbandan *(biriyle)* bir fidye *(verme borcu)* vardır. Fakat emniyete kavuştuğunuz zaman, artık kim hacca kadar umre ile faydalanırsa, o durumda *(ona da)* kolayına gelen bir kurban *(kesme borcu)* vardır.

Buna rağmen kim de *(kurbana güç)* bulamazsa, artık *(ona)* hacda üç gün, döndüğünüz zaman da yedi *(gün)* oruç *(tutma borcu)* vardır. Bunlar tam on *(gün)*dür. Bu *(hüküm)*, âilesi Mescid-i Harâm sâkinlerinden olmayanlar içindir. Artık Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, azâbı çok şiddetli olandır!

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ

fitne ve sizi çıkardılar o yerden ki onları çıkarın ve onları yakaladınız o yerde ki onları öldürün ve

اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ

orada sizinle savaşmalarına dek tâ ki Mescid-i Harâm yanında onlarla savaşmayın ve öldürmekten daha şiddetlidir

فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذٰلِكَ جَزَٓاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ

artık şübhesiz son verirlerse artık eğer kâfirlerin cezâsı işte böyledir o takdirde onları öldürün sizinle savaşırlarsa fakat eğer

اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

din oluncaya dek ve bir fitne olmayıncaya dek tâ ki onlarla savaşın ve çok merhametlidir çok bağışlayandır Allah

لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ

aya bedeldir haram ay zâlimlere ancak o takdirde düşmanlık yoktur son verirlerse fakat eğer Allahın

الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا

o şeyin ki misliyle ona artık saldırın size saldırdı öyle ise kim karşılıklıdır hürmetler ve haram

اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

takvâ sâhibleriyle berâberdir Allah şübhesiz bilin ki ve Allah'dan sakının ve size saldırdı

وَاَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ وَاَحْسِنُوا اِنَّ

şübhesiz iyilik edin ve tehlikeye ellerinizle atmayın ve Allah yolunda infâk edin ve

اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا

artık o şey ki men' olunursanız fakat eğer Allah için umreyi ve haccı tamamlayın ve iyilik edenleri sever Allah

اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ

yerine kurban varıncaya dek tâ ki başlarınızı tıraş etmeyin ve kurbandan kolay geldi

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهٖٓ اَذًى مِنْ رَاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ

oruçtan artık bir fidye başından bir rahatsızlık kendisinde var veya hasta sizden olduysa fakat kim

اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَٓا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فَمَا

artık o şey ki hacca kadar umre ile faydalandıysa artık kim emniyette oldunuz fakat o vakit ki kurbandan veya sadakadan veya

اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ

yedi (gün) ve hacda gün üç artık oruç bulamadıysa fakat kim kurbandan kolay geldi

اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي

sâkinlerinden âilesi olmadı o kimse için ki bu tam on (gün)dür bunlar döndünüz o vakit ki

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

azâbı çok şiddetlidir Allah şübhesiz bilin ki ve Allah'dan sakının ve Mescid-i Harâm

الْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ ف۪يهِنَّ الْحَجَّ
haccı | onlarda | (kendine) farz ettiyse | o hâlde kim | bilinen | aylardır | hac

فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا
yaparsınız | o şey ki | ve | hacda | münâkaşa etmek yoktur | ve | günah işlemek yoktur | ve | artık kadına yaklaşmak yoktur

مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ
azığın | hayırlısı | fakat şübhesiz | azık edinin | ve | Allah | onu bilir | hayırdan

التَّقْوٰى وَاتَّقُونِ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
size | değildir | akıl | sâhibleri | ey | benden sakının | ve | takvâdır

جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَاِذَٓا اَفَضْتُمْ مِنْ
akın ettiniz | nihâyet o zaman ki | Rabbinizden | bir ihsân | aramanız | günah

عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ
onu zikredin | ve | Meş'ar-i Harâm | yanında | Allah'ı | artık zikredin | Arafat'tan

كَمَا هَدٰيكُمْ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ
ondan önce | idiniz | şübhesiz | ve | sizi hidâyete erdirdi | o şey gibi ki

الضَّٓالّ۪ينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَف۪يضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ
insanlar | aktı | o yerden ki | akın edin | sonra | elbette dalâlete düşenlerden

وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٩٩﴾ فَاِذَا
ve o zaman ki | çok merhametlidir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | Allah'dan | mağfiret dileyin | ve

قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَٓاءَكُمْ
babalarınızı | anmanız gibi | Allah'ı | artık zikredin | hac ibâdetlerinizi | bitirdiniz

اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا
Rabbimiz | der | o kimse ki | ve insanlardan vardır | bir anma ile | daha şiddetli | veya

اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾
bir nasîbden | âhirette | onun için | yoktur | ve | dünyada | bize ver

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
ve | bir iyilik | dünyada | bize ver | Rabbimiz | der | o kimse ki | onlardan vardır | ve

الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ
kendilerine vardır | işte onlar | ateş | azâbından | bizi koru | ve | bir iyilik | âhirette

نَص۪يبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾
hesâbı | pek çabuk görendir | Allah | ve | kazandılar | o şeyden ki | bir nasîb

197- Hac *(vakti)*, ma'lûm aylardır. O hâlde kim onlarda *(o aylarda ihrâma girmekle niyet ederek)* haccı *(kendine)* farz ederse, artık hacda ne kadına yaklaşmak, ne günah işlemek, ne de münâkaşa etmek vardır.

Hayır *(ve hasenât)*dan ne yaparsanız, Allah onu bilir.

O halde *(kendinize yolculuğunuzda lâzım olacak)* azık edinin; fakat şübhesiz ki azığın en hayırlısı, takvâdır. Ve ey akıl sâhibleri! *(Sâdece)* benden sakının!

198- *(Hac esnâsında ticâret yaparak)* Rabbinizden bir ihsan aramanızda size bir günah yoktur.

Nihâyet Arafat'tan *(ayrılıp)* akın ettiğiniz zaman, Meş'ar-i Harâm *(tepesi)* yanında *(Müzdelife'de)* artık Allah'ı zikredin!

Ve *(O)* sizi hidâyete erdirdiği gibi, *(siz de)* O'nu zikredin! Doğrusu *(siz)* bundan evvel de elbette dalâlete düşenlerdendiniz.

199- Sonra insanların *(sel gibi)* aktığı yerden *(Arafat'tan siz de)* akın edin ve Allah'dan mağfiret dileyin!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

200- Nihâyet hac ibâdetlerinizi bitirdiğinizde, babalarınızı andığınız gibi, hattâ daha kuvvetli bir anma ile artık Allah'ı zikredin! İnsanlardan öylesi de vardır ki: "Rabbimiz!

Bize *(nasîbimizi)* dünyada ver" der; o takdirde onun için âhirette hiçbir nasib yoktur!

201- Onlardan bir kısmı da: "Rabbimiz!

Bize dünyada da iyilik, âhirette de iyilik ver ve bizi ateş azâbından muhâfaza eyle!" der.

202- İşte onlar ki, kendilerine kazandıklarından bir nasib vardır. Allah ise, hesâbı pek çabuk görendir.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فٖٓي اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍؕ فَمَنْ تَعَجَّلَ فٖي يَوْمَيْنِ

iki günde | acele ettiyse | bundan böyle kim | sayılı | günlerde | Allah'ı | zikredin | ve

فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۚ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۙ لِمَنِ اتَّقٰىؕ

sakındı | o kimse içindir ki | ona | yine günah yoktur | geri kaldıysa | kim | ve | ona | artık günah yoktur

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ

o kimse ki | insanlardan vardır | ve | toplanacaksınız | ona | şübhesiz siz | bilin | ve | Allah'dan | sakının | ve

يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فٖي قَلْبِهٖۙ وَهُوَ

o | ve | kalbindedir | o şeye ki | Allah'ı | şâhid tutar | ve | dünya | hayatına dâir | sözü | seni imrendirir

اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ

fesad çıkarması için | yeryüzünde | çalıştı | geri döndü | o zaman ki | ve | hasımların | en şiddetlisidir

فٖيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾

fesâdı | sevmez | Allah | ve | nesli | ve | ekini | helâk etmesi | ve | orada

وَاِذَا قٖيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ

günah ile | gurûr | onu tuttu | Allah'dan | sakın | ona | denildi | o zaman ki | ve

فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُؕ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرٖي

satar | o kimse ki | insanlardan vardır | ve | yataktır | gerçekten ne kötü | ve | cehennem | artık ona yeter

نَفْسَهُ ابْتِغَٓاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِؕ وَاللّٰهُ رَؤُ۫فٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

kullara karşı | çok şefkatlidir | Allah | ve | Allah'ın | rızâsını | aramak için | nefsini

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَٓافَّةًۖ

tamamen | İslâm'a | girin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِؕ اِنَّهُ لَكُمْ

size | şübhesiz o | şeytanın | adımlarına | uymayın | ve

عَدُوٌّ مُبٖينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا

o şeyin ki | ardından | kayarsanız | o hâlde eğer | apaçık | bir düşmandır

جَٓاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٠٩﴾

her işi hikmetli olandır | dâima üstündür | Allah | şübhesiz | artık bilin | apaçık deliller | size geldi

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فٖي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ

buluttan | gölgeler içinde | Allah'ın | kendilerine gelmesini | ancak | beklemiyorlar

وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٢١٠﴾

işler | döndürülür | Allah'a | ve | iş | bitirildi | ve | meleklerin | ve

203- O hâlde sayılı günlerde *(teşrik günlerinde)* Allah'ı *(tekbirlerle)* zikredin! Bundan böyle kim iki günde *(Mina'dan dönmek için)* acele ederse, artık ona bir günah yoktur. Kim de *(üçüncü güne)* geri kalırsa ona da bir günah yoktur. *(Bu, günahlardan)* sakınanlar içindir. Öyleyse Allah'dan sakının ve bilin ki, doğrusu siz O'nun huzûruna toplanacaksınız.

204- Ve insanlardan öylesi vardır ki, dünya hayâtına dâir sözü *(senin)* hoşuna gider. *(Sözlerinin kendi)* kalbinde olana *(muvâfık olduğuna)* da Allah'ı şâhid tutar; hâlbuki o, düşmanların en şiddetlisidir.

205- *(Senden)* ayrılınca da, yeryüzünde fesad çıkarmak, hem ekin*(lerinizi)* ve *(hayvanlarınızın)* nesli*(ni)* helâk etmek için çalışır. Hâlbuki Allah, fesâdı sevmez.

206- Hem ona: "Allah'dan sakın!" denildiği zaman, gurûr onu günaha sevk eder; artık ona Cehennem yeter! Hâlbuki *(o,)* gerçekten ne fenâ yataktır!

207- Fakat insanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ın rızâsına nâil olmak için kendi nefsini *(ve bütün malını O'nun yolunda)* fedâ eder. Allah ise, kullar*(ın)*a karşı çok şefkatli olandır.

208- Ey îmân edenler! İslâm'a tamâmen girin; ve şeytanın adımlarına uymayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.

209- O hâlde, size apaçık deliller geldikten sonra eğer *(İslâm'a tamâmen girmekten)* saparsanız, artık bilin ki şübhesiz Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

210- *(O müşrikler)* ille de, Allah'ın *(azâbının)* ve meleklerin buluttan gölgeler içinde kendilerine gelip işin bitirilmesini mi *(helâk edilmelerini mi)* bekliyorlar? Nihâyet bütün işler, ancak Allah'a döndürülür.

سَلْ بَنٓى اِسْرٓائِيلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ
ni'metini değiştirirse kim ve apaçık mu'cize onlara verdik nice İsrâiloğullarına sor

اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ
süslenmiştir azâbı çok şiddetlidir Allah artık şübhesiz kendisine geldi o şeyin ki ardından Allah'ın

لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ
o kimseler ki ve îmân ettiler o kimselerle ki alay ediyorlar ve dünya hayatı inkâr ettiler o kimselere ki

اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
bir hesab olmadan diler o kimseyi ki rızıklandırır Allah ve kıyâmet gününde onların üstündedirler sakındılar

﴿٢١٢﴾ كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ
müjdeleyiciler olarak peygamberler Allah bunun üzerine gönderdi tek bir ümmet insanlar idi

وَمُنْذِرِينَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا
o şey de ki insanların arasında hüküm vermesi için hak ile kitab beraberlerinde indirdi ve korkutucular ve

اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ اِلَّا الَّذِينَ اُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ
ardından o kendilerine verildi o kimseler ki ancak onda ihtilâfa düşmedi ve hakkında ihtilâfa düştüler

مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا لِمَا
o şeye ki îmân ettiler o kimseleri ki Allah sonra hidâyet eyledi aralarındaki zulüm sebebiyle apaçık deliller onlara geldi o şeyin ki

اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهِ وَاللّٰهُ يَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ
bir yola diler o kimseyi ki hidâyet eder Allah ve izniyle haktan hakkında ihtilâfa düştüler

مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَثَلُ
misâli size henüz gelmedi ve cennete girmenizi sandınız mı yoksa dosdoğru

الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَٓاءُ وَالضَّرَّٓاءُ وَزُلْزِلُوا
sarsıldılar ve hastalıklar ve fakirlikler onlara dokundu sizden önce gelip geçtiler o kimselerin ki

حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ اَلَٓا اِنَّ نَصْرَ
yardımı şübhesiz dikkat edin Allahın yardımı ne zaman beraberinde îmân ettiler o kimseler ki ve peygamber diyecekti tâ ki

اللّٰهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَٓا اَنْفَقْتُمْ
infâk ettiniz o şey ki de ki infâk edecekler neyi sana soruyorlar yakındır Allah'ın

مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ
yoksullar ve yetimler ve en yakınlar ve artık ana-baba içindir hayırdan

وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾
hakkıyla bilendir onu Allah artık şübhesiz hayırdan yaparsınız o şey ki ve yolda kalmış ve

211- İsrâiloğullarına sor, onlara *(hidâyet vesîlesi olacak)* nice apaçık mu'cizelerden verdik *(de inkâr ettiler)*. O hâlde kim Allah'ın ni'metini *(mu'cizelerini)* kendisine geldikten sonra *(onu)* değiştirirse *(inkâr sebebi yaparsa)*, artık şübhesiz ki Allah, azâbı çok şiddetli olandır.

212- İnkâr edenlere dünya hayâtı süslenmiştir de îmân edenlerle alay ediyorlar. Hâlbuki *(günahlardan)* sakınanlar, kıyâmet gününde onların üstündedirler. Allah ise, dilediği kimseyi hesabsız rızıklandırır.

213- İnsanlar tek bir ümmet *(aynı din üzere)* idi *(daha sonra ihtilâfa düştüler)*; bunun üzerine Allah, müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak peygamberler gönderdi ve hakkında ihtilâfa düştükleri şeyler husûsunda, insanların aralarında hüküm vermek için, berâberlerinde hak ile Kitâb indirdi. Ancak kendilerine onun *(o kitâbın)* verildiği kimseler, onlara apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki zulüm *(ve hased)*den dolayı onda da ihtilâfa düştüler. Sonra Allah, *(o ehl-i kitâbın)* üzerinde ihtilâfa düştükleri hakka, îmân edenleri izniyle hidâyet eyledi. Çünki Allah, dilediği kimseyi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

214- *(Ey mü'minler!)* Yoksa sizden önce gelip geçenlerin hâli *(sizin de)* başınıza gelmeksizin *(kolayca)* Cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle fakirlikler ve hastalıklar dokundu ve öyle *(belâlarla)* sarsıldılar ki, hattâ peygamber ve berâberindeki îmân edenler: "Allah'ın yardımı ne zaman!" diyecek *(hâle gelmiş)*lerdi! Dikkat edin, şübhe yok ki Allah'ın yardımı yakındır.

215- *(Ey Resûlüm!)* Sana *(Allah yolunda)* neyi *(kime)* sarf edeceklerini soruyorlar. De ki: "Hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık *(onlar)*; ana baba, en yakınlar, yetimler, yoksullar ve yolda kalmış*(lar)* için olmalıdır." Hayır *(ve hasenât)*dan ne yaparsanız, artık muhakkak ki Allah, onu hakkıyla bilendir.[1]

216- *(Ey mü'minler!)* O, hoşunuza gitmediği hâlde savaş size farz kılındı.(1) Fakat olur ki, bir şeyden hoşlanmazsınız ama, o sizin için hayırlıdır.

Ve olur ki bir şeyi *(de)* seversiniz, hâlbuki o sizin için bir şerdir.

Allah ise *(sizin için hayır olanı)* bilir de siz bilmezsiniz.

217- *(Ey Resûlüm!)* Sana, haram ayı, onda savaşmayı soruyorlar.

De ki: "Onda savaşmak büyük *(bir günah)*tır.

Fakat *(insanları)* Allah yolundan men' etmek ve O'nu inkâr etmek, hem *(mü'minleri)* Mescid-i Harâm'dan *(men' etmek)* ve ehlini oradan çıkarmak Allah katında *(günah cihetiyle)* daha büyüktür.

Çünki fitne *(çıkarmak ve mü'minleri inkâra zorlamak)*, öldürmekten daha büyük *(bir günah)*tır."(2)

(Ey Habîbim!) Eğer güçleri yetse, sizi dîninizden döndürünceye kadar sizinle savaşmayı bırakmazlar.

İçinizden kim dîninden döner de kendisi kâfir olarak ölürse,(3) işte onlar yok mu, *(onların)* amelleri dünya ve âhirette boşa gitmiştir.

Ve yine onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

218- Muhakkak ki îmân edenler ve Allah yolunda hicret edip cihâd edenler var ya, işte onlar Allah'ın rahmetini ümîd ederler.

Çünki Allah, Gafûr *(kullarını çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(onlara çok merhametli olan)*dır.

219- Sana, şarab ve kumardan soruyorlar.

De ki: "Onlarda büyük bir günah ve insanlar için birtakım faydalar vardır.

Fakat günahları, faydalarından daha büyüktür."(4) Sana, *(Allah yolunda)* neyi *(kime)* sarf edeceklerini soruyorlar.

De ki: "*(İhtiyaçtan)* fazla olanı!" Allah, size âyetleri böyle iyice açıklar; tâ ki düşünesiniz.(5)

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا

bir şeyden hoşlanmamanız olur ki ve size hoş değildir o ve savaş size yazıldı

وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوا شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللّٰهُ

Allah ve sizin için bir şerdir o ve bir şeyi sevmeniz olur ki ve sizin için hayırlıdır o ve

يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ

haram aydan sana soruyorlar bilmezsiniz siz ve bilir

قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ

Allah yolundan men' etmek ve büyüktür onda savaşmak de ki onda savaşmayı

وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهِ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ

katında daha büyüktür oradan ehlini çıkarmak ve Mescid-i Harâm'dan ve onu inkâr etmek ve

اللّٰهِ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ

sizinle savaşırlar geri durmazlar ve öldürmekten daha büyüktür fitne ve Allah'ın

حَتّٰى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ

dönerse kim ve güçleri yetse eğer dîninizden sizi döndürmelerine dek tâ ki

مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ

boşa gitmiştir bu yüzden işte onlar kâfir kendisi iken ve ölürse dîninden sizden

اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ

ateş ehlidirler işte onlar ve âhirette ve dünyada amelleri

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا

hicret ettiler o kimseler ki ve îmân ettiler o kimseler ki şübhesiz ebedî kalıcıdırlar orada onlar

وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ

Allah'ın rahmetini ümîd ederler işte onlar Allah yolunda cihâd ettiler ve

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ

kumardan ve şarabdan sana soruyorlar çok merhametlidir çok bağışlayandır Allah ve

قُلْ فِيهِمَٓا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَٓا اَكْبَرُ

daha büyüktür ikisinin günahı ve insanlar için birtakım faydalar ve büyük bir günah o ikisinde vardır de ki

مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ

fazla olanı de ki infâk edecekler neyi sana soruyorlar ve ikisinin faydasından

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

düşünürsünüz tâ ki siz âyetleri size Allah açıklar böyle

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰىۜ قُلْ اِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌۜ

dünya hakkında · ve · âhiret · ve · sana soruyorlar · yetimlerden · de ki · düzeltmek · onlar için · hayırlıdır

وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِۜ

ve · eğer · kendilerine karışırsanız · artık kardeşlerinizdir · ve · Allah · bilir · bozgunculuk edeni · ıslâh edenden

وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٢٠﴾

ve · eğer · dileseydi · Allah · elbette sizi zora koşardı · şübhesiz · Allah · dâima üstündür · her işi hikmetlidir

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّۜ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ

ve · nikâhlamayın · müşrik kadınları · tâ ki · îmân etmelerine dek · ve · elbette bir câriye · mü'min · hayırlıdır

مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِك۪ينَ حَتّٰى يُؤْمِنُواۜ

müşrik bir kadından · velev ki · hoşunuza gitse · ve · nikâhlamayın · müşrik erkekleri · tâ ki · îmân etmelerine dek

وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْۜ اُو۬لٰٓئِكَ يَدْعُونَ

ve · elbette bir köle · mü'min · hayırlıdır · bir müşrikten · velev ki · hoşunuza gitse · işte onlar · da'vet ediyorlar

اِلَى النَّارِۚ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِه۪ۚ وَيُبَيِّنُ

ateşe · ve · Allah · da'vet ediyor · cennete · ve · mağfirete · izniyle · ve · açıklıyor

اٰيَاتِه۪ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَح۪يضِۜ

âyetlerini · insanlara · tâ ki onlar · ibret alırlar · ve · sana soruyorlar · hayızdan

قُلْ هُوَ اَذًىۙ فَاعْتَزِلُوا النِّسَٓاءَ فِي الْمَح۪يضِۙ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ

de ki · o · bir ezâdır · bu yüzden uzak durun · kadınlardan · hayız vaktinde · ve · onlara yaklaşmayın

حَتّٰى يَطْهُرْنَۚ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ

tâ ki · temizlenmelerine dek · fakat o zaman ki · temizlenirler · artık onlara varın · o yerden ki · size emretti

اللّٰهُۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّاب۪ينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّر۪ينَ ﴿٢٢٢﴾

Allah · şübhesiz ki · Allah · sever · çok tevbe edenleri · ve · sever · çok temizlenenleri

نِسَٓاؤُ۬كُمْ حَرْثٌ لَكُمْۖ فَاْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ

kadınlarınız · bir tarladır · sizin için · öyle ise gelin · tarlanıza · nasıl · dilediniz

وَقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ مُلَاقُوهُۜ

ve · takdîm edin · kendiniz için · ve · sakının · Allah'dan · ve · bilin · şübhesiz siz · ona kavuşacaklarsınız

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوا

ve · müjdele · mü'minleri · ve · kılmayın · Allah'ı · engel · yeminleriniz sebebiyle · iyilik yapmanıza

وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٢٤﴾

ve · sakınmanıza · ve · düzeltmenize · arasını · insanların · ve · Allah · hakkıyla işitendir · herşeyi bilendir

220- Dünya ve âhiret hakkında *(lehinize olanı düşünün)*! Hem sana yetimlerden soruyorlar. De ki: "Onlar hakkında ıslahta bulunmak *(onları yüzüstü bırakmaktan)* daha hayırlıdır." O hâlde *(nafakalarınızı birleştirerek)* onlarla bir arada yaşarsanız, artık *(onlar sizin)* kardeşlerinizdir. Allah, *(onlar hakkında)* bozgunculuk edeni, ıslâh edenden ayırır. Hâlbuki Allah dileseydi elbette sizi zora koşardı. Şübhe yok ki Allah, Azîz *(dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

221- Hem îmân etmedikçe müşrik kadınlarla evlenmeyin! Ve elbette mü'min bir câriye, *(hür)* bir müşrik kadından daha hayırlıdır. *(O müşrik kadın)* hoşunuza gitse bile! Îmân etmedikçe müşrik erkekleri de *(mü'min kadınlarla)* evlendirmeyin! Elbette mü'min bir köle, *(hür)* bir müşrikten daha hayırlıdır. *(O müşrik)* hoşunuza dahi gitse! İşte onlar ateşe da'vet ederler. Allah ise, izniyle Cennete ve mağfirete *(vesîle olacak amellere)* da'vet ediyor; âyetlerini de insanlara iyice açıklıyor, tâ ki ibret alsınlar.

222- Sana hayızdan da soruyorlar. De ki: "O bir ezâdır!" Bu sebeble, hayızlı iken kadınlardan uzak durun ve temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın! Temizlendikleri zaman ise, artık Allah'ın size emrettiği yerden onlara varın! Şübhesiz ki Allah, çok tevbe edenleri sever, çok temizlenenleri de sever.

223- Kadınlarınız sizin için bir tarladır; öyle ise tarlanıza dilediğiniz şekilde gelin ve kendiniz için *(sâlih amellerle)* hazırlık yapın! Hem Allah'dan sakının ve gerçekten siz O'na kavuşacak kimseler olduğunuzu bilin! *(Ey Resûlüm!)* O hâlde mü'minleri müjdele!

224- Allah'ı, yeminleriniz dolayısıyla iyilik yapmanıza, *(günahlardan)* sakınmanıza ve insanların arasını düzeltmenize engel *(bahâne)* kılmayın! Çünki Allah, Semî' *(yeminlerinizi işiten)*dir, Alîm *(niyetlerinizi bilen)*dir.

225- Allah, yeminlerinizdeki kasıdsız hatâ*(larınız)* ile sizi mes'ûl tutmaz, fakat kalblerinizin kazandığı *(asıl kasdettiğiniz yeminler)* ile sizi mes'ûl tutar. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

226- Kadınlarından uzak durmaya yemîn edenler için dört ay beklemek *(mecbûriyeti)* vardır. O hâlde *(bu müddet içinde kadınlarına)* dönerlerse, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

227- Eğer boşamaya karar verirlerse, artık muhakkak ki Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

228- Boşanmış kadınlar ise kendi kendilerine üç hayız müddeti beklerler. Artık *(o kadınlar)* Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorlarsa, *(bir başkasıyla evlenmek için)* rahimlerinde Allah'ın yarattığını *(çocuk veya hayzı)* gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Eğer kocaları *(bu durumu)* düzeltmek isterlerse, bu *(bekleme süresi)*nin içinde onları geri almaya daha çok hak sâhibidirler. *(Kocalarının)* onlar üzerinde örfe uygun olan *(haklar)*ı gibi, onların da *(kocaları üzerinde hakları)* vardır. Fakat erkekler için onların üzerine bir derece *(bir üstünlük)* vardır. Allah ise, Azîz *(dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

229- *(Ric'î, dönüşü mümkün)* boşama iki def'adır; bundan sonra ya iyilikle tutmak veya güzellikle salıvermek vardır. Fakat onlara *(mehir olarak)* verdiklerinizden bir şey almanız size helâl olmaz; ancak *(her iki taraf da)* Allah'ın hudûduna *(karı ile koca arasındaki haklara)* riâyet edemeyeceklerinden korkarlarsa, müstesnâ! Bu yüzden *(siz de bu ikisinin)* Allah'ın hudûduna riâyet edemeyeceklerinden korkarsanız, *(kadının boşanmak için kocasına)* fidye verdiği o şeyde *(mehrini veya daha farklı bir bedeli kocasına vermesinde)* ikisine de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın hudûdudur; sakın onları aşmayın! Kim de Allah'ın hudûdunu aşarsa, işte zâlimler ancak onlardır.

230- Böylece *(kocası)* onu *(iki hakkını da kullandıktan sonra üçüncü def'a)* boşarsa, artık bundan sonra *(o kadın)* ondan başka bir koca ile evlenmedikçe ona helâl olmaz. Bununla berâber *(bu ikinci kocası da)* onu boşarsa, Allah'ın hudûduna riâyet edeceklerini zannettikleri takdirde, artık birbirlerine dönmelerinde onlara bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın hudûdudur, *(ehemmiyetini)* bilecek bir kavim için onları açıklıyor.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖٓي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ

kazandı | o şey ile ki | sizi mes'ûl tutar | fakat | yeminlerinizdeki | kasıdsız hatâ ile | Allah | sizi mes'ûl tutmaz

قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذٖينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَٓائِهِمْ

kadınlarından | uzak durmaya yemîn ederler | o kimseler için ki | azâbda acele etmeyendir | bağışlayandır | Allah | ve | kalbleriniz

تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَٓاؤُ۫ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَاِنْ عَزَمُوا

karar verirlerse | eğer | ve | merhametlidir | bağışlayandır | Allah | şübhesiz | dönerlerse | o hâlde eğer | ay | dört | beklemek

الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ

üç | kendi kendilerine | beklerler | boşanmış kadınlar | ve | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | artık şübhesiz | boşamaya

قُرُٓوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فٖٓي اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ

iseler | eğer | rahimlerinde | Allah | yarattı | o şeyi ki | gizlemeleri | kendilerine | helâl olmaz | ve | hayız müddeti

يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فٖي ذٰلِكَ اِنْ

eğer | bunun içinde | onları geri almaya | daha çok haklıdırlar | kocaları | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân ediyorlar

اَرَادُٓوا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذٖي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ

üzerlerine | erkekler için vardır | ve | örfe uygunlukla | üzerlerinde vardır | o şeyin ki | misli | onların vardır | ve | düzeltmek | isterlerse

دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ

iyilikle | bundan sonra tutmaktır | iki defadır | boşama | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | Allah | ve | bir derece

اَوْ تَسْرٖيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَأْخُذُوا مِمَّٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا

bir şey | onlara verdiniz | o şeyden ki | almanız | size | helâl olmaz | ve | güzellikle | salıvermek | veya

اِلَّٓا اَنْ يَخَافَٓا اَلَّا يُقٖيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقٖيمَا

ikisinin riâyet edememesinden | korkarsanız | bu yüzden eğer | Allah'ın | hudûduna | ikisinin riâyet edememesinden | ikisinin korkması | ancak

حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فٖيمَا افْتَدَتْ بِهٖ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ

Allah'ın | hudûdudur | bunlar | onu | fidye verdi | o şeyde ki | ikisine | artık günah yoktur | Allah'ın | hudûduna

فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

zâlimler | onlardır | artık işte onlar | Allah'ın | hudûdunu | aşarsa | kim | ve | sakın onları aşmayın

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ

ondan başka | bir koca ile | nikâhlanıncaya dek | tâ ki | bunun ardından | ona | artık helâl olmaz | onu boşamışsa | ve eğer

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَٓا اَنْ يَتَرَاجَعَٓا اِنْ ظَنَّٓا اَنْ يُقٖيمَا

ikisinin riâyet etmesini | zannetttilerse | eğer | ikisinin birbirine dönmesinde | o ikisine | artık günah yoktur | onu boşamışsa | fakat eğer

حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

bilecekler | bir kavim için ki | onları açıklıyor | Allah'ın | hudûdudur | bunlar | ve | Allah'ın | hudûduna

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ

iyilikle | artık onları tutun | bekleme müddetlerinin | ve sonuna geldiler | kadınları | boşadınız | o vakit ki | ve

اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ

yaparsa | kim | ve | zulmetmeniz için | zarar vermek üzere | onları tutmayın | ve | iyilikle | kendilerini salıverin | veya

ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوٓا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ

ni'metini | hatırlayın | ve | bir alay | Allahın | âyetlerini | edinmeyin | ve | kendine | artık gerçekten zulmetmiştir | böyle

اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَٓا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ

hikmetten | ve | kitabdan | size | indirdi | o şeyi ki | ve | üzerinizdeki | Allah'ın

يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

hakkıyla bilendir | herşeyi | Allah | şübhesiz | bilin | ve | Allah'dan | sakının | ve | onunla | size nasîhat ediyor

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ

nikâhlanmalarında | artık onlara mâni' olmayın | bekleme müddetlerinin | ve sonuna geldiler | kadınları | boşadınız | o vakit ki | ve

اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ

o kimseye ki | kendisiyle | nasîhat olunur | işte bu | meşrû'lukla | aralarında | anlaştılar | o takdirde ki | kocalarıyla

كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ

daha temizdir | ve | sizin için | daha hayırlı | işte bu | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân eder | sizden | oldu

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ

çocuklarını | emzirirler | anneler | ve | bilmezsiniz | siz | ve | bilir | Allah | ve

حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ

yiyecekleri | çocuk kendisinin olana vardır | ve | emzirmeyi | tamamlamasını | istedi | o kimse için ki | tam | iki yıl

وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَٓارَّ وَالِدَةٌ

bir anne | zarara uğratılmaz | gücünün yettiği ile | ancak | bir kimse | mükellef tutulmaz | meşrû'lukla | giyecekleri | ve

بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ فَاِنْ اَرَادَا

ikisi istediyse | artık eğer | bunun aynısı | mîrasçının üzerine vardır | ve | çocuğu yüzünden | ne çocuk kendisinin olan | ve | yavrusu yüzünden

فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَاِنْ اَرَدْتُمْ

istediyseniz | eğer | ve | ikisinin üzerine | bu yüzden günah yoktur | bir müşâvere ile | ve | ikisi tarafından | bir anlaşma ile | ayırmak

اَنْ تَسْتَرْضِعُوٓا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَٓا اٰتَيْتُمْ

verdiniz | o şeyi ki | teslîm ettiniz | o takdirde ki | size | artık günah yoktur | çocuklarınızı | emzirtmenizi

بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | Allah | şübhesiz | bilin | ve | Allah'dan | sakının | ve | güzellikle

231- Ve kadınları *(ric'î, dönüşü mümkün bir boşama ile)* boşadığınızda, bekleme müddetlerinin de sonuna geldiklerinde, artık onları *(ya)* iyilikle tutun veya kendilerini iyilikle salıverin; yoksa *(sırf)* zulmetmeniz için zarar vermek üzere onları tutmayın! Artık kim böyle yaparsa, o takdirde şübhesiz kendine zulmetmiş olur.

Ve Allah'ın âyetlerini alaya almayın! Hem Allah'ın üzerinizdeki ni'metini ve kendisiyle nasîhat etmek üzere size indirdiği Kitâb'ı ve hikmeti *(kitabdaki hükümleri)* hatırlayın! Artık Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

232- Hem kadınları *(ric'î, dönüşü mümkün bir boşama ile)* boşadığınızda, bekleme müddetlerini de bitirdiklerinde, artık aralarında meşrû' olarak anlaştıkları takdirde, bu durumda kocalarıyla *(tekrar)* evlenirler diye onlara mâni' olmayın!

Bu, içinizden Allah'a ve âhiret gününe îmân etmekte olan kimselere, kendisiyle nasîhat olunan *(bir emir)*-dir. Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Çünki *(sizin için neyin daha hayırlı olduğunu, ancak)* Allah bilir, siz bilmezsiniz.

233- Anneler de, emzirmeyi tamamlamak isteyen *(baba)* için, çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Çocuk kendisinin olan *(babaya)* da, meşrû' *(örfe uygun)* bir şekilde onların *(annelerin)* yiyecek ve giyecekleri*(ni te'mîn etme borcu)* vardır.

Kimse gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutulmaz. Ne anne, yavrusu yüzünden ne de çocuk kendisinin olan *(baba)*, çocuğu yüzünden zarara uğratılır. *(Baba öldüğü zaman)* mîrasçının üzerine de bunun aynısı *(borçtur)*. Artık *(anne ile baba)* kendi rızâlarıyla ve müşâvere ederek *(çocuğu sütten)* ayırmak isterlerse, bundan dolayı ikisinin üzerine bir günah yoktur.

Eğer çocuklarınızı *(süt anneye)* emzirtmek isterseniz, verdiğiniz *(ücret)*i güzellikle teslîm ettiğiniz takdirde artık size bir günah yoktur. O hâlde Allah'dan sakının ve bilin ki şübhesiz Allah, ne yapıyorsanız hakkıyla görendir.

234- Sizden vefât edip de geride zevceler bırakanlar*(ın zevceleri)* ise, kendi kendilerine dört ay on gün beklerler.

Böylece bekleme müddetlerinin sonuna geldikleri zaman, artık kendileri hakkında meşrû' olarak yaptıklarında size bir günah yoktur.

Allah ise, ne yapıyorsanız hakkıyla haberdar olandır.

235- *(Kocaları ölen)* kadınlarla evlenmek isteğini*(zi onlara, üstü kapalı bir söz veya hareket gibi)* kendisiyle îmâ ettiğiniz şey husûsunda veya *(böyle bir arzuyu)* gönüllerinizde gizlemenizde size bir günah yoktur.

Allah, gerçekten sizin onları *(nikâhlarına)* ileride *(tâlib olarak)* anacağınızı bilmiştir; fakat meşrû' bir söz söylemeniz dışında, onlarla gizlice anlaşmayın!

(Üzerinize farz olarak) yazılmış olan bekleme müddeti sona erinceye kadar da nikâh akdine azmetmeyin!

Hem bilin ki gerçekten Allah, içinizde olanı bilir, bu sebeble O'ndan sakının!

Yine bilin ki şübhesiz Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

236- Eğer kadınları kendilerine dokunmadan ve onlara bir mehir ta'yîn etmeden boşarsanız size bir günah yoktur.

Fakat *(gönüllerini alacak şekilde)* onları faydalandırın!

Genişlik içinde olan*(ınız)*a, kendi durumuna göre, darlık içinde olan*(ınız)*a da gücü yettiğince *(onları faydalandırma borcu)* vardır.

(Bu,) iyilik edenler üzerine bir vazîfe olarak örfe uygun bir faydalandırmadır.

237- Fakat onlara gerçekten bir mehir ta'yîn ettiğiniz hâlde kendilerine dokunmadan önce onları boşarsanız, artık ta'yîn ettiğinizin yarısı *(onlarındır)*.

Ancak *(o kadınların)* bağışlamaları veya nikâh akdi elinde olanın *(kocanın)* bağışlaması *(mehrin tamâmını vermesi)* müstesnâ.

Bununla berâber *(kocaları olarak sizin)* bağışlamanız takvâya daha yakındır.

Artık aranızda fazîleti unutmayın! Muhakkak ki Allah, ne yapıyorsanız hakkıyla görendir.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجاً يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ

kendi kendilerine · beklerler · zevceler · geride bırakırlar · ve · sizden · vefât ettirilirler · o kimseler ki · ve

اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَعَشْراً فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا

o şeyde ki · size · artık günah yoktur · bekleme müddetlerinin · sonuna geldiler · ve o zaman ki · on (gün) · ve · ay · dört

فَعَلْنَ فِي اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

haberdâr olandır · yapıyorsunuz · o şeylerden ki · Allah · ve · meşrû'lukla · kendileri hakkında · yaptılar

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ

o kadınlarla · evlenme teklifini · onunla · îmâ ettiniz · o şeyde ki · size · günah yoktur · ve

اَوْ اَكْنَنْتُمْ فِي اَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ

onları anacaksınız · gerçekten siz · Allah · bilmiştir · gönüllerinizde · gizlediniz · veya

وَلٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا اِلَّا اَنْ تَقُولُوا قَوْلاً مَعْرُوفاً وَلَا تَعْزِمُوا

azmetmeyin · ve · meşrû' · bir söz · söylemeniz · hâriç · gizlice · onlarla anlaşmayın · fakat

عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتَابُ اَجَلَهُ وَاعْلَمُوا اَنَّ

şübhesiz · bilin · ve · süresine · yazılmış olan (bekleme müddeti) · erişinceye dek · tâ ki · nikâh · akdine

اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا اَنَّ

şübhesiz · bilin · ve · bu sebeble ondan sakının · içinizdedir · o şeyi ki · bilir · Allah

اللّٰهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ

kadınları · boşadıysanız · eğer · size · günah yoktur · azâbda acele etmeyendir · çok bağışlayandır · Allah

مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ

onları faydalandırın · ve · bir mehir · kendilerine · siz ta'yin etmeden · veya · siz kendilerine dokunmadan

عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعاً بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا

bir hak olarak · örfe uygunlukla · bir faydalandırmadır · gücü yettiğince · darlık içinde olana vardır · ve · gücü yettiğince · genişlik içinde olana vardır

عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ

kendilerine dokunmanızdan · önce · onları boşadıysanız · eğer · ve · iyilik edenler · üzerine

وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ يَعْفُونَ

bağışlamaları · ancak · ta'yin ettiniz · o şeyin ki · artık yarısı · bir mehir · onlara · ta'yin etmişsiniz · ve gerçekten

اَوْ يَعْفُوَا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَاَنْ تَعْفُوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى

takvâya · daha yakındır · bağışlamanız · ve · nikâh · akdi · elindedir · o kimsenin ki · bağışlaması · veya

وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

hakkıyla görendir · yapıyorsunuz · o şeyleri ki · Allah · şübhesiz · aranızda · fazîleti · unutmayın · ve

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَ الصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَ قُومُوا

dimdik durun | ve | orta | namazı | ve | namazları | muhâfaza edin

لِلّٰهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَٓا

fakat o zaman ki | biniciler olarak | veya | o takdirde yayalar olarak | korkmuşsanız | fakat eğer | gönülden bağlı kimseler olarak | Allah'a

اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

biliyorsunuz | olmadınız | o şeyleri ki | size öğretti | o şey gibi ki | Allah'ı | artık zikredin | emîn oldunuz

﴿٢٣٩﴾ وَ الَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً

vasiyet etme vardır | zevceler | geride bırakacaklar | ve | sizden | vefât ettirilirler | o kimseler ki | ve

لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ

çıkmışlarsa | fakat eğer | çıkarılmadan | bir yıla kadar | bir faydalanmayı | zevceleri için

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِٓي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ

örfe uygun olarak | kendileri | hakkında | yaptılar | o şeyde ki | size | artık günah yoktur

وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَ لِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ

örfe uygun şekilde | bir faydalanma | boşanmış kadınlara vardır | ve | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | Allah | ve

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ

âyetlerini | size | Allah | açıklar | böyle | takvâ sâhibleri | üzerine | bir hak olarak

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا

çıktılar | o kimseleri ki | görmedin mi | akıl erdirirsiniz | tâ ki siz

مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ

onlara | bunun üzerine buyurdu | ölüm | korkusuyla | binlerce | kendileri iken | yurtlarından

اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى

karşı | ihsân | gerçekten sâhibidir | Allah | şübhesiz | onları diriltti | sonra | ölün | Allah

النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَ قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ

yolunda | savaşın | ve | şükretmezler | insanların | çoğu | fakat | insanlara

اللّٰهِ وَ اعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ

borç verir | o kimse ki | şu | kimdir | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | şübhesiz | bilin | ve | Allah

اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُٓ اَضْعَافًا كَثِيرَةً

birçok | katlarla | kendisine | ve onu kat kat artırır | güzel | bir borç ile | Allah'a

وَ اللّٰهُ يَقْبِضُ وَ يَبْصُطُ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

döndürüleceksiniz | ona | ve | genişletir | ve | daraltır | Allah | ve

238- Namazlara devâm ediniz, bilhassa orta namaza![1] Hem gönülden bağlı kimseler olarak Allah'ın huzûruna durun!

239- Fakat *(düşmandan)* korkarsanız, o takdirde yaya olarak veya binek üzerinde *(namaz kılın)*!

Emîn olduğunuz zaman ise, artık bilmiyor olduğunuz şeyleri size öğrettiği gibi *(namazı nasıl kılmanızı ta'lîm etti ise, öylece)* Allah'ı zikredin *(namazınızı kılın)*!

240- Ve sizden vefât edip de geride zevceler bırakacak *(durumda)* olanlar var ya, *(onlara)* zevceleri için *(evden)* çıkarılmadan, bir yıl müddetince faydalanmayı vasiyet etme *(borcu)* vardır.

Fakat *(kendiliklerinden)* çıkarlarsa, kendileri hakkında örfe uygun olarak yaptıklarında artık size bir günah yoktur.

Allah ise, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

241- Boşanmış kadınlara örfe uygun bir şekilde faydalanma *(nafaka hakkı)* vardır. *(Bu,)* takvâ sâhibleri üzerine bir borçtur.

242- Allah size âyetlerini böyle iyice açıklar ki akıl erdiresiniz.

243- Kendileri binlerce oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Bunun üzerine Allah onlara: "Ölün!" *(diye)* buyurdu, sonra da onları diriltti.[2] Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı gerçekten büyük ihsan sâhibidir, fakat insanların çoğu şükretmezler.

244- O hâlde Allah yolunda savaşın ve bilin ki şübhesiz Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

245- Kimdir şu kimse ki, Allah'a güzel bir borç versin de *(Allah)* onu kendisine kat kat fazlasıyla artırsın![3]

Çünki Allah, *(rızkı dilediğine)* daraltır ve *(dilediğine)* genişletir. Hem *(sonunda)* O'na döndürüleceksiniz.

246- Mûsâ'dan sonra İsrâiloğullarının ileri gelenlerini görmedin mi? Hani bir peygamberlerine[1] şöyle demişlerdi: "Bize bir hükümdar gönder ki, Allah yolunda savaşalım!"

(Peygamberleri) dedi ki: "Ya üzerinize savaş farz kılınır da, savaşmayacak olursanız?" *(Onlar:)* "Gerçekten yurtlarımızdan ve evlâdlarımız*(ın yanın)*dan çıkarıldığımız hâlde, neden biz Allah yolunda savaşmayalım?" dediler.

Fakat üzerlerine savaş farz kılınınca, içlerinden pek azı müstesnâ, *(savaştan)* yüz çevirdiler.

Hâlbuki Allah, o zâlimleri hakkıyla bilendir.

247- Bunun üzerine peygamberleri onlara şöyle dedi: "Şübhesiz ki Allah, size hükümdar olarak doğrusu Tâlût'u göndermiştir." Dediler ki: "Biz hükümdarlığa ondan daha lâyık olduğumuz hâlde ve mal cihetiyle *(kendisine)* bir genişlik verilmemişken, üzerimize onun hükümdar olması nasıl olur?"

(Peygamberleri ise) şöyle dedi: "Muhakkak ki Allah, onu üzerinize seçti ve ilim ve cisimde bir genişlik *(ve kuvvet)* cihetiyle onu *(sizden)* fazla kıldı.

Çünki Allah, mülkünü dilediği kimseye verir." Ve Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

248- Nihâyet peygamberleri onlara şöyle dedi: "Şübhesiz onun hükümdarlığının alâmeti, *(vaktiyle sizden alınan)* tabutun size gelmesidir ki, onun içinde Rabbinizden bir sekîne *(ruhlara emniyet veren bir huzur)* ve Mûsâ ehlinin ve Hârûn ehlinin bıraktıklarından geriye kalan birtakım şeyler vardır; onu melekler taşıyacaktır.

Eğer mü'min kimseler iseniz, şübhesiz bunda sizin için gerçekten bir delil vardır."

اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْ بَنٖٓى اِسْرَٓائٖلَ مِنْ بَعْدِ مُوسٰى اِذْ
görmedin mi | ileri gelenleri | İsrâiloğullarından | ardından | Mûsâ'nın | bir vakit

قَالُوا لِنَبِىٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ
demişlerdi | bir peygambere | kendilerine âit | gönder | bize | bir hükümdar ki | savaşalım | yolunda | Allah

قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ
dedi | olur mu ki | eğer | yazılırsa | üzerinize | savaş

اَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَٓا اَلَّا نُقَاتِلَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ
savaşmamanız | dediler | ve | bize ne olacak ki | savaşmamamız için | yolunda | Allah

وَقَدْ اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَاَبْنَٓائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ
halbuki gerçekten | çıkarıldık | yurtlarımızdan | ve | evlâdlarımızdan | fakat ne zaman ki | yazıldı

عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْ وَاللّٰهُ
üzerlerine | savaş | yüz çevirdiler | ancak | birazı | onlardan | ve | Allah

عَلٖيمٌ بِالظَّالِمٖينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ
hakkıyla bilendir | zâlimleri | ve | dedi | onlara | peygamberleri | şübhesiz | Allah

قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُٓوا اَنّٰى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
gerçekten | gönderdi | size | Tâlût'u | bir hükümdar olarak | dediler | nasıl | olur | onun için | hükümdarlık

عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ
üzerimize | biz iken | daha lâyık | hükümdarlığa | ondan | ve | verilmedi | bir genişlik

الْمَالِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِى
maldan | dedi | şübhesiz | Allah | onu seçti | üzerinize | ve | onu fazla kıldı | bir genişlik cihetiyle

الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللّٰهُ يُؤْتٖى مُلْكَهُ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ
ilimde | ve | cisimde | ve | Allah | verir | mülkünü | o kimseye ki | diler | ve | Allah

وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ
lütfu geniş olandır | her şeyi bilendir | ve | dedi | onlara | peygamberleri | şübhesiz | alâmeti

مُلْكِهٖٓ اَنْ يَاْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فٖيهِ سَكٖينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
hükümdarlığının | size gelmesidir | o sandığın | içinde vardır | bir sekîne | Rabbinizden

وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوسٰى وَاٰلُ هٰرُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰٓئِكَةُ
ve | geriye kalan | o şeylerden ki | bıraktı | ehli | Mûsâ'nın | ve | ehli | Hârûn'un | onu taşıyor | melekler

اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٢٤٨﴾
şübhesiz | bunda vardır | gerçekten bir delil | sizin için | eğer | iseniz | mü'min kimseler

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلٖيكُمْ

böylece ne zaman ki | ayrıldı | Tâlût | orduyla | dedi | şübhesiz | Allah | sizi imtihân edicidir

بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنّٖى وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ

bir nehirle | fakat kim | içerse | ondan | artık değildir | benden | ve | kim | ondan tatmazsa

فَاِنَّهُ مِنّٖى اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهٖ فَشَرِبُوا مِنْهُ

işte şübhesiz o | bendendir | ancak | o kimse ki | avuçladı | bir avuç | eliyle | fakat içtiler | ondan

اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا

ancak | birazı | onlardan | ve ne zaman ki | onu geçti | o | ve | o kimseler ki | îmân ettiler

مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهٖ

beraberinde | dediler | tâkat yoktur | bizim için | bugün | Câlût'a karşı | ve | ordusuna

قَالَ الَّذٖينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِ كَمْ مِنْ

dedi | o kimseler ki | seziyorlar | şübhesiz kendileri | kavuşacak kimselerdir | Allah'a | nice

فِئَةٍ قَلٖيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثٖيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ

bir topluluktan | az | gâlib gelmiştir | bir topluluğa | çok | izniyle | Allah'ın | ve | Allah

مَعَ الصَّابِرٖينَ ٢٤٩ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهٖ قَالُوا

beraberdir | sabredenlerle | ve | ne zaman ki | ortaya çıktılar | Câlût'a karşı | ve | ordusuna | dediler

رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا

Rabbimiz | boşalt | üzerimize | sabır | ve | sebât ver | ayaklarımıza | ve | bize yardım eyle

عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرٖينَ ٢٥٠ فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ

topluluğuna karşı | kâfirler | nihâyet onları hezîmete uğrattılar | izniyle

اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوُ۫دُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ

Allah'ın | ve | öldürdü | Dâvûd | Câlût'u | ve | ona verdi | Allah | saltanat

وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَٓاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ

ve | hikmet | ve | öğretti ona | o şeylerden ki | diler | ve | eğer olmasaydı | def' etmesi | Allah'ın

النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ

insanları | bazılarını | bazısı ile | elbette fesâda uğramıştı | yeryüzü | fakat

اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمٖينَ ٢٥١ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ

Allah | sâhibidir | ihsân | âlemlere karşı | bunlar | âyetleridir | Allah'ın

نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلٖينَ ٢٥٢

onları okuyoruz | sana | hak ile | ve | şübhesiz sen | elbette peygamberlerdensin

249- Böylece Tâlût ordu*(su)*yla *(Kudüs'ten)* ayrılınca *(onlara)* şöyle dedi: "Muhakkak ki Allah, sizi bir nehirle *(de)* imtihân edicidir.

Buna rağmen kim ondan içerse, artık benden değildir.

Eliyle bir avuç alan müstesnâ, kim de ondan *(izin verilenden fazlasını)* tatmazsa, işte şübhesiz o bendendir!" Fakat içlerinden pek azı müstesnâ, *(hepsi)* ondan *(kana kana)* içtiler.

Derken o ve berâberindeki îmân edenler onu *(nehri)* geçince, *(sudan içenler)*: "Bugün Câlût ve ordusuna karşı bizim tâkatimiz yoktur!" dediler.

Gerçekten kendilerinin Allah'a kavuşacak kimseler olduklarını sezenler *(yakînen inananlar)* ise şöyle dediler: "Nice az *(sayıdaki)* topluluk, *(daha)* çok *(sayıdaki)* cemâate Allah'ın izniyle gālib gelmiştir!" Çünki Allah, sabredenlerle berâberdir.[1]

250- *(Tâlût ve ona itâat eden mü'minler)* Câlût ve ordusuna karşı çıktıklarında ise şöyle dediler: "Rabbimiz!

Üzerimize sabır yağdır, ayaklarımıza sebât ver ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!"

251- Nihâyet Allah'ın izniyle onları hezîmete uğrattılar ve Dâvûd Câlût'u öldürdü, Allah ona saltanat ve hikmet *(peygamberlik)* verdi ve dilediği şeylerden ona öğretti.

Hâlbuki Allah'ın, insanların bir kısmını *(diğer)* bir kısmı ile def' etmesi olmasaydı, yeryüzü elbette fesâda uğrardı; fakat Allah, *(bütün)* âlemlere karşı ihsan sâhibidir.

252- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar Allah'ın âyetleridir; onları sana hak ile okuyoruz.

Şübhesiz ki sen, elbette peygamberlerdensin!

253- İşte bu peygamberler ki, *(biz)* onların bazısını bazısına üstün kıldık. İçlerinden kimi var ki, Allah *(onunla bizzat)* konuşmuş, bazılarını da derecelerle yükseltmiştir. Meryemoğlu Îsâ'ya ise apaçık deliller *(mu'cizeler)* verdik ve onu Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* ile takviye ettik.

Hâlbuki Allah dileseydi, onlardan sonrakiler, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi; fakat *(kullarını hayra ve şerre kabil kılarak, irâdelerinde serbest bıraktığı için)* ihtilâfa düştüler. Bunun üzerine onlardan bir kısmı îmân etti, bir kısmı da inkâr etti. Hâlbuki Allah dileseydi *(onlar aslâ)* birbirlerini öldürmezlerdi; fakat Allah, dilediğini yapar.

254- Ey îmân edenler! İçinde ne bir alışveriş, ne bir dostluk, ne de *(Allah'ın izni olmadıkça)* bir şefâat bulunan bir gün gelmeden önce, sizi rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf edin! Kâfirler ise, zâlimlerin ta kendileridir.

255- Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* Hayy *(hayâtı ezelî ve ebedî olan)*dır, Kayyûm *(bütün mevcûdât kendisiyle kāim olan)*dır. O'nu ne bir uyuklama, ne de bir uyku tutar. Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur. İzni olmadan O'nun huzûrunda şu şefâat edecek olan kimdir? *(Onların)* önlerindekini ve arkalarındakini *(geçmiş ve geleceklerini)* bilir. Hâlbuki *(onlar ise)* O'nun ilminden, dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Kürsî'si, gökleri ve yeri kaplamıştır; her ikisinin muhâfazası O'na ağır gelmez. Ve O, Aliyy *(pek yüce olan)*dır, Azîm *(pek büyük olan)*dır.[1]

256- Dîn*(e girme)*de zorlama yoktur;[2] îman küfürden şübhesiz iyice ayrılmıştır. Artık kim tâğûtu *(Allah'ın yerine tuttukları herşeyi)* inkâr edip Allah'a îmân ederse, böylece şübhesiz kopmayan çok sağlam kulpa tutunmuştur! Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ

Allah konuştu o kimse ki onlardan var bazısına bazılarını üstün kıldık peygamberler ki işte bu

وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ

apaçık deliller Meryemin oğlu İsâ'ya verdik ve derecelerle bazılarını yükseltti ve

وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ

o kimseler ki birbirlerini öldürmezdi Allah dileseydi eğer ve Rûhu'l-Kudüs ile onu takviye ettik ve

بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ

ve onlardan ihtilâfa düştüler fakat apaçık deliller kendilerine geldi o şeyin ki ardından onlardan sonradır

مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

Allah fakat birbirlerini öldürmezlerdi Allah dileseydi eğer ve inkâr etti kimi onlardan ve îmân etti kimi

يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ

sizi rızıklandırdık o şeyden ki sarf edin îmân ettiler o kimseler ki ey diler o şeyi ki yapar

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ

bir şefâat yoktur ve bir dostluk yoktur ve içinde bir alış-veriş yoktur bir günün ki gelmesinden önce

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ

hayatı ebedîdir o ancak ilâh yoktur Allah ki zâlimler onlardır kâfirler ve

الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

yerdedir o şeyler ki ve göklerdedir o şeyler ki onundur ne bir uyku ve bir uyuklama onu almaz herşeyi kāim kılandır

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ

önlerindedir o şeyleri ki bilir izni ile ancak onun huzûrunda şefâat edecek o kimse ki şu kimdir

وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَٓاءَ

diledi o şeyi ki ancak ilminden bir şeyi kavrayamazlar ve arkalarındadır o şeyleri ki ve

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ

pek yücedir o ve ikisinin muhâfazası ona ağır gelmez ve yeri ve gökleri Kürsî'si kaplamıştır

الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَٓا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ

sapıklıktan doğruluk ayrıldı gerçekten dînde zorlama yoktur pek büyüktür

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ

tutunmuştur böylece gerçekten Allah'a îmân ederse ve tâğûtu inkâr ederse artık kim

بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

herşeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah ve ona kopmak yoktur en sağlam kulpa

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ
nûra karanlıklardan onları çıkarır îmân ettiler o kimseler ki dostudur Allah

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
onları çıkarırlar tâğuttur onların dostları inkâr ettiler o kimseler ki ve

مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا
orada onlar ateş ehlidirler işte onlar karanlığa nûrdan

خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖي حَاجَّ اِبْرٰهٖيمَ فٖي رَبِّهٖٓ اَنْ اٰتٰيهُ
kendisine verdi diye Rabbi hakkında İbrâhîm ile tartıştı o kimseyi ki görmedin mi ebedî kalıcıdırlar

اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ رَبِّيَ الَّذٖي يُحْيٖي وَيُمٖيتُ قَالَ
dedi öldürür ve hayat verir o zâttır ki Rabbim İbrâhîm demişti o zaman saltanat Allah

اَنَا۬ اُحْيٖي وَاُمٖيتُ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَأْتٖي بِالشَّمْسِ مِنَ
güneşi getiriyor Allah işte şübhesiz İbrâhîm dedi öldürürüm ve hayat veririm ben

الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذٖي كَفَرَ
inkâr etti o kimse ki şaşırıp kaldı batıdan onu haydi getir doğudan

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ كَالَّذٖي مَرَّ عَلٰى
uğradı o kimse gibisini ki veya zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez Allah ve

قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْيٖي هٰذِهِ
burayı diriltecek nasıl dedi çatıları üzerine çökmüş o iken bir şehre

اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
kendisini diriltti sonra yıl yüz Allah bunun üzerine onu öldürdü ölümünden sonra Allah

قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ
buyurdu günün bir kısmı veya bir gün kaldım dedi kaldın ne kadar buyurdu ki

بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
içeceğine ve yiyeceğine şimdi bak yıl yüz kaldın bil'akis

لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ
insanlara bir delil seni kılmamız içindir ve eşeğine bak ve bozulmamış

وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
bir et onlara giydiriyoruz sonra onları birbiri üzerine kaldırıyoruz nasıl kemiklere bak ve

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٢٥٩﴾
gücü yetendir herşeye Allah şübhesiz biliyorum dedi kendisine açıkça belli oldu ne zaman ki

257- Allah, îmân edenlerin dostudur, onları zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkarır.

İnkâr edenlere gelince, onların dostları ise tâğuttur *(Allah'ın yerine tuttukları şeylerdir)*, onları nûrdan zulümâta çıkarırlar. İşte onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

258- Allah kendisine saltanat verdi diye *(gururlanarak)* Rabbi hakkında İbrâhîm ile tartışanı *(Nemrud'u)* görmedin mi? O zaman İbrâhîm *(ona)*: "Rabbim, hayat veren ve öldürendir!" demişti.

(O ise:) "Ben *(de)* hayat verir ve öldürürüm!" dedi.[1] İbrâhîm *(bunun üzerine)*: "İşte şübhesiz Allah, güneşi doğudan getiriyor, haydi *(sen de)* onu batıdan getir!" dedi de artık o inkâr eden şaşırıp kaldı.

Çünki Allah, zâlimler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

259- Veya *(görmedin mi)* o kimse gibisini *(Uzeyr'i)* ki, o *(duvarları)*, çatıları üzerine çökmüş *(harâb olmuş)* bir şehre uğradı.

"Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?" dedi.

Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra kendisini diriltti.

(Ona) buyurdu ki: "Ne kadar kaldın?" *(O da:)* "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldım!" dedi.

(Allah ona) şöyle buyurdu: "Hayır!

Yüz yıl kaldın; şimdi yiyeceğine ve içeceğine bak, bozulmamış!

Bir de eşeğine bak *(kemikleri dahi çürümüş)*!

İşte *(bunlar)* seni insanlara *(öldükten sonra dirilmeye)* bir delil kılmamız içindir; kemiklere de bak, onları nasıl birbiri üzerine kaldırıyoruz!

Sonra da onlara bir et giydiriyoruz." *(Uzeyr, onun diriltilişini müşâhede ederek Allah'ın kudreti)* böylece kendisine açıkça belli olunca şöyle dedi: "*(Artık)* biliyorum ki şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir."

260- Ve hani İbrâhîm: "Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!" demişti. *(Rabbi ise:)* "Yoksa inanmadın mı?" buyurdu. *(İbrâhîm:)* "Hayır *(inandım)*, fakat kalbimin mutmain olması için *(istiyorum)*" dedi.

(Bunun üzerine Rabbi) buyurdu ki: "Öyle ise kuş*(lar)*dan dört tâne yakalayıp onları kendine alıştır, sonra *(onları kesip parçala,)* her bir dağın üzerine onlardan bir parça koy, sonra da onları çağır, *(bak nasıl)* koşarak sana geleceklerdir!" Artık bil ki şübhesiz Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

261- Mallarını Allah yolunda sarf etmekte olanların misâli, yedi başak bitiren bir dânenin hâli gibidir ki, her bir başakta yüz dâne vardır.

Allah, dilediği kimseye *(ecrini)* kat kat *(fazlasıyla)* verir.[1] Çünki Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

262- Mallarını Allah yolunda sarf etmekte olanlar, sonra sarf ettikleri şey*(in arkasın)*a başa kakma ve *(gönül)* incitme katmayanlar var ya, onların, Rableri katında mükâfâtları vardır. Hem onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

263- Güzel bir söz ve bir bağışlama, kendisini bir incitme takib eden sadakadan daha hayırlıdır.

Hâlbuki Allah, Ganî *(kullarının sadakasına ihtiyâcı olmayan)*dır, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

264- Ey îmân edenler!

İnsanlara gösteriş için malını sarf etmekte olan, Allah'a ve âhiret gününe îmân etmiyor olan kimse gibi başa kakmak ve *(gönül)* incitmekle sadakalarınızı boşa çıkarmayın!

İşte onun misâli, üzerinde biraz toprak bulunan bir kayanın hâli gibidir ki, ona şiddetli bir yağmur isâbet etmiş de, onu çıplak bir hâlde bırakmıştır.

(Onlar) kazandıklarından bir şey elde edemezler.

Allah ise, kâfirler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ

ve bir zaman | demişti | İbrâhîm | Rabbim | bana göster | nasıl | diriltirsin | ölüleri | buyurdu

أَوَلَمْ تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ

yoksa inanmadın mı | dedi | bil'akis | fakat | tatmin olması için | kalbim | buyurdu | öyle ise yakala

أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ

dört tâne | kuşlardan | sonra onları alıştır | kendine | sonra | kıl | üzerine | her | bir dağın

مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ

onlardan | bir parça | sonra | onları çağır | sana gelecekledir | koşarak | ve | bil | şübhesiz | Allah

عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٦٠ مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

dâima üstündür | her işi hikmetlidir | misâli | o kimselerin ki | infâk ediyorlar | mallarını | yolunda | Allah

كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ

misâli gibidir | bir dânenin | bitirdi | yedi | başak | her birinde var | başağın | yüz | dâne | ve | Allah

يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٢٦١ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ

kat kat verir | o kimseye ki | diler | ve | Allah | lütfu geniş olandır | herşeyi bilendir | onlar ki | infâk ederler

أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى ۙ

mallarını | yolunda | Allah | sonra | ardından yapmazlar | o şeyin ki | infâk ettiler | bir başa kakma | ve | ne bir incitme

لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٢٦٢

onların vardır | mükâfâtları | katında | Rableri | ve | bir korku yoktur | onlara | ve | onlar değildir | üzülüyorlar

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى ۗ وَٱللَّهُ

bir söz | güzel | ve | bir bağışlama | hayırlıdır | bir sadakadan ki | onu izler | bir incitme | ve | Allah

غَنِىٌّ حَلِيمٌ ٢٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَٰتِكُم بِٱلْمَنِّ

ihtiyâcı olmayandır | azâbda acele etmeyendir | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | boşa çıkarmayın | sadakalarınızı | başa kakmak ile

وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ

ve incitmekle | o kimse gibi ki | infâk ediyor | malını | gösteriş için | insanlara | ve | îmân etmiyor | Allah'a

وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ

ve | gününe | âhiret | işte onun misâli | misâli gibidir | bir kayanın ki | üzerinde vardır | biraz toprak

فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ

sonra ona isâbet etmiş | şiddetli bir yağmur | ve onu bırakmıştır | yalçın bir hâlde | güç yetiremezler | bir şeye

مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ٢٦٤

o şeyden ki | kazandılar | ve | Allah | hidâyete erdirmez | topluluğunu | kâfirler

وَ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ

ve / misâli / o kimselerin ki / infâk ediyorlar / mallarını / arzulayarak / rızâsını

اللّٰهِ وَ تَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا

Allah'ın / ve / sâbit kılarak / kendi nefislerinden / misâli gibidir / bir bahçenin ki / yüksek bir yerdedir / ona isâbet etmiş

وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ

bolca yağmur / böylece vermiştir / meyvesini / iki misli / fakat eğer / ona isâbet etmezse / bolca yağmur / artık bir çisinti

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ

ve / Allah / o şeyleri ki / yapıyorsunuz / hakkıyla görendir / ister mi / sizden biri / olmasını / kendisinin

جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَ اَعْنَابٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا

bir bahçesi / hurma ağaçlarından / ve / üzüm bağlarından / akar / altından / nehirler / kendisi için vardır / içinde

مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ اَصَابَهُ الْكِبَرُ وَ لَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ

hepsinden / meyvelerin / ve / kendisine isâbet etti / ihtiyarlık / ve / onun var / çocukları / güçsüz

فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ

derken oraya isâbet etti / bir kasırga ki / içinde vardır / bir ateş / ve yandı / böyle / açıklar

اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ

Allah / size / âyetleri / tâ ki siz / düşünürsünüz / ey / o kimseler ki

اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ

îmân ettiler / infâk edin / iyilerinden / o şeylerin ki / kazandınız / ve / o şeylerden ki / çıkardık / sizin için

مِنَ الْاَرْضِ وَ لَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ

yerden / ve / (vermeye) kalkışmayın / kötü olanını / ondan / infâk ediyorsunuz / siz değil iken

بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَ اعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾

onun alıcıları / ancak / göz yummanız / hakkında / ve / bilin / şübhesiz / Allah / ihtiyâcı olmayandır / hamde çok lâyıktır

اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ

şeytan / sizi korkutur / fakirlikle / ve / size emreder / çirkin işi

وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلًا وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

ve / Allah / size va'd ediyor / bir mağfiret / kendisinden / ve / bir ihsân / ve / Allah / lütfu geniştir / herşeyi bilendir

يُؤْتِى الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ

verir / hikmeti / o kimseye ki / diler / ve / kime / verilirse / hikmet / artık gerçekten

اُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا وَ مَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

verilmiştir / hayır / bir çok / ve / ibret almaz / ancak / sâhibleri / akıl

265- Hem Allah'ın rızâsını arzulayarak ve *(İslâm'ı)* gönüllerinden tasdîk ederek mallarını sarf etmekte olanların *(az veya çok, yaptıkları iyiliklerin)* misâli, yüksek bir yerde bulunan güzel bir bahçenin hâli gibidir ki, ona bolca yağmur isâbet etmiş de meyvesini iki misli vermiştir!

Fakat ona çokça yağmur isâbet etmese de, bir çisinti var *(ki o bile yeter)*!

Çünki Allah, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

266- Sizden biriniz ister mi ki, kendisinin, altından nehirler akan hurma ağaçları ve üzüm bağlarından bir bahçesi olsun, içinde kendisi için her çeşit meyvelerden bulunsun, sonra onun güçsüz *(ve küçük)* çocukları olduğu hâlde kendisine ihtiyarlık gelsin; derken oraya *(o bahçeye)*, içinde ateş bulunan bir kasırga isâbet etsin de yansın *(elbette istemez)*!

Allah, size âyetleri böyle açıklar, tâ ki düşünesiniz.

267- Ey îmân edenler!

Kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardığımız şeylerin iyilerinden *(Allah yolunda)* sarf edin! Hem hakkında *(kusûruna)* gözünüzü yummadan alıcıları olmayacağınız kötü olanını vermeye kalkışmayın!

Ve bilin ki, şübhesiz Allah, Ganî *(hiçbir şeye ihtiyâcı olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık olan)*dır.

268- Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size çirkin işleri emreder.

Allah ise size, kendisinden bir mağfiret ve bir ihsan va'd ediyor.

Çünki Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

269- *(O,)* hikmeti dilediğine verir.

Kime de hikmet verilirse, artık şübhesiz *(ona)* pek çok hayır verilmiş demektir.

(İstikāmetli) akıl sâhiblerinden başkası ise ibret almaz.

270- Ve *(Allah yolunda)* her ne nafaka sarf ettiyseniz veya her ne adak adadıysanız, artık hiç şübhesiz ki Allah onu bilir.

Hem zâlimler için *(âhirette)* hiçbir yardımcı yoktur!

271- Eğer sadakaları açıkça verirseniz, işte o ne iyi!

Eğer onları gizler de onları fakirlere *(öyle)* verirseniz, artık bu sizin için daha hayırlıdır. Böylece *(Allah,)* kötülüklerinizden bir kısmını sizden örter *(sadakalarınızı, kul hakkına ilişmeyen günahlarınıza keffâret kılar).*

Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdâr olandır.

272- *(Ey Resûlüm!)* Onların hidâyete ermesi sana âid değildir *(senin vazîfen ancak tebliğdir)*; fakat Allah, dilediğini *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirir.(1) Hem hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık kendiniz içindir.

Zâten *(siz)* yalnız Allah'ın rızâsını arzu ederek sarf edersiniz, bu yüzden hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, *(onun ecri)* size tam olarak verilir ve *(âhirette)* size haksızlık edilmez.

273- *(Sadakalar, ilim ve cihâd için)* Allah yolunda adanmış, *(bu yüzden)* yeryüzünde *(maîşet için)* dolaşamayan fakirler içindir.

İffetli olma*(ların)*dan dolayı, *(hâllerini)* bilmeyen kimse onları zengin zanneder.

Onları sîmâlarından tanırsın.

Israr ederek insanlardan *(bir şey)* istemezler. O hâlde hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık şübhesiz Allah, onu hakkıyla bilendir.

274- Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık olarak *(Allah yolunda)* sarf edenler var ya, işte onların Rableri katında mükâfâtları vardır.

Hem onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
ve / o şey ki / infâk ettiniz / nafakadan / veya / adadınız / adaktan / artık şübhesiz

اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنْ تُبْدُوا
Allah / onu bilir / ve / zâlimler için yoktur / yardımcılardan / eğer / açıkça verirseniz

الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ
sadakaları / işte ne iyi şey / o / ve / eğer / onları gizlerseniz / ve / onları verirseniz / fakirlere

فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ
artık o / hayırlıdır / sizin için / ve / örter / sizden / kötülüklerinizi

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلٰكِنَّ
ve / Allah / o şeylerden ki / yapıyorsunuz / haberdâr olandır / değildir / senin üzerine / onların hidâyete ermesi / fakat

اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
Allah / hidâyete erdirir / o kimseyi ki / diler / ve / o şey ki / infâk edersiniz / hayırdan

فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
artık kendiniz içindir / ve / infâk etmezsiniz / ancak / arzu ederek / rızâsını

اللّٰهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
Allah'ın / ve / o şey ki / infâk edersiniz / hayırdan / tam olarak verilir / size / ve / siz

لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ
haksızlığa uğratılmazsınız / fakirler içindir / o kimseler ki / kapatılmışlar / yolunda

اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
Allah / güç yetiremezler / bir dolaşmaya / yeryüzünde / onları zanneder

الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
bilmeyen / zenginler / iffetlilikten dolayı / onları tanırsın / sîmâlarıyla

لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ
istemezler / insanlardan / ısrârla / ve / o şey ki / infâk edersiniz / hayırdan / artık şübhesiz

اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ
Allah / onu / bilendir / o kimseler ki / infâk ederler / mallarını / gecede

وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
ve / gündüzde / gizlice / ve / açıkça / işte onların var / mükâfâtları / katında

رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾
Rableri / ve / bir korku yoktur / onlara / ve / onlar değildir / üzülüyorlar

الَّذٖينَ يَأْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ

o kimseler ki · yiyorlar · fâizi · kalkmazlar · ancak · o şey gibi ki · kalkıyor

الَّذٖى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا

o kimse ki · onu çarpıyor · şeytan · cinnetten dolayı · budur · çünki şübhesiz onlar · dediler

اِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا وَ اَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَ حَرَّمَ الرِّبٰوا فَمَنْ

ancak · alışveriş · gibidir · fâiz · ve · helâl kıldı · Allah · alışverişi · ve · haram kıldı · fâizi · o hâlde kim ki

جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهٖ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَ اَمْرُهُ اِلَى

kendisine geldi · bir nasîhat · Rabbinden · ve son verdi · artık onundur · o şey ki · geçti · ve · onun işi · âiddir

اللّٰهِ وَ مَنْ عَادَ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ

Allah'a · ve · kim ki · döndü · artık işte onlar · ehlidirler · ateş · onlar · orada · ebedî kalıcıdırlar · mahveder

اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقَاتِ وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثٖيمٍ ﴿٢٧٦﴾ اِنَّ

Allah · fâizi · ve bereketlendirir · sadakaları · ve · Allah · sevmez · bütün · azılı kâfirleri · günahkârları · şübhesiz

الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتَوُا الزَّكٰوةَ

o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · ve · hakkıyla edâ ettiler · namazı · ve · verdiler · zekâtı

لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

onların vardır · mükâfâtları · katında · Rableri · ve · bir korku yoktur · onlara · ve · onlar değildir · üzülüyorlar

﴿٢٧٧﴾ يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ ذَرُوا مَا بَقِىَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · sakının · Allah'dan · ve · bırakın · o şeyi ki · kaldı · fâizden · eğer

كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٢٧٨﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَاْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ

iseniz · mü'minler · buna rağmen eğer · yapmazsanız · o hâlde bilin · bir savaşı

اللّٰهِ وَ رَسُولِهٖ وَ اِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ اَمْوَالِكُمْ

Allah'dan · ve · Resûlünden · ve · eğer · tevbe ederseniz · artık sizindir · sermâyeleriniz

لَا تَظْلِمُونَ وَ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَ اِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ

haksızlık etmezsiniz · ve · haksızlığa uğratılmazsınız · ve · eğer · ise · sâhibi · zorluk

فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ وَ اَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ

o vakit bir beklemedir · bir kolaylığa kadar · ve · bağışlamanız · hayırlıdır · sizin için · eğer

كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فٖيهِ اِلَى

iseniz · biliyorsunuz · ve · sakının · bir günden ki · döndürüleceksiniz · onda

اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

Allah'a · sonra · tam verilecek · her · bir kimse · o şeyler ki · kazandılar · ve · onlar · haksızlığa uğratılmayacaklardır

275- Ribâ *(fâiz)* yiyenler *(kabirlerinden)*, ancak kendisini şeytan çarpmış kimsenin, cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar! Bu, şübhesiz onların: "Alış-veriş *(de)* ancak fâiz gibidir" demeleri yüzündendir. Hâlbuki Allah, alış-verişi helâl, fâizi ise haram kıldı![1] O hâlde kim kendisine Rabbinden bir nasîhat gelir de *(fâizden)* vazgeçerse, artık geçmişte olan *(İslâm'a girmeden önce aldıkları)* kendisinindir. Onun işi *(hakkındaki hüküm)* ise Allah'a âiddir. Kim de *(helâl sayarak fâize)* dönerse, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

276- Allah, fâizi *(bereketsiz kılıp, onun karıştığı malı)* mahveder; sadakaları ise bereketlendirir. Ve Allah, azılı kâfir *(fâizi helâl sayan)*, aşırı günahkâr *(haram bildiği hâlde fâizde ısrâr eden)* hiçbir kimseyi sevmez!

277- Şübhesiz ki îmân edip sâlih ameller işleyenler,[2] namazı hakkıyla edâ edenler ve zekâtı verenler var ya, onların Rableri katında mükâfâtları vardır.[3] Hem onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

278- Ey îmân edenler! Eğer *(gerçek)* mü'minler iseniz, Allah'dan sakının ve fâizden kalan *(alacağınız)*ı bırakın!

279- Buna rağmen böyle yapmazsanız, o hâlde Allah ve Resûlünden *(size karşı açılmış)* bir savaş olduğunu bilin! Fakat tevbe ederseniz, artık sermâyeleriniz sizindir. Ne haksızlık etmiş, ne de haksızlığa uğratılmış olursunuz.

280- Eğer *(borçlu)* darda ise, bu durumda *(verilecek hüküm, borçlunun ulaşacağı)* bir genişliğe kadar *(ona)* mühlet *(vermek)*tir. Hâlbuki *(ecrini)* bilirseniz, *(alacağınızı)* bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır.

281- O hâlde öyle bir günden sakının ki, onda *(o günde)* Allah'a döndürüleceksiniz; sonra herkese kazandığı *(amellerin karşılığı)* tam olarak verilecek ve onlar haksızlığa uğratılmayacaklardır.

282- Ey îmân edenler! Belirli bir va'deye kadar bir borç ile birbirinize borçlandığınız zaman artık onu yazın!

O hâlde bir kâtib aranızda adâletle yazsın!

Hem hiçbir kâtib, Allah'ın ona öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, *(yazabilme ni'metine bir şükür olarak)* hemen yazsın!

Üzerinde hak bulunan *(borçlu olan)* da *(senedini)* yazdırsın ve Rabbi olan Allah'dan sakınsın da ondan bir şey eksiltmesin *(tam yazsın)*!

Buna rağmen üzerinde hak bulunan *(borçlu)*, akıl noksanlığı olan veya zayıf *(çocuk yaşta)* bir kimse ise veya kendisi yazdırmaya güç yetiremiyorsa, o takdirde velîsi adâletle yazdırsın!

Erkeklerinizden iki de şâhid tutun!

Fakat iki erkek olmazsa, artık râzı olacağınız şâhidlerden bir erkek ve iki kadın *(gerekir)* ki, *(kadınlardan)* biri şaşırırsa, o takdirde bir diğeri hatırlatsın!

Şâhidler de çağırıldıkları zaman kaçınmasınlar!

Hem *(o borç)* küçük olsun, büyük olsun, onu va'desine kadar yazmaktan üşenmeyin!

Bu, Allah katında daha adâletli, şâhidlik için daha sağlam ve şübhe etmemeniz için daha uygundur, ancak aranızda peşin olarak kendisini devredeceğiniz bir ticâret olması müstesnâ; o zaman onu yazmamanızda size bir günah yoktur.

Alış-veriş yaptığınız zaman da şâhid tutun; ne kâtibe, ne de şâhide zarar verilmesin!

Buna rağmen *(böyle)* yaparsanız *(kâtib ve şâhidi zarara sokarsanız)*, artık şübhesiz ki bu, sizin için bir günahtır!

O hâlde Allah'dan sakının!

Hem Allah size *(neyi, nasıl yapmanız gerektiğini)* öğretiyor.

Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.(1)

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
ey | o kimseler ki | îmân ettiler | o vakit ki | birbirinize borçlandınız | bir borç ile | bir va'deye kadar | belirli

فَاكْتُبُوهُۜ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِۖ وَلَا يَأْبَ
artık onu yazın | ve | yazsın | aranızda | bir kâtib | adâletle | ve | kaçınmasın

كَاتِبٌ اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي
bir kâtib | yazmasından | o şey gibi ki | ona öğretti | Allah | hemen yazsın | ve | yazdırsın | o kimse ki

عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔاۜ
üzerinde vardır | hak | ve | sakınsın | Allah'dan | Rabbi olan | ve | eksiltmesin | ondan | bir şey

فَاِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا اَوْ ضَعِيفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
fakat eğer | ise | o kimse ki | üzerinde vardır | hak | aklı noksan | veya | zayıf bir kimse | veya | güç yetiremiyor

اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِۜ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
yazdırmasına | o | o takdirde yazdırsın | velîsi | adâletle | ve | şâhid tutun | iki şâhidi

مِنْ رِجَالِكُمْۚ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ مِمَّنْ
erkeklerinizden | fakat eğer | ikisi olmazsa | iki erkek | artık bir erkek | ve | iki kadın | o kimselerden ki

تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَٓاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰيهُمَا
râzı olacaksınız | şâhidlerden | şaşırır diye | o iki kadından biri | o takdirde hatırlatır | o iki kadından biri

الْاُخْرٰىۜ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَٓاءُ اِذَا مَا دُعُواۜ وَلَا تَسْـَٔمُوٓا اَنْ
diğerine | ve | kaçınmasın | şâhidler | o şey vakti ki | çağırıldılar | ve | üşenmeyin

تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا اَوْ كَبِيرًا اِلٰٓى اَجَلِهِۜ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ
onu yazmanızdan | küçük | veya | büyük | va'desine kadar | bu | daha adâletli | katında

اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُوٓا اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ
Allahın | ve | daha sağlam | şâhidlik için | ve | daha yakındır | şübhe etmemenize | ancak | olması

تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا
bir ticâret | peşin | onu devredeceksiniz | aranızda | o zaman yoktur | size | bir günah

تَكْتُبُوهَاۜ وَاَشْهِدُوٓا اِذَا تَبَايَعْتُمْۖ وَلَا يُضَٓارَّ كَاتِبٌ
onu yazmamanızda | ve | şâhid tutun | o zaman ki | alış-veriş yaptınız | ve | zarar verilmesin | kâtibe

وَلَا شَهِيدٌۜ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْۜ وَاتَّقُوا
ve ne şâhide | ve | eğer | yaparsanız | artık şübhesiz o | bir isyandır | sizin için | ve | sakının

اللّٰهَۜ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾
Allah'dan | ve | size öğretiyor | Allah | ve | Allah | herşeyi | hakkıyla bilendir

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَإِنْ

e- ğer ve · iseniz · bir yolculukta · ve · bulamamışsanız · bir kâtib · o takdirde rehinler · alınmış · fakat eğer

أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ

güvenirse · bazınız · bazısına · bu durumda ödesin · o kimse ki · kendisine güvenildi · emânetini · ve · sakınsın · Allah'dan

رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ

Rabbi · ve · gizlemeyin · şâhidliği · ve · kim · onu gizlerse · artık şübhesiz o · günahkârdır · kalbi

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

ve Allah · o şeyleri ki · yapıyorsunuz · hakkıyla bilendir · Allahındır · o şeyler ki · göklerdedir · ve · o şeyler ki · yerdedir

وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ

eğer ve · açıklarsanız · o şeyi ki · içinizdedir · veya · onu gizlerseniz · sizi hesâba çeker · onunla

اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ

Allah · bunun üzerine bağışlar · o kimseyi ki · diler · ve · azâb eder · o kimseye ki · diler · ve · Allah

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ

herşeye · gücü yetendir · îmân etti · Peygamber · o şeye ki · indirildi · kendisine

رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ

Rabbinden · ve · mü'minler · hepsi · îmân etti · Allah'a · ve · meleklerine · ve · kitablarına

وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا

ve · peygamberlerine · ayırım yapmayız · arasında · birinin · peygamberlerinden · ve · dediler

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ

işittik · ve · itâat ettik · mağfiretini dileriz · Rabbimiz · ve · sanadır · dönüş · mükellef tutmaz

اللّٰهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

Allah · hiç kimseyi · ancak · gücünün yettiği ile · kendi lehinedir · o şeyler ki · kazandı · ve · kendi aleyhinedir · o şeyler ki · yüklendi

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا

Rabbimiz · bizi mes'ûl tutma · eğer · unutmuşsak · veya · hatâ etmişsek · Rabbimiz

وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا

ve · yükleme · üzerimize · ağır bir yük · o şey gibi ki · onu yükledin · o kimselere ki · bizden öncedir · Rabbimiz

وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

ve · bize yükleme · o şeyi ki · tâkat yoktur · bizim için · kendisine · ve · affeyle · bizi · ve · bağışla · bizi · ve bize merhamet buyur

أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

sen · Mevlâ'mızsın · artık bize yardım eyle · topluluğuna karşı · kâfirler

283- Ve bir yolculukta olur da bir kâtib bulamazsanız, o takdirde *(borca karşılık)* alınmış rehinler *(yeter)*!

Fakat bazınız bazınıza güvenir *(de rehin almaz)*sa, bu durumda kendisine güvenilen *(borç verilen)* kimse emânetini *(borcunu)* ödesin ve Rabbi olan Allah'dan sakınsın! Şâhidliği ise gizlemeyin!

Buna rağmen kim onu gizlerse, artık şübhesiz ki o, kalbi günahkâr bir kimsedir.

Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

284- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır.

İçinizde olanı açıklasanız da onu gizleseniz de, Allah sizi onunla hesâba çeker.

Bununla berâber *(O,)* dilediği kimseyi *(kendi lütfundan)* bağışlar, dilediği kimseye de *(hak ettiği için)* azâb eder. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

285- Peygamber, kendisine Rabbinden indirilene îmân etti, mü'minler de!

Hepsi Allah'a, meleklerine, kitablarına ve peygamberlerine: "Peygamberlerinden hiçbirinin arasında ayırım yapmayız" diye îmân ettiler[1] ve şöyle dediler: "İşittik ve itâat ettik!

Rabbimiz! Mağfiretini dileriz; dönüş*(ümüz)* ancak sanadır!"

286- Allah, kimseyi gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutmaz.

Kazandığı *(iyilik)* kendi lehine, işlediği *(kötülük)* de kendi aleyhinedir.

(Ey mü'minler! Şöyle duâ ediniz:) "Rabbimiz! Eğer unutursak veya hatâ edersek, bizi mes'ûl tutma!

Rabbimiz! Bizden öncekilere onu yüklediğin gibi, bize de ağır bir yük yükleme!

Rabbimiz! Kendisine *(dayanabilmek için)* takatimiz olmayan şeyi de bize yükleme!

Hem bizi affeyle! Ve bizi bağışla!

Hem bize merhamet buyur!

Sen bizim Mevlâmızsın; artık kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!"

3- ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 200 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2- Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* Hayy *(ezelî ve ebedî hayat sâhibi olan)*dır, Kayyûm *(bütün mevcûdât kendisiyle kaim olan)*dır.

3, 4- *(O,)* sana Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)*, kendinden öncekileri *(diğer kitabları)* tasdîk edici olarak hak ile indirdi; daha önce de, insanlara bir hidâyet olarak Tevrât ile İncîl'i indirdi, böylece Furkân'ı *(hak ile bâtılı ayıran bütün kitabları)* indirdi. Şübhesiz Allah'ın âyetlerini inkâr edenler yok mu, onlar için pek şiddetli bir azab vardır. Hâlbuki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, intikam sâhibi *(yapılan haksızlıkları cezâsız bırakmayan)*dır.

5- Şübhesiz ki ne yerde ne de gökte, hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!

6- Sizi *(ana)* rahimler*(in)*de nasıl dilerse *(öyle)* şekillendiren O'dur. O'ndan başka ilâh yoktur; *(O,)* Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

7- Sana Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* indiren O'dur; onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki onlar kitâbın anası *(esâsı)*dır, diğerleri ise müteşâbih *(âyetler)*dir.[1] Ama kalblerinde bir eğrilik bulunanlar, fitne çıkarmak ve onun te'vîlini aramak için hemen ondan müteşâbih olanının peşine düşerler. Hâlbuki onun te'vîlini ancak Allah bilir. İlimde râsih *(derinleşmiş)* olanlar da. *(Onlar:)* "*(Biz)* ona inandık, hepsi Rabbimiz tarafındandır!" derler *(ve o gizli hakîkati izhâr ederler)*. Ve *(ondan, selîm)* akıl sâhiblerinden başkası ibret almaz.

8- *(Hem onlar derler ki:)* "Rabbimiz! Bizi hidâyete erdirdikten sonra kalblerimizi *(haktan)* eğriltme! Ve bize, tarafından bir rahmet ihsân eyle! Şübhesiz ki Vehhâb *(çok ihsân edici)* olan, ancak sensin!"

9- "Rabbimiz! Hakkında şübhe olmayan *(geleceği muhakkak)* bir günde insanları bir araya getirici olan muhakkak ki sensin!" Şübhesiz Allah, va'dinden dönmez.

سُورَةُ اٰلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ مِائَتَا اٰيَةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓ ۚ ﴿١﴾ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ الْحَيُّ الْقَيُّومُۜ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

hak ile | kitabı | sana | indirdi | herşeyi ayakta tutan | hayatı ebedîdir | o | ancak | ilâh yoktur | Allah ki | elif lâm mîm

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَۙ ﴿٣﴾ مِنْ قَبْلُ هُدًى

bir hidâyet olarak | bundan önce | İncîl'i | ve | Tevrât'ı | indirdi | ve | kendinden öncekileri | tasdîk edici olarak

لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb | onlar için var | Allahın | âyetlerini | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | furkânı | indirdi | ve | insanlara

شَد۪يدٌۜ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ

ona | gizli kalmaz | Allah ki | şübhesiz | intikam | sâhibidir | dâima üstündür | Allah | ve | pek şiddetli

شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِۜ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ

rahimlerde | sizi şekillendirir | o zâtır ki | o | ne gökte | ve | yerde | bir şey

كَيْفَ يَشَٓاءُۜ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

kitabı | sana | indirdi | o zâtır ki | o | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | o | ancak | ilâh yoktur | dilerse | nasıl

مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌۜ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ

kalblerinde var | o kimseler ki | işte ama | müteşâbihler | ve diğerleri | kitabın anasıdır | onlar | muhkem | âyetlerdir | ondan bazısı

زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَٓاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَٓاءَ تَأْو۪يلِه۪ۚ وَمَا يَعْلَمُ

bilmez | ve | te'vîlini | aramak için | ve | fitne | aramak için | ondan | müteşâbih olanı | hemen izlerler | bir eğrilik

تَأْو۪يلَهُٓ اِلَّا اللّٰهُۢ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِه۪ۙ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ

tarafındandır | hepsi | ona | inandık | derler | ilimde | derinleşmiş olanlar | ve | Allah | ancak | te'vîlini

رَبِّنَاۚ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّٓا اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا

kalblerimizi | eğriltme | Rabbimiz | akıl | sâhibleri | ancak | ibret almaz | ve | Rabbimiz

بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةًۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

çok ihsân edici | sensin | şübhesiz sen | bir rahmet | senin tarafından | bize | ihsân eyle | ve | bizi hidâyete erdirdin | o vakitten sonra ki

رَبَّنَٓا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْم۪يعَادَ ﴿٩﴾

va'dinden | caymaz | Allah | şübhesiz | onda | şübhe yoktur | bir gün için ki | insanları | toplayıcı | şübhesiz sensin | Rabbimiz

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
şübhesiz / o kimseler ki / inkâr ettiler / aslâ fayda vermeyecektir / kendilerine / malları / ve / ne evlâdları

اللّٰهِ شَيْئًا وَأُولٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ اٰلِ
Allah'dan / bir şeye / ve / işte onlar / onlardır / yakacağı / ateşin / âdeti gibidir / ehlinin

فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ
Fir'avun / ve / o kimselerin ki / onlardan öncedir / yalanlamışlardı / âyetlerimizi / hemen onları yakaladı

اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
Allah / günahları sebebiyle / ve / Allah / pek şiddetlidir / azâbı / de ki / o kimselere ki

كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلٰى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾
inkâr ettiler / yakında mağlûb olacaksınız / ve / toplanacaksınız / cehenneme / ve / ne kötü / yataktır

قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
gerçekten / sizin için vardır / bir delil / iki cemâatte ki / ikisi karşılaştı / bir cemâat / savaşıyordu / yolunda

اللّٰهِ وَأُخْرٰى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ
Allah / ve / diğeri / kâfir idi ki / onları görüyorlardı / kendilerinin iki misli / görüşüyle / göz

وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي
ve / Allah / kuvvet verir / yardımı ile / o kimseye ki / diler / şübhesiz / bunda vardır / elbette bir ibret / sâhibleri için

الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
basîret / süslendi / insanlara / sevgisi / nefsin arzu duyduğu şeylerin / kadınlardan

وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
ve / oğullardan / ve / yüklerden / yığılmış / altından / ve / gümüşten / ve / atlardan

الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
salma / ve / sağmal hayvanlardan / ve / ekinlerden / bunlar / menfaatidir / hayatının / dünya

وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ
ve / Allah / onun katındadır / güzeli / varılacak yerin / de ki / size haber vereyim mi / daha hayırlısını

ذٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
bunlardan / o kimseler için vardır ki / sakındılar / katında / Rableri / cennetler / akar

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
altlarından / nehirler / ebedî kalıcıdırlar / içinde / ve / zevceler / tertemiz

وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾
ve / bir râzı olma / Allah'dan / ve / Allah / hakkıyla görendir / kulları

10- Şübhesiz ki inkâr edenlerin ne malları ne de evlâdları, Allah'*(ın azâbın)*a karşı kendilerine hiçbir şeyle fayda vermeyecektir!

(Cehennem) ateşin*(in)* yakacağı olanlar da işte ancak onlardır.

11- *(Bunların âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir.

(Onlar da) âyetlerimizi yalanlamışlardı.

Allah da onları, günahları sebebi ile yakalayıvermişti.

Allah ise, azâbı pek şiddetli olandır.

12- *(Ey Resûlüm!)* O inkâr edenlere de ki: "Yakında mağlûb olacaksınız ve *(toplanarak)* Cehenneme sevk edileceksiniz!

Ki *(o,)* ne kötü bir yataktır!"

13- *(Bedir'de)* karşılaşan iki cemâatte elbette sizin için bir delil vardır.

Bir cemâat Allah yolunda savaşıyordu, diğeri ise kâfir idi ki, *(kendi)* göz görüş*(ler)*iyle onları *(o mü'minleri, karşılarında)* kendilerinin iki misli olarak görüyorlardı.

Çünki Allah, dilediği kimseye yardımı ile kuvvet verir.

Muhakkak ki bunda, basîret sâhibleri için gerçekten bir ibret vardır.

14- Kadınlar, oğullar, yığılmış yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, sağmal hayvanlar ve ekinler *(kabîlin)*den nefsin arzu duyduğu şeylerin sevgisi insanlara süslendi *(güzel gösterildi)*.

Bunlar dünya hayâtının *(geçici)* menfaatidir.

Hâlbuki varılacak yerin güzeli ancak Allah katındadır.

15- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

De ki: "Size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi?" *(Günahlardan)* sakınanlar için Rableri katında altlarından nehirler akan, içinde ebedî olarak kalıcı oldukları Cennetler, tertemiz zevceler ve Allah'dan bir rıdvân *(râzı olması)* vardır![1]

Ve Allah, kulları*(nı)* hakkıyla görendir.

16- Onlar ki: "Rabbimiz!

Muhakkak ki biz îmân ettik; artık günahlarımızı bize bağışla ve bizi o ateşin azâbından muhâfaza eyle!" derler.

17- *(Onlar:)* Sabredenler, doğru olanlar, itâat edenler, *(mallarını Allah yolunda)* sarf edenler ve seherlerde *(sabah namazı vaktinden önce)* mağfiret dileyenlerdir.

18- Allah, adâleti kaim kılarak kendisinden başka ilâh olmadığına şâhidlik etti; melekler ve ilim sâhibleri de *(adâletle kaim olarak buna şâhidlik ettiler)*.

O'ndan başka ilâh yoktur;[1] *(O,)* Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

19- Muhakkak ki Allah katında *(yegâne)* din, İslâm'dır! Kendilerine kitab verilenler *(yahudi ve hristiyanlar)*, ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki hasedden dolayı ihtilâfa düştüler.

Artık kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, artık şübhesiz ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

20- *(Ey Resûlüm!)* Buna rağmen *(onlar)* seninle tartışırlarsa, artık de ki: "*(Ben)* kendimi Allah'a teslîm ettim, bana tâbi' olanlar da!" Hem kendilerine kitab verilenlere ve ümmîlere *(diğer müşriklere)* de ki: "*(Siz de)* teslîm oldunuz mu?" Bunun üzerine İslâm'a girerlerse, o hâlde muhakkak doğru yola ermiş olurlar.

Artık yüz çevirirlerse, o takdirde sana düşen ancak tebliğdir.

Allah ise, kulları*(nı)* hakkıyla görendir.[2]

21- Doğrusu Allah'ın âyetlerini inkâr edenler, haksız yere *(haksızlıklarını bile bile)* peygamberleri öldürenler ve insanlardan adâleti emredenleri öldürenler yok mu, artık onları *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

22- İşte onlar, dünya ve âhirette amelleri boşa gitmiş olanlardır.

Onlar için yardımcılardan kimse de yoktur.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
onlar ki / derler / Rabbimiz / şübhesiz biz / îmân ettik / artık bağışla / bize / günahlarımızı

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ
ve / bizi koru / azâbından / ateşin / sabredenler / ve / doğru olanlar / ve / itâat edenler

وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ
ve / sadaka verenler / ve / mağfiret dileyenlerdir / seherlerde / şâhidlik etti / Allah / şu şübhesiz ki / ilâh yoktur

إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَٰهَ
ancak / o / ve / melekler / ve / sâhibleri / ilim / kâim kılan olarak / adâleti / ilâh yoktur

إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ
ancak / o / dâima üstündür / her işi hikmetlidir / şübhesiz / din / katında / Allah'ın / İslâm'dır

وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
ve / ihtilâfa düşmedi / o kimseler ki / kendilerine verildi / kitab / ancak / ardından / o şeyin ki / kendilerine geldi

الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
ilim / azgınlıktan dolayı / aralarındaki / ve / kim / inkâr ederse / âyetlerini / Allahın / artık şübhesiz / Allah

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ
pek çabuk görendir / hesâbı / buna rağmen eğer / seninle tartışırlarsa / artık de ki / teslîm ettim / yüzümü / Allah'a

وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ
ve / o kimse ki / bana tâbi' oldu / ve / de ki / o kimselere ki / kendilerine verildi / kitab / ve / ümmîlere

أَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
teslîm oldunuz mu / bunun üzerine eğer / İslâm'a girerlerse / o hâlde muhakkak / doğru yola ermişlerdir / ve / eğer / yüz çevirirlerse / o takdirde ancak

عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
sana gereken / tebliğdir / ve / Allah / hakkıyla görendir / kulları / şübhesiz / o kimseler ki

يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ
inkâr ederler / âyetlerini / Allah'ın / ve / öldürürler / peygamberleri / haksız yere

وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
ve / öldürürler / o kimseleri ki / emrederler / adâleti / insanlardan / artık onları müjdele

بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
bir azâb ile / elemli / işte onlar / o kimselerdir ki / boşa gitmiştir / amelleri

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٢﴾
dünyada / ve / âhirette / ve / onlar için yoktur / yardımcılardan

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ

görmedin mi | o kimseleri ki | kendilerine verildi | bir nasib | kitabdan | da'vet olunuyorlar

إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ

kitabına | Allah'ın | hüküm vermesi için | aralarında | sonra | geri dönüyor | bir fırka | onlardan

وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا

onlar iken | yüz çevirenler | budur | çünki şübhesiz onlar | dediler | bize aslâ dokunmayacaktır | ateş | ancak | birkaç gün

مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ

sayılı | ve | onları aldatmıştır | dinleri husûsunda | o şeyler ki | idiler | uyduruyorlar | peki nasıl (olacak)

إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ

o vakit ki | onları topladık | bir gün de ki | şübhe yoktur | onda | ve | tam verilir | herkes | o şey ki | kazandı

وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ

ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar | de ki | ey Allah | sâhibi | mülkün | verirsin | mülkü

مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ

o kimseye ki | dilersin | ve | çeker alırsın | mülkü | o kimseden ki | dilersin | ve | azîz edersin | o kimseyi ki | dilersin | ve zelîl kılarsın

مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي

o kimseyi ki | dilersin | senin elindedir | hayır | şübhesiz sen | herşeye | gücü yetensin | katarsın | geceyi | ⇐

النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ

gündüze | ve | katarsın | gündüzü | geceye | ve | çıkarırsın | diriyi | ölüden | ve | çıkarırsın

الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذِ

ölüyü | diriden | ve | rızıklandırırsın | o kimseyi ki | dilersin | olmadan | bir hesab | edinmesin

الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ

mü'minler | kâfirleri | dostlar | başka | mü'minlerden | ve | kim | yaparsa | bunu

فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً

artık değildir | Allah'dan | bir şey içinde | ancak | sakınmanız | onlardan | bir tehlikeden

وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي

ve | sizi sakındırır | Allah | kendisinden | ve | Allah'adır | dönüş | de | eğer | gizlerseniz | o şeyleri ki | ⇐

صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

sînelerinizdedir | veya | onu açıklarsanız | onu bilir | Allah | ve | bilir | o şeyleri ki | göklerdedir

وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

ve | o şeyleri ki | yerdedir | ve | Allah | herşeye | gücü yetendir

23- Kendilerine Kitab'dan *(Tevrât'tan)* bir nasib verilenleri görmedin mi? Aralarında hüküm vermesi için Allah'ın Kitâbı'na da'vet olunuyorlar da, sonra onlardan bir kısmı, kendileri *(hakkı kabûlden)* kaçınan kimseler olarak geri dönüyorlar.

24- Bu *(yüz çevirmeleri)*, şübhesiz onların: "Sayılı birkaç günden başka, bize ateş aslâ dokunmayacaktır!" demeleri yüzündendir.

Ve uydurmakta oldukları şeyler, dinleri husûsunda kendilerini aldatmıştır.

25- Peki, hakkında hiç şübhe olmayan *(geleceği muhakkak)* bir günde onları bir araya getirdiğimiz ve herkese kazandığı *(amellerin karşılığı)* tam olarak verilip de kendilerine haksızlık edilmediği zaman *(bakalım hâlleri)* nasıl olacak![1]

26- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Ey mülkün *(gerçek)* sâhibi olan Allah!

Dilediğine mülkü verirsin, dilediğinden de mülkü çeker alırsın!

Hem dilediğini azîz edersin, dilediğini de zelîl kılarsın!

(Her) hayır *(ancak senin)* elindedir!

Şübhesiz ki sen, herşeye hakkıyla gücü yetensin!"[2]

27- "Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın!

Hem ölüden diriyi çıkarırsın, diriden de ölüyü çıkarırsın!

Dilediğini ise hesabsız rızıklandırırsın!"

28- Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinmesin!

O hâlde kim böyle yaparsa, artık *(o kişi,)* Allah'dan *(dostluk olarak göreceği)* bir şey içinde değildir; ancak *(dost görünerek)* onlardan *(gelebilecek)* bir tehlikeden sakınmanız müstesnâ! Bununla berâber Allah, sizi kendisin*(e karşı gelmek)*den sakındırır!

Dönüş ise ancak Allah'adır.

29- De ki: "Sînelerinizde olanı gizleseniz de onu açıklasanız da, Allah onu bilir.

Göklerde olanı da yerde bulunanı da bilir." Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

30- Herkes, yaptığı her iyiliği ve yaptığı her kötülüğü hazır olarak bulacağı gün arzu eder ki, keşke onunla *(o kötü amelleri ile)* kendisi arasında uzak bir mesâfe olsa! Allah ise, sizi kendisin*(e karşı gelmek)*den sakındırır! Ve Allah, kullar*(ın)*a karşı çok şefkatli olandır.

31- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi' olun ki, Allah *(da)* sizi sevsin ve günahlarınızı size bağışlasın!"(1) Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

32- De ki: "Allah'a ve peygambere itâat edin!" Buna rağmen yüz çevirirlerse, hiç şübhesiz Allah, kâfirleri sevmez.

33, 34- Muhakkak ki Allah, Âdem'i, Nûh'u ve İbrâhîm hânedânı ile **Âl-i İmrân**'ı *(İmran kızı Meryem ve Îsâ'yı)* birbirinden gelen bir zürriyet olarak âlemler üzerine seçkin kıldı. Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

35- Bir zaman İmrân'ın hanımı *(Hanne)* şöyle demişti: "Rabbim! Gerçekten ben karnımdakini *(ibâdet için)* âzâd edilmiş *(bir köle)* olarak sana adadım, artık benden kabûl buyur! Şübhesiz ki Semî' *(her niyâzı işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak sensin!"

36- Nihâyet onu doğurunca: "Rabbim! Gerçekten ben onu kız doğurdum!" dedi *(ve bundan dolayı mahzun oldu)*. Hâlbuki Allah, onun ne doğurduğunu daha iyi bilendir. Ve erkek, *(ma'bede hizmet için)* kız gibi değildir. "Bununla berâber doğrusu ben ona Meryem adını verdim; artık şübhesiz ben onu ve zürriyetini kovulmuş şeytandan sana sığındırırım!" *(dedi)*.

37- Böylece Rabbi onu *(Meryem'i, annesinden)* güzel bir kabûl ile kabûl etti ve onu güzel bir bitki *(bir çiçek)* gibi yetiştirdi; ve onu *(akrabâsı bulunan)* Zekeriyyâ'nın himâyesine verdi. Ne zaman Zekeriyyâ onun yanına ma'bede girse, yanında bir rızık bulurdu. "Ey Meryem! Bu sana nereden *(geldi)*?" derdi. *(O da:)* "Bu, Allah tarafındandır!" derdi. Şübhesiz ki Allah, dilediğini hesabsız olarak rızıklandırır.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ

yaptı | o şeyi ki | ve | hazır olarak | iyilikten | yaptı | o şeyi ki | bir nefis | her | bulacak | o gün ki

سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ اَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ

Allah | sizi sakındırır | ve | uzak | bir mesâfe | kendi arasında | ve | onun arasında | şübhesiz | keşke (olsa) | arzu eder | kötülükten

نَفْسَهُ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ ۝٣٠ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ

Allah'ı | seviyorsunuz | iseniz | eğer | de ki | kullara karşı | çok şefkatlidir | Allah | ve | kendisinden

فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ

Allah | ve | günahlarınızı | size | bağışlasın | ve | Allah | sizi sevsin | o hâlde bana tâbi' olun ki

غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝٣١ قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ

Allah | artık şübhesiz | yüz çevirirlerse | fakat eğer | peygambere | ve | Allah'a | itâat edin | de ki | çok merhametlidir | çok bağışlayandır

لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۝٣٢ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهِيمَ

İbrâhîm | hânedânını | ve | Nûh'u | ve | Âdem'i | seçkin kıldı | Allah | şübhesiz | kâfirleri | sevmez

وَاٰلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝٣٣ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللّٰهُ

Allah | ve | bazısındandır | bazısı | bir zürriyet olarak ki | âlemler | üzerine | İmrân | hânedânını | ve

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝٣٤ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرَانَ رَبِّ اِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي

o şeyi ki | sana | adadım | şübhesiz ben | Rabbim | İmrânın | hanımı | demişti | bir zaman | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir

بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝٣٥ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا

onu doğurdu | ve ne zaman ki | herşeyi bilen | hakkıyla işiten | sensin | şübhesiz sen | benden | artık kabul buyur | hür olarak | karnımdadır

قَالَتْ رَبِّ اِنِّي وَضَعْتُهَا اُنْثٰى وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ

değildir | ve | doğurdu | o şeyi ki | daha iyi bilendir | Allah | ve | kız | onu doğurdum | şübhesiz ben | Rabbim | dedi

الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰى وَاِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنِّي اُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا

zürriyetini | ve | sana | onu sığındırırım | şübhesiz ben | ve | Meryem (diye) | ona ad verdim | şübhesiz ben | ve | kız gibi | erkek

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝٣٦ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا

onu yetiştirdi | ve | güzel | bir kabul ile | Rabbi | böylece onu kabul etti | kovulmuş | şeytandan

نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا

Zekeriyyâ | onun yanına | girdi | ne zaman ki | Zekeriyyâya | onu himâye ettirdi | ve | güzel | bir bitki gibi

الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَا

bu | sana | nereden | Meryem | ey | dedi | bir rızık | yanında | buldu | ma'bede

قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝٣٧

bir hesab | olmadan | diler | o kimseyi ki | rızıklandırır | Allah | şübhesiz | Allah | tarafındandır | o | dedi

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ ل۪ي مِنْ لَدُنْكَ

orada | duâ etti | Zekeriyyâ | Rabbine | dedi ki | Rabbim | ihsân eyle | bana | senin tarafından

ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَم۪يعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ

bir zürriyet | temiz | şübhesiz sen | hakkıyla işitensin | duâyı | derken ona nidâ ettiler | melekler

وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلّ۪ي فِي الْمِحْرَابِ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا

o iken | ayakta | namaz kılıyor | mihrâbda | şübhesiz | Allah | sana müjdeliyor | Yahyâ'yı | tasdîk edici olarak

بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا

bir kelimeyi | Allah'dan | ve | bir efendi | ve | bir iffet sâhibi | ve | bir peygamber

مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ

sâlihlerden | dedi | Rabbim | nasıl | olur | benim için | bir oğul | halbuki gerçekten | bana erişti

الْكِبَرُ وَامْرَاَت۪ي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ

ihtiyarlık | hanımım ve | kısırdır | buyurdu | böyledir | Allah | yapar | o şeyi ki | diler | dedi ki

رَبِّ اجْعَلْ ل۪ي اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ

Rabbim | kıl | bana | bir alâmet | buyurdu | alâmetin | konuşamamandır | insanlarla | üç | gün

اِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَث۪يرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ

ancak | işaretle | ve | zikret | Rabbini | çok | ve | tesbîh eyle | akşamda | ve | sabahda

﴿٤١﴾ وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيكِ وَطَهَّرَكِ

ve bir vakit | demişti | melekler | ey | Meryem | şübhesiz | Allah | seni seçti | ve | seni temiz kıldı

وَاصْطَفٰيكِ عَلٰى نِسَاءِ الْعَالَم۪ينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُت۪ي

ve | seni seçkin kıldı | üzerine | kadınları | âlemlerin | ey | Meryem | gönülden bağlan

لِرَبِّكِ وَاسْجُد۪ي وَارْكَع۪ي مَعَ الرَّاكِع۪ينَ ﴿٤٣﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ

Rabbine | ve secde et | ve rükû' et | beraber | rükû' edenlerle | bunlar | haberlerindendir | gayb

نُوح۪يهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ

onu vahyediyoruz | sana | ve | sen değildin | yanlarında | o vakit ki | atıyorlardı | kalemlerini | onlardan hangisi

يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ اِذْ قَالَتِ

himâyesine alacak | Meryemi | ve | sen değildin | yanlarında | o vakit ki | birbirleriyle çekişiyorlar | bir zaman | demişti

الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَس۪يحُ

melekler | ey | Meryem | şübhesiz | Allah | seni müjdeliyor | bir kelime ile | ondan | ismi | Mesîh'tir

عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَج۪يهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّب۪ينَ ﴿٤٥﴾

Îsâ | oğlu | Meryemin | şereflidir | dünyada | ve | âhirette | ve | yakın kılınanlardandır

38- Orada Zekeriyyâ Rabbine duâ etti. Dedi ki: "Rabbim! Bana, tarafından temiz bir zürriyet ihsân eyle! Şübhesiz ki sen, duâyı hakkıyla işitensin."

39- Derken o, ma'bedde namaz kılarken ayakta olduğu bir sırada, melekler ona şöyle nidâ ettiler: "Doğrusu Allah, sana Allah'dan bir kelime *(olan Îsâ')*yı[1] tasdîk edici, bir efendi, bir iffet sâhibi ve sâlihlerden bir peygamber olarak Yahyâ'yı müjdeliyor!"

40- *(Zekeriyyâ)* şöyle dedi: "Rabbim! Doğrusu bana ihtiyarlık geldiği, hanımım da kısır olduğu hâlde, benim için bir oğul nasıl olur?" *(Rabbi de ona:)* "Böyledir! Allah, dilediğini yapar!" buyurdu.

41- *(Zekeriyyâ)* dedi ki: "Rabbim! *(Onun geleceğine dâir)* bana bir alâmet kıl!" *(Rabbi ona şöyle)* buyurdu: "Senin *(ona dâir)* alâmetin, insanlarla işâret *(ile anlaşman)* dışında, üç gün konuşamamandır. Hem Rabbini çok zikret ve akşam sabah *(O'nu)* tesbîh eyle!"

42- Bir zaman da melekler şöyle demişlerdi: "Ey Meryem! Şübhesiz ki Allah, seni seçti, seni temiz kıldı ve seni âlemlerin kadınlarına seçkin kıldı."

43- "Ey Meryem! Rabbine gönülden bağlan, secde et ve rükû' edenlerle berâber rükû' et!"

44- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar gayb haberlerindendir ki, onu sana vahyediyoruz. Yoksa, içlerinden hangisi Meryem'i himâyesine alacak diye kalemlerini *(kur'a için nehre)* atarlarken, sen onların yanında değildin! *(Onlar)* birbirleriyle çekişirlerken de yanlarında değildin!

45- Hani melekler demişti ki: "Ey Meryem! Şübhesiz Allah, seni tarafından bir kelimeyle *(bir çocukla)* müjdeliyor! İsmi, Meryemoğlu Îsâ Mesîh'tir, dünya ve âhirette şereflidir ve Allah'a yakın kılınanlardandır."

46- "Hem beşikte ve yetişkin hâlde insanlarla konuşacak ve sâlih kimselerden olacaktır."

47- *(Meryem:)* "Rabbim! Bana bir insan dokunmadığı hâlde benim için bir çocuk nasıl olur?" dedi.

(Rabbi de:) "Böyledir!

Allah dilediğini yaratır.[1] Bir işe hükmettiğinde, artık ona sâdece 'Ol!' der, *(o da)* hemen oluverir" buyurdu.

48- *(Melekler şöyle dediler:)* "Hem *(Allah)* ona yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretecek!"

49- Ve İsrâiloğullarına bir peygamber olarak *(şöyle diyecek)*: "Hiç şübhesiz ben, size Rabbinizden bir delil *(bir mu'cize)* ile geldim.

Doğrusu ben, size çamurdan kuş şekli gibi birşey yapıp içine üflerim, Allah'ın izniyle *(o)* hemen bir kuş olur!

Hem Allah'ın izniyle *(anadan doğma)* körü ve *(teni)* alacalıyı iyi ederim, ölüleri de diriltirim!

Ve evlerinizde ne yiyorsanız ve ne biriktiriyorsanız size bildiririm!

Eğer mü'min kimseler iseniz, şübhesiz bunda sizin için elbette bir delil vardır."[2]

50- "Hem benden önce gelen Tevrât'ı tasdîk edici olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri size helâl kılayım diye *(geldim)* ve size Rabbinizden bir delil *(bir mu'cize)* getirdim; artık Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

51- "Muhakkak ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; öyle ise O'na ibâdet edin!

Bu, dosdoğru bir yoldur."

52- Sonunda Îsâ onlardan küfrü hissedince: "Allah'a *(giden yolda)* benim yardımcılarım kimlerdir?" dedi.

Havârîler: "Biz, Allah'ın *(dîninin)* yardımcılarıyız. Allah'a îmân ettik. Hem şâhid ol ki biz, şübhesiz Müslümanlarız" dediler.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ
ve | konuşacak | insanlarla | beşikte | ve | yetişkin hâlde | ve | sâlih kimselerdendir | dedi

رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ
Rabbim | nasıl | olur | benim için | bir çocuk | ve | bana dokunmadı | bir insan | buyurdu | böyledir | Allah

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
yaratır | o şeyi ki | diler | o vakit ki | hükmetti | bir işe | artık ancak | der | ona | ol | hemen olur

﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ
ve | ona öğretecek | yazmayı | ve | hikmeti | ve | Tevrât'ı | ve | İncîl'i

﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ
ve | bir peygamber olarak | İsrâiloğullarına | şübhesiz ben | gerçekten | size geldim | bir delil ile

رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
Rabbinizden | doğrusu ben | yaparım | size | çamurdan | şekli gibi | kuş | ve üflerim | içine

فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
hemen olur | bir kuş | izniyle | Allah'ın | ve | iyi ederim | körü | ve | alacalıyı

وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ
ve | diriltirim | ölüleri | izniyle | Allah'ın | ve | size haber veririm | o şeyi ki | yiyorsunuz

وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ
ve | o şeyi ki | biriktiriyorsunuz | evlerinizde | şübhesiz | bunda vardır | elbette bir delil | sizin için | eğer

كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ
iseniz | mü'minler | ve | tasdîk edici olarak | o şeyi ki | önümdedir | Tevrât'tan

وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ
ve | helâl kılmam için | size | bazısını | o şeylerin ki | haram kılındı | size | ve | size geldim | bir delil ile

رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
Rabbinizden | artık sakının | Allah'dan | ve | bana itâat edin | şübhesiz | Allah | Rabbimdir | ve | Rabbinizdir

فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ
öyle ise ona ibâdet edin | bu | bir yoldur | dosdoğru | sonunda ne zaman ki | hissetti | Îsâ

مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
onlardan | küfrü | dedi | kimdir | yardımcılarım | Allah'a | dedi | Havârîler

نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾
biziz | yardımcıları | Allah'ın | îmân ettik | Allah'a | ve | şâhid ol | şübhesiz biz | müslümanlarız

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ

beraber | artık bizi yaz | peygambere | tâbi' olduk | ve | indirdin | o şeye ki | îmân ettik | Rabbimiz

الشَّاهِد۪ينَ ﴿٥٣﴾ وَ مَكَرُوا وَ مَكَرَ اللّٰهُ وَ اللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِر۪ينَ ﴿٥٤﴾

tuzak kuranların | hayırlısıdır | Allah | ve | Allah | tuzak kurdu | ve | tuzak kurdular | ve | şâhidlerle

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا ع۪يسٰى اِنّ۪ي مُتَوَفّ۪يكَ وَ رَافِعُكَ اِلَيَّ وَ مُطَهِّرُكَ

seni temizleyiciyim | ve | kendime | seni yükselticiyim | ve | seni vefât ettiriciyim | şübhesiz ben | Îsâ | ey | Allah | buyurdu | o vakit

مِنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَ جَاعِلُ الَّذ۪ينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذ۪ينَ

o kimselerin ki | üstünde | sana tâbi' oldular | o kimseleri ki | kılıcıyım | ve | inkâr ettiler | o kimselerden ki

كَفَرُوا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ

artık hüküm vereceğim | dönüşünüz | banadır | sonra | kıyâmet | gününe kadar | inkâr ettiler

بَيْنَكُمْ ف۪يمَا كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | işte ama | ihtilâf ediyorsunuz | hakkında | idiniz | o şeyler de ki | aranızda

فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَد۪يدًا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ

onlar için yoktur | ve | âhirette | ve | dünyada | şiddetli | bir azâb ile | artık onları cezâlandıracağım

مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٥٦﴾ وَ اَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّ۪يهِمْ

artık onlara tam verecektir | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | ve ama | yardımcılardan

اُجُورَهُمْ وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِم۪ينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ

âyetlerden | sana | onu okuyoruz | işte bu | zâlimleri | sevmez | Allah | ve | mükâfâtlarını

وَ الذِّكْرِ الْحَك۪يمِ ﴿٥٨﴾ اِنَّ مَثَلَ ع۪يسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ خَلَقَهُ

onu yarattı | Âdemin | misâli gibidir | Allahın | katında | Îsâ'nın | misâli | şübhesiz | hikmetli | zikirden | ve

مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ اَلْحَقُّ مِنْ

hak | hemen olur | ol | ona | dedi | sonra | bir topraktan

رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَر۪ينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ ف۪يهِ مِنْ

onun hakkında | seninle tartıştı | artık kim | şübhe edenlerden | öyle ise olma | Rabbindendir

بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَاءَنَا

oğullarımızı | çağıralım | gelin | bunun üzerine de ki | ilimden | sana geldi | o şeyden sonra ki

وَ اَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ اَنْفُسَنَا وَ اَنْفُسَكُمْ

kendinizi | ve | kendimizi | ve | kadınlarınızı | ve | kadınlarımızı | ve | oğullarınızı | ve

ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِب۪ينَ ﴿٦١﴾

yalancıların | üzerine | Allah'ın | lâ'netini | ve kılalım | gönülden duâ edelim | sonra

53- *(Havârîler:)* "Rabbimiz! İndirdiğine îmân ettik ve peygambere tâbi' olduk. Artık bizi *(seni ve peygamberlerini tasdîk eden)* şâhidlerle berâber yaz!" *(dediler).*

54- Ve *(o yahudiler, Îsâ'ya)* tuzak kurdular, Allah da *(onlara)* tuzak kurdu *(karşılık verdi).* Allah ise, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

55- O vakit Allah şöyle buyurdu: "Ey Îsâ! Seni *(kıyâmete yakın)* vefât ettirecek olan ve seni kendime yükseltici ve seni o inkâr edenlerden *(onların iftirâlarından)* temizleyici ve sana tâbi' olanları kıyâmet gününe kadar inkâr edenlerin üstünde tutacak olan, şübhesiz benim! Sonra dönüşünüz ancak banadır; artık hakkında ihtilâf etmekte olduğunuz şeyler husûsunda aranızda *(ben)* hüküm vereceğim!"

56- Fakat o inkâr edenler yok mu, artık onları dünyada ve âhirette şiddetli bir azâb ile cezâlandıracağım! Onlar için yardımcılardan kimse de yoktur.

57- Hâlbuki îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, artık *(Rabbin)* onlara mükâfâtlarını tam olarak verecektir. Çünki Allah, zâlimleri sevmez.

58- *(Ey Resûlüm!)* Bu *(anlatılanlar)* ki, onu sana âyetlerden ve hikmetli olan zikirden *(Kur'ân'dan)* okuyoruz.

59- Şübhesiz ki Allah katında Îsâ'nın *(babasız yaratılışının)* misâli, Âdem'in misâli gibidir. *(Allah)* onu *(da babası olmadan)* bir topraktan yarattı, sonra ona "Ol!" dedi, *(o da)* hemen oluverdi.[1]

60- Bu hak *(gerçek haber)*, Rabbinden *(gelen)*dir; öyle ise şübhe edenlerden olma!

61- Artık sana ilim geldikten sonra, kim onun *(Îsâ'nın)* hakkında seninle tartışırsa, bunun üzerine de ki: "*(İddiânızda samîmî iseniz)* gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra gönülden duâ edelim de Allah'ın lâ'netini yalancıların üzerine kılalım!"[2]

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلٰهٍ إِلَّا اللّٰهُ ۚ وَإِنَّ اللّٰهَ

şübhesiz | bu | elbette odur | kıssa | gerçek | ve | bir ilâh yoktur | ancak | Allah | ve | şübhesiz | Allah

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

elbette odur | dâima üstün olan | her işi hikmetli olan | fakat eğer | yüz çevirirlerse | artık şübhesiz | Allah | hakkıyla bilendir | fesad çıkaranları

﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلٰى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا

de ki | ey | ehl-i kitab | gelin | bir kelimeye ki | eşittir | aramızda

وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا

ve | aranızda | ibâdet etmememize | ancak | Allah'a | ve | ortak koşmamamıza | ona | bir şeyi

وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا

ve | edinmemesine | bazımız | bazısını | rabler | başka | Allah'dan | buna rağmen eğer | yüz çevirirlerse

فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ

artık deyin | şâhid olun | şübhesiz biz | müslümanlarız | ey | ehl-i kitab | niçin | münâkaşa ediyorsunuz

فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ ۚ

İbrâhîm hakkında | indirilmemiş iken | Tevrât | ve | İncîl | ancak | ondan sonra

أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَا أَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ

hiç akıl erdirmez misiniz | işte | siz | o kimselersiniz ki | tartıştınız | o şeyde ki | sizin için vardır | hakkında

عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ ۚ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ

bir bilgi | fakat niçin | tartışıyorsunuz | o şeyde ki | yoktur | sizin için | hakkında | bir bilgi | ve | Allah | bilir | ve | siz

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلٰكِنْ

bilmezsiniz | değil idi | İbrâhîm | bir yahudi | ve | ne bir hristiyan | fakat

كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ

idi | bir hanîf | bir müslim | ve | değil idi | müşriklerden | şübhesiz | en yakını | insanların

بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا ۗ وَاللّٰهُ

İbrâhîm'e | o kimselerdir ki | ona tâbi' oldular | ve | bu | peygamber | ve | o kimselerdir ki | îmân ettiler | ve | Allah

وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ

dostudur | mü'minlerin | arzu etti | bir tâife | ehl-i kitabdan | keşke | sizi dalâlete düşürseler

وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ

ve | dalâlete düşürmezler | ancak | kendilerini | ve | farkına varmazlar | ey

الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

ehl-i kitab | niçin | inkâr ediyorsunuz | âyetlerini | Allah'ın | siz iken | görüyorsunuz

62- Doğrusu bu, *(Îsâ hakkında anlatılan)* elbette gerçek kıssadır. Ve Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur! Muhakkak ki Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ise, ancak Allah'dır.

63- *(Ey Resûlüm!)* Bundan sonra *(yine)* yüz çevirirlerse, artık şübhesiz ki Allah, fesad çıkaranları hakkıyla bilendir.

64- De ki: "Ey ehl-i kitab! Bizimle sizin aranızda eşit olan bir kelimeye gelin![1] Şöyle ki: 'Allah'dan başkasına ibâdet etmeyelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp da bazımız bazımızı rabler edinmesin!' " Buna rağmen *(onlar yine de)* yüz çevirirlerse artık: "Şâhid olun ki gerçekten biz Müslümanlarız" deyin!

65- Ey ehl-i kitab! İbrâhîm hakkında niçin münâkaşa ediyorsunuz? Hâlbuki Tevrât ve İncîl, ancak ondan sonra indirildi. Hiç akıl erdirmez misiniz?

66- İşte siz öyle kimselersiniz ki, *(haydi)* hakkında *(biraz)* bilgi sâhibi olduğunuz şeyde *(Mûsâ ve Îsâ mes'elesinde)* tartıştınız; fakat hakkında hiç bilgi sâhibi olmadığınız şeyde *(İbrâhîm mes'elesinde)* niçin tartışıyorsunuz? Hâlbuki *(onun gerçek mâhiyetini)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

67- İbrâhîm, ne bir yahudi ne de bir hristiyandı; fakat *(o, Allah'a)* teslim olmuş bir Hanîf *(hakka yönelmiş bir mü'min)* idi. Ve *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi.

68- Şübhesiz ki İbrâhîm'e insanların en yakını, elbette ona tâbi' olanlar ile bu peygamber *(Muhammed)* ve *(ona)* îmân edenlerdir. Allah ise, mü'minlerin dostudur.

69- Ehl-i kitabdan bir tâife arzu ettiler ki, keşke sizi dalâlete düşürseler! Hâlbuki sâdece kendilerini dalâlete düşürürler de farkına varmazlar.

70- Ey ehl-i kitab! Siz *(hakîkati)* görüp durduğunuz hâlde, niçin Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz?

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ
siz iken | hakkı | gizliyorsunuz | ve | bâtıl ile | hakkı | karıştırıyorsunuz | niçin | ehl-i kitab | ey

تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَ قَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اٰمِنُوا بِالَّذٖٓى اُنْزِلَ
indirilmiştir | o kimseye ki | îmân edin | ehl-i kitabdan | bir tâife | dedi | ve | biliyorsunuz

عَلَى الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَ اكْفُرُٓوا اٰخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
dönerler | umulur ki onlar | sonunda | inkâr edin | ve | günün | evvelinde | îmân ettiler | o kimselere ki

﴿٧٢﴾ وَ لَا تُؤْمِنُٓوا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دٖينَكُمْ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ
Allahın | hidâyetidir | hidâyet | şübhesiz | de ki | dîninize | tâbi' oldu | o kimseye ki | ancak | inanmayın | ve

اَنْ يُؤْتٰٓى اَحَدٌ مِثْلَ مَٓا اُوتٖيتُمْ اَوْ يُحَٓاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ
Rabbinizin | huzûrunda | size karşı delil getirecekler | veya | size verildi | o şeyin ki | benzeri | birine | veriliyor | diye (mi)

قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ
Allah | ve | diler | o kimseye ki | onu verir | Allah'ın | elindedir | lütuf | şübhesiz | de ki

وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ
Allah | ve | diler | o kimseye ki | rahmetini | tahsîs eder | herşeyi bilendir | lütfu geniştir

ذُو الْفَضْلِ الْعَظٖيمِ ﴿٧٤﴾ وَ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ
yığınla | eğer ona emânet edersen | o kimse ki | ehl-i kitabdan vardır | ve | pek büyük | ihsan | sâhibidir

يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِدٖينَارٍ لَا يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ
sana | onu iâde etmez | bir dinarı | eğer ona emânet edersen | o kimse ki | onlardan vardır | ve | sana | onu iâde eder

اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَٓائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا
üzerimize | yoktur | dediler | çünki şübhesiz onlar | budur | dikilerek | üzerinde | devam ettin | ancak

فِى الْاُمِّيّٖنَ سَبٖيلٌ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
biliyorlar | onlar iken | yalan | Allah'a karşı | söylüyorlar | ve | bir yol | ümmîler hakkında

﴿٧٥﴾ بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَ اتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقٖينَ ﴿٧٦﴾ اِنَّ
şübhesiz | takvâ sâhiblerini | sever | Allah | hiç şübhesiz | sakındıysa | ve | sözünü | yerine getirdiyse | kim | bil'akis

الَّذٖينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَ اَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلٖيلًا
az | bir fiyata | yeminlerini | ve | Allah'a | verilen sözü | satarlar | o kimseler ki

اُولٰٓئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ
Allah | onlarla konuşmaz | ve | âhirette | kendileri için | bir nasib yoktur | işte onlar

وَ لَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَ لَا يُزَكّٖيهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٧٧﴾
elemli | bir azâb | onlara vardır | ve | onları temizlemez | ve | kıyâmet günü | onlara | bakmaz | ve

71- Ey ehl-i kitab! Niçin siz bile bile hakkı bâtıl ile karıştırıyor ve hakkı gizliyorsunuz?

72- Ehl-i kitabdan bir tâife de şöyle dedi: "Îmân edenlere indirilmiş olan *(Kur'ân')*a günün evvelinde *(sabahleyin yalandan)* îmân edin, sonunda *(akşam üstü)* de inkâr edin; umulur ki *(dinlerinden)* dönerler."

73- "Fakat dîninize tâbi' olandan başkasına inanmayın!" *(dediler)*. *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Şübhesiz hidâyet, Allah'ın hidâyetidir. Size verilenin benzeri, *(başka)* birine *(de)* veriliyor veya *(kıyâmet günü)* Rabbinizin huzûrunda *(mü'minler)* size karşı delil getirecekler *(de galip gelecekler)* diye mi *(böyle söylüyorsunuz)*?" De ki: "Şübhesiz lütuf, Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir!" Allah ise, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

74- Rahmetini dilediğine tahsîs eder. Çünki Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

75- Ehl-i kitabdan öylesi de vardır ki, ona yığınla *(altın)* emânet etsen, onu sana iâde eder. Onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar *(bir altın)* emânet etsen, tepesine dikilip durmazsan, onu sana iâde etmez. Bu, şübhesiz onların: "Ümmîler *(ehl-i kitab olmayanlara yaptığımız haksızlıklar)* hakkında üzerimize bir yol *(bir vebâl)* yoktur!" demeleri sebebiyledir. Ve onlar *(hakîkati)* biliyor oldukları hâlde, Allah'a karşı yalan söylüyorlar.

76- Hayır! Kim sözünü yerine getirir ve *(günahlardan)* sakınırsa, hiç şübhesiz ki Allah, takvâ sâhiblerini sever.

77- Doğrusu *(peygambere îman husûsunda)* Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir fiyata *(dünyalık menfaate)* satanlar var ya, işte onlar, âhirette kendileri için bir nasib olmayanlardır. Hem Allah onlarla konuşmaz; hem kıyâmet günü onlara *(rahmet nazarıyla)* bakmaz ve onları *(günahlardan)* temizlemez! Ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

78- Doğrusu onlardan *(ehl-i kitabdan)* elbette bir fırka da vardır ki, kendisi Kitab'dan olmadığı hâlde, onu Kitab'dan sanasınız diye, *(doğru kelimeyi değiştirerek)* dillerini Kitab'la eğip bükerler.

Ve o, Allah tarafından olmadığı hâlde: "Bu, Allah katındandır!" derler.

Bu sûretle onlar, Allah'a karşı *(hakîkati)* bile bile yalan söylerler.

79- Bir insan için, Allah ona kitab, hikmet ve peygamberlik versin de, sonra *(o kimse)* insanlara: "Allah'ı bırakıp bana kul olun!" desin, *(bu)* olur şey değildir; fakat *(bir peygamber ancak şöyle der)*: "*(Öğrenip)* öğretmekte ve oku*(yup, okut)*makta olduğunuz Kitab sâyesinde Rabbânî *(ilim ve ihlâsla kulluk ederek Rabbe mensûb olan kimse)*ler olun!"

80- *(Bir peygamber)* size, melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi de emretmez.

Siz Müslüman kimseler olduktan sonra, *(hiç)* size küfr*(e girmey)*i emreder mi?

81- Hem Allah, vaktiyle peygamberlerin: "Size kitab ve hikmetten her ne versem, sonra size berâberinizde olanı tasdîk edici bir peygamber gelse, mutlakā ona îmân edeceksiniz ve mutlakā ona yardım edeceksiniz!" diye sağlam sözlerini aldığında: "İkrâr ettiniz *(mi)* ve bu ağır ahdimi *(üzerinize)* aldınız mı?" buyurdu.

(Onlar:) "İkrâr ettik!" dediler.

(Allah:) "Öyle ise şâhid olun, ben de sizinle berâber şâhidlerdenim!" buyurdu.

82- Artık kim bundan sonra yüz çevirirse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

83- O hâlde Allah'ın dîninden başkasını mı arıyorlar? Hâlbuki göklerde ve yerde kim varsa, isteyerek veya istemeyerek O'na teslîm olmuştur ve ancak O'na döndürüleceklerdir.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَر۪يقاً يَلْوُ۫نَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ
ve | şübhesiz | onlardan vardır | elbet bir fırka | eğip bükerler | dillerini | kitabla | onu sanmanız için

الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِۚ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
kitabdan | değil iken | o | kitabdan | ve | derler | o | katındandır | Allahın

وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ
değil iken | o | katından | Allahın | ve | söylerler | Allah'a karşı | yalan | onlar iken

يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
biliyorlar | olmadı | bir insan için | ona vermesi | Allah'ın | kitab | ve | hikmet

وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَاداً ل۪ي مِنْ دُونِ اللّٰهِ
ve | peygamberlik | sonra | demesi | insanlara | olun | kullar | bana | başka | Allah'dan

وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيّ۪نَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا
fakat | olun | rabbâniler | o şey sâyesinde ki | idiniz | öğretiyorsunuz | kitabı | ve o şey sâyesinde ki

كُنْتُمْ تَدْرُسُونَۙ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ
idiniz | okuyorsunuz | ve | size emretmez | edinmenizi | melekleri

وَالنَّبِيّ۪نَ اَرْبَاباًۜ اَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ۟
ve | peygamberleri | rabler | size emreder mi | küfrü | o vakitten sonra ki | siz | müslüman kimselersiniz

﴿٨٠﴾ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ م۪يثَاقَ النَّبِيّ۪نَ لَمَٓا اٰتَيْتُكُمْ مِنْ
ve | bir vakit | aldı | Allah | sağlam sözlerini | peygamberlerin | elbet o şey ki | size verdim

كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
kitabdan | ve | hikmetten | sonra | size geldi | bir peygamber | tasdîk edici | o şeyi ki

مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِه۪ وَلَتَنْصُرُنَّهُۜ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ
beraberinizdedir | kesin îmân edeceksiniz | ona | ve | kesin ona yardım edeceksiniz | buyurdu | ikrâr ettiniz mi | ve | aldınız mı

عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْر۪يۜ قَالُٓوا اَقْرَرْنَاۜ قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا۠
bu size olan | ağır ahdimi | dediler | ikrâr ettik | buyurdu | öyle ise şâhid olun | ve | ben

مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِد۪ينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ
sizinle beraber | şâhidlerdenim | artık kim | yüz çevirdiyse | sonra | bundan | böylece işte onlar

هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ اَفَغَيْرَ د۪ينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُٓ اَسْلَمَ
onlardır | fâsıklar | o hâlde başkasını mı | dîninden | Allahın | arıyorlar | ve | ona | teslîm olmuştur

مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾
o kimse ki | göklerdedir | ve | yerde | isteyerek | ve | istemeyerek | ve | ona | döndürüleceklerdir

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ مَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ مَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى
de ki | îmân ettik | Allah'a | ve | o şeyler ki | indirildi | bize | ve | o şeyler ki | indirildi

اِبْرٰهِيمَ وَ اِسْمٰعِيلَ وَ اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْاَسْبَاطِ
İbrâhîm'e | ve | İsmâîl'e | ve | İshâk'a | ve | Ya'kûb'a | ve | torunlara

وَ مَٓا اُوتِيَ مُوسٰى وَ عِيسٰى وَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْۖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
ve | o şeyler ki | verildi | Mûsâ'ya | ve | Îsâ'ya | ve | peygamberlere | Rablerinden | fark gözetmeyiz | arasında

اَحَدٍ مِنْهُمْۘ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ
hiç birinin | onlardan | ve | biz | ona | teslîm olan kimseleriz | ve | kim | ararsa | başka | İslâm'dan

دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُۚ وَ هُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾
din olarak | artık aslâ kabul edilmeyecektir | kendisinden | ve | o | âhirette | hüsrâna uğrayanlardandır

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اِيمَانِهِمْ وَ شَهِدُٓوا
nasıl | hidâyete erdirir | Allah | bir kavmi ki | inkâr ettiler | sonra | îmân etmelerinden | ve | şâhidlik yaptılar

اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَ جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُۜ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
şübhesiz | peygamber | haktır | ve | kendilerine geldi | apaçık deliller | ve | Allah | hidâyete erdirmez | topluluğunu

الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ اُولٰٓئِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَ الْمَلٰٓئِكَةِ
zâlimler | işte onlar ki | cezâları | şübhesiz | üzerlerinedir | lâ'neti | Allahın | ve | meleklerin

وَ النَّاسِ اَجْمَعِينَۙ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَاۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ
ve | insanların | bütün | ebedî kalıcıdırlar | orada | hafifletilmez | onlardan | azâb

وَ لَا هُمْ يُنْظَرُونَۙ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ
ve | onlar olmazlar | mühlet veriliyorlar | ancak | o kimseler ki | tevbe ettiler | ardından | bunun

وَ اَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
ve | ıslâh ettiler | hiç şübhesiz | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir | şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler

بَعْدَ اِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْۚ وَ اُولٰٓئِكَ
sonra | îmân etmelerinden | sonra | ileri gittiler | inkâr cihetiyle | aslâ kabul edilmeyecektir | tevbeleri | ve | işte onlar

هُمُ الضَّٓالُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ مَاتُوا وَ هُمْ كُفَّارٌ
onlardır | dalâlete düşenler | şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | öldüler | kendileri iken | kâfir kimseler

فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى بِهٖۜ
artık aslâ kabul edilmeyecektir | onların hiç birinden | dolusu | dünya | altın | velev ki | fedâ etse | onu

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾
işte onlar | kendileri için vardır | bir azâb | elemli | ve | onlar için yoktur | yardımcılardan

84- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "*(Biz)* Allah'a, bize indirilene ve İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kub'a ve *(onun)* torunlar*(ın)*a indirilenlere ve Mûsâ'ya, Îsâ'ya ve *(bütün)* peygamberlere Rableri tarafından verilenlere îmân ettik. Onlardan hiçbirinin arasında *(peygamberlik cihetiyle)* fark gözetmeyiz. Ve biz, ancak O'na teslîm olan kimseleriz."[1]

85- Kim de İslâm'dan başka bir din ararsa, artık kendisinden aslâ kabûl edilmeyecektir. Âhirette ise o, hüsrâna uğrayanlardan *(olacak)*tır.

86- Îmân *(etme)*lerinden ve şübhesiz peygamberin hak olduğuna şâhidlik yapmalarından, hem kendilerine apaçık deliller gelmesinden sonra, *(bunlara rağmen)* inkâr eden bir kavmi, Allah nasıl hidâyete erdirir? Çünki Allah, zâlimler topluluğunu *(küfürlerindeki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

87- İşte onlar yok mu, onların cezâsı, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâ'neti şübhesiz kendilerinin üzerine olmasıdır.

88- *(Onlar,)* orada *(Cehennemde)* ebedî olarak kalıcıdırlar. Onlardan ne azab hafifletilir, ne de onlar *(rahmet nazarıyla)* gözetilirler.

89- Ancak, bundan sonra tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler müstesnâdırlar; hiç şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

90- Şübhesiz îmân *(etme)*lerinden sonra inkâr edenler, sonra da inkâr cihetiyle ileri gidenler yok mu, onların *(son nefesteki)* tevbeleri aslâ kabûl edilmeyecektir! İşte onlar ise, dalâlete düşenlerin ta kendileridir.

91- Muhakkak ki o inkâr edip de kendileri kâfir kimseler olarak ölenler yok mu, artık dünya dolusu altın, velev ki *(kendisini kurtarmak üzere)* onu fedâ edecek *(de)* olsa, artık onların hiçbirinden aslâ kabûl edilmeyecektir! İşte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* elemli bir azab vardır ve onlar için yardımcılardan kimse yoktur.

92- Sevmekte olduğunuz şeylerden *(Allah yolunda)* sarf etmedikçe, *(gerçek)* iyiliğe aslâ erişemezsiniz. O hâlde her ne sarf ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, onu hakkıyla bilendir.

93- Tevrât indirilmeden önce *(bir adağına binâen)* İsrâîl'in *(Ya'kub'un)* kendine haram kıldığı şeyler dışında, bütün yiyecekler İsrâiloğullarına helâl idi. De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi Tevrât'ı getirin de onu okuyun!"

94- Artık bundan sonra, kim Allah'a karşı yalan uydurursa, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir!

95- De ki: "Allah doğru söylemiştir; öyle ise Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine tâbi' olun! Hem *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi."

96- Muhakkak ki mübârek ve âlemlere bir hidâyet olarak insanlar için kurulan ilk ev *(ilk ma'bed)*, elbette Mekke'deki *(Kâ'be)*dir.

97- Orada apaçık alâmetler, İbrâhîm'in makamı vardır. Oraya giren ise emniyette olur *(ona dokunulmaz)*. Hem ona *(, oraya gitmek için)* bir yola gücü yeten bir kimsenin o evi *(Kâ'be'yi)* haccetmesi, insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Kim de inkâr ederse, artık şübhe yok ki Allah, âlemlerden müstağnîdir *(hiçbir şeye muhtaç değildir)*!

98- De ki: "Ey ehl-i kitab! Niçin Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz?" Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınıza hakkıyla şâhiddir.

99- De ki: "Ey ehl-i kitab! *(Hakka)* şâhid kimseler olduğunuz hâlde, niçin ona bir eğrilik arayarak, îmân eden kimseyi Allah yolundan men' ediyorsunuz?" Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

100- Ey îmân edenler! Eğer kendilerine kitab verilenlerden bir fırkaya uyarsanız, *(Allah'a olan)* îmânınızdan sonra sizi, kâfirler olarak *(küfre)* geri döndürürler.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَاِنَّ

asla erişemezsiniz | iyiliğe | tâ ki | infâk etmenize dek | o şeylerden ki | seviyorsunuz | ve | o şey ki | infâk edersiniz | bir şeyden | artık şübhesiz

اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ اِلَّا مَا

Allah | onu | hakkıyla bilendir | bütün | yiyecekler | idi | helâl | İsrâiloğullarına | ancak | o şeyler ki

حَرَّمَ اِسْرَٓائٖيلُ عَلٰى نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ قُلْ فَأْتُوا

haram kıldı | İsrâil | kendine | önce | indirilmesinden | Tevrât'ın | de ki | haydi getirin

بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ

Tevrât'ı | ve onu okuyun | eğer | iseniz | doğru kimseler | artık kim | uydurduysa | Allah'a karşı

الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ

yalan | ardından | bunun | artık işte onlar | kendileridir | zâlimlerin | de ki | doğru söylemiştir | Allah

فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ

öyle ise tâbi' olun | dînine | İbrâhîm'in | hanîf olan | ve | değildi | müşriklerden | şübhesiz | ilk

بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذٖي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمٖينَ ﴿٩٦﴾

ev ki | kuruldu | insanlar için | elbette odur ki | Mekke'dedir | mübârek olarak | ve | bir hidâyet olarak | âlemlere

فٖيهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰهٖيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا وَلِلّٰهِ

orada vardır | alâmetler | apaçık | makâmı | İbrâhîm'in | ve | kim | oraya girdiyse | olmuştur | emniyette | ve | Allahın

عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبٖيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ

insanlar üzerinde vardır | haccetmek | o evi | o kimse için ki | gücü yetti | ona | bir yola | ve | kim | inkâr ettiyse | artık şübhesiz | Allah

غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمٖينَ ﴿٩٧﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

muhtaç değildir | âlemlere | de ki | ey | ehl-i kitab | niçin | inkâr ediyorsunuz | âyetlerini | Allahın

وَاللّٰهُ شَهٖيدٌ عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ

ve | Allah | hakkıyla şâhiddir | o şeylere ki | yapıyorsunuz | de ki | ey | ehl-i kitab

لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا

niçin | men' ediyorsunuz | yolundan | Allah | o kimseyi ki | îmân etti | ona arıyorsunuz | bir eğrilik

وَاَنْتُمْ شُهَدَٓاءُ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

siz iken | şâhid kimseler | ve | değildir | Allah | gâfil | o şeyden ki | yapıyorsunuz

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُطٖيعُوا فَرٖيقًا مِنَ الَّذٖينَ

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | eğer | uyarsanız | bir fırkaya | o kimselerden ki

اُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ كَافِرٖينَ ﴿١٠٠﴾

kendilerine verildi | kitab | sizi geri döndürürler | sonra | îmânınızdan | kâfirler olarak

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ
ve | nasıl | inkâr edersiniz | siz iken | okunuyor | size | âyetleri | Allahın

وَفٖيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ
ve | içinizdedir | peygamberi | ve | kim | sımsıkı tutunursa | Allaha | artık gerçekten | hidâyet edilmiştir | bir yola | dosdoğru

١٠١ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ
ey | o kimseler ki | îmân ettiler | sakının | Allah'dan | hakkıyla | sakınmasının | ve | ölmeyin | ancak | siz iken

مُسْلِمُونَ ١٠٢ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا
müslümanlar | ve | sımsıkı sarılın | ipine | Allahın | hep birlikte | ve | parçalanmayın | ve | hatırlayın

نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَٓاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
ni'metini | Allahın | size | o vakit ki | idiniz | düşmanlar | ve birleştirdi | arasını | kalblerinizin

فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
böylece oldunuz | ni'meti sâyesinde | kardeşler | ve | idiniz | kenarında | bir çukurun | ateşten

فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
böylece sizi kurtardı | oradan | böyle | açıklar | Allah | size | âyetlerini | tâ ki siz | hidâyete erersiniz

١٠٣ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
ve | bulunsun | sizden | bir topluluk ki | da'vet ediyorlar | hayra | ve | emrediyorlar | iyiliği

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ١٠٤ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ
ve | men' ediyorlar | kötülükten | ve | işte onlar | onlardır | kurtuluşa erenler | ve | olmayın | o kimseler gibi ki

تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ
parçalandılar | ve | ihtilâfa düştüler | o şeyden sonra ki | geldi kendilerine | apaçık deliller | ve | işte onlar | onlara vardır

عَذَابٌ عَظٖيمٌ ١٠٥ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذٖينَ
bir azâb | büyük | o gün ki | ağaracak | nice yüzler | ve | kararacak | nice yüzler | işte | o kimseler ki

اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
karardı | yüzleri | inkâr mı ettiniz | sonra | îmânınızdan | öyle ise tadın | azâbı

بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ١٠٦ وَاَمَّا الَّذٖينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفٖي
o şeyden dolayı ki | oldunuz | inkâr ediyorsunuz | ve | ama | o kimseler ki | ağardı | yüzleri | artık içindedir

رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ١٠٧ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ
rahmeti | Allahın | onlar | orada | ebedî kalıcıdırlar | bunlar | âyetleridir | Allahın

نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمٖينَ ١٠٨
onları okuyoruz | sana | hak ile | ve | Allah değildir | istiyor | zulmetmek | âlemlere

101- Ve siz, Allah'ın âyetleri kendinize okunurken, hem içinizde peygamberi varken, nasıl inkâr edersiniz?[1] Artık kim Allah'a *(O'nun dînine)* sımsıkı tutunursa, böylece muhakkak dosdoğru bir yola hidâyet edilmiştir.

102- Ey îmân edenler! Kendisinden nasıl sakınmak gerekiyorsa, Allah'dan öyle sakının ve siz ancak Müslüman kimseler olarak can verin!

103- O hâlde hep birlikte Allah'ın ipine *(Kur'ân'a)* sımsıkı sarılın ve parçalanmayın! Hem Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın! Hani *(siz birbirinize)* düşmanlar idiniz de *(Allah)* kalblerinizin arasını *(İslâm ile)* birleştirdi; böylece O'nun ni'meti sâyesinde kardeşler oldunuz. Hem ateşten bir çukurun kenarında *(küfür içinde)* idiniz de sizi oradan kurtardı. Allah, size âyetlerini böyle açıklar, tâ ki hidâyete eresiniz.

104- O hâlde içinizden, hayra da'vet eden ve iyiliği emredip kötülükten men' eden bir topluluk bulunsun! Ve işte kurtuluşa erenler, ancak onlardır.

105- Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ihtilâfa düşenler *(yahudi ve hristiyanlar)* gibi de olmayın! Hem işte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* büyük bir azab vardır.

106- O gün bazı yüzler *(vardır ki)* ağaracak, birtakım yüzler de kararacaktır. Artık o yüzleri kararanlara: "*(Allah'a olan)* îmânınızdan sonra inkâr mı ettiniz? Öyle ise, *(vaktiyle)* inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!" *(denecektir)*.

107- Yüzleri ağaranlar ise, artık Allah'ın rahmetinde *(Cennetinde)*dirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

108- *(Ey Resûlüm!)* Bunlar Allah'ın âyetleridir ki, onları sana hakkıyla okuyoruz. Ve Allah, âlemlere zulmetmek istemez.

109- Ve göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır.(1)

(Bütün) işler ise ancak Allah'a döndürülür.

110- *(Ey ashâb-ı Muhammed! Siz,)* insanlar*(ın iyiliği)* için *(ortaya)* çıkarılmış en hayırlı bir ümmet oldunuz; iyiliği emreder, kötülükten men' eder ve Allah'a îmân edersiniz!

Eğer ehl-i kitab *(yahudilerle hristiyanlar)* da îmân etseydi, elbette kendileri için hayırlı olurdu.

İçlerinden îmân edenler vardır, ama onların çoğu *(dinden çıkmış)* fâsıklardır.

111- Onlar size, eziyetten başka aslâ bir zarar veremezler. Hem sizinle savaşırlarsa, size arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra onlara yardım *(da)* edilmez.

112- Nerede bulunsalar, *(cizye vermek şartıyla)* Allah'ın ahdi ve insanların *(mü'minlerin)* ahdi ile *(sığınmış olmaları)* müstesnâ, üzerlerine aşağılık *(damgası)* vurulmuştur; Hem Allah'ın gazabına uğradılar ve üzerlerine meskenet *(yoksulluk damgası)* vuruldu!

Bu, şübhesiz onların, Allah'ın âyetlerini inkâr etmekte ve haksız yere peygamberleri öldürmekte olmaları sebebiyledir.

(Ve yine) bu, *(onların)* isyân etmeleri ve haddi aşmakta olduklarından dolayıdır.

113- *(Ancak, onların)* hepsi bir değildir.

Ehl-i kitabdan *(istikāmet üzere)* doğru olan bir topluluk vardır ki, gece saatlerinde Allah'ın âyetlerini okurlar ve onlar *(namaz kılarak)* secde ederler.

114- Allah'a ve âhiret gününe îmân ederler, hem iyiliği emreder, kötülükten men' ederler ve hayırlı işlerde birbirleriyle yarışırlar!

Böylece işte onlar sâlihlerdendir.

115- Ve *(onlar)* ne hayır işlerlerse, artık şübhesiz ondan *(sevâbından)* mahrum bırakılmayacaklardır.

Çünki Allah, takvâ sâhiblerini hakkıyla bilendir.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
ve / Allahındır / o şeyler ki / göklerdedir / ve / o şeyler ki / yerdedir / ve / Allah'a / döndürülür

الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
işler / oldunuz / hayırlı / bir ümmet / çıkarılmış / insanlar için / emredersiniz

بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اٰمَنَ
iyiliği / ve / men' edersiniz / kötülükten / ve / îmân edersiniz / Allah'a / ve / eğer / îmân etseydi

اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
ehl-i kitab / elbette olurdu / hayırlı / kendileri için / onlardan vardır / îmân edenler

وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّا اَذًى وَاِنْ
ve / onların çoğu / fâsıklardır / aslâ size bir zarar veremezler / ancak / bir eziyet / ve / eğer

يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ
sizinle savaşırlarsa / size dönüp kaçarlar / arkalarını / sonra / yardım olunmazlar / vurulmuştur

عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوا اِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ
üzerlerine / aşağılık (mührü) / nerede / bulundularsa / ancak / bir ip ile / Allah'dan / ve / bir ip ile

مِنَ النَّاسِ وَبَٓاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
insanlardan / ve / uğradılar / bir gazaba / Allah'dan / ve / vuruldu / üzerlerine

الْمَسْكَنَةُ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
meskenet (mührü) / budur / çünki şübhesiz onlar / idiler / inkâr ediyorlar / âyetlerini / Allahın / ve / öldürüyorlar

الْاَنْبِيَٓاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾
peygamberleri / haksız yere / bu / o şeyden dolayıdır ki / isyân ettiler / ve / oldular / haddi aşıyorlar

لَيْسُوا سَوَٓاءً مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قَٓائِمَةٌ يَتْلُونَ اٰيَاتِ
değillerdir / eşit / ehl-i kitabdan vardır / bir topluluk / doğru olan / okurlar / âyetlerini

اللّٰهِ اٰنَٓاءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ
Allahın / saatlerinde / gece / ve / onlar / secde ederler / îmân ederler / Allah'a / ve / gününe

الْاٰخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ
âhiret / ve / emrederler / iyiliği / ve / men' ederler / kötülükten / ve / birbirleriyle yarışırlar

فِي الْخَيْرَاتِ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا
hayırlarda / ve / işte onlar / sâlihlerdendir / ve / o şeyler ki / yaparlar

مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾
hayırdan / artık o hususda inkâr olunmazlar / ve / Allah / hakkıyla bilendir / takvâ sâhiblerini

اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ مِنَ
ne evlâdları | ve | malları | kendilerine | aslâ fayda vermeyecektir | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz

اللّٰهِ شَيْـًٔاۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
ebedî kalıcıdırlar | orada | onlar | ateş | ehlidirler | işte onlar | ve | bir şeye | Allah'dan

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ ف۪ي هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ ر۪يحٍ ف۪يهَا صِرٌّ
şiddetli soğuk | içinde vardır | bir rüzgârın | misâli gibidir | dünya | hayatı | bu | içinde | infâk ediyorlar | o şeylerin ki | misâli

اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُۜ وَمَا ظَلَمَهُمُ
onlara zulmetmedi | ve | onu helâk etmiştir | kendilerine | zulmettiler | bir kavmin | ekinine | isâbet etmiş

اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
edinmeyin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | zulmediyorlar | kendilerine | fakat | Allah

بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًاۜ وَدُّوا مَا عَنِتُّمْۚ قَدْ
gerçekten | sıkıntıya düştünüz | o şeyi ki | istediler | fesad çıkarmakta | onlar size kusur etmezler | kendinizden başkasını | sırdaş

بَدَتِ الْبَغْضَٓاءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْۚ وَمَا تُخْف۪ي صُدُورُهُمْ اَكْبَرُۜ قَدْ
gerçekten | daha büyüktür | sîneleri | gizliyor | o şey ki | ve | ağızlarından | kinleri | gözükmüştür

بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَٓا اَنْتُمْ اُو۬لَٓاءِ
o kimselersiniz ki | siz | işte | akıl erdiriyorsunuz | iseniz | eğer | âyetleri | size | açıkladık

تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّه۪ۚ وَاِذَا
o vakit ki | ve | hepsine | kitablara | îmân ediyorsunuz | ve | sizi sevmezler | ve | onları seversiniz

لَقُوكُمْ قَالُٓوا اٰمَنَّاۗ وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ مِنَ
parmaklarını | aleyhinizde | ısırdılar | baş başa kaldılar | o vakit ki | ve | îmân ettik | dediler | sizinle karşılaştılar

الْغَيْظِۜ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
sînelerin | içinde olanı | hakkıyla bilendir | Allah | şübhesiz | öfkenizle | geberin | de ki | öfkeden

﴿١١٩﴾ اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْۘ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ
bir kötülük | size isâbet ederse | eğer | ve | onları üzer | bir iyilik | size dokunursa | eğer

يَفْرَحُوا بِهَاۜ وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔاۜ اِنَّ
şübhesiz | bir şeyle | hîleleri | size zarar vermez | sakınırsanız | ve | sabrederseniz | eğer | ve | onunla | sevinirler

اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُح۪يطٌ ﴿١٢٠﴾ وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ اَهْلِكَ تُبَوِّئُ
yerleştiriyordun | âilenden | erkenden ayrılmıştın | bir zaman | ve | hakkıyla kuşatıcıdır | yapıyorlar | o şeyleri ki | Allah

الْمُؤْمِن۪ينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۙ ﴿١٢١﴾
herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | ve | savaş için | mevzi'lere | mü'minleri

116- Şübhesiz ki inkâr edenlerin ne malları ne de evlâdları, Allah'*(ın azâbın)*a karşı kendilerine hiçbir şeyle fayda vermeyecektir!

Ve işte onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.(1)

117- *(Onların)* bu dünya hayâtında sarf etmekte oldukları şeylerin misâli, içinde şiddetli soğuk bulunan bir rüzgârın hâli gibidir ki, *(inkâr ederek)* kendilerine zulmeden bir kavmin ekinine isâbet edip de onu helâk etmiştir.

Allah *(amellerini boşa çıkarmakla)* onlara zulmetmedi, fakat onlar *(inkârlarıyla)* kendilerine zulmediyorlar.

118- Ey îmân edenler! Kendinizden başkasını sırdaş edinmeyin; onlar size fesad çıkarmakta kusûr etmezler. *(Her zaman)* sıkıntıya düşmenizi istediler.

Doğrusu kinleri ağızlarından taşmıştır *(hep aleyhinizde konuşurlar)*.

Sînelerinin gizlediği *(kin ve düşmanlık)* ise daha büyüktür.

Eğer akıl erdirirseniz, doğrusu âyetlerimizi size iyice açıkladık.

119- İşte siz öyle kimselersiniz ki onları seversiniz; *(onlar ise)* kitabların tamâmına îmân ettiğiniz hâlde sizi sevmezler.(2)

Hâlbuki sizinle karşılaştıkları zamân: "Îmân ettik!" derler.

Kendi başlarına kalınca da, size olan öfkelerinden parmaklarını ısırırlar.

De ki: "Öfkenizle geberin!" Muhakkak ki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

120- Eğer size bir iyilik dokunursa, *(bu)* onları üzer; fakat size bir kötülük gelirse, onunla sevinirler.

Buna rağmen sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, onların hîlesi size hiçbir şeyle zarar vermez.

Şübhesiz ki Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla kuşatıcıdır.

121- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hani, mü'minleri *(Uhud'da)* savaş için mevzi'lere yerleştirmek üzere âilenden erkenden ayrılmıştın.

Allah ise, Semî' *(neler söylediğinizi işiten)*-dir, Alîm *(ne düşündüğünüzü bilen)*dir.

122- O vakit içinizden iki tâife bozulmaya yüz tutmuştu; hâlbuki onların yardımcısı Allah'dır! O hâlde mü'minler artık, ancak Allah'a tevekkül etsinler!

123- Buna rağmen, siz *(daha)* zayıf olduğunuz hâlde, Allah Bedir'de size *(zafer vererek)* şübhesiz yardım etmişti. Öyle ise Allah'dan sakının, tâ ki şükredesiniz.

124- O zaman sen mü'minlere şöyle diyordun: "Rabbinizin size, indirilmiş üç bin melekle yardım etmesi size yetmez mi?"

125- Evet, eğer sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, *(onlar)* şu anlarında bile size gelseler, Rabbiniz size *(öncekinin daha da fazlasıyla)* alâmetli beş bin melekle yardım eder.(1)

126- Çünki Allah, bu *(yardımı)*nı size sâdece bir müjde olsun ve kalbleriniz onunla mutmain olsun diye yaptı. Yoksa zafer, ancak Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli)* olan Allah katındandır.

127- Tâ ki inkâr edenlerden bir kısmını helâk etsin veya onları perîşan etsin de maksadlarına erişemeyen kimseler olarak dönüp gitsinler!

128- *(Ey Resûlüm!)* Bu işte *(îman veya inkârlarında)* sana düşen bir şey yoktur; ya *(îmâna gelirler de Allah)* onların tevbelerini kabûl eder veya *(küfürde ısrarlarından dolayı)* onlara azâb eder; çünki doğrusu onlar zâlimlerdir.

129- Hem göklerde bulunan ve yerde olan ne varsa Allah'ındır. Dilediğine *(kendi lûtfundan)* mağfiret eder, dilediğine de *(hak ettiği üzere)* azâb eder. Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

130- Ey îmân edenler! Kat kat artırılmış olarak fâizi yemeyin! Ve Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz!

131- Ve kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının!

132- Hem Allah'a ve peygambere itâat edin! Tâ ki merhamet olunasınız.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى
o vakit | istemişti | iki tâife | sizden | ikisinin bozulmasını | ve | Allah'dır | o ikisinin dostu | ve

اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ
Allah'a | artık tevekkül etsin | mü'minler | ve and olsun gerçekten | size yardım etmişti | Allah | Bedir'de | siz iken

أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
zayıflar | öyle ise sakının | Allah'dan | tâ ki siz | şükredersiniz | o zaman | diyordun | mü'minlere

أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
size yetmez mi | size yardım etmesi | Rabbinizin | üç bin ile | meleklerden

مُنْزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ
indirilmişler | evet | eğer | sabrederseniz | ve | sakınırsanız | ve | size gelirlerse

فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
olanca hızlarıyla | şu | size yardım eder | Rabbiniz | beş bin ile | meleklerden

مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ
alâmetli olanlar | ve | onu yapmadı | Allah | ancak | bir müjde | size | ve | mutmain olması için

قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ
kalbleriniz | onunla | ve | zafer yoktur | ancak | katından | Allah'ın | dâima üstün olan | her işi hikmetli olan

﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا
kesmesi için | bir kısmını | o kimselerden ki | inkâr ettiler | veya | onları perîşan eder | ve dönüp giderler

خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ
emellerine erişemeyenler | yoktur | sana | işten | bir şey | veya | tevbelerini kabul eder | veya | onlara azâb eder

فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
çünki şübhesiz onlar | zâlimlerdir | ve | Allahındır | o şeyler ki | göklerdedir | ve | o şeyler ki | yerdedir

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٩﴾
mağfiret eder | o kimseye ki | diler | ve | azâb eder | o kimseye ki | diler | ve | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا
ey | o kimseler ki | îmân ettiler | yemeyin | fâizi | kat kat | artırılmış olarak | ve | sakının

اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
Allah'dan | tâ ki siz | kurtuluşa erersiniz | ve | sakının | ateşten | o ki | hazırlanmıştır | kâfirler için

﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾
ve | itâat edin | Allah'a | ve | peygambere | tâ ki siz | merhamet olunursunuz

وَسَارِعُوٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ

gökler · genişliği · cenneteki · ve · Rabbinizden · bir bağışlanmaya · koşuşun · ve

وَالْاَرْضُ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ

darlıkta · ve · bollukta · infâk ederler · onlar ki · takvâ sâhibleri için · hazırlanmıştır · yer (kadardır) · ve

وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

iyilik yapanları · sever · Allah · ve · insanları · affedenlerdir · ve · öfkeyi · yutanlardır · ve

﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوٓا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا

zikrettiler · nefislerine · zulmettiler · veya · çirkin bir iş · yaptılar · ne zaman · onlar ki · ve

اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا

ancak · günahları · bağışlar · kim · ve · günahlarının · ve bağışlanmasını istediler · Allah'ı

اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ اُولٰٓئِكَ

işte onlar · biliyorlar · onlar iken · yaptılar · o şeylere ki · ısrâr etmediler · ve · Allah

جَزَٓاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

altlarından · akar · cennetlerdir · ve · Rablerinden · bir mağfirettir · mükâfâtları

الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدْ

gerçekten · amel işleyenlerin · mükâfâtı · ne güzeldir · ve · orada · ebedî kalıcıdırlar · nehirler

خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا

bir bakın · yeryüzünde · öyle ise dolaşın · nice yollar · sizden önce · gelip geçmiştir

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾ هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ

insanlar için · bir açıklamadır · bu · yalanlayanların · âkıbeti · olmuş · nasıl

وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾ وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا

üzülmeyin · ve · gevşemeyin · ve · takvâ sâhibleri için · bir nasîhattir · ve · bir hidâyet · ve

وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ اِنْ

eğer · mü'min kimseler · iseniz · eğer · en üstün olanlar · sizsiniz · ve

يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَتِلْكَ

bu · ve · onun misli · bir yara · o kavme · dokunmuştu · ki gerçekten · bir yara · size dokunuyorsa

الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler · o kimseleri ki · Allah · ortaya çıkarması için · ve · insanlar · arasında · onları evirir çeviririz · günler ki

وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَٓاءَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

zâlimleri · sevmez · Allah · ve · şehîdler · sizden · edinmesi için · ve

133- Ve *(sâlih ameller işleyerek)* Rabbinizden bir bağışlanmaya ve genişliği göklerle yer *(kadar)* olan Cennete koşuşun!

(Ki orası,) takvâ sâhibleri için hazırlanmıştır.

134- Onlar ki, bollukta ve darlıkta *(mallarını Allah yolunda)* sarf ederler, *(kızdıkları zaman)* öfkelerini yenerler ve insanları affederler.[1] Allah ise, iyilik yapanları sever.

135- Ve *(onlar,)* çirkin bir iş yaptıkları veya nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı zikredip günahlarının bağışlanmasını isterler.

Zâten Allah'dan başka, günahları kim bağışlar? Hem *(onlar,)* işledikleri *(günahları)*nda kendileri bile bile ısrâr etmeyen kimselerdir.

136- İşte onlar var ya, mükâfâtları Rablerinden bir mağfiret ve altlarından nehirler akan Cennetlerdir; *(onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Artık *(böyle)* amel işleyenlerin mükâfâtı ne güzeldir!

137- Şübhesiz sizden önce*(ki ümmetlere tatbîk edilen)* nice yollar gelip geçmiştir; öyle ise yeryüzünde dolaşın da *(peygamberleri)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş, bir bakın!

138- Bu *(Kur'ân)*, insanlar için bir açıklama, takvâ sâhibleri için ise bir hidâyet ve bir nasîhattir.

139- O hâlde gevşemeyin ve üzülmeyin!

Eğer *(gerçekten)* mü'min kimseler iseniz, en üstün olanlar sizsiniz!

140- Eğer *(Uhud'da)* size bir yara dokunduysa, doğrusu *(size düşman olan)* o kavme de *(Bedir'de)* onun misli olan bir yara dokunmuştu.

İşte bu günler *(öyle günlerdir)* ki, onları insanlar arasında evirir çeviririz.

Tâ ki Allah, îmân edenleri ortaya çıkarsın ve içinizden *(bu uğurda can veren)* şehîdler *(ve yaptıklarınıza şâhidler)* edinsin!

Çünki Allah, zâlimleri sevmez.

141- Bir de Allah, îmân edenleri *(bu sıkıntılarla günahlardan)* temizlesin ve kâfirleri *(bu zulümleri sebebiyle)* helâk etsin!

142- Yoksa, Allah içinizden cihâd edenleri ortaya çıkarıp, sabredenleri belli etmeden Cennete girivereceğinizi mi sandınız?

143- Ve and olsun ki *(siz)* onunla karşılaşmadan önce ölümü *(şehâdeti)* temennî ediyordunuz; işte siz *(kardeşleriniz şehîd edilirken)* bakakaldığınız bir hâlde, yakînen onu *(ölümü)* gördünüz.

144- Muhammed ise, ancak bir peygamberdir.

Ondan önce *(de)* şübhesiz peygamberler gelip geçmiştir.

Şimdi *(o)* ölür veya öldürülürse, ökçeleriniz üzerinde geriye *(küfre)* mi döneceksiniz? Kim ökçeleri üzerinde geriye dönerse, o takdirde Allah'a, aslâ en ufak bir zarar veremez!

Allah ise, şükredenleri mükâfâtlandıracaktır.

145- Hem va'desi belli olan bir yazı *(bir kader)* olarak, Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kimsenin ölmesi mümkün değildir.

Artık kim dünya mükâfâtını isterse, ona ondan veririz.

Kim de âhiret mükâfâtını isterse, ona *(da)* ondan veririz.

Şükredenleri ise mükâfâtlandıracağız.(1)

146- Nice peygamberler vardı ki, berâberlerinde birçok Rabbânî *(Rabbe kulluk eden kimse)*ler bulunduğu hâlde savaştı*(lar)*.

Bununla berâber Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler ve zaafa düşmediler, hem *(düşmanlarına)* boyun eğmediler!

Allah ise, sabredenleri sever.

147- Bunun üzerine *(onların:)* "Rabbimiz! Bizim için günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sâbit kıl ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!" demelerinden başka bir sözleri olmadı.

148- Allah da onlara, *(hem)* dünya mükâfâtını hem âhiret mükâfâtının güzelliğini verdi. Çünki Allah, iyilik edenleri sever.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ
yoksa kâfirleri helâk etmesi için ve îmân ettiler o kimseleri ki Allah denemesi için ve

حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ جَاهَدُوا
cihâd ettiler o kimseleri ki Allah henüz ortaya çıkarmadı ve cennete gireceğinizi mi sandınız

مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ
ölümü temennî ediyorsunuz idiniz and olsun gerçekten ve sabredenleri belli eder ve sizden

مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُۖ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا
değildir ve bakıyorsunuz siz iken onu gördünüz işte gerçekten onunla karşılaşmanızdan önce

مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُۜ اَفَا۬ئِنْ مَاتَ اَوْ
veya ölürse şimdi eğer peygamberler ondan önce gerçekten geçmiştir bir peygamber ancak Muhammed

قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْۜ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ
ökçeleri üzerinde geriye dönerse kim ve ökçeleriniz üzerinde geriye mi döneceksiniz öldürülürse

فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْـًٔاۜ وَسَيَجْز۪ي اللّٰهُ الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا
ve şükredenleri Allah mükâfâtlandıracaktır ve bir şeyle Allah'a o takdirde aslâ zarar veremez

كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًاۜ
va'desi belli olan bir yazı olarak Allah'ın izni ile ancak ölmesi bir kimse için olmadı

وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِه۪ مِنْهَاۚ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
mükâfâtını isterse kim ve ondan ona veririz dünya mükâfâtını isterse kim ve

الْاٰخِرَةِ نُؤْتِه۪ مِنْهَاۜ وَسَنَجْزِي الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ
nice ve şükredenleri mükâfâtlandıracağız ve ondan ona veririz âhiret

نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَث۪يرٌۚ فَمَا وَهَنُوا لِمَٓا اَصَابَهُمْ ف۪ي سَب۪يلِ
yolunda onlara isâbet etti o şeyden dolayı ki fakat gevşemediler birçok Rabbâniler beraberinde savaştı nebiden

اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُواۜ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٤٦﴾
sabredenleri sever Allah ve boyun eğmediler ve zaafa düşmediler ve Allah

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّٓا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا ف۪ٓي
taşkınlıklarımızı ve günahlarımızı bizim için bağışla Rabbimiz demeleri ancak sözleri olmadı ve

اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ
onlara verdi kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle ve ayaklarımızı sâbit kıl ve işimizdeki

اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِۜ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١٤٨﴾
iyilik edenleri sever Allah ve âhiret mükâfâtının güzelliğini ve dünya mükâfâtını Allah

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُط۪يعُوا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | eğer | uyarsanız | o kimselere ki | inkâr ettiler

يَرُدُّوكُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ ﴿١٤٩﴾ بَلِ

sizi geriye çevirirler | üzerinde | ökçeleriniz | ve dönersiniz | hüsrâna uğrayanlara | bil'akis

اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْۚ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِر۪ينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْق۪ي

Allah'dır | Mevlânız | ve | o | hayırlısıdır | yardım edenlerin | salacağız

ف۪ي قُلُوبِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَٓا اَشْرَكُوا

kalblerine | o kimselerin ki | inkâr ettiler | korku | o şey sebebiyle ki | ortak koştular

بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِه۪ سُلْطَانًاۚ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُۜ

Allah'a | o şeyleri ki | indirmedi | hakkında | bir delil | ve | sığınakları | ateştir

وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِم۪ينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ

ve | ne kötüdür | kalacağı yer | zâlimlerin | ve | and olsun gerçekten | size doğru söylemiştir

اللّٰهُ وَعْدَهُٓ اِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِاِذْنِه۪ۚ حَتّٰٓى اِذَا فَشِلْتُمْ

Allah | va'dini | o zaman ki | onları öldürüyordunuz | izni ile | nihâyet | o zaman ki | zaafa düştünüz

وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَرٰيكُمْ

ve | ihtilâfa düştünüz | emir husûsunda | ve | isyân ettiniz | ardından | o şeyin ki | size gösterdi

مَا تُحِبُّونَۜ مِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ

o şeyi ki | arzu ediyorsunuz | sizden vardı | o kimse ki | istiyor | dünyayı | ve | sizden vardı | o kimse ki

يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْۚ

istiyor | âhireti | sonra | sizi çevirdi | onlardan | sizi imtihân etmesi için

وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْۜ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٥٢﴾

ve and olsun gerçekten | affetti | sizi | ve | Allah | sâhibidir | ihsân | mü'minlere karşı

اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُنَ عَلٰٓى اَحَدٍ وَالرَّسُولُ

o zaman | uzaklaşıyordunuz | ve | dönüp bakmıyordunuz | hiç kimseye | ve | peygamber

يَدْعُوكُمْ ف۪ٓي اُخْرٰيكُمْ فَاَثَابَكُمْ

sizi çağırıyordu | arkanızdan | böylece sizi cezâlandırdı

غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ

keder üstüne | kederle | üzülmemeniz için | o şeye ki | sizden geçti

وَلَا مَٓا اَصَابَكُمْۜ وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ve | ne o şeye ki | size isâbet etti | ve | Allah | haberdardır | o şeylerden ki | yapıyorsunuz

149- Ey îmân edenler!

Eğer inkâr edenlere uyarsanız, sizi ökçeleriniz üzerinde geriye *(küfre)* çevirirler de hüsrâna uğrayanlara dönersiniz.

150- Hayır! Sizin Mevlânız Allah'dır!

Ve O, yardım edenlerin en hayırlısıdır.

151- Hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a ortak koşmaları sebebiyle, inkâr edenlerin kalblerine korku salacağız!

Varacakları yer de ateştir.

Zâlimlerin kalacağı yer ise ne kötüdür!

152- Ve and olsun ki Allah, *(siz)* izni ile onları öldürürken, size olan va'dini yerine getirmiştir; tâ ki *(Allah)* arzu ediyor olduğunuz *(zafer)*i size gösterdikten sonra, zaafa düşüp *(peygamberin geçidi tutan okçulara verdiği)* emir husûsunda ihtilâfa düşerek isyân ettiğiniz zamâna kadar!

İçinizden dünyayı *(ganîmeti)* isteyen de vardı, *(ve yine)* içinizden âhireti isteyen de vardı.

Sonra *(Allah)* sizi imtihân etmek için, sizi onlardan *(onları mağlûb etmekten)* alıkoydu.

Bununla berâber muhakkak ki *(O)* sizi affetti.

Hem Allah, mü'minlere karşı *(pek büyük)* ihsan sâhibidir.

153- O zaman *(siz harb sâhasından)* uzaklaşıyor ve kimseye dönüp bakmıyordunuz, peygamber ise arkanızdan sizi çağırıyordu; böylece *(Allah)* sizi, keder üstüne kederle cezâlandırdı.

Tâ ki ne elinizden gidene, ne de başınıza gelene üzülesiniz!

Çünki Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdardır.

154- Sonra o kederin ardından *(Allah)* üzerinize bir emniyet, bir uyku indirdi ki, *(o hâl)* içinizden bir tâifeyi *(samîmî mü'minleri)* bürüyordu; *(münâfıklardan)* bir tâife de vardı ki, doğrusu nefisleri, kendilerini derde düşürmüş, Allah hakkında haksız yere, câhiliye zannıyla zanda bulunuyorlardı. "Bu işten *(zafer ve galibiyet va'dinden)* bize bir şey var mı?" diyorlardı.

(Ey Resûlüm!) De ki: "Şübhesiz iş tamâmıyla Allah'a âiddir!"(1) Sana açıklayamayacaklarını içlerinde gizliyorlar. *(Birbirlerine:)* "Eğer *(Muhammed'in dediği gibi)* bu işten bize bir şey olsaydı, burada öldürülmezdik" diyorlardı.

De ki: "Evlerinizde bile bulunsaydınız, üzerlerine ölüm yazılmış olanlar, *(öldürülerek)* yatacakları yerlere mutlakā çıkıp giderlerdi!" Artık *(bu, birçok hikmetler ve)* Allah'ın sînelerinizde olanı denemesi, hem kalblerinizde olanı temizlemesi içindir. Çünki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

155- Şübhesiz ki *(Uhud'da)* iki ordu karşılaştığı gün, içinizden geri dönüp gidenler yok mu, şeytan ancak, yaptıkları bazı şeyler *(hatâlar)* yüzünden onları*(n ayaklarını îmandan)* kaydırmak istemişti. Buna rağmen and olsun ki Allah onları affetti. Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir.

156- Ey îmân edenler! İnkâr eden ve kardeşleri hakkında yeryüzünde yolculuğa çıktıkları veya gâziler oldukları *(savaşa gittikleri)* zaman: "Eğer yanımızda olsalardı ne ölürler, ne de öldürülürlerdi!" diyenler gibi olmayın ki, Allah bunu *(bu sözü)* onların kalblerinde bir hasret *(ve pişmanlık)* kılsın! Çünki hayâtı veren de öldüren de *(ancak)* Allah'dır. Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

157- Ve şânım hakkı için, eğer Allah yolunda öldürülür veya *(o yolda iken)* ölürseniz, elbette Allah'dan bir mağfiret ve bir rahmet, onların *(dünyada)* toplamakta olduklarından daha hayırlıdır!(2)

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاساً يَغْشٰى طَٓائِفَةً مِنْكُمْ
sizden | bir tâifeyi | bürüyordu | bir uyku | bir emniyet | kederin | ardından | üzerinize | indirdi | sonra

وَطَٓائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
zannıyla | haksız yere | Allah hakkında | zanda bulunuyorlardı | nefisleri | onları derde düşürmüş | gerçekten | bir tâife ki | ve

الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ
hepsi | işin | şübhesiz | de ki | bir şey | bu işten | bize var mı | diyorlardı | câhiliye

لِلّٰهِ يُخْفُونَ ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ
olsaydı | eğer | diyorlardı | sana | açıklamıyorlar | o şeyleri ki | içlerinde | gizliyorlar | Allah'a âiddir

لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ ف۪ي بُيُوتِكُمْ
evlerinizde | olsaydınız | eğer | de ki | burada | öldürülmezdik | bir şey | bu işten | bize

لَبَرَزَ الَّذ۪ينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ
denemesi içindir | ve | yatacakları yerlere | ölüm | üzerlerine | yazılmış | o kimseler ki | elbette çıkıp giderdi

اللّٰهُ مَا ف۪ي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا ف۪ي قُلُوبِكُمْ وَاللّٰهُ
Allah | ve | kalblerinizdedir | o şeyi ki | denemesi içindir | ve | sînelerinizdedir | o şeyi ki | Allahın

عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى
karşılaştı | o gün ki | sizden | geri dönüp gittiler | o kimseler ki | şübhesiz | sînelerin | içinde olanı | hakkıyla bilendir

الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ
and olsun gerçekten | ve | kazandılar | o şeylerin ki | bazısı yüzünden | şeytan | onları kaydırmak istemişti | ancak | iki topluluk

عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَل۪يمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
o kimseler ki | ey | azâbda ecele etmeyendir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | onları | Allah | affetti

اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا ضَرَبُوا
yolculuğa çıktılar | o vakit ki | kardeşleri için | dediler | ve | inkâr ettiler | o kimseler gibi ki | olmayın | îmân ettiler

فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا
öldürülmezlerdi | ve | ölmezlerdi | yanımızda | olsalardı | eğer | gâziler | oldular | veya | yeryüzünde

لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً ف۪ي قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْي۪ وَيُم۪يتُ
öldürüyor | ve | hayat veriyor | Allah | ve | kalblerinde | bir hasret | bunu | Allah | kılması için

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
Allah | yolunda | öldürülürseniz | and olsun eğer | ve | hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | Allah | ve

اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾
topluyorlar | o şeylerden ki | hayırlıdır | bir rahmet | ve | Allah'dan | elbette bir mağfiret | ölürseniz | veya

وَلَئِنْ مُتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ
bir rahmet | işte o şey ile ki | toplanacaksınız | elbette Allah'a | öldürülürseniz | veya | ölürseniz | ve and olsun eğer

اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ
elbette dağılırlardı | kalbli | katı | kaba | olsaydın | eğer | ve | onlara | yumuşak davrandın | Allah'dan

حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ فَاِذَا
ve o vakit ki | iş husûsunda | onlarla istişâre et | ve | onlar için | mağfiret dile | ve | onları | artık affet | etrâfından

عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ اِنْ يَنْصُرْكُمُ
size yardım ederse | eğer | tevekkül edenleri | sever | Allah | şübhesiz | Allah'a | artık tevekkül et | karar kıldın

اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ
size yardım edecek | o kimse ki | şu | o zaman kimdir | sizi yardımsız bırakırsa | eğer | ve | size | artık gâlib gelecek yoktur | Allah

مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ
olmadı | ve | mü'minler | artık tevekkül etsin | Allah'a | ve | ondan sonra

لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى
tam verilir | sonra | kıyâmet günü | hıyânet etti | o şey ile ki | gelir | hıyânet ederse | kim | ve | hıyânet etmesi | bir peygamber için

كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ
rızâsına | tâbi' oldu | hiç o kimse mi ki | haksızlığa uğratılmazlar | onlar | ve | kazandılar | o şeyleri ki | herkes

اللّٰهِ كَمَنْ بَٓاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾
varılacak yerdir | ve ne kötü | cehennemdir | barınağı | ve | Allah'dan | bir gazaba | uğradı | o kimse gibi ki | Allahın

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ
lütfetmiştir | and olsun gerçekten | yapıyorlar | o şeyleri ki | hakkıyla görendir | Allah | ve | Allahın | katında | derece derecedirler | onlar

اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا
okuyor | kendilerinden | bir peygamber | içlerinde | gönderdi | o vakit ki | mü'minlere | Allah

عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
hikmeti | ve | kitabı | onlara öğretiyor | ve | onları temizliyor | ve | âyetlerini | onlara

وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾ اَوَلَمَّا اَصَابَتْكُمْ
size isâbet etti | ve o zaman mı ki | apaçık | gerçekten bir sapıklık içinde | bundan önce | idiler | şübhesiz | ve

مُصِيبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا قُلْ
de ki | bu | nereden | dediniz | iki misliyle | isâbet ettiniz | gerçekten | bir musîbet

هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾
hakkıyla gücü yetendir | herşeye | Allah | şübhesiz | nefisleriniz | tarafındandır | o

158- And olsun ki, ölseniz de öldürülseniz de, muhakkak Allah'ın huzûruna toplanacaksınız!

159- İşte Allah'dan bir rahmet iledir ki, sen onlara yumuşak davrandın. Hâlbuki kaba, katı kalbli olsaydın, elbette *(onlar)* etrâfından dağılırlardı. Artık onları affet, onlar için mağfiret dile ve *(hakkında vahiy gelmeyen bir)* iş husûsunda onlarla istişâre et![1] Fakat *(bir görüşte)* karar kıldığında, artık *(işe giriş ve)* Allah'a tevekkül et! Muhakkak ki Allah, tevekkül edenleri sever.[2]

160- Eğer Allah size yardım ederse, artık size gâlib gelecek kimse yoktur! Hâlbuki sizi yardımsız bırakırsa, o takdirde O'ndan sonra size kim yardım edebilir? Öyle ise mü'minler artık ancak Allah'a tevekkül etsinler!

161- Ve bir peygamber için *(emânete)* hıyânet etme *(aslâ söz konusu)* olmaz! Kim *(emânete)* hıyânet ederse, kıyâmet günü hıyânet ettiği şeyle *(yüklü olarak)* gelir. Sonra herkese, yaptıklarının karşılığı tam olarak verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

162- Hiç Allah'ın rızâsına tâbi' olan kimse, Allah'dan *(gelen)* bir gazaba uğrayan ve varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Hâlbuki *(o,)* ne kötü varılacak yerdir!

163- Onlar Allah katında derece derecedirler. Allah ise, *(onların)* yapmakta olduklarını hakkıyla görendir.

164- And olsun ki, Allah mü'minlere lütufta bulunmuştur. Çünki onlara içlerinden bir peygamber gönderdi, onlara *(Allah'ın)* âyetlerini okuyor, onları *(günahlardan)* temizliyor ve onlara Kitâb'ı ve hikmeti öğretiyor. Hâlbuki *(onlar)* daha evvel gerçekten apaçık bir sapıklık içinde idiler.

165- *(Bedir'de düşmanınıza)* iki mislini uğrattığınız bir musîbet şimdi *(Uhud'da)* size gelince: "Bu nereden?" mi dediniz. *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "O, kendi nefisleriniz tarafındandır!" Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

166- Hâlbuki *(Uhud'da)* iki ordunun karşılaştığı gün başınıza gelenler, böylece Allah'ın izniyle olup, mü'minleri ortaya çıkarması içindi.

167- Bir de münâfıklık edenleri ortaya çıkarması içindi. Bunlara: "Gelin, Allah yolunda savaşın veya müdâfaada bulunun!" denilmişti. *(Onlar ise:)* "Eğer harb etmeyi bilseydik, elbette size tâbi' olurduk" dediler. Onlar o gün îmandan daha çok küfre yakın idiler! Ağızlarıyla, kalblerinde olmayanı söylüyorlardı. Hâlbuki Allah, *(onların)* gizlemekte olduklarını en iyi bilendir.

168- Onlar ki *(savaşa gitmeyip, evlerinde)* oturdukları hâlde, *(Uhud günü şehîd edilen)* kardeşleri için: "Eğer bize itaat etselerdi, öldürülmezlerdi!" dediler. *(Ey Habîbim!)* De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi kendinizden ölümü def' edin!"

169- Ve sakın Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma! Bil'akis *(onlar)* hayatdardırlar, Rableri katında rızıklandırılmaktadırlar.

170- *(Hem onlar,)* Allah'ın kendilerine ihsânından verdiği şeylerle sevinen kimselerdir ve arkalarından kendilerine *(henüz)* katılamayanları: "Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmayacaklardır" diye müjdelemek isterler![1]

171- *(Onlar)* Allah'dan *(gelen)* bir ni'meti ve bir ihsânı ve şübhesiz Allah'ın, mü'minlerin mükâfâtını zâyi' etmeyeceğini *(de)* müjdelemek isterler.

172- *(Uhud'da)* kendilerine yara isâbet ettikten sonra Allah ve Resûlünün *(cihad)* da'vetine icâbet edenler var ya, işte onlardan iyilik eden ve *(günahlardan)* sakınanlar için pek büyük bir mükâfât vardır.

173- Onlar ki, *(bir kısım)* insanlar kendilerine: "Şübhesiz insanlar *(düşmanlarınız)*, gerçekten size karşı toplandılar; işte onlardan korkun!" dediler de *(bu)* onların îmanlarını artırdı ve: "Allah bize yeter! Ve *(O)* ne güzel Vekîldir!" dediler.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ
mü'minleri ortaya çıkarması için ve Allahın işte izniyle iki topluluk karşılaştı o gün ki size isâbet etti o şeyler ki ve

﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
Allah yolunda savaşın gelin onlara denilmişti ve münâfıklık ettiler o kimseleri ki ve ortaya çıkarması için

أَوِ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ
küfre onlar elbette size tâbi' olurduk savaşmayı bilseydik eğer dediler müdâfaada bulunun veya

يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
yoktur o şeyi ki ağızlarıyla söylüyorlardı îmâna onlardan daha yakındı o gün

قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ
kardeşleri için dediler onlar ki gizliyorlar o şeyleri ki en iyi bilendir Allah ve kalblerinde

وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ
kendinizden haydi def' edin de ki öldürülmezlerdi bize itaat etseydiler eğer oturmuşlar iken

الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا
öldürüldüler o kimseleri ki sakın sanma ve doğru kimseler iseniz eğer ölümü

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ
sevinen kimselerdir rızıklandırılıyorlar Rableri katında hayatdardırlar bil'akis ölüler Allah yolunda

بِمَا آتَاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ
o kimseleri ki müjdelemek isterler ve ihsânından Allah onlara verdi o şeylerle ki

يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
onlar değildir ve onlara bir korku yoktur diye arkalarından kendilerine katılamadılar

يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz ve bir ihsân ve Allah'dan bir ni'met ile müjdelemek isterler üzülüyorlar

لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ
ardından Resûle ve Allaha icâbet ettiler o kimseler ki mü'minlerin mükâfâtını zâyi' etmez

مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ
pek büyük bir mükâfât sakındılar ve onlardan iyilik ettiler o kimselere vardır ki yara kendilerine isâbet etti o şeyin ki

﴿١٧٢﴾ الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
size karşı toplandılar gerçekten insanlar şübhesiz insanlar kendilerine dedi onlar ki

فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾
Vekîl'dir ne güzel ve Allah bize yeter dediler ve îmân cihetiyle ve onları artırdı işte onlardan korkun

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ

bir kötülük · kendilerine dokunmadı · bir ihsân · ve · Allah'dan · bir ni'met ile · bunun üzerine geri döndüler

وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ

işte bu · ancak · pek büyük · ihsân · sâhibidir · Allah · ve · Allah'ın rızâsına · tâbi' oldular · ve

الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

mü'minler · iseniz · eğer · benden korkun · ve · artık onlardan korkmayın · kendi dostlarını · korkutur · şeytan

﴿١٧٥﴾ وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ

Allah'a · aslâ zarar veremeyecekler · şübhesiz onlar · küfürde · birbiriyle yarışırlar · o kimseler ki · seni üzmesin · ve

شَيْـًٔا يُرِيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb · ve onlar için vardır · âhirette · bir nasib · onlara · kılmamasını · Allah · istiyor · bir şeyle

عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ

Allah'a · aslâ zarar veremeyecekler · îmâna karşılık · küfrü · satın aldılar · o kimseler ki · şübhesiz · pek büyük

شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّمَا نُمْلِي

mühlet veriyoruz · şübhesiz o şey ki · inkâr ettiler · o kimseler ki · sakın sanmasınlar · ve · elemli · bir azâb · onlara vardır · ve · bir şeyle

لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا اِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb · onlara vardır · ve · günahça · artmaları için · onlara · mühlet veriyoruz · ancak · kendileri için · bir hayırdır · onlara

مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى مَٓا اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى

tâ ki · üzerindesiniz · siz · o şey üzere ki · mü'minleri · bırakacak · Allah · değildir · aşağılayıcı

يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى

size bildirecek · Allah · değildir · ve · temiz olandan · pis olanı · ayırıncaya dek

الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ

Allah'a · öyle ise îmân edin · diler · o kimseyi ki · peygamberlerinden · seçer · Allah · fakat · gaybı

وَرُسُلِهِ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

pek büyük · bir mükâfât · o takdirde sizin için vardır · sakınırsanız · ve · îmân ederseniz · eğer · ve · peygamberlerine · ve

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا

bir hayırdır · o · ihsânından · Allah · kendilerine verdi · o şeylerde ki · cimrilik ediyorlar · o kimseler ki · sakın sanmasın · ve

لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلِلّٰهِ

Allahındır · ve · kıyâmet günü · onunla · cimrilik ettiler · o şey ki · boyunlarına dolandırılacaktır · onlar için · bir şerdir · o · bil'akis · onlar için

مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

hakkıyla haberdardır · yapıyorsunuz · o şeyler ki · Allah · ve · yerin · ve · göklerin · mîrâsı

174- Bunun üzerine, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan, Allah'dan bir ni'met ve bir ihsân ile *(Bedir'den)* geri döndüler; böylece Allah'ın rızâsına tâbi' oldular. Allah ise, pek büyük ihsan sâhibidir.

175- İşte *(size haber getiren)* o şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur. Eğer îmân eden kimseler iseniz, artık onlardan korkmayın da *(ancak)* benden korkun!

176- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte o küfürde birbiriyle yarışanlar seni üzmesin! Çünki onlar Allah'a aslâ hiçbir şeyle zarar veremezler! Allah onlara *(bu inkârları yüzünden)* âhirette bir nasib vermemek istiyor. Ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

177- Şübhesiz ki îmâna karşılık küfrü satın alanlar, Allah'a aslâ hiçbir şeyle zarar veremezler! Hem onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

178- O hâlde inkâr edenler, gerçekten onlara mühlet vermemizi kendileri için sakın bir hayır sanmasınlar! Onlara ancak, *(pek istedikleri şekilde)* günahlarının artması için mühlet veriyoruz! Hâlbuki onlara aşağılayıcı bir azab vardır.(1)

179- Allah, mü'minleri üzerinde bulunduğunuz hâlde bırakacak değildir; nihâyet, pis olanı temiz olandan *(münâfığı mü'minden)* ayıracaktır. Allah size gaybı bildirecek de değildir; fakat Allah, peygamberlerinden dilediğini seçer *(ve onlara gaybı bildirir)*; öyle ise Allah'a ve peygamberlerine îmân edin! Artık îmân edip *(günahlardan)* sakınırsanız, o takdirde sizin için *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

180- Allah'ın, kendilerine ihsânından verdiği şeylerde cimrilik edenler de, onu kendileri için sakın bir hayır sanmasınlar! Bil'akis o, onlar için bir şerdir. O cimrilik ettikleri şeyler, kıyâmet günü boyunlarına dolanacaktır. Hem göklerin ve yerin mîrâsı Allah'ındır *(mülk, umûmen O'nundur)*. Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdardır.

181- And olsun ki, “Şübhesiz Allah fakirdir, biz ise zengin kimseleriz!” diyenlerin sözünü Allah işitmiştir.

Dediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini yazacağız ve *(biz de o gün onlara)*: “Yakıcı azâbı tadın *(bakalım)*!” diyeceğiz.

182- Bu *(azab)*, ellerinizin işlediği *(günahlar)* yüzündendir; yoksa muhakkak ki Allah, kullar*(ın)*a zulümkâr değildir.

183- Onlar ki: “Şübhesiz Allah, *(gökten inen)* ateşin kendisini yiyeceği *(onu yakacağı)* bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere îmân etmememizi bize emretti” dediler.

De ki: “Size, gerçekten benden önce apaçık mu‘cizelerle ve dediğiniz *(mu‘cize)* ile *(de)* peygamberler gelmişti.

O hâlde *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, onları niçin öldürdünüz?”

184- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık seni yalanladılarsa *(üzülme ve bil ki)*, şübhesiz senden önce apaçık mu‘cizeler, sayfalar ve nûrlandırıcı kitab getiren peygamberler de yalanlanmıştı.

185- Her nefis ölümü tadıcıdır![1] Amellerinizin karşılığı ise, ancak kıyâmet günü size tam olarak verilecektir.

Artık kim ateşten uzaklaştırılıp Cennete sokulursa, işte *(o kişi)* gerçekten kurtulmuş *(murâdına ermiş)*tir.

Hâlbuki dünya hayâtı, aldatıcı menfaatten başka bir şey değildir.[2]

186- Celâlim hakkı için, mallarınız ve canlarınız husûsunda imtihan olunacaksınız ve sizden önce kendilerine kitab verilenlerden *(yahudi ve hristiyanlardan)* ve şirk koşanlardan şübhesiz birçok ezalar *(incitici sözler)* işiteceksiniz!

Buna rağmen sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, artık şübhesiz ki bu, azmedilecek *(kararlı sabra lâyık)* işlerdendir.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَ نَحْنُ

biz | ve | fakirdir | Allah | şübhesiz | dediler | o kimselerin ki | sözünü | Allah | işitmiştir | and olsun gerçekten

اَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَ قَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ

olmadan | peygamberleri | öldürmelerini | ve | dediler | o şeyleri ki | yazacağız | zenginiz

حَقٍّ وَ نَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ

takdîm etti | o şey yüzündendir ki | bu | yakıcı | azâbı | tadın | diyeceğiz | ve | bir hak

اَيْدِيكُمْ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki | kullara | zulümkâr | değildir | Allah | şübhesiz | ve | elleriniz

قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا

bize getirinceye dek | tâ ki | bir peygambere | îmân etmememizi | bize | ahdetti | Allah | şübhesiz | dediler

بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي

benden önce | peygamberler | size gelmişti | işte gerçekten | de ki | ateş | kendisini yer | bir kurban ki

بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | onları öldürdünüz | o hâlde niçin | dediniz | o şeyle ki | ve | apaçık mu‘cizelerle

صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ

senden önce | peygamberler ki | yalanlanmıştı | işte gerçekten | seni yalanlarlarsa | artık eğer | doğru kimseler

جَاؤُ بِالْبَيِّنَاتِ وَ الزُّبُرِ وَ الْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ

bir nefis | her | nûrlandırıcı | kitab ile | ve | sayfalarla | ve | apaçık mu‘cizelerle | geldiler

ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ اِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

kıyâmet günü | amellerinizin karşılığına | tam olarak verileceksiniz | ancak | ve | ölümü | tadıcıdır

فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ اُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَ مَا

değil | ve | kurtulmuştur | işte gerçekten | cennete | sokulduysa | ve | ateşten | uzaklaştırıldıysa | artık kim

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِي اَمْوَالِكُمْ

mallarınız husûsunda | and olsun imtihan olunacaksınız | aldatıcı | menfaatir | ancak | dünya | hayatı

وَ اَنْفُسِكُمْ وَ لَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ

kitab | kendilerine verildi | o kimselerden ki | elbette işiteceksiniz | ve | canlarınız | ve

مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا اَذًى كَثِيرًا

birçok | ezâlar | şirk koştular | o kimselerden ki | ve | sizden önce

وَ اِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٨٦﴾

işlerin | azmedilenindendir | bu | artık şübhesiz | sakınırsanız | ve | sabrederseniz | eğer ve

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ

elbette onu açıklayacaksınız | kitab | kendilerine verildi | o kimseler ki | sağlam sözünü | Allah | almıştı | bir zaman | ve

لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ

sırtlarının | gerisine | halbuki onu attılar | onu gizlemeyeceksiniz | ve | insanlara

وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ

sakın zannetme | satın alıyorlar | o şey ki | işte ne kötüdür | az | bir baha | onunla | satın aldılar | ve

الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا

yapmadılar | o şeylerle ki | övülmelerini | arzu ederler | ve | geldiler | o şeylerle ki | sevinirler | o kimseleri ki

فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb | onlar için vardır | ve | azâbdan | kurtulacak bir yerde | evet sakın onları sanma

اَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ

Allah | ve | yerin | ve | göklerin | mülkü | Allahındır | ve | elemli

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

yerin | ve | göklerin | yaratılışında | şübhesiz | hakkıyla gücü yetendir | herşeye

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki | akıl | sâhibleri için | elbette deliller vardır | gündüzün | ve | gecenin | ard arda gelmesinde | ve

يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ

düşünürler | ve | yanları üzerine iken | ve | otururken | ve | ayakta iken | Allah'ı | zikrederler

فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا

boş yere | bunları | yaratmadın | Rabbimiz | yerin | ve | göklerin | yaratılışı hakkında

سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ

artık gerçekten | ateşe | sokarsan | kimi | şübhesiz sen | Rabbimiz | ateşin | azâbından | artık bizi koru | sen münezzehsin

اَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي

çağırıyor | bir da'vetçiyi ki | işittik | şübhesiz biz | Rabbimiz | yardımcılardan | zâlimler için yoktur | ve | onu rezîl etmişsindir

لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا

bizden | ört | ve | günahlarımızı | bizim için | artık bağışla | Rabbimiz | hemen îmân ettik | Rabbinize | îmân edin | diye | îmâna

سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى

üzerinden | bize va'd ettin | o şeyleri ki | bize ver | ve | Rabbimiz | iyilerle | beraber | canımızı al | ve | kötülüklerimizi

رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

va'dden | caymazsın | şübhesiz sen | kıyâmet günü | bizi rezîl etme | ve | peygamberlerin

187- Ve hani Allah, kendilerine kitab verilenlerin "Onu mutlakā insanlara açıklayacaksınız ve onu gizlemeyeceksiniz!" diye sağlam sözlerini almıştı. Hâlbuki *(onlar)* onu *(kulak ardı ederek)* sırtlarının gerisine attılar ve onunla az bir baha *(kıymetsiz bir menfaat)* satın aldılar. İşte *(bu)* satın almakta oldukları şey ne kötüdür!

188- Sakın zannetme ki o yaptıklarıyla sevinen, yapmadıkları şeylerle de övülmeyi arzu edenler, evet, sakın onları sanma ki azabdan kurtulacaklar! Çünki onlar için *(pek)* acı bir azab vardır.[1]

189- Hem göklerin ve yerin mülkü *(saltanatı)* Allah'ındır. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

190- Şübhesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde, istikāmetli)* akıl sâhibleri için elbette deliller vardır.

191- Onlar ki, ayakta dururken, otururken ve yanları üzerine *(yatar)* iken Allah'ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında *(derin derin)* düşünürler. *(Ve şöyle duâ ederler:)* "Rabbimiz! *(Sen)* bunları boş yere yaratmadın; sen *(bundan)* münezzehsin, artık bizi ateşin azâbından muhâfaza eyle!"[2]

192- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen kimi ateşe koyarsan bu sebeble onu gerçekten rezîl edersin! Zâlimlerin ise hiç yardımcıları yoktur."

193- "Rabbimiz! Muhakkak ki biz, 'Rabbinize îmân edin!' diye îmâna çağıran bir da'vetçiyi *(peygamberi)* işittik ve hemen îmân ettik. Rabbimiz! Artık bizim için günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi bizden ört ve canımızı ebrâr *(içi dışı tertemiz olan iyi kulların)* ile berâber al!"

194- "Rabbimiz! Artık peygamberlerin vâsıtasıyla bize va'd ettiklerini bize ver ve bizi kıyâmet günü rezîl etme! Şübhesiz ki sen, va'd*(in)*den dönmezsin."[3]

195- Rableri de onlar*(ın duâların)*a şöyle cevab verdi: "Muhakkak ki ben, içinizden erkek olsun kadın olsun, *(sâlih)* bir iş yapanın amelini zâyi' etmem. Hep birbirinizdensiniz.

İşte hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet edilenler, savaşanlar ve öldürülenler var ya, kötülüklerini onlardan mutlakâ örteceğim ve Allah katından bir mükâfât olarak onları elbette altlarından nehirler akan Cennetlere koyacağım!" *(Rabbiniz olan)* Allah ki, mükâfâtın güzeli O'nun katındadır.

196- İnkâr edenlerin diyar diyar gezip dolaşmaları sakın seni aldatmasın!

197- *(Bu, onlar için dünyada)* az bir faydalanmadır!

Sonra varacakları yer, Cehennemdir.

Ve *(o,)* ne kötü yataktır!

198- Fakat Rablerinden sakınanlar var ya, onlar için, Allah katından bir ağırlama olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Allah katında olan *(ni'metler)* ise, ebrâr *(özü sözü tertemiz olan sâlih kullar)* için daha hayırlıdır.

199- Hem doğrusu ehl-i kitabdan, Allah'a, size indirilen *(Kur'ân')*a ve kendilerine indirilene *(Tevrât ve İncîl'e)*, Allah'a gönülden bağlı kimseler olarak gerçekten îmân edenler vardır.

Allah'ın âyetlerini *(karşılığında ne alsalar)* az *(düşecek)* bir fiyata satmazlar.

İşte onlar var ya, kendileri için Rableri katında mükâfâtları vardır.

Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

200- Ey îmân edenler! Sabredin! Sabırda *(düşmanlarınıza)* üstün gelin!

(Her an cihâda) hazırlıklı olun ve Allah'dan sakının!

Tâ ki kurtuluşa eresiniz.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّ۪ي لَٓا اُض۪يعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ
bunun üzerine cevab verdi | onlara | Rableri | şübhesiz ben | zâyi' etmem | amelini | bir iş yapanın | sizden

ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰىۚ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ
erkekten | veya | kadından | bazınız | bazısındandır | işte onlar ki | hicret ettiler | ve | çıkarıldılar

دِيَارِهِمْ وَاُو۫ذُوا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
yurtlarından | ve | eziyet edildiler | yolumda | ve | savaştılar | ve | öldürüldüler | elbette örteceğim | onlardan

سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ ثَوَابًا مِنْ
kötülüklerini | ve | elbette onları sokacağım | cennetlere ki | akar | altlarından | nehirler | bir mükâfât olarak

عِنْدِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ
katından | Allah'ın | ve | Allah ki | onun katındadır | güzeli | mükâfâtın | sakın seni aldatmasın

تَقَلُّبُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِۜ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَل۪يلٌ
gezip dolaşması | o kimselerin ki | inkâr ettiler | diyarlarda | bir faydalanmadır | az

ثُمَّ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ
sonra | barınakları | cehennemdir | ve | ne kötü | yataktır | fakat | o kimseler ki

اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا
sakındılar | Rablerinden | onlar için vardır | cennetler ki | akar | altlarından | ırmaklar | ebedî kalıcıdırlar | orada

نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَاِنَّ
bir ağırlama olarak | katından | Allah'ın | ve | o şey ki | katındadır | Allah'ın | hayırlıdır | iyiler için | ve | şübhesiz

مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ
ehl-i kitabdan vardır | elbet o kimse ki | îmân eder | Allah'a | ve | o şeye ki | indirildi | size | ve | o şeye ki | indirildi | kendilerine

خَاشِع۪ينَ لِلّٰهِۙ لَا يَشْتَرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ اُو۬لٰٓئِكَ
gönülden bağlılar olarak | Allah'a | satmazlar | âyetlerini | Allah'ın | bir fiyata | az | işte onlar

لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
onlara vardır | mükâfâtları | katında | Rableri | şübhesiz | Allah | pek çabuk görendir | hesâbı | ey | o kimseler ki

اٰمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾
îmân ettiler | sabredin | ve | sabırda üstün gelin | ve | dâima hazır olun | ve | sakının | Allah'dan | tâ ki siz | kurtuluşa erersiniz

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَ خَلَقَ مِنْهَا
ondan yarattı ve tek bir nefisten sizi yarattı o ki Rabbinizden sakının insanlar ey

زَوْجَهَا وَ بَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثٖيرًا وَ نِسَٓاءً وَ اتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖي تَسَٓاءَلُونَ
isteklerde bulunuyorsunuz o ki Allah'dan sakının ve kadınlar ve birçok erkekler ikisinden yaydı ve eşini

بِهٖ وَ الْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقٖيبًا ﴿١﴾ وَ اٰتُوا الْيَتَامٰٓى اَمْوَالَهُمْ
mallarını yetimlere verin ve bir gözetici üzerinizde olandır Allah şübhesiz akrabâlıktan ve hakkına

وَ لَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبٖيثَ بِالطَّيِّبِ وَ لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْ اِنَّهُ كَانَ
oldu şübhesiz o mallarınıza (katarak) mallarını yemeyin ve temizi pis olanla değişmeyin ve

حُوبًا كَبٖيرًا ﴿٢﴾ وَ اِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ
temiz oldu o şeyi ki o hâlde nikâhlayın yetimler hakkında adâletli olmamanızdan korkarsanız eğer ve büyük bir günah

لَكُمْ مِنَ النِّسَٓاءِ مَثْنٰى وَ ثُلٰثَ وَ رُبَاعَ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً
artık bir tek adâletli olmamanızdan korkarsanız fakat eğer dörder ve üçer ve ikişer kadınlardan size

اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُولُوا ﴿٣﴾ وَ اٰتُوا النِّسَٓاءَ صَدُقَاتِهِنَّ
mehirlerini kadınlara verin ve haksızlık etmemenize daha yakındır bu sağ elleriniz sâhib oldu o şey ki veya

نِحْلَةً فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنٖيٓـًٔا مَرٖيٓـًٔا
rahatça âfiyetle artık onu yiyin gönül hoşluğuyla ondan bir şeyden size bağışlarlarsa fakat eğer gönül rızâsı ile

﴿٤﴾ وَ لَا تُؤْتُوا السُّفَهَٓاءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتٖي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا
ayakta durabilme sizin için Allah kıldı onlar ki mallarınızı sefihlere vermeyin ve

وَ ارْزُقُوهُمْ فٖيهَا وَ اكْسُوهُمْ وَ قُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ وَ ابْتَلُوا
deneyin ve güzel bir söz onlara söyleyin ve onları giydirin ve onlardan kendilerine yedirin ve

الْيَتَامٰى حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُٓوا
o takdirde geri verin rüşdüne ermişlik onlarda görürseniz derken eğer nikâh çağına ulaştılar o vakit ki nihâyet yetimleri

اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ وَ لَا تَأْكُلُوهَٓا اِسْرَافًا وَ بِدَارًا اَنْ يَكْبَرُوا وَ مَنْ كَانَ
ise kim ve büyüyecekler diye acele ile ve israfla onları yemeyin ve mallarını kendilerine

غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَ مَنْ كَانَ فَقٖيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَاِذَا دَفَعْتُمْ
geri verdiniz ve o zaman ki örfe uygun şekilde artık yesin fakir ise kim ve böylece kaçınsın zengin

اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ حَسٖيبًا ﴿٦﴾
hesab görücü olarak Allah yeter ve onlara karşı artık şâhid tutun mallarını onlara

4- NİSÂ SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 176 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* yaratan, ondan da eşini *(Havvâ'yı)* yaratarak *(yeryüzüne)* ikisinden birçok ricâl *(erkekler)* ve nisâ *(kadınlar)* yayan Rabbinizden sakının! O'nun hakkına birbirinizden isteklerde bulunuyor olduğunuz Allah'dan ve akrabâlık bağların*(ı koparmak)*tan sakının! Şübhesiz ki Allah, sizin üzerinizde tam bir gözeticidir.

2- Hem yetimlere mallarını verin ve temizi pis olana *(helâli harâma)* değişmeyin; onların mallarını mallarınıza *(katarak)* yemeyin! Çünki bu büyük bir günahtır.

3- Eğer yetim olan *(kız)*lar hakkında *(kendileriyle evlendiğiniz takdirde)* adâletli olamayacağınızdan korkarsanız, o hâlde size helâl olan *(başka)* kadınlardan iki*(nci)*, üç*(üncü)* ve *(en çok)* dörd*(üncü hanımınız)* olmak üzere nikâhlayın![1] Buna rağmen *(onların da aralarında)* adâletli olamayacağınızdan korkarsanız, artık bir tek *(hanım)* veya sâhib olduğunuz câriyeler *(ile yetinin)*! Bu, haksızlık etmemenize daha yakındır.

4- Kadınlara mehirlerini gönül rızâsı ile verin! Fakat size ondan birazını kendi gönlüyle bağışlarlarsa, artık onu âfiyetle, rahatça yiyin!

5- Hem *(ey velîler!)* Allah'ın sizin için ayakta durabilme *(vesîlesi, geçim kaynağı)* kıldığı mallarınızı *(velîsi bulunduğunuz kimselerin mallarını)* sefihlere *(yerli yerinde kullanamayanlara)* vermeyin; fakat kendilerine onlardan *(o mallardan)* yedirin, onları giydirin ve onlara güzel söz söyleyin!

6- Artık yetimleri, evlilik çağına gelinceye kadar *(gözetip)* deneyin! Nihâyet onlarda rüşdüne ermiş bir hâl görürseniz, o takdirde mallarını kendilerine teslîm edin! Ve büyüyecekler *(de mallarını elimizden alacaklar)* diye israfla ve acele ile onları yemeyin! *(Yetîmin malını idâre eden, fakat)* zengin olan kimse ise, böylece *(onun malını yemekten)* kaçınsın! *(O velîlerden)* fakir olan kimse ise artık *(ihtiyaç ve emeği nisbetinde)* örfe uygun mikdarda yesin! Sonunda onlara mallarını teslîm ettiğiniz zaman da onlara karşı şâhid bulundurun! Hesab görücü olarak ise, Allah yeter!

7- Ana-babanın ve akrabâların bıraktıklarından, erkekler için bir pay vardır; Ana-babanın ve akrabâların bıraktıklarından kadınlar için de, ondan *(o bırakılandan)* az olsun çok olsun farz kılınmış bir nasib olarak bir pay vardır!

8- Mîras taksîm olunurken *(vâris olmayan)* akrabâlar, yetimler ve yoksullar da hazır bulunursa, bundan onları da rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin!

9- Hem *(yetimler hakkında)* korksun o kimseler ki, eğer kendileri arkalarında güçsüz *(ve küçük)* evlâdlar bırakacak olsalardı, onlar hakkında endişe edeceklerdi.

Öyle ise *(diğer yetimler hakkında da)* Allah'dan sakınsınlar ve doğru söz söylesinler!

10- Şübhesiz ki haksız olarak yetimlerin mallarını yiyenler, karınlarına ancak bir ateş yemiş olurlar!

Ve *(onlar,)* yakında çılgın alevli bir ateşe gireceklerdir!

11- Allah size çocuklarınız hakkında, erkeğe iki kadın payı kadar *(mîras vermenizi)* emreder![1] Artık *(çocuklar)* ikiden fazla kız iseler, o hâlde *(ölenin)* bıraktığının üçte ikisi onlarındır.

Ama *(o vâris)* bir tek kız ise, bu durumda *(mîrasın)* yarısı onundur.

Bununla berâber *(ölenin)* çocuğu varsa, ana-babası için, *(o)* ikisinden her birine, bıraktığı *(mîrâsı)*ndan altıda bir düşer.

Fakat çocuğu yok da *(sâdece)* ana-babası ona vâris olursa, artık annesine üçte bir düşer *(kalan babasınındır)*.

Fakat kardeşleri varsa, o takdirde ettiği vasiyetten veya borçtan sonra annesine altıda bir düşer.[2]

Babalarınız ve oğullarınız; bilmezsiniz ki, onların hangisi fayda bakımından size daha yakındır.

(Bütün bunlar) Allah'dan birer farîzadır.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(hakkıyla bilen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَۖ وَلِلنِّسَاۤءِ
kadınlar için vardır | ve | akrabâlar | ve | ana baba | bıraktı | o şeyden ki | bir pay | erkekler için vardır

نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَۜ
çok oldu | veya | ondan | az oldu | o şeyden ki | akrabâlar | ve | ana baba | bıraktı | o şeyden ki | bir pay

نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى
yetimler | ve | akrabâlık | sâhibleri | mîras taksîminde | hazır oldu | o zaman ki | ve | farz kılınmış | bir nasîb olarak

وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾
güzel | bir söz | onlara | söyleyin | ve | ondan | artık onları rızıklandırın | yoksullar | ve

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا
korkarlardı | güçsüz | bir zürriyet | arkalarından | bıraksaydılar | eğer | o kimseler ki | korksun | ve

عَلَيْهِمْۖ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ
o kimseler ki | şübhesiz | doğru | bir söz | söylesinler | ve | Allah'dan | öyle ise sakınsınlar | onlara karşı

يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًاۜ
bir ateş | karınlarında | yiyorlar | ancak | haksız olarak | yetimlerin | mallarını | yiyorlar

وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللّٰهُ فِي اَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ
erkeğe | çocuklarınız hakkında | Allah | size emreder | çılgın alevli bir ateşe | girecekler | ve

مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِۚ فَاِنْ كُنَّ نِسَاۤءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا
üçte ikisi | o hâlde onlarındır | ikinin | üzerinde | kadınlar | olurlarsa | artık eğer | iki kadın | payı | benzeri

مَا تَرَكَۚ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُۜ وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ
her birine | ana babası için vardır | ve | yarısı | bu durumda onundur | bir tek (kız) | olursa | eğer ve | bıraktı | o şeyin ki

وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌۚ فَاِنْ لَمْ
fakat eğer | bir çocuk | onun için | olursa | eğer | bıraktı | o şeyden ki | altıda bir | ikisinden | birinin

يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُۚ فَاِنْ كَانَ لَهُ
onun için | olursa | fakat eğer | üçte bir | artık annesine vardır | ana babası | ona vâris olursa | ve | bir çocuk | onun için | olmazsa

اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا اَوْ دَيْنٍۜ
bir borcun | veya | onu | vasiyet eder | bir vasiyetin ki | ardından | altıda bir | o takdirde annesine vardır | kardeşler

اٰبَاۤؤُكُمْ وَاَبْنَاۤؤُكُمْۚ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ
size | daha yakındır | onların hangisi | bilmezsiniz | oğullarınız | ve | babalarınız

نَفْعًاۜ فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾
her işi hikmetli | hakkıyla bilen | olandır | Allah | şübhesiz | Allah'dan | birer farîzadır | fayda cihetiyle

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ

ve | sizindir | yarısı | o şeyin ki | bıraktı | zevceleriniz | eğer | olmazsa | kendileri için

وَلَدٌ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ

bir çocuk | fakat eğer | olursa | onlar için | bir çocuk | artık sizindir | dörtte biri | o şeyden ki | bıraktılar

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ

ardından | bir vasiyetin ki | vasiyet ederler | onu | veya | bir borcun | ve | onlarındır | dörtte biri

مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَاِنْ

o şeyden ki | bıraktınız | eğer | olmazsa | sizin için | bir çocuk | fakat eğer

كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ

olursa | sizin için | bir çocuk | bu durumda onlarındır | sekizde biri | o şeyden ki | bıraktınız

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَاِنْ كَانَ

ardından | bir vasiyetin ki | vasiyet edersiniz | onu | veya | bir borcun | ve | eğer | olursa

رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَلَهُ اَخٌ اَوْ

bir erkek ki | vâris olunuyor | evlâdı ve babası olmadığı hâlde | veya | bir kadın | ve | onun vardır | bir erkek kardeşi | veya

اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَاِنْ كَانُوا

bir kız kardeşi | o takdirde her birine vardır | o ikisinden | altıda bir | fakat eğer | olurlarsa

اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ

daha çok | bundan | o hâlde onlar | ortaktırlar | üçte birde

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٰى بِهَا اَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ

ardından | bir vasiyetin ki | vasiyet edilir | onunla | veya | bir borcun | olmadan | zarar verici

وَصِيَّةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾ تِلْكَ

bir emirdir | Allah'dan | ve | Allah | herşeyi bilendir | azâbda acele etmeyendir | bunlar

حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ

hudûdudur | Allah'ın | ve | kim | itâat ederse | Allah'a | ve | Resûlü'ne | onu sokar

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ

cennetlere | akar | altlarından | nehirler | ebedî kalıcıdırlar | orada | ve | işte budur

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ

kurtuluş | büyük | ve | kim | isyân ederse | Allah'a | ve | Resûlü'ne | ve | aşarsa

حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾

hudûdunu | onu sokar | bir ateşe | ebedî kalıcı olarak | içinde | ve | ona vardır | bir azâb | aşağılayıcı

12- Hem eğer çocukları yoksa, zevcelerinizin bıraktıklarının yarısı sizindir.

Fakat çocukları varsa, yapacakları vasiyetten veya borçtan sonra, artık bıraktıklarının dörtte biri sizindir.

Bununla birlikte eğer *(sizin)* çocuğunuz yoksa, bıraktığınızın dörtte biri onların *(hanımlarınızın)*dır.

Fakat çocuğunuz varsa, bu durumda yapacağınız vasiyetten veya borçtan sonra bıraktığınızın sekizde biri onlarındır.

Buna rağmen eğer bir erkek veya bir kadına, *(kendi)* evlâdı ve babası olmadığı hâlde *(yakın akrabâsı olarak)* vâris olunur da *(aynı anneden)* bir erkek kardeşi veya bir kız kardeşi bulunursa, o takdirde onlardan her birine altıda bir düşer.

Fakat bundan daha çok iseler, o hâlde *(vârise)* zarar verici olmadan edilen vasiyetten veya borçtan sonra, onlar üçte birde ortaktırlar.

(Bütün bu mîras taksim usûlü) Allah'dan birer emirdir!

Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir.

13- Bunlar Allah'ın hudûdudur.

Artık kim Allah'a ve Resûlüne itâat ederse, *(Allah)* onu altlarından nehirler akan Cennetlere koyar; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Ve işte büyük kurtuluş budur!

14- Kim de Allah'a ve Resûlüne isyân eder ve O'nun hudûdunu aşarsa, *(Allah)* onu içinde ebedî olarak kalıcı olduğu bir ateşe koyar ve onun için aşağılayıcı bir azab vardır!

15- Ve kadınlarınızdan zinâ edenler yok mu, onlara karşı artık içinizden dört şâhid getirin!

Böylece şâhidlik ederlerse, o hâlde onlara *(o kadınlara)* ölüm gelinceye veya Allah kendilerine bir yol kılıncaya kadar onları evlerde alıkoyun![1]

16- İçinizden onu *(zinâyı)* işleyenlere gelince, ikisini de *(azarlayarak)* rencide edin!

Fakat tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh ederlerse, artık onları bırakın![2]

Şübhesiz ki Allah, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

17- Allah katında *(makbûl olan)* tevbe, ancak o kimselerin *(tevbesi)*dir ki, bilmeyerek günah işlerler, sonra da çok geçmeden tevbe ederler.

İşte onlar var ya, Allah, onların tevbelerini kabûl eder.

Çünki Allah, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

18- Yoksa *(makbûl bir)* tevbe, o günahları işleyip de, nihâyet onlardan birine ölüm gelince:

"Şübhesiz ben şimdi tevbe ettim!" diyenler için değildir; kendileri kâfir kimseler olarak ölenler için de *(değildir)*!

İşte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* elemli bir azab hazırladık!

19- Ey îmân edenler!

Kadınlara zorla vâris olmanız size helâl olmaz!

Verdiğiniz *(mehr)*in bir kısmını *(alıp)* götürmeniz için onları sıkıştırmayın; ancak apaçık bir hayâsızlık yapmaları müstesnâ.

Hem onlarla iyi geçinin!

Fakat onlardan hoşlanmazsanız artık *(sabrediniz,)* olur ki bir şey hoşunuza gitmez de Allah, onda birçok hayır takdîr etmiş bulunur.

وَالّٰت۪ي يَأْت۪ينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَٓائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ

ve | o kadınlar ki | gelirler | zinâya | kadınlarınızdan | artık şâhid getirin | onlara karşı

اَرْبَعَةً مِنْكُمْۚ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ

dört | sizden | böylece eğer | şâhidlik ederlerse | o hâlde onları tutun | evlerde

حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَب۪يلًا ﴿١٥﴾

tâ ki | onları vefât ettirinceye dek | ölüm (melekleri) | veya | kılıncaya dek | Allah | kendilerine | bir yol

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَاۚ فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا

ve | o iki kişi ki | ona gelirler | sizden | ikisini de rencide edin | fakat eğer | tevbe ederlerse | ve | ıslâh ederlerse | artık yüz çevirin

عَنْهُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَح۪يمًا ﴿١٦﴾ اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى

onlardan | şübhesiz | Allah | olandır | tevbeleri çok kabul eden | çok merhametli | ancak | tevbe

اللّٰهِ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَر۪يبٍ

Allah'a | o kimselerindir ki | yaparlar | kötülüğü | bilmeyerek | sonra | tevbe ederler | yakın (zaman)dan

فَاُو۬لٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١٧﴾

artık işte onlar | tevbelerini kabul eder | Allah | onların | ve | olandır | Allah | herşeyi bilen | her işi hikmetli

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِۚ حَتّٰٓى

ve | değildir | tevbe | o kimseler için ki | yaparlar | kötülükleri | nihâyet

اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ اِنّ۪ي تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا

o zaman ki | hazır oldu | onlardan birine | ölüm | dedi | şübhesiz ben | tevbe ettim | şimdi | ve

الَّذ۪ينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌۜ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ

ne o kimseler için ki | ölürler | kendileri iken | kâfir kimseler | işte onlar | hazırladık | kendileri için

عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ

bir azâb | elemli | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | helâl olmaz | size

اَنْ تَرِثُوا النِّسَٓاءَ كَرْهًاۜ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا

vâris olmanız | kadınlara | zorla | ve | onları sıkıştırmayın | götürmeniz için

بِبَعْضِ مَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ

bir kısmını | o şeyin ki | onlara verdiniz | ancak | gelmeleri | bir hayâsızlıkla

مُبَيِّنَةٍۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِۚ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ

apaçık | ve | onlarla geçinin | iyilikle | fakat eğer | onlardan hoşlanmazsanız

فَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ ف۪يهِ خَيْرًا كَث۪يرًا ﴿١٩﴾

artık olur ki | hoşunuza gitmemesi | bir şeyin | ve | kılar | Allah | onda | hayır | birçok

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ
ve – eğer – istedinizse – değiştirmek – bir zevceyi – yerine – bir zevcenin – ve – vermişseniz

اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔا اَتَأْخُذُونَهُ
onlardan birine – yığınla mal – artık almayın – ondan – bir şey – onu alacak mısınız

بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ۝٢٠ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
iftirâ olarak – ve – bir günah olarak – apaçık – ve – nasıl – onu alırsınız – halbuki gerçekten

اَفْضٰى بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
başbaşa kaldı – bazınız – bazısına – ve – aldılar – sizden – sağlam bir söz

غَلِيظًا ۝٢١ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
pek kuvvetli – ve – evlenmeyin – o kimseyle ki – nikâhladı – babalarınız – kadınlardan

اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
ancak – o şey ki – gerçekten geçmiştir – şübhesiz o – olandır – pek çirkin – ve – nefret ettirici – ve – ne kötüdür

سَبِيلًا ۝٢٢ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
yolca – haram kılındı – size – analarınız – ve – kızlarınız

وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ
ve – kız kardeşleriniz – ve – halalarınız – ve – teyzeleriniz – ve – kızları – erkek kardeşin

وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰتِي اَرْضَعْنَكُمْ
ve – kızları – kız kardeşin – ve – anneleriniz – onlar ki – sizi emzirdiler

وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
ve – kız kardeşleriniz – süt emmekten – ve – anneleri – kadınlarınızın

وَرَبَائِبُكُمُ الّٰتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ
ve – üvey kızlarınız – onlar ki – himâyenizdedir – kadınlarınızdan olan

الّٰتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
onlar ki – zifâfa girdiniz – onlarla – fakat eğer – olmazsanız – zifâfa girmişsiniz – onlarla

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ
o hâlde günah yoktur – size – ve – hanımları – oğullarınızın – onlar ki

مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ
kendi sulbünüzdendir – ve – bir arada bulundurmanız – arasını – iki kız kardeşin

اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝٢٣
ancak – o şey ki – gerçekten geçmiştir – muhakkak ki – Allah – olandır – çok bağışlayan – çok merhametli

20- Eğer bir zevcenin yerine *(başka)* bir zevce almak isterseniz, onlardan birine yığınla *(mal)* vermiş de olsanız, artık ondan *(o maldan)* bir şey almayın!

İftirâ olarak ve apaçık bir günah olarak mı onu alacaksınız?

21- Hem onu nasıl alırsınız ki, birbirinizle gerçekten başbaşa kalmıştınız ve *(eşleriniz)* sizden pek sağlam bir söz almışlardı.

22- Babalarınızın nikâhladığı kadınlarla da evlenmeyin; ancak artık geçmişte olanlar müstesnâ *(onlardan mes'ûl değilsiniz)*.

Şübhesiz ki bu, pek çirkin bir iş ve nefret edilen bir şeydir ve ne kötü bir yoldur!

23- Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz,[1] halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşin kızları, kız kardeşin kızları, sizi emziren *(süt)* anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, kadınlarınızın anneleri ve kendileriyle zifâfa girdiğiniz kadınlarınızdan olup himâyenizde bulunan üvey kızlarınız size haram kılındı.

Fakat onlarla zifâfa girmediyseniz o hâlde *(boşadığınız takdirde kızlarıyla evlenmenizde)* size bir günah yoktur.

Hem kendi sulbünüzden olan *(öz)* oğullarınızın hanımları ve iki kız kardeşi *(nikâhınız altında)* bir arada bulundurmanız da *(size haram kılındı)*!

Ancak artık geçmişte olanlar müstesnâ.

Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

الجزء ٥

24- *(Harb esîri olarak)* sâhibi bulunduğunuz câriyeler müstesnâ, evli kadınlar da *(size haram kılındı)*!

(Bunlar) Allah'ın üzerinize yazdığı *(haramlar)*dır.

Bunların dışında olan *(kadın)*lar ise, zinâdan kaçınan kimseler ve iffetli erkekler olarak mallarınızla *(mehirlerini vererek)* isteyesiniz diye size helâl kılındı.

Öyle ise onlardan hangisiyle *(evlenerek)* faydalandıysanız, artık mehirlerini bir farîza olarak kendilerine verin!

O farîzadan *(mehri ta'yîn ettikten)* sonra *(daha az veya daha çok vermek üzere)* aranızda anlaştığınız *(mikdar)*da ise size bir günah yoktur.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

25- Hem içinizden her kim, hür olan mü'min kadınları nikâhlayacak bir genişliğe güç yetiremiyorsa, o takdirde sâhib olduğunuz genç mü'min câriyelerinizden *(birini nikâhlasın)*!

Allah ise, îmânınızı en iyi bilendir.

Hep birbirinizdensiniz. Öyle ise zinâdan kaçınan ve gizli dost da edinmeyen iffetli kadınlar olmaları hâlinde, onları sâhiblerinin izniyle nikâhlayın ve mehirlerini kendilerine güzellikle verin!

Fakat evlendikleri zaman, buna rağmen zinâ ederlerse, artık onlara hür kadınlara verilen cezânın yarısı *(kadar bir cezâ)* vardır.

Bu *(câriye ile evlenme izni)*, içinizden günâha girmekten korkanlar içindir.

Fakat sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır.

Allah ise, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

26- Allah, size *(bilmediklerinizi)* açıklamak ve sizden evvelki *(sâlih kimse)*lerin yollarına sizi hidâyet etmek ve tevbelerinizi kabûl etmek ister.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ

ve | evli olanlar | kadınlardan | ancak | o kimseler ki | sâhib oldu | sağ elleriniz

كِتَابَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوا

yazdığıdır | Allah'ın | üzerinize | ve | helâl kılındı | size | o kimseler ki | dışındadır | bunların | istemeniz için

بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ

mallarınızla | iffetli erkekler olarak | zinâdan kaçınan kimseler olarak | fakat o şey ki | faydalandınız | kendisiyle

مِنْهُنَّ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا

o kadınlardan | artık kendilerine verin | mehirlerini | bir farîza olarak | ve | günah yoktur | size | o şeyde ki

تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

birbirinizle anlaştınız | kendisiyle | ardından | o farîzanın | şübhesiz | Allah | olandır | herşeyi bilen | her işi hikmetli

﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ

ve | kim | güç yetiremezse | sizden | bir genişliğe | nikâhlaması için | hür kadınları

الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ

mü'min kadınlardan | o takdirde o şeylerden ki | sâhib oldu | sağ elleriniz | genç câriyelerinizden

الْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ

mü'min kadınlardan | ve | Allah | en iyi bilendir | îmânınızı | bazınız | bazısındandır

فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ

öyle ise onları nikâhlayın | izniyle | sâhiblerinin | ve | kendilerine verin | mehirlerini

بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍ

güzellikle | iffetli kadınlar olarak | zinâdan kaçınanlar olarak | ve | edinenler olmadan | gizli dostlar

فَاِذَا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا

ve o vakit ki | evlendiler | buna rağmen eğer | gelirlerse | bir fuhuş ile | artık onlara vardır | yarısı | o şeyin ki

عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ

hür kadınlar üzerinedir | cezâdan | bu | o kimse içindir ki | korktu | günaha girmekten

مِنْكُمْ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾

sizden | ve | sabretmeniz | hayırlıdır | sizin için | ve | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir

يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ

ister | Allah | açıklamasını | size | ve | sizi hidâyet eder | yollarına | o kimselerin ki

مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

sizden öncedir | ve | tevbelerinizi kabul eder | ve | Allah | herşeyi bilendir | her işi hikmetlidir

وَ اللّٰهُ يُرِيدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ يُرِيدُ الَّذِينَ
o kimseler ki · ister · ve · tevbelerinizi kabul etmesini · ister · Allah · ve

يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ اَنْ تَمِيلُوا مَيْلاً عَظِيماً ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ
ister · büyük · bir meyil ile · sapmanızı · şehvetlerine · uyarlar

اللّٰهُ اَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَ خُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَعِيفاً ﴿٢٨﴾
zayıf olarak · insan · yaratılmıştır · ve · sizden · hafifletmesini · Allah

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَاْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
bâtılla · aranızda · mallarınızı · yemeyin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey

اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَ لَا تَقْتُلُٓوا
öldürmeyin · ve · sizden · bir anlaşma iledir · bir ticâret ki · olması · ancak

اَنْفُسَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً ﴿٢٩﴾ وَ مَنْ يَفْعَلْ
yaparsa · kim · ve · çok merhametli · size karşı · olandır · Allah · şübhesiz · nefislerinizi

ذٰلِكَ عُدْوَاناً وَ ظُلْماً فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَاراً وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى
göre · bu · olandır · ve · bir ateşe · onu atacağız · artık ileride · zulümle · ve · düşmanlıkla · bunu

اللّٰهِ يَسِيراً ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
örteriz · kendisinden · yasaklanıyorsunuz · o şeylerin ki · büyüklerinden · kaçınırsanız · eğer · çok kolay · Allah'a

عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ نُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَرِيماً ﴿٣١﴾ وَ لَا
ve · çok hoş · girilecek bir yere · sizi sokarız · ve · günahlarınızı · sizden

تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
erkeklere vardır · bazısına · bazınızı · kendisi ile · Allah · üstün kıldı · o şeyleri ki · temennî etmeyin

نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَ لِلنِّسَٓاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَ سْـَٔلُوا
isteyin · ve · kazandılar · o şeyden ki · bir nasib · kadınlara vardır · ve · kazandılar · o şeyden ki · bir nasib

اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً ﴿٣٢﴾
hakkıyla bilen · herşeyi · olandır · Allah · şübhesiz · lütfunu · Allah'dan

وَ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
ana baba · bıraktı · o şeyden ki · vârisler · kıldık · herbiri için · ve

وَ الْاَقْرَبُونَ وَ الَّذِينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ
işte onlara verin · yeminleriniz · bağladı · o kimseler ki · ve · akrabâlar · ve

نَصِيبَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً ﴿٣٣﴾
hakkıyla şâhid · herşeye · olandır · Allah · şübhesiz · nasiblerini

27- Ve Allah, sizin tevbelerinizi kabûl etmek ister; şehvetler*(in)*e uyanlar ise, *(sizin)* büyük bir meyil ile *(bütün bütün haktan)* sapmanızı ister.

28- Allah, *(ağır teklifleri)* sizden hafifletmek ister.

Çünki insan zayıf olarak yaratılmıştır.

29- Ey îmân edenler!

Kendiliğinizden anlaşarak yaptığınız bir ticâret olması müstesnâ, mallarınızı aranızda bâtıl *(haram yollar)*la yemeyin ve nefislerinizi *(kendinizi ve birbirinizi)* öldürmeyin!

Şübhesiz ki Allah, size karşı çok merhametlidir.

30- Artık kim düşmanlık ve haksızlıkla bu *(yasaklandığı)* şeyleri yaparsa, bunun üzerine ileride onu bir ateşe atacağız!

Bu ise, Allah'a göre çok kolaydır.

31- Eğer kendisinden yasaklanmakta olduğunuz *(günahlar)*ın büyüklerinden kaçınırsanız, *(küçük)* günahlarınızı sizden örteriz ve sizi çok hoş bir yere *(Cennete)* koyarız.

32- Hem Allah'ın bazınızı, bazınızdan kendisi ile üstün kıl*(maya vesîle yap)*tığı şeyleri temennî etmeyin!

Erkeklere kazandıklarından bir nasib vardır, kadınlara da kazandıklarından bir nasib vardır. O hâlde Allah'dan lütfunu isteyin!

Muhakkak ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

33- Ana-babanın ve akrabâların bıraktıkları *(malları)*ndan her biri için de vârisler kıldık.

Yeminlerinizin bağladığı *(onların lehine yemin ettiğiniz)* kimselere gelince, onlara da nasiblerini verin!

Şübhe yok ki Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

34- Erkekler, kadınlar üzerine hâkimdir *(onların reisidir)*ler.

(Bu,) Allah'ın *(insanlardan)* bazılarını *(erkekleri)*, bazısından *(kadınlardan)* üstün kılması ve *(erkeklerin kendi)* mallarından sarf etmeleri sebebiyledir.

Sâliha kadınlar ise, itâatkâr olanlardır. Allah'ın *(kendilerini)* korumasına mukabil, gaybı *(kocasının yokluğunda, koruması gerekenleri)* muhâfaza eden kadınlardır.

İtâatsizliklerinden korktuğunuz kadınlara gelince, artık onlara nasîhat edin; sonra *(bu fayda etmezse)* onları yataklar*(ın)*da yalnız bırakın; sonra *(yine dinlemezlerse fazla incitmeden)* dövün! Fakat size itâat ederlerse, artık *(onları incitmek için)* aleyhlerine bir yol aramayın!

Şübhesiz ki Allah, Aliyy *(pek yüce olan)*dır, Kebîr *(çok büyük olan)*dır.

35- Bununla berâber ikisinin *(karı-kocanın)* arasının açılmasından korkarsanız, o hâlde onun *(erkeğin)* âilesinden bir hakem, bunun *(kadının)* âilesinden de bir hakem gönderin!

Eğer *(bu hakemler gerçekten)* barıştırmak isterlerse, Allah *(karı ile kocayı)* aralarında *(anlaşmaya)* muvaffak kılar.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(tarafların hâllerini bilen)*dir, Habîr *(yaptıklarından haberdâr olan)*dır.

36- Ve Allah'a ibâdet edin, hem O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın; sonra anababaya, akrabâya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolda kalmışa ve ellerinizin altında bulunan *(kölelere ve bütün canlı)*lara iyilik *(edin)*!

Şübhe yok ki Allah, kendini beğenen, çok övünen kimseleri sevmez.

37- *(Onlar)* o kimseler ki cimrilik ederler, insanlara da cimriliği emrederler ve Allah'ın kendilerine ihsânından verdiği şeyleri gizlerler.

Kâfirler için ise, *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırladık!

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَٓاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ

erkekler | hâkimdirler | üzeri-ne | kadınlar | o şeyden dolayı ki | üstün kıldı | Allah

بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَٓا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْ

bazılarını | bazısına | ve | o şeyden dolayı ki | infâk ettiler | mallarından

فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ

işte sâliha kadınlar | itâatkâr olanlardır | muhâfaza eden kadınlardır | gaybı | o şeye karşılık ki | korudu | Allah

وَالّٰت۪ي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ

ve | o kadın-lar ki | korkuyorsu-nuz | itâatsizliklerin-den | artık onlara nasîhat edin | ve | onları yalnız bırakın

فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ

yataklarda | ve | onları (fazla incit-meden) dövün | fakat eğer | size itâat eder-lerse

فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَب۪يلًا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَب۪يرًا

artık aramayın | aleyhlerine | bir yol | şüb-hesiz | Allah | olan-dır | pek yüce | çok bü-yük

﴿٣٤﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِه۪ وَحَكَمًا

ve | eğer | korkar-sanız | ayrılma-sından | ikisinin arasının | o hâlde gönderin | bir ha-kem | onun âi-lesinden | ve | bir ha-kem

مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُر۪يدَٓا اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ

onun âilesin-den | eğer | ikisi is-terse | barıştırmak | muvaf-fak kılar | Allah | ikisinin arasında | şüb-hesiz | Allah

كَانَ عَل۪يمًا خَب۪يرًا ﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِه۪

olandır | hakkıyla bilen | her şeyden haberdar | ve | ibâdet edin | Allah'a | ve | ortak koşmayın | ona

شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى

bir şeyi | ve | ana babaya | iyilik edin | ve | sahi-bine | akrabâlık | ve | yetimlere

وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ

ve | yoksullara | ve | kom-şuya | sahi-bi | yakınlık | ve | kom-şuya | uzak | ve | arkadaşa

بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّب۪يلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ

yakında-ki | ve | yolda kalmışa | ve | o kimse-lere ki | sâhib oldu | sağ elleriniz | şüb-hesiz | Allah

لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ اَلَّذ۪ينَ يَبْخَلُونَ

sevmez | o kim-seyi ki | oldu | kendini beğenmiş | çok övü-nen | o kimseler ki | cimrilik ederler

وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ

ve | emreder-ler | insanlara | cimriliği | ve | gizlerler | o şey-leri ki | kendileri-ne verdi | Allah

مِنْ فَضْلِه۪ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿٣٧﴾

ihsânından | ve | hazırladık | kâfirler için | bir azâb | aşağılayıcı

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ
Allah'a inanmazlar ve insanlara gösteriş için mallarını infâk ederler o kimseler ki ve

وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا
arkadaştır artık ne kötü arkadaş kendisine şeytan olur kim ki ve âhiret ne gününe ve

۝٣٨ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا
infak etselerdi ve âhiret gününe ve Allah'a îmân etselerdi eğer aleyhlerine olan nedir ve

مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ۝٣٩ اِنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz hakkıyla bilen onları Allah olandır ve Allah onları rızıklandırdı o şeylerden ki

لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ
verir ve onu kat kat artırır bir iyilik olursa eğer ve zerre ağırlığınca zulmetmez

مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا عَظِيمًا ۝٤٠ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ
ümmetin herbirinden getirdik o zaman ki nihâyet nasıldır büyük bir mükâfât tarafından

بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلٰى هٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ۝٤١ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ
ister o gün bir şâhid olarak onların üzerine seni getirdik ve bir şâhid

الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ
yer kendileriyle dümdüz edilse keşke peygambere isyân ettiler ve inkâr ettiler o kimseler ki

وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا ۝٤٢ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا
yaklaşmayın îmân ettiler o kimseler ki ey bir sözü Allah'dan gizleyemezler ve

الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا
ne cünüb iken ve söylüyorsunuz o şeyi ki bilmenize dek tâ ki sarhoş siz iken namaza

اِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ
bir yolculukta veya hasta olursanız eğer ve gusletmenize dek tâ ki yolcu olan ancak

اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ اَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
bir su ve bulamazsanız kadınlara dokunursanız veya def'-i hâcetten sizden biri gelirse veya

فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz ellerinizi ve yüzlerinizi sonra meshedin temiz bir toprakla artık teyemmüm edin

كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ۝٤٣ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اُوتُوا نَصِيبًا مِنَ
bir nasib kendilerine verildi o kimseleri ki görmedin mi çok bağışlayan çok affeden olandır

الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ۝٤٤
yoldan sapmanızı istiyorlar ve dalâleti satın alıyorlar kitabdan

38- *(Allah'ın kendilerini sevmediği)* yine o kimseler*(dir)* ki, ne Allah'a ne de âhiret gününe inanmadıkları hâlde, mallarını insanlara gösteriş için harcarlar. Böylece şeytan kime arkadaş olursa, artık *(o)* ne kötü arkadaştır!

39- Hâlbuki Allah'a ve âhiret gününe îmân edip de, Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeylerden *(Allah yolunda)* sarf etselerdi onlara ne *(zararı)* olurdu? Allah ise, onları hakkıyla bilendir.

40- Şübhesiz ki Allah, zerre kadar haksızlık etmez.

(Çok küçük) bir iyilik bile olsa, onu kat kat artırır ve tarafından *(pek)* büyük bir mükâfât verir.

41- Nihâyet *(kıyâmet gününde)* her ümmetten *(peygamberlerini)* birer şâhid *(olarak)* getirdiğimiz ve seni de onların üzerine şâhid tuttuğumuz zaman, *(bakalım o kâfirlerin hâlleri)* nasıl olacak!

42- İnkâr edip peygambere isyân edenler, o gün kendilerinin yerle bir edilmesini isterler.

(Onlar) Allah'dan hiçbir sözü de gizleyemezler.

43- Ey îmân edenler!

Siz sarhoş iken ne söylemekte olduğunuzu bilinceye kadar, cünüb iken de yolcu olan*(larınız)* müstesnâ, gusledinceye kadar namaza yaklaşmayın! Fakat hasta *(olur)* veya bir yolculukta bulunur iseniz veya biriniz def'-i hâcetten gelir *(abdesti bozulur)*sa veya kadınlara dokunursanız, artık *(abdest veya gusül almanızı gerektiren bu hâllerde)* su bulamazsanız, o vakit temiz bir toprağa teyemmüm edin; sonra yüzlerinizi ve *(dirseklere kadar)* ellerinizi meshedin!

Şübhesiz ki Allah, Afüvv *(çok affedici olan)*-dır, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

44- Kendilerine Kitab'dan *(Tevrât'tan)* bir nasib verilenleri *(yahudileri)* görmedin mi? Dalâleti *(nasıl da)* satın alıyorlar ve sizin de hak yoldan sapmanızı istiyorlar!

45- Allah ise, düşmanlarınızı en iyi bilendir. *(Gerçek)* dost olarak Allah yeter, *(gerçek)* bir yardımcı olarak da Allah yeter.

46- O yahudi olanlardan bir kısmı *(Tevrât'taki)* kelimeleri yerlerinden değiştiriyorlar ve *(peygambere karşı)* dillerini eğip bükerek *(alay etmek)* ve dîni kötülemek üzere: "İşittik ve isyân ettik!", "Dinle, dinlemez olası!" ve رَاعِنَا diyorlar. Hâlbuki gerçekten onlar, "İşittik ve itâat ettik", "Dinle!" ve اُنْظُرْنَا *(bizi gözet!)* deselerdi, onlar için elbette hayırlı ve daha doğru olurdu; fakat küfürleri sebebiyle Allah onlara lâ'net etmiştir; bu yüzden pek azı müstesnâ, îmân etmezler.

47- Ey kendilerine kitab verilenler!

Birtakım yüzleri *(tanınmayacak hâle getirerek)* silip, enselerine *(benzer bir hâle)* döndürmemizden veya onları, Cumartesi ehlini lâ'netlediğimiz gibi lâ'netlemeden önce, berâberinizde olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici olarak indirdiğimize *(Kur'ân'a)* îmân edin!

Allah'ın emri ise *(mutlakā)* yerine gelecektir.

48- Şübhesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bunun dışında olan *(günah)*ları ise, *(kendi lütfundan)* dilediği kimse için bağışlar.

Kim de Allah'a şirk koşarsa, bu takdirde muhakkak *(pek)* büyük bir günahla iftirâ etmiş olur.

49- Kendilerini temize çıkarıp duranları görmedin mi? Bil'akis Allah dilediğini temize çıkarır ve *(onlar)* kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar.

50- Bak, nasıl Allah'a karşı yalan uyduruyorlar! Hâlbuki apaçık bir günah olarak bu *(onlara)* yeter!

51- Kendilerine kitabdan bir nasib verilenleri görmedin mi? Putlara ve tâğûta *(Allah'ın yerine koydukları şeylere)* inanıyorlar ve inkâr edenler için: "Bunlar îmân edenlerden daha doğru bir yoldadır" diyorlar.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ

Allah yeter ve dost olarak Allah yeter ve düşmanlarınızı en iyi bilendir Allah ve

نَصٖيرًا ﴿٤٥﴾ مِنَ الَّذٖينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهٖ

yerlerinden kelimeleri değiştiriyorlar yahudi oldular o kimselerden bir kısmı ki bir yardımcı olarak

وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا

eğip bükerek bizi gözet ve dinlemez olası dinle ve isyân ettik ve işittik diyorlar ve

بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدّٖينِ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا

itâat ettik ve işittik deselerdi şübhesiz onlar eğer ve dîni kötüleyerek ve dillerini

وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ

onlara lâ'net etmiştir fakat daha doğru ve onlar için hayırlı elbette olurdu bizi gözet ve dinle ve

اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٤٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ

o kimseler ki ey pek azı ancak bu yüzden îmân etmezler küfürleri sebebiyle Allah

اُوتُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ

önce beraberinizdedir o şeyi ki tasdîk edici olarak indirdik o şeye ki îmân edin kitab kendilerine verildi

اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا

o şey gibi ki onları lâ'netlememizden veya enselerine böylece onları döndürürüz birtakım yüzleri silmemizden

لَعَنَّا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz yapılmış Allah'ın emri olandır ve cumartesi ehlini lâ'netledik

لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

şirk koşuyor kim ve diler o kimse için ki bunun dışındadır o şeyi ki bağışlar ve kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz

بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا عَظٖيمًا ﴿٤٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ

bil'akis kendilerini temize çıkarıyorlar o kimseleri ki görmedin mi büyük bir günahla iftirâ etmiştir artık gerçekten Allaha

اللّٰهُ يُزَكّٖي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتٖيلًا ﴿٤٩﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى

karşı uyduruyorlar nasıl bak bir kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar ve diler o kimseyi ki temize çıkarır Allah

اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى بِهٖٓ اِثْمًا مُبٖينًا ﴿٥٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ اُوتُوا

kendilerine verildi o kimseleri ki görmedin mi apaçık günah olarak bu yeter ve yalan Allah'a

نَصٖيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ

diyorlar ve tâğûta ve putlara inanıyorlar kitabdan bir nasîb

لِلَّذٖينَ كَفَرُوا هٰٓؤُلَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا سَبٖيلًا ﴿٥١﴾

yol cihetiyle îmân ettiler o kimselerden ki daha doğrudur bunlar inkâr ettiler o kimseler için ki

أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا

bir yardımcı ona artık aslâ bulamazsın Allah lâ'net ederse kime ve Allah onlara lâ'net etti o kimselerdir ki işte onlar

﴿٥٢﴾ أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

bir çekirdek oyuğu kadar insanlara vermezlerdi artık o zaman mülkten bir nasîb onlar için var mı yoksa

﴿٥٣﴾ أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلٰى مَآ اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ

işte gerçekten lütfundan Allah onlara verdi o şeyler üzerine ki insanlara hased mi ediyorlar yoksa

اٰتَيْنَآ اٰلَ اِبْرٰهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

büyük bir saltanat onlara verdik ve hikmet ve kitab İbrâhîm âilesine verdik

فَمِنْهُمْ مَنْ اٰمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ اِنَّ

şübhesiz alevli bir ateş olarak cehennem yeter ve ondan yüz çevirdi kimi onlardan ve ona îmân etti kimi ve onlardan

الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ

onları değiştiririz derileri pişse her ne zaman bir ateşe onları atacağız ileride âyetlerimizi inkâr ettiler o kimseler ki

جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

her işi hikmetli dâima üstün olandır Allah şübhesiz azâbı tatmaları için ondan başka derilerle

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

akıyor cennetlere onları sokacağız sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki ve

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَآ اَبَدًا لَهُمْ فِيهَآ اَزْوَاجٌ

eşler orada onlar için vardır ebedî olarak orada devamlı kalıcıdırlar nehirler altlarından

مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا

vermenizi size emreder Allah şübhesiz gölgesi dâim bir gölgeye onları sokacağız ve tertemiz

الْاَمَانَاتِ اِلٰٓى اَهْلِهَا وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا

hükmetmenizi insanlar arasında hüküm verdiniz o zaman ki ve ehline emânetleri

بِالْعَدْلِ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

herşeyi gören hakkıyla işiten olandır Allah şübhesiz onunla size nasîhat veriyor ne güzel Allah şübhesiz adâletle

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِي الْاَمْرِ

ülü'l-emre ve peygambere itâat edin ve Allah'a itâat edin îmân ettiler o kimseler ki ey

مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz eğer peygambere ve Allah'a artık onu arz edin bir şeyde ihtilâfa düşerseniz o hâlde eğer sizden olan

تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

netîce i'tibârıyla daha güzeldir ve hayırlıdır bu âhiret gününe ve Allah'a îmân ediyorsunuz

52- İşte onlar, Allah'ın lâ'net ettiği *(rahmetinden uzaklaştırdığı)* kimselerdir. Ve Allah kime lâ'net ederse, artık ona aslâ bir yardımcı bulamazsın.

53- Yoksa onların mülkten bir nasîbi mi var? Öyle olsaydı, insanlara bir çekirdeğin *(arkasındaki küçücük)* oyuğu *(kadar bir şey)* bile vermezlerdi!

54- Yoksa Allah'ın lütfundan onlara *(peygambere ve mü'minlere)* verdiği şeylerden dolayı insanlara hased mi ediyorlar? Muhakkak ki *(biz,)* İbrâhîm âilesine de kitab ve hikmet verdik ve onlara *(pek)* büyük bir saltanat verdik.

55- Buna rağmen onlardan bir kısmı ona *(Muhammed'e)* îmân etti, bir kısmı da ondan yüz çevirdi. Artık alevli bir ateş olarak Cehennem *(onlara)* yeter!

56- Şübhesiz ki âyetlerimizi inkâr edenler yok mu, onları ileride bir ateşe atacağız! Ne zaman derileri *(yanıp)* pişse, azâbı *(iyice)* tatsınlar diye onları, ondan başka derilerle değiştireceğiz. Muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

57- Îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, onları altlarından nehirler akan Cennetlere koyacağız, orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onları koyu *(ve dâimî)* bir gölgeye koyacağız.

58- Şübhe yok ki Allah size, emânetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hüküm verdiğiniz zaman adâletle hükmetmenizi emreder! Doğrusu Allah, bununla size ne güzel nasîhat veriyor! Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

59- Ey îmân edenler! Allah'a itâat edin; peygambere ve sizden olan ülü'l-emre *(emir sâhibi idârecilerinize)* de itâat edin! O hâlde bir şey hakkında ihtilâfa düşerseniz, Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorsanız, artık onu Allah'a ve peygambere arz edin! Bu hem hayırlı, hem de netîce i'tibârıyla daha güzeldir.

60- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilenlere *(diğer kitablara)* gerçekten îmân ettiklerini iddiâ edenleri görmedin mi? Tâğûta *(Allah'ın yerine itâat ettikleri kimseye)* muhâkeme olmak *(onun hükmüne tâbi' olmak)* isterler; hâlbuki onu açıkça inkâr etmekle emrolunmuşlardı.

Şeytan ise onları *(tâğûta meylettirerek, haktan)* uzak bir dalâlet ile saptırmak ister.

61- Hem onlara: "Allah'ın indirdiğine *(Kur'ândaki hükme)* ve *(muhâkeme olmak üzere)* peygambere gelin!" denildiği zaman, münâfıkların senden *(tam)* bir çevriliş ile yüz çevirdiklerini görürsün.

62- Peki ellerinin evvelce işlediği *(günahlar)* yüzünden başlarına bir musîbet geldiği zaman *(hâlleri)* nasıl olacak? Sonra *(bir de)* sana gelip: "*(Biz)* ancak iyilik etmek ve arayı bulmak istedik" diye Allah'a yemîn ediyorlar!

63- İşte onlar, Allah'ın kalblerinde olan *(nifâk)*ı bildiği kimselerdir; öyleyse onlardan yüz çevir, kendilerine nasîhat et ve onlara kendileri hakkında te'sirli söz söyle!

64- Hâlbuki *(biz)* her peygamberi ancak, Allah'ın izniyle, itâat olunması için gönderdik.

Ve gerçekten onlar *(günah işleyerek)* nefislerine zulmettikleri zaman, sana gelip de Allah'dan mağfiret isteselerdi *(ve)* peygamber de onlar için bağışlanma dileseydi, şübhesiz Allah'ı, Tevvâb *(tevbelerini kabûl edici)*, Rahîm *(yalvarışlarına merhamet edici)* olarak bulurlardı!

65- Fakat hayır! Rabbine yemîn olsun ki, *(onlar)* aralarında çıkan karışık işler husûsunda seni hakem yapıp, sonra da verdiğin hükümden dolayı kendi *(gönül)* lerinde hiçbir sıkıntı duymadan tam bir teslîmiyetle teslîm olmadıkça îmân etmiş olmazlar!(1)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ

sana · indirildi · o şeylere ki · îmân ettiler · gerçekten onlar · iddiâ ediyorlar · o kimseleri ki · görmedin mi

وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ

Tâğût'a · muhâkeme olmalarını · isterler · senden önce · indirildi · o şeylere ki · ve

وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ

şeytan · ister · ve · onu · inkâr etmeleriyle · emrolunmuşlardı · gerçekten · ve

يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا

gelin · onlara · denildi · o zaman ki · ve · uzak · bir dalâletle · onları saptırmasını

إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ

münâfıkları · gördün · peygambere · ve · Allah · indirdi · o şeylere ki

يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ

onlara isâbet etti · o zaman ki · peki nasıldır · bir çevriliş ile · senden · yüz çeviriyorlar

مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ

Allah'a · yemin ediyorlar · sana geldiler · sonra · elleri · evvelce işledi · o şey yüzünden ki · bir musîbet

إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ

Allah · bilir · o kimselerdir ki · işte onlar · ara bulmak · ve · iyilik etmek · ancak · istemedik

مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ

onlara · söyle · ve · kendilerine nasîhat et · ve · onlardan · öyleyse yüz çevir · kalblerindedir · o şeyleri ki

فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ

göndermedik · ve · çok belâğatlı · bir söz · kendileri · hakkında

رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا

zulmettiler · o vakit ki · gerçekten onlar · eğer · ve · Allah'ın · izniyle · itâat olunması için · ancak · bir peygamberi

أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ

onlar için · mağfiret dileseydi · ve · Allah'dan · ve mağfiret isteselerdi · sana gelselerdi · nefislerine

الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ

Rabbine yemîn olsun ki · fakat hayır · çok merhametli · tevbeleri kabul edici · Allah'ı · elbette bulurlardı · peygamber

لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا

bulmamalarına dek · sonra · aralarında · ihtilâf oldu · o şeyde ki · seni hakem yapmalarına dek · tâ ki · îmân etmiş olmazlar

فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

bir teslîmiyetle · teslîm olmalarına dek · ve · hüküm verdin · o şeyden dolayı ki · bir sıkıntı · kendilerinin · içinde

وَ لَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا

ve | eğer | şübhesiz biz | yazsaydık | onlara | diye | öldürün | nefislerinizi | veya | çıkın

مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَ لَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا

yurtlarınızdan | onu yapmazlardı | ancak | birazı | onlardan | ve | eğer | şübhesiz onlar | yapsalardı

مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَ اَشَدَّ تَثْبِيتًا ٦٦ وَ اِذًا لَاٰتَيْنَاهُمْ

o şeyi ki | nasîhat ediliyorlar | kendisiyle | elbette olurdu | hayırlı | kendileri için | ve | daha sağlam | sâbit kılma cihetiyle | ve | o zaman | elbette onlara verirdik

مِنْ لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيمًا ٦٧ وَ لَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

tarafımızdan | bir mükâfât | büyük | ve | elbette onları hidâyet ederdik | bir yola | dosdoğru

٦٨ وَ مَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَ الرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ

ve | kim | itâat ederse | Allah'a | ve | Resûl'e | artık işte onlar | beraberdir | o kimselerle ki | ni'met verdi

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَٓاءِ

Allah | kendilerine | peygamberlerden | ve | sıddîklardan | ve | şehîdlerden

وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفِيقًا ٦٩ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ

ve | sâlih kimselerden | ve | güzel oldu | işte onlar | bir arkadaş olarak | işte bu | lütuf

اللّٰهِ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيمًا ٧٠ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا خُذُوا

Allah'dandır | ve | yeter | Allah | herşeyi bilen olarak | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | alın

حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ٧١ وَ اِنَّ مِنْكُمْ

tedbîrinizi | ve seferber olun | bölükler olarak | veya | seferber olun | hep beraber | ve | şübhesiz | sizden vardır

لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ

elbet o kimse ki | mutlakâ ağır davranacak | fakat eğer | size isâbet ederse | bir musîbet | derdi | gerçekten | lütfetti

اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ٧٢ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ

Allah | bana | zîrâ | olmadım | onlarla beraber | hazır | ve and olsun eğer | size isâbet ederse | bir lütuf

اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي

Allah'dan | elbette diyecektir | sanki | olmamış | sizin aranızda | ve | kendisi arasında | hiçbir tanışıklık | keşke ben

كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ٧٣ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ

olsaydım | onlarla beraber | böylece kazanırdım | bir kazanç | büyük | öyle ise savaşsın | yolunda

اللّٰهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَ مَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ

Allah | o kimseler ki | satıyorlar | hayatını | dünya | âhirete karşılık | ve | kim | savaşırsa | yolunda

اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ٧٤

Allah | ve öldürülürse | veya | gâlib gelirse | artık ileride | ona vereceğiz | bir mükâfât | büyük

66- Hâlbuki şübhesiz ki biz onlara *(münâfıklara)*: "Nefislerinizi öldürün!" veya "Yurtlarınızdan çıkın!" diye *(öncekilere olduğu gibi çok ağır bir külfeti üzerlerine)* yazsaydık, içlerinden pek azı müstesnâ, bunu yapmazlardı.

Böylece gerçekten onlar, o nasîhat edilegeldikleri *(ve güçlerinin yettiği)* şeyleri yapsalardı, elbette kendileri için hayırlı ve *(îmanlarını)* takviye cihetiyle daha sağlam olurdu.

67- O zaman elbette onlara, tarafımızdan *(pek)* büyük bir mükâfât da verirdik.

68- Ve elbette, onları dosdoğru bir yola hidâyet ederdik.

69- O hâlde kim Allah'a ve Resûl'e itâat ederse, işte onlar; Allah'ın kendilerine ni'met verdiği peygamberler, sıddîklar, şehîdler ve sâlih kimselerle berâberdirler.

Hem işte onlar, ne güzel arkadaştırlar!

70- Bu lütuf, Allah'dandır! *(Ona mazhar olanı)* hakkıyla bilici olarak da Allah yeter!

71- Ey îmân edenler!

(Düşmana karşı) tedbîrinizi alın da ayrı ayrı bölükler hâlinde savaşa çıkın veya *(gerekirse)* hep berâber seferber olun!

72- Hiç şübhesiz içinizden öyleleri de vardır ki, *(cihâda karşı)* mutlakā ağır davranacaktır.

Fakat size bir musîbet isâbet ederse: "Allah bana lûtfetti de onlarla berâber hazır bulunmadım" der.

73- Ve eğer size Allah'dan bir lütuf gelirse, sanki sizinle kendisi arasında hiçbir tanışıklık olmamış gibi, *(sırf elde edemediği menfaatten dolayı)* şübhesiz ki: "Keşke ben de onlarla berâber olsaydım da büyük bir kazanca erseydim!" diyecektir.

74- Öyle ise, dünya hayâtını âhiret karşılığında satan *(o bahtiyar)*lar Allah yolunda savaşsınlar!

Artık kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya gālib gelirse, bunun üzerine ileride ona *(pek)* büyük bir mükâfât vereceğiz.

75- Hem size ne oldu ki, Allah yolunda ve *(Mekke'de mahsur ve)* çâresiz bırakılan erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda *(O'nun rızâsı için)* savaşmıyorsunuz? Onlar ki: "Rabbimiz!

Bizi *(de)* halkı zâlim olan *(mü'minlerin hicretiyle tamâmen müşriklerin elinde kalan)* bu şehirden *(Mekke'den)* çıkar, bize tarafından bir sâhib gönder ve bize tarafından bir yardımcı gönder!" diyorlardı.

76- Îmân edenler, Allah yolunda cenk ederler. İnkâr edenler ise, tâğut *(Allah'ın yerine tuttukları şeylerin)* yolunda savaşırlar; öyleyse şeytanın dostlarıyla cenk edin! Şübhesiz ki şeytanın hîlesi zayıftır.

77- *(Mekke'de iken savaşmayı isteyip de)* kendilerine: "Ellerinizi *(şimdilik savaştan)* çekin, namazı hakkıyla edâ edin ve zekâtı verin!" denilen kimseleri görmedin mi? Şimdi *(Medîne'de)* onlara savaş *(farz olarak)* yazılınca içlerinden bir fırka, Allah'dan korkarcasına, hattâ daha şiddetli bir korkuyla insanlardan korkmaya başladılar.

Ve şöyle dediler: "Rabbimiz! Bize savaşı niçin *(farz olarak)* yazdın? Ne olurdu, bizi yakın bir vakte *(yatağımızda öleceğimiz vakte)* kadar te'hîr etseydin!"

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Dünya menfaati azdır. Hem âhiret, *(günahlardan)* sakınan için hayırlıdır ve *(orada)* kıl kadar haksızlığa uğratılmazsınız."

78- Nerede olursanız olun, *(hattâ)* yüksek kalelerde bile olsanız, ölüm size yetişir.

Hâlbuki onlara *(yahudilere ve münâfıklara)* bir iyilik gelirse: "Bu, Allah katındandır!" derler. Ama onlara bir kötülük gelirse: "Bu senin yüzündendir!" derler.

(Onlara) de ki: "Hepsi Allah katındandır" Böyleyken, bu kavme ne oluyor ki, hiçbir sözü anlamaya yanaşmıyorlar!

79- Sana isâbet eden her iyilik Allah'dandır; sana isâbet eden her kötülük ise nefsindendir.(1) *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte seni insanlara bir peygamber olarak gönderdik. *(Buna)* hakkıyla şâhid olarak ise, Allah yeter!

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ

erkeklerden | çâresiz bırakılanlar uğrunda | ve | Allah | yolunda | savaşmıyorsunuz | size ne oldu ki | ve

وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ

zâlim olan | şehirden | bundan | bizi çıkar | Rabbimiz | diyorlardı | onlar ki | çocuklardan | ve | kadınlardan | ve

أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ٧٥

bir yardımcı | tarafından | bize | kıl | ve | bir sâhib | tarafından | bize | kıl | ve | halkı

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي

savaşırlar | inkâr ettiler | o kimseler ki | ve | Allah | yolunda | savaşırlar | îmân ettiler | o kimseler ki

سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ

şeytanın | hîlesi | şübhesiz | şeytanın | dostlarıyla | öyleyse savaşın | tâğut | yolunda

كَانَ ضَعِيفًا ٧٦ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا

hakkıyla edâ edin | ve | ellerinizi | çekin | kendilerine | denildi | o kimseleri ki | görmedin mi | zayıf | oldu

الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ

bir fırka | hemen | savaş | onlara | yazıldı | şimdi ne zaman ki | zekâtı | verin | ve | namazı

مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا

Rabbimiz | dediler | ve | korkuca | daha şiddetli | veya | Allah | korkusu gibi | insanlardan | korkuyorlar | onlardan

لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا

dünya | menfaati | de ki | yakın | bir vakte kadar | bizi te'hîr etsen | olmaz mıydı | savaşı | bize | yazdın | niçin

قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ٧٧ أَيْنَمَا تَكُونُوا

olursanız | nerede | bir kıl kadar | haksızlığa uğratılmazsınız | ve | sakındı | o kimse için ki | hayırlıdır | âhiret | ve | azdır

يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ

onlara isâbet ederse | eğer | ve | yüksek | kalelerde | olsanız | velev ki | ölüm | size yetişir

حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ

bu | derler | bir kötülük | onlara isâbet ederse | ve eğer | Allahın | katındandır | bu | derler | bir iyilik

مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ

neredeyse değiller | o kavme ki | onlara | ve ne oluyor | Allahın | katındandır | hepsi | de ki | senin tarafındandır

يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ٧٨ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا أَصَابَكَ

sana isâbet etti | o şey ki | ve | artık Allah'dandır | iyilikten | sana isâbet etti | o şey ki | bir söz | anlıyorlar

مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ٧٩

herşeye şâhid olarak | Allah | yeter | ve | bir peygamber | insanlara | seni gönderdik | ve | artık nefsindendir | kötülükten

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَ مَنْ تَوَلّٰى فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ

zâten seni göndermedik yüz çevirirse kim ve Allah'a itâat etmiştir artık gerçekten peygambere itâat ederse kim

عَلَيْهِمْ حَف۪يظًا ﴿٨٠﴾ وَ يَقُولُونَ طَاعَةٌ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ

çıktılar fakat o zaman ki baş üstüne derler ve bir muhafız olarak onların üzerine

عِنْدِكَ بَيَّتَ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذ۪ي تَقُولُ وَ اللّٰهُ

Allah ve söylüyorsun o şeyin ki başkasını onlardan bir tâife geceleyin uydurdu senin yanından

يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَ كَفٰى

yeter ve Allah'a tevekkül et ve onlardan artık yüz çevir geceleri kuruyorlar o şeyi ki yazıyor

بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ﴿٨١﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ

başkası tarafından olsaydı eğer ve Kur'ân'ı hiç düşünmüyorlar mı vekîl olarak Allah

اللّٰهِ لَوَجَدُوا ف۪يهِ اخْتِلَافًا كَث۪يرًا ﴿٨٢﴾ وَ اِذَا جَٓاءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ

emniyetten bir iş onlara geldi o zaman ki ve birçok çelişki onda elbette bulurlardı Allah'dan

اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوا بِه۪ وَ لَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَ اِلٰٓى اُو۬لِي الْاَمْرِ مِنْهُمْ

onlardan emir sâhiblerine ve peygambere onu arz etselerdi eğer ve onu yaydılar korkudan veya

لَعَلِمَهُ الَّذ۪ينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَ لَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

üzerinizde Allahın lütfu eğer olmasaydı ve onlardan onu çıkarabilecekler o kimseler ki elbette onu bilirdi

وَ رَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَل۪يلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ ف۪ي سَب۪يلِ

yolunda artık savaş birazınız müstesnâ şeytana elbette uyardınız rahmeti ve

اللّٰهِ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَ حَرِّضِ الْمُؤْمِن۪ينَ عَسَى اللّٰهُ

Allah'ın umulur mü'minleri teşvîk et ve kendinden ancak mes'ûl olmazsın Allah

اَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَ اللّٰهُ اَشَدُّ بَأْسًا وَ اَشَدُّ تَنْك۪يلًا

azâb vermek cihetiyle daha şiddetli ve kuvvetce daha şiddetli Allah ve inkâr ettiler o kimselerin ki kuvvetini çekmesi

﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَص۪يبٌ مِنْهَا

ondan bir nasîb onun için olur güzel bir şefâatle şefâatte bulunursa kim

وَ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَ كَانَ

olandır ve ondan bir hisse onun için olur kötü bir şefâatle şefâatte bulunursa kim ve

اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُق۪يتًا ﴿٨٥﴾ وَ اِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا

artık selâm verin bir selâm ile selâmlandınız o zaman ki ve gücü yeten herşeye Allah

بِاَحْسَنَ مِنْهَا اَوْ رُدُّوهَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَس۪يبًا ﴿٨٦﴾

hesâb gören herşeye olandır Allah şübhesiz ona mukâbele edin veya ondan daha güzeli ile

80- Kim peygambere itâat ederse, böylece muhakkak Allah'a itâat etmiş olur. Kim de *(ondan)* yüz çevirirse, zâten seni onların üzerine bir muhâfız *(bekçi olarak)* göndermedik.

81- Bununla berâber *(münâfıklar, kendilerine bir şey emrettiğin zaman:)* "Baş üstüne!" derler; fakat senin yanından çıktıkları zaman onlardan bir tâife, senin söylediğinden başkasını geceleyin uydurur. Allah ise, geceleri *(ne hîleler)* kurmakta olduklarını yazıyor *(hesâbını sormak üzere, kaydediyor)*. Artık *(sen)* onlara aldırma ve Allah'a tevekkül et! *(Sana)* vekîl olarak da Allah yeter.

82- Kur'ân'ı hiç düşünmüyorlar mı? Hâlbuki *(o,)* Allah'dan başkası tarafından *(gelmiş)* olsaydı, elbette onda birçok çelişki bulurlardı.[1]

83- Hem onlara emniyet veya korkuya dâir bir haber geldiğinde onu yayıverirler. Ama onu, peygambere ve içlerinden ülü'l-emre *(emir sâhibi idârecilerine)* arz etselerdi, onlardan bunu *(o işin gerçek mâhiyetini, dirâyetleriyle ortaya)* çıkarabilecek olanlar, elbette onu*(n tedbîrini)* bilirlerdi. İşte üzerinizde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, elbette pek azınız müstesnâ, şeytana uyardınız!

84- Artık Allah yolunda savaş! *(Sen)* ancak kendinden mes'ûlsün; mü'minleri de *(cihâda)* teşvîk et! Umulur ki Allah, o inkâr edenlerin kuvvetini kırar. Çünki Allah, *(onlardan)* kuvvetce daha çetin ve azab vermek cihetiyle daha şiddetlidir.

85- Kim güzel bir şefâatle şefâatte bulunursa *(faydalı bir işe aracı olursa)*, ona bundan bir nasib vardır. Kim de kötü bir himâye ile şefâatte bulunursa, ona da bundan bir hisse vardır. Zîrâ Allah, herşeye gücü yeten *(ve herşeyi gören)*dir.

86- Hem bir selâm ile selâmlandığınız zaman, artık *(siz)* ondan daha güzeli ile selâm verin veya ona *(aynı ile)* mukâbele edin! Şübhesiz ki Allah, herşeyin hesâbını hakkıyla görendir.

87- *(O)* Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. Sizi, hakkında hiç şübhe olmayan kıyâmet gününde, elbette bir araya getirecektir. Peki Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?(1)

88- O hâlde size ne oldu ki münâfıklar hakkında iki kısım oldunuz; hâlbuki Allah, onları kazandıkları *(günahlar)* yüzünden geriye *(küfre)* döndürmüştür. Allah'ın *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* saptırdığını, hidâyete erdirmek mi istiyorsunuz? O takdirde Allah, kimi *(kendi isyankârlığı yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onun *(kurtulması)* için aslâ bir yol bulamazsın!

89- *(Kendileri)* inkâr ettikleri gibi, sizin de inkâr edip böylece *(onlarla)* bir olmanızı istediler. Artık *(onlar)* Allah yolunda hicret edinceye kadar, kendilerinden dostlar edinmeyin! Buna rağmen *(îmândan ve hicretten)* yüz çevirirlerse, o takdirde onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde onları öldürün! Ve onlardan ne bir dost, ne de bir yardımcı edinin!

90- Ancak kendileriyle aranızda andlaşma bulunan bir kavme sığınanlar yâhut sizinle savaşmaktan veya kavimleriyle savaşmaktan *(hoşlanmayarak)* göğüsleri daralmış hâlde size gelenler müstesnâ. Hâlbuki Allah dileseydi, muhakkak ki onları size musallat ederdi de elbette sizinle savaşırlardı. Fakat sizi bırakırlar da sizinle savaşmazlar ve size barış teklîf ederlerse, o takdirde Allah, size onlar aleyhinde bir yol *(bir müsâade)* vermemiştir.

91- Bir başkalarını *(da)* bulacaksınız ki, *(o münâfıklar)* hem sizden emîn kalmak, hem de kendi kavimlerinden emîn olmak isterler. Ne zaman fitneye çağrılsalar, ona baş aşağı dalarlar. Ama sizi bırakmazlar, size barış teklîf etmezler ve *(savaştan)* ellerini çekmezlerse, artık onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde onları öldürün! Ve işte onlar yok mu, kendileri aleyhinde size apaçık bir delil *(ve salâhiyet)* verdik.

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِۜ

onda | şübhe yoktur | kıyâmet gününde | elbette sizi bir araya getirecektir | o | ancak | ilâh yoktur | Allah ki

وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ

iki fırkasınız | münâfıklar hakkında | o hâlde size ne oldu ki | sözce | Allah'dan | daha doğru | kimdir | ve

وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُواۜ اَتُرِيدُونَ اَنْ تَهْدُوا مَنْ اَضَلَّ

saptırdı | o kimseyi ki | hidâyete erdirmenizi | istiyor musunuz | kazandılar | o şey yüzünden ki | onları geriye döndürmüştür | Allah | ve

اللّٰهُۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

inkâr etseniz | keşke | istediler | bir yol | onun için | artık aslâ bulamazsın | Allah | dalâlete atarsa | kimi | ve | Allah

كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَٓاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَٓاءَ حَتّٰى

tâ ki | dostlar | kendilerinden | artık edinmeyin | eşit | böylece olursunuz | inkâr ettiler | o şey gibi ki

يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِۜ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

o yerde ki | onları öldürün | ve | o takdirde onları yakalayın | yüz çevirirlerse | ve eğer | Allah | yolunda | hicret etmelerine dek

وَجَدْتُمُوهُمْۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًاۙ ﴿٨٩﴾ اِلَّا الَّذِينَ

o kimseler ki | ancak | ne bir yardımcı | ve | bir dost | onlardan | edinmeyin | ve | kendilerini buldunuz

يَصِلُونَ اِلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ اَوْ جَٓاؤُ۫كُمْ حَصِرَتْ

daralmış | size geldiler | yâhut | bir andlaşma | aralarında | ve | aranızda (vardır) | bir kavme ki | ulaşırlar

صُدُورُهُمْ اَنْ يُقَاتِلُوكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ

dileseydi | eğer | ve | kavimleriyle | savaşmalarından | veya | sizinle savaşmalarından | göğüsleri

اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ

ve sizinle savaşmazlarsa | sizi bırakırlarsa | fakat eğer | ve elbette sizinle savaşırlardı | size | elbette onları musallat ederdi | Allah

وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

bir yol | onlar aleyhinde | size | Allah | o takdirde kılmamıştır | barışı | size | teklîf ederlerse | ve

سَتَجِدُونَ اٰخَرِينَ يُرِيدُونَ اَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْۜ كُلَّمَا

her ne zaman | kavimlerinden | emîn olmalarını | ve | sizden emîn kalmalarını | isterler | bir başkalarını | bulacaksınız

رُدُّوا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوا فِيهَاۚ فَاِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا

teklîf etmezlerse | ve | sizi bırakmazlarsa | fakat eğer | ona | baş aşağı daldılar | fitneye | sevkedilseler

اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

o yerde ki | onları öldürün | ve | artık onları yakalayın | ellerini | çekmezlerse | ve | barışı | size

ثَقِفْتُمُوهُمْۜ وَاُو۬لٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

apaçık | bir delîl | kendileri aleyhinde | size | kıldık | işte onlar ki | ve | kendilerini buldunuz

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَأً

ve | olacak şey değildir | bir mü'min için | öldürmesi | bir mü'mini | ancak | hatâ ile

وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

ve | kim | öldürürse | bir mü'mini | hatâ ile | artık âzâd etmek (vardır) | bir köle | mü'min

وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَصَّدَّقُوا فَاِنْ كَانَ مِنْ

ve | bir diyet | teslîm edilmiş | âilesine | ancak | sadaka olarak bağışlamaları | fakat eğer | ise

قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

bir kavimden | düşman | size | ve | o | mü'min | o takdirde âzâd etmek (vardır) | bir köle | mü'min

وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ

ve | eğer | ise | bir kavimden ki | aranızda (vardır) | ve | aralarında | bir andlaşma

فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

artık bir diyet | teslîm edilmiş | âilesine | ve | âzâd etmek (vardır) | bir köle | mü'min

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ

fakat kim | bulamazsa | artık oruç tutma (vardır) | iki ay | ard arda | bir tevbe için

اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا

Allah'dan | ve | olandır | Allah | herşeyi bilen | her işi hikmetli | ve | kim | öldürürse | bir mü'mini

مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ

kasden | artık cezâsı | cehennemdir | ebedî kalıcı olarak | içinde | ve | gazab etmiştir

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾

Allah | ona | ve | ona lâ'net etmiştir | ve | hazırlamıştır | onun için | bir azâb | büyük

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | o zaman ki | sefere çıktınız | yolunda | Allah | artık iyi araştırın

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا

ve | demeyin | o kimseye ki | verdi | size | selâm | değilsin | mü'min

تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ

arzuluyorsunuz | menfaatini | hayatının | dünya | işte katında vardır | Allahın | ganîmetler

كَثِيرَةٌ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ

birçok | böyle | idiniz | bundan önce | ve lûtfetti | Allah | size

فَتَبَيَّنُوا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

öyleyse iyi araştırın | şübhesiz | Allah | olandır | o şeylere ki | yapıyorsunuz | hakkıyla haberdar

92- Hem hatâ ile olması müstesnâ, bir mü'minin bir mü'mini öldürmesi olamaz!

Kim bir mü'mini hatâ ile öldürürse, bunun üzerine *(Allah'ın hakkı olarak)* mü'min bir köle âzâd etmek ve *(kulun hakkı olarak da, ölenin)* âilesine teslîm edilecek bir diyet *(vermek borcu)* vardır; ancak onların *(o diyeti)* bağışlaması müstesnâ!

Fakat *(öldürülenin)* kendisi mü'min olmakla berâber, size düşman olan *(kâfir)* bir kavimden ise, *(öldüren için sâdece)* mü'min bir köle âzâd etmek *(mecbûriyeti)* vardır.

Bununla berâber *(öldürülen)* kendileriyle aranızda andlaşma bulunan bir kavimden ise, *(öldüren için)* artık *(o ölenin mü'min veya gayr-ı müslim olduğuna bakmadan)* âilesine teslîm edilecek bir diyet *(vermek)* ve mü'min bir köle âzâd etmek *(borcu)* vardır.

Fakat kim *(bunları)* bulamazsa, artık Allah tarafından tevbe*(sinin kabûlü)* için iki ay ard arda oruç tutma *(mecbûriyeti)* vardır.

Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

93- Kim de bir mü'mini *(katlini helâl sayarak)* kasden öldürürse, artık cezâsı, içinde ebediyen kalıcı olarak Cehennemdir; hem Allah ona gazab etmiş, ona lâ'net etmiş ve onun için *(pek)* büyük bir azab hazırlamıştır!

94- Ey îmân edenler! Allah yolunda *(cihâd için)* sefere çıktığınız zaman, artık iyi araştırın, size selâm veren *(veya teslîm olan)* bir kimseye, dünya hayâtının geçici menfaatini arzulayarak *(onu öldürüp mallarını ganîmet olarak almak için)*: "Sen mü'min değilsin *(veya sana eman yok)*!" demeyin!

İşte *(unutmayın ki)* Allah katında birçok ganîmetler vardır.

Daha evvel siz de öyle idiniz de Allah size *(hidâyeti)* lûtfetti; öyleyse iyi araştırın!

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

95- Mü'minlerden, özür sâhibi olmaksızın *(cihaddan geri kalıp evlerinde)* oturanlarla, Allah yolunda malları ve canlarıyla cihâd edenler bir olmazlar! Allah, malları ve canlarıyla cihâd edenleri, *(velev özürleri sebebiyle olsun)* oturanlar üzerine, derece i'tibârıyla üstün kıldı. Gerçi Allah, hepsine de en güzeli *(Cenneti)* va'd etmiştir. Fakat Allah, cihâd edenleri oturanlar üzerine *(daha)* büyük bir mükâfâtla üstün kıldı.

96- *(Onlara Allah)* tarafından yüksek dereceler, bir mağfiret ve bir rahmet vardır. Ve Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet edici)*dir.

97- *(Mekke'de müşriklerle berâber kalıp, hicret etmeyerek)* nefislerine zulmedici oldukları hâlde iken, meleklerin canlarını aldığı kimselere *(o melekler)*: "*(Dîniniz hakkında)* ne hâlde idiniz?" dediler. *(Onlar:)* "Yeryüzünde *(dînimizi yaşamaktan)* âciz bırakılmış kimselerdik!" dediler. *(Melekler de:)* "Allah'ın arzı geniş değil miydi? Öyle ise orada *(küfür diyârından başka bir yere)* hicret etseydiniz ya!" dediler. İşte onlar yok mu, varacakları yer Cehennemdir. Ve *(o)* ne kötü varılacak yerdir![1]

98- Ancak erkekler, kadınlar ve çocuklardan *(hicret etmek için)* hiçbir çâreye gücü yetmeyen ve hiçbir yol bulamayan âciz bırakılmış kimseler müstesnâ.

99- İşte onlar var ya, umulur ki Allah onları affeder. Çünki Allah, Afüvv *(çok affedici)*dir, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır.

100- Artık kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek birçok yer ve *(maddî ma'nevî)* bir genişlik bulur. Kim de Allah'a ve Resûlüne hicret edici olarak evinden çıkar, sonra da kendisine ölüm yetişirse, artık onun mükâfâtı şübhesiz Allah'a âid olur. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret edici)*dir, Rahîm *(çok merhamet edici)*dir.

101- Ve yeryüzünde yolculuğa çıktığınız zaman, eğer inkâr edenlerin size bir kötülük yapmasından korkarsanız, o takdirde namazı kısaltmanızda size bir günah yoktur. Şübhesiz ki kâfirler, size apaçık bir düşmandırlar.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
Allah yolunda cihâd edenler ve özür sâhibi dışında mü'minlerden oturanlar bir olmaz

بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
üzerine canlarıyla ve mallarıyla cihâd edenleri Allah üstün kıldı canlarıyla ve mallarıyla

الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى
üzerine cihâd edenleri Allah üstün kıldı ve en güzeli Allah va'd etmiştir hepsine ve derece i'tibârıyla oturanlar

الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللّٰهُ
Allah olandır ve bir rahmet ve bir mağfiret ve ondan dereceler (vardır) büyük bir mükâfâtla oturanlar

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
ne halde dediler nefislerine zulmediciler iken melekler canlarını aldı o kimseler ki şübhesiz merhametli bağışlayan

كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللّٰهِ
Allahın arzı değil miydi dediler yeryüzünde âciz bırakılmış kimseler idik dediler idiniz

وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولٰٓئِكَ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ
ne kötü oldu ve cehennemdir barınakları artık işte onlar orada öyle ise hicret etseydiniz geniş

مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ
çocuklardan ki ve kadınlardan ve erkeklerden âciz bırakılmış kimseler ancak varılacak yer olarak

لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَأُولٰٓئِكَ عَسَى اللّٰهُ
Allah'ın umulur artık işte onlar yol cihetiyle doğruyu bulamıyorlar ve bir çâreye güç yetiremiyorlar

أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
Allah yolunda hicret ederse kim ve çok bağışlayan çok affeden Allah olandır ve onları affetmesi

يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللّٰهِ
Allah'a hicret edici olarak evinden çıkarsa kim ve bir genişlik ve birçok gidecek yer yeryüzünde bulur

وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ
Allah olandır ve Allah'a mükâfâtı düşmüştür artık gerçekten ölüm kendisine yetişirse sonra Resûlüne ve

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
bir günah size o takdirde yoktur yeryüzünde yolculuğa çıktınız o vakit ki ve merhametli bağışlayan

أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلٰوةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ
o kimselerin ki size bir kötülük yapmasından korkarsanız eğer namazdan kısaltmanızda

كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾
apaçık bir düşman size oldular kâfirler şübhesiz inkâr ettiler

وَاِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ

onlardan bir tâife artık dursun namaz onlara böylece kıldırdın içlerinde oldun o vakit ki ve

مَعَكَ وَلْيَأْخُذُٓوا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ

hemen olsunlar secdeye vardılar fakat o zaman ki silâhlarını alsınlar ve seninle beraber

وَرَٓائِكُمْ وَلْتَاْتِ طَٓائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا

böylece namaz kılsınlar namaz kılmamışlar diğer bir tâife gelsin ve arkanızda

مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler o kimseler ki arzu etti silâhlarını ve tedbirlerini alsınlar ve seninle beraber

لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ

üzerinize böylece baskın yapsalar eşyalarınızdan ve silâhlarınızdan gâfil olsanız keşke

مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ

size olursa eğer size bir günah yoktur ve tek bir baskınla

اَذًى مِنْ مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَنْ تَضَعُٓوا اَسْلِحَتَكُمْ

silahlarınızı bırakmanızda hasta olursanız veya yağmurdan bir eziyet

وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

aşağılayıcı bir azâb kâfirler için hazırlamıştır Allah şübhesiz tedbîrinizi alın ve

﴿١٠٢﴾ فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا

ayakta iken Allah'ı artık zikredin namazı bitirdiniz fakat o zaman ki

وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ

namazı artık hakkıyla edâ edin gönlünüz rahat oldu fakat o zaman ki yanlarınız üzerine iken ve otururken ve

اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا

gevşeklik göstermeyin ve vakitleri belirli olarak yazılı mü'minler üzerine oldu namaz şübhesiz

فِي ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَاْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَاْلَمُونَ كَمَا

o şey gibi ki acı çekiyorlar şübhesiz onlar da acı çekiyorsunuz olursanız eğer kavmi aramakta

تَاْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا

hakkıyla bilen Allah olandır ve ummuyorlar o şeyleri ki Allah'dan umuyorsunuz ve acı çekiyorsunuz

حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ

hüküm vermen için hak ile kitabı sana indirdik şübhesiz biz her işi hikmetli

بَيْنَ النَّاسِ بِمَٓا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

müdâfaa edici hâinler için olma ve Allah sana gösterdi o şey ile ki insanlar arasında

102- Hem *(sen)* içlerinde bulunup da onlara namaz kıldırdığın zaman, artık onlardan bir tâife seninle berâber *(namaza)* dursun; silâhlarını da *(yanlarına)* alsınlar!

Secdeye vardıkları zaman ise hemen *(diğer tâife)* arkanızda bulunsunlar!

Sonra namaz kılmamış olan diğer tâife gelip seninle berâber namaz kılsınlar, hem tedbirlerini hem silâhlarını alsınlar!

İnkâr edenler arzu ederler ki silâhlarınızdan ve eşyâlarınızdan gâfil olsanız da üzerinize birdenbire baskın yapsalar.

Bununla berâber size yağmurdan bir eziyet olur veya hasta olursanız, silâhlarınızı bırakmanızda size bir günah yoktur.

Fakat tedbîrinizi alın! Şübhesiz ki Allah, kâfirler için *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırlamıştır.

103- *(O korku anında)* namazı bitirince de, artık ayakta iken, otururken ve yanlarınız üzerine *(yatar)* iken Allah'ı zikredin!

Fakat *(korkudan)* emîn olduğunuz zaman, artık namazı *(bildiğiniz şekilde)* hakkıyla edâ edin!

Muhakkak ki namaz, mü'minler üzerine vakitleri belirli *(bir farz)* olarak yazılıdır.[1]

104- Hem *(düşmanınız olan)* kavmi *(tekrar savaşmak üzere)* aramakta *(toparlanmalarına fırsat vermeden takip etmekte)* gevşeklik göstermeyin!

Eğer siz acı çekiyorsanız, şübhe yok ki onlar da *(sizin)* acı çektiğiniz gibi acı çekiyorlar.

Hâlbuki *(siz, bir üstünlük olarak)* Allah'dan, *(onların)* ümîd etmeyecekleri şeyleri umuyorsunuz.

Allah ise, Alîm *(kendisinden ne istediğinizi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

105- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz ki biz, bu Kitâb'ı sana hak ile indirdik ki, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hüküm veresin! Hâinler için ise, müdâfaa edici olma!

106- Hem Allah'dan mağfiret dile![1] Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

107- *(İşledikleri günahlarla)* kendilerine hıyânet edenler hakkında mücâdele etme!

Muhakkak ki Allah, dâimâ ihânet eden günahkâr kimseleri sevmez.

108- *(Onlar)* insanlardan gizlemeye çalışırlar *(utanırlar)* da Allah'dan gizlemek istemezler *(hayâ etmezler)*; hâlbuki *(Allah'ın)* râzı olmayacağı söz*(ler)*i geceleyin *(gizlice)* uydururlarken, O onlarla berâberdi.

Çünki Allah, onların yapmakta olduklarını *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır.

109- İşte siz öyle kimselersiniz ki, haydi dünya hayâtında onlar *(o hâinler)*den yana mücâdele ettiniz; fakat kıyâmet günü onlar nâmına Allah ile kim mücâdele edecek, yâhut *(o gün)* kim onlara vekil olacak?

110- Hem kim bir kötülük yapar veya nefsine zulmeder de sonra Allah'dan mağfiret dilerse, Allah'ı Gafûr *(çok bağışlayıcı)*, Rahîm *(çok merhamet edici)* olarak bulur.

111- Ve kim bir günah işlerse, böylece onu ancak kendi aleyhine kazanır.

Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

112- Kim de bir hatâ veya bir günah işler, sonra da onu bir suçsuzun üzerine atarsa, o takdirde şübhesiz ki bir iftirâ ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

113- Fakat senin üzerinde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir tâife, *(hak ile hüküm vermen husûsunda)* seni bile hatâya düşürmeye azmetmişti.

Hâlbuki *(onlar)*, ancak kendilerini hatâya düşürürler ve sana hiçbir şeyle zarar veremezler!

Çünki Allah sana Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitab'daki hükümleri)* indirmiş ve sana bilmediklerini öğretmiştir.[2] Allah'ın senin üzerindeki lütfu ise çok büyüktür.

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
ve – mağfiret dile – Allah'dan – şübhesiz – Allah – olandır – çok bağışlayan – çok merhametli – ve – mücâdele etme

عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
o kimselerden yana ki – hıyânet ederler – kendilerine – şübhesiz – Allah – sevmez – o kimseyi ki – oldu

خَوَّانًا اَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ
ihânet edici – günahkâr – gizlemeye çalışırlar – insanlardan – ve – gizlemek istemezler – Allah'dan

وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللّٰهُ
ve – o – onlarla beraberdi – o vakit ki – geceleyin uyduruyorlar – o şeyi ki – râzı olmaz – sözden – ve – olandır – Allah

بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَا اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ
o şeyleri ki – yapıyorlar – tamamen kuşatan – işte – siz – o kimselersiniz ki – mücâdele ettiniz – onlardan yana – hayatında

الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَنْ يَكُونُ
dünya – fakat kim – mücâdele edecek – Allah ile – onlardan yana – kıyâmet günü – yâhut – kim – olacak

عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
onlara – vekil – ve – kim – yaparsa – bir kötülük – veya – zulmederse – nefsine – sonra

يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا
mağfiret dilerse – Allah'dan – bulur – Allah'ı – çok bağışlayan – çok merhamet eden – ve – kim – kazanırsa – bir günah

فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾
böylece ancak – onu kazanır – aleyhine – kendi – ve – olandır – Allah – hakkıyla bilen – her işi hikmetli

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا
ve – kim – kazanırsa – bir hatâ – veya – bir günah – sonra – atarsa – onu – bir suçsuza

فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ
artık şübhesiz yüklenmiştir – bir iftirâ – ve – bir günah – apaçık – ve – eğer olmasaydı – lütfu – Allah'ın

عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ اَنْ يُضِلُّوكَ
senin üzerinde – ve – rahmeti – elbette azmetmişti – bir tâife – onlardan – seni hatâya düşürmelerine

وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
ve – hatâya düşürmezler – ancak – kendilerini – ve – sana zarar vermezler – bir şeyle

وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
ve – indirmiştir – Allah – sana – kitabı – ve – hikmeti – ve – sana öğretmiştir

مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾
o şeyleri ki – olmadın – biliyorsun – ve – oldu – lütfu – Allah'ın – senin üzerinde – çok büyük

لَا خَيْرَ فٖي كَثٖيرٍ مِنْ نَجْوٰيهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ

bir sadaka ile — emretti — o kimsenin ki — ancak — onların fısıldaşmalarının — bir çoğunda — hayır yoktur

اَوْ مَعْرُوفٍ اَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ

bunu — yaparsa — kim — ve — insanların — arasını — bir düzeltme ile — veya — bir iyilikle — veya

ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتٖيهِ اَجْرًا عَظٖيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَنْ

kim — ve — büyük — bir mükâfât — ona vereceğiz — artık ileride — Allah'ın — rızâsını — arayarak

يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ

başkasına — tâbi' olursa — ve — hidâyet — kendisine — belli oldu — o şeyden sonra ki — Peygambere — karşı gelirse

سَبٖيلِ الْمُؤْمِنٖينَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ

ne kötü oldu — ve — cehenneme — kendisini atarız — ve — üstlendi — o şeyi ki — ona üstlendiririz — mü'minlerin — yolundan

مَصٖيرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

dışındadır — o şeyi ki — affeder — ve — kendisine — şirk koşulmasını — bağışlamaz — Allah — şübhesiz — varılacak yer olarak

ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا

bir dalâlet ile — sapmıştır — artık gerçekten — Allah'a — şirk koşarsa — kim — ve — diler — o kimse için ki — bunun

بَعٖيدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ اِلَّا اِنَاثًا وَاِنْ يَدْعُونَ

tapmıyorlar — ve — birtakım dişilere — ancak — ondan başka — tapmıyorlar — uzak

اِلَّا شَيْطَانًا مَرٖيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَقَالَ لَاَتَّخِذَنَّ

and olsun mutlaka edineceğim — dedi — ve — Allah — ona lâ'net etti — inadcı — bir şeytana — ancak

مِنْ عِبَادِكَ نَصٖيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَاُضِلَّنَّهُمْ

elbette onları dalâlete düşüreceğim — ve — belli — bir pay — senin kullarından

وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ

hayvanların — kulaklarını — böylece elbette yaracaklar — elbette onlara emredeceğim — ve — elbette onları boş emellere iteceğim — ve

وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

şeytanı — edinirse — kim — ve — Allah'ın — yarattığını — böylece elbette değiştirecekler — elbette onlara emredeceğim — ve

وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبٖينًا ﴿١١٩﴾

apaçık — bir zararla — hüsrâna uğramıştır — artık gerçekten — Allah'dan — başka — bir dost

يَعِدُهُمْ وَيُمَنّٖيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا

aldatma — ancak — şeytan — onlara va'd etmez — ve — onları boş emellere iter — ve — onlara va'd eder

﴿١٢٠﴾ اُولٰئِكَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحٖيصًا ﴿١٢١﴾

kaçacak bir yer — ondan — bulamazlar — ve — cehennemdir — barınakları — işte onlar ki

114- Onların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur; ancak bir sadaka vermeyi veya bir iyilik yapmayı veya insanların arasını düzeltmeyi emreden*(lerin fısıldaşmaları)* müstesnâdır.

Artık kim Allah'ın rızâsını arayarak böyle yaparsa, bunun üzerine ileride ona büyük bir mükâfât vereceğiz.

115- Kim de kendisine hidâyet belli olduktan sonra, peygambere karşı gelir ve mü'minlerin yolundan başkasına tâbi' olursa, onu *(kendi)* tercîh ettiğinde bırakırız ve kendisini Cehenneme atarız!

Ve *(o)* ne kötü varılacak yerdir!

116- Şübhesiz ki Allah, kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz; bunun dışındaki *(günah)*ları ise, *(kendi lütfundan)* dilediği kimse için affeder.

Artık kim Allah'a şirk koşarsa, o takdirde doğrusu *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmış olur.

117- *(O müşrikler)* O'nu *(Allah'ı)* bırakıp sâdece *(Lât ve Uzzâ gibi)* birtakım dişi *(isimli put)*lara tapıyorlar ve ancak inadcı *(isyankâr)* bir şeytana tapıyorlar.

118- Allah ona *(o şeytana)* lâ'net etti.

Bunun üzerine *(o)* şöyle dedi: "And olsun ki senin kullarından mutlakā belli bir pay edineceğim."

119- "Ve onları mutlakā dalâlete düşüreceğim, hem onları şübhesiz boş temennîlere sevk edeceğim, hem onlara kesinlikle emredeceğim de gerçekten hayvanların kulaklarını yaracaklar ve *(yine)* onlara mutlakā emredeceğim de Allah'ın yarattığını şübhesiz değiştirecekler" *(dedi)*. Artık kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost edinirse, o takdirde muhakkak ki apaçık bir zararla hüsrâna uğramış olur.

120- *(Şeytan)* onlara *(uzun ömür, ardı arkası kesilmez dünyalık emeller)* va'd eder ve kendilerini boş temennîlere sevk eder.

Hâlbuki şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey va'd etmez.

121- İşte onlar yok mu, varacakları yer Cehennemdir, ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

122- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onları altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacağız; orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar.

(Bu,) Allah'ın hak bir va'didir. Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?

123- *(Allah'ın va'di,)* ne sizin boş temennîleriniz, ne de ehl-i kitâbın asılsız kuruntuları ile *(bağımlı)* değildir.

(Gerçek şudur ki:) Kim bir kötülük yaparsa, onunla cezâlandırılır ve *(o takdirde)* kendisine Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilir!

124- Hem erkek veya kadın, kendisi mü'min olarak kim sâlih amellerden işlerse, işte onlar Cennete girerler ve bir çekirdeğin *(arkasındaki küçücük)* oyuğu kadar bile haksızlığa uğratılmazlar.

125- Ve kendisi iyilik eden bir kimse olarak, nefsini Allah'a teslîm eden ve Hanîf *(hakka yönelmiş)* olarak İbrâhîm'in dînine tâbi' olan kimseden, din bakımından daha güzel kim olabilir? Zîrâ Allah, İbrâhîm'i dost edinmiştir.

126- Hem göklerde olan ve yerde bulunanlar Allah'ındır.

Ve Allah, herşeyi *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır.

127- *(Ey Resûlüm!)* Kadınlar *(ve onların mîrasları)* hakkında da senden fetvâ istiyorlar.

De ki: "Onlar hakkında size Allah fetvâ veriyor: Kendilerine yazılmış olan *(hak ettikleri mîrâs)*ı onlara vermeyip kendilerini nikâhlamak istediğiniz yetim kızlar ile çâresiz bırakılmış çocuklar hakkında ve yetimlere karşı adâleti yerine getirmeniz husûsunda Kitab'da *(Kur'ânda)* size okunan *(âyet)*ler var." Böylece hayır olarak her ne yaparsanız, artık şübhesiz Allah, onu hakkıyla bilendir.

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ

ve – ki onlar – îmân ettiler – ve – yaptılar – sâlih ameller – onları sokacağız – cennetlere

تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَدًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ

akar – altlarından – ırmaklar – devamlı kalıcıdırlar – orada – ebedî olarak – bir va'didir – Allahın

حَقًّاۜ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قٖيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ

hak olarak – ve – kimdir – daha doğru – Allah'dan – sözce – değildir – temennîleriniz ile

وَلَٓا اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتَابِۜ مَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا يُجْزَ بِهٖۙ

ve – değildir – temennîleri ile – ehl-i kitabın – kim – yaparsa – bir kötülük – cezâlandırılır – onunla

وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ

ve – bulamaz – kendisine – başka – Allah'dan – bir dost – ve – ne bir yardımcı – ve – kim

يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُو۬لٰٓئِكَ

yaparsa – sâlih amellerden – erkekten – veya – dişiden – o iken – mü'min – artık işte onlar

يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقٖيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ

girerler – cennete – ve – haksızlığa uğratılmazlar – bir çekirdek oyuğu kadar – ve – kimdir – daha güzel

دٖينًا مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ

dînce – o kimseden ki – teslîm etti – nefsini – Allah'a – o iken – iyilik eden bir kimse – ve – tâbi' oldu – dînine

اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًاۜ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهٖيمَ خَلٖيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلّٰهِ

İbrâhîm'in – hakka yönelmiş olarak – ve – edinmiştir – Allah – İbrâhîm'i – dost – ve – Allah'ındır

مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ

o şeyler ki – göklerdedir – ve – o şeyler ki – yerdedir – ve – olandır – Allah

بِكُلِّ شَيْءٍ مُحٖيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَٓاءِۜ قُلِ اللّٰهُ

herşeyi – tamamen kuşatan – ve – senden fetvâ istiyorlar – kadınlar hakkında – de ki – Allah

يُفْتٖيكُمْ فٖيهِنَّۙ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فٖي يَتَامَى النِّسَٓاءِ

size fetvâ veriyor – onlar hakkında – ve – o şeyler ki – okunuyor – size – kitabda – yetimleri hakkında – kadınların

الّٰتٖي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ

onlar ki – onlara vermiyorsunuz – o şeyi ki – yazılmış – kendilerine – ve – istiyorsunuz – kendilerini nikâhlamanızı

وَالْمُسْتَضْعَفٖينَ مِنَ الْوِلْدَانِۙ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى بِالْقِسْطِۜ وَمَا

ve – çâresiz bırakılmışlar hakkında – çocuklardan – ve – ayakta tutmanız hakkında – yetimlere karşı – adâleti – ve – o şey ki

تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلٖيمًا ﴿١٢٧﴾

yapıyorsunuz – hayırdan – artık şübhesiz – Allah – olandır – onu – hakkıyla bilen

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا

yüz çevirme cihetiyle · veya · geçimsizlik cihetiyle · kocasından · korkarsa · bir kadın · eğer · ve

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَٓا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًاۜ وَالصُّلْحُ خَيْرٌۜ

hayırlıdır · barışmak · ve · barışarak · ikisinin arasını · ikisinin düzeltmesinde · ikisine · o takdirde günah yoktur

وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّۜ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz · sakınırsanız · ve · iyilik ederseniz · eğer · ve · kıskançlığa · nefisler · hazır kılınmıştır · ve

اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُٓوا

aslâ güç yetiremezsiniz · ve · hakkıyla haberdar · yapıyorsunuz · o şeye · olandır · Allah

اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَٓاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ

hepsi ile · öyleyse yönelmeyin · hırs gösterseniz · velev ki · kadınlar · arasında · adâletli olmanıza

الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِۜ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz · sakınırsanız · ve · düzeltirseniz · eğer · ve · askıda kalmış gibi · ve onu bırakmayın · meylin

اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ

müstağnî kılar · ikisi ayrılırsa · eğer · ve · çok merhamet eden · çok bağışlayan · olandır · Allah

اللّٰهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهٖۜ وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

her işi hikmetli · rahmeti geniş · Allah · olandır · ve · bol rahmetinden · herbirini · Allah

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ اُوتُوا

kendilerine verildi · o kimselere · emrettik · and olsun gerçekten · ve · yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · Allahındır · ve

الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَۜ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz · eğer inkâr ederseniz · ve · Allah'dan · sakının · diye · size · ve · sizden önce · kitab

لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

hamde çok lâyık · çok zengin · Allah · olandır · ve · yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · Allahındır

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ اِنْ

eğer · vekîl olarak · Allah · yeter · ve · yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · Allahındır · ve

يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِينَۜ وَكَانَ

olandır · ve · başkalarını · getirir · ve · insanlar · ey · sizi giderir · dilerse

اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ

artık katındadır · dünya · mükâfâtını · istiyor · ise · kim · hakkıyla gücü yeten · buna · Allah

اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

hakkıyla gören · hakkıyla işiten · Allah · olandır · ve · âhiretin · ve · dünyanın · mükâfâtı · Allahın

128- Fakat bir kadın, kocasının geçimsizliğinden veya *(kendisinden)* yüz çevirmesinden endişe ederse, o takdirde anlaşarak aralarını düzeltmelerinde ikisine bir günah yoktur. Hem sulh *(anlaşmak)* daha hayırlıdır. Zâten nefisler kıskançlığa yatkındır. Ama iyilik eder ve *(geçimsizlikten)* sakınırsanız, artık şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

129- Ve ne kadar hırs da gösterseniz, kadınlar arasında adâletli olmaya aslâ güç yetiremezsiniz; öyleyse *(birisine)* büsbütün meylederek yönelip de onu *(diğerini)* askıda kalmış gibi *(ne kocalı, ne kocasız bir hâlde)* bırakmayın! Fakat *(aralarında haksız davranışlarınızı)* düzeltir ve *(geçimsizlikten)* sakınırsanız, artık şübhe yok ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

130- Bununla berâber *(karı-koca)* ayrılırlarsa, Allah bol rahmetinden herbirini *(diğerinden)* müstağnî kılar *(birbirine muhtaç etmez)*. Çünki Allah, Vâsi' *(rahmeti geniş olan)*dır, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

131- Hem göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. Yemîn olsun ki sizden önce kendilerine kitab verilenlere de size de: "Allah'dan sakının!" diye emrettik. Buna rağmen inkâr ederseniz, işte şübhesiz göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. Hem Allah, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık olan)*dır.

132- Göklerde olanlar da, yerde bulunanlar da Allah'ındır. Artık vekîl olarak Allah yeter!

133- Eğer *(O)* dilerse, ey insanlar, sizi *(bu dünyadan)* giderir de *(yerinize)* başkalarını getirir! Ve Allah, buna hakkıyla gücü yetendir.

134- Kim dünya mükâfâtını isterse, artık *(bilsin ki)* dünyanın da âhiretin de mükâfâtı Allah katındadır. Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

135- Ey îmân edenler! Adâleti titizlikle ayakta tutan *(hâkim)*ler, Allah için şâhidlik eden kimseler olun![1] *(Bu tavrınız)* velev kendiniz veya ana-baba ve akrabâlar*(ınız)* aleyhine olsun! *(Hem aleyhlerine karar verilen veya şâhidlik edilen)* ister zengin, ister fakir olsun; Allah, ikisine de *(sizden)* daha yakındır *(onların maslahatını daha iyi bilir)*; öyleyse *(haktan)* saparak nefsin arzûsuna uymayın! Buna rağmen *(dilinizi)* eğip büker veya *(îcâb eden hüküm ya da şâhidlikten)* yüz çevirirseniz, artık muhakkak ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

136- Ey îmân edenler! Allah'a, Resûlüne ve peygamberine indirdiği Kitâb'a *(Kur'ân'a)* ve daha önce indirdiği kitab*(lar)*a îman*(da sebât)* edin! Kim de Allah'ı, meleklerini, kitablarını, peygamberlerini ve âhiret gününü inkâr ederse, o takdirde doğrusu *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmış olur.

137- Şübhesiz ki *(Mûsâ'ya)* îmân edip sonra *(buzağıya taparak)* inkâr edenler, sonra *(tevbe ederek Mûsâ'ya tekrar)* îmân edip, sonra *(bu def'a Îsâ'yı)* inkâr edenler, sonra da *(Muhammed'i inkâr edip)* inkârda ileri giden *(yahudi)*ler yok mu, Allah, onlara mağfiret edecek değildir, kendilerini *(hak)* bir yola hidâyet edecek de değildir.

138- Münâfıklara, şübhesiz kendileri için *(pek)* elemli bir azab olduğunu müjdele!

139- Onlar ki, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinirler. İzzeti *(şeref ve üstünlüğü)* onların yanında mı arıyorlar? Hiç şübhesiz ki izzet, tamâmen Allah'a âiddir.

140- Ve muhakkak ki *(O,)* size Kitab'da: "Allah'ın âyetleri ki, onların inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğinizde, *(böyle konuşmayı bırakıp)* bundan başka bir söze daldıkları zamâna kadar onlarla berâber oturmayın; o takdirde doğrusu siz *(de)* onlar gibi olursunuz!" diye *(bir âyet)* indirmiştir. Şübhesiz ki Allah, münâfıkları ve kâfirleri Cehennemde bir araya toplayıcıdır!

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامٖينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ

Allah için | şâhidlik eden kimseler | adâleti | titizlikle ayakta tutanlar | olun | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا

zengin | olursa | eğer | akrabâlar | ve | ana baba | veya | kendileriniz | aleyhine olsun | velev ki

اَوْ فَقٖيرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوا

haktan sapmamanız için | nefsin arzûsuna | öyleyse uymayın | ikisine | daha yakındır | artık Allah | fakir | veya

وَاِنْ تَلْوُٓا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرًا ﴿١٣٥﴾

hakkıyla haberdar | yapıyorsunuz | o şeylere ki | olandır | Allah | artık şübhesiz | yüz çevirirseniz | veya | eğip bükerseniz | eğer | ve

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَالْكِتَابِ الَّذٖى نَزَّلَ

indirdi | o ki | kitaba | ve | Resûlüne | ve | Allah'a | îmân edin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

عَلٰى رَسُولِهٖ وَالْكِتَابِ الَّذٖٓى اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ

Allah'ı | inkâr ederse | kim | ve | bundan önce | indirdi | o ki | kitaba | ve | peygamberine

وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا

bir dalâletle | sapmıştır | artık gerçekten | âhiret | gününü | ve | peygamberlerini | ve | kitablarını | ve | meleklerini | ve

بَعٖيدًا ﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ

sonra | inkâr ettiler | sonra | îmân ettiler | sonra | inkâr ettiler | sonra | îmân ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | uzak

ازْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ

ne kendilerini hidâyet edecek | ve | onlara mağfiret edecek | Allah | değildir | inkâr cihetiyle | arttılar

سَبٖيلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِقٖينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا ﴿١٣٨﴾ اَلَّذٖينَ

onlar ki | elemli | bir azâb | onlar için vardır | şübhesiz | münâfıkları | müjdele | bir yola

يَتَّخِذُونَ الْكَافِرٖينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنٖينَ اَيَبْتَغُونَ

arıyorlar mı | mü'minlerden | başka | dostlar | kâfirleri | edinirler

عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمٖيعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ

size | indirmiştir | ve gerçekten | tamâmen | Allah'ındır | izzet | hiç şübhesiz | izzeti | yanlarında

فِى الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا

onlarla | alay ediliyor | ve | onlarla | inkâr ediliyor | Allahın | âyetlerini | işittiniz | o vakit ki | diye | kitabda

تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فٖى حَدٖيثٍ غَيْرِهٖٓ اِنَّكُمْ اِذًا

o takdirde | şübhesiz siz | ondan başka | bir söze | dalmalarına kadar | tâ ki | onlarla beraber | artık oturmayın

مِثْلُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِقٖينَ وَالْكَافِرٖينَ فٖى جَهَنَّمَ جَمٖيعًا ﴿١٤٠﴾

hepsini | cehennemde | kâfirleri | ve | münâfıkları | bir araya getirendir | Allah | şübhesiz | onlar gibisiniz

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ

Allah'dan · bir fetih · size · olursa · bu yüzden eğer · sizi · gözetliyorlar · onlar ki

قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ

bir nasîb · kâfirlere · olursa · eğer · ve · sizinle beraber · olmadık mı · dediler

قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللّٰهُ

artık Allah · mü'minlerden · sizi korumadık mı · ve · size · gālib gelmedik mi · dediler

يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى

aleyhinde · kâfirlere · Allah · aslâ kılmayacaktır · ve · kıyâmet günü · aranızda · hüküm verecektir

الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ۝١٤١ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ

onlara tuzak kurandır · o · ve · Allah'ı · aldatmaya çalışıyorlar · münâfıklar · şübhesiz · bir yol · mü'minler

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ

insanlara · gösteriş yaparlar · tembel tembel · kalktılar · namaza · kalktılar · o vakit ki · ve

وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ إِلَّا قَلِيلًا ۝١٤٢ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَ لَا إِلٰى

bunun · arasında · bocalayıp duranlardır · biraz · ancak · Allah'ı · anmazlar · ve

هٰؤُلَاءِ وَلَا إِلٰى هٰؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ

onun için · artık aslâ bulamazsın · Allah · dalâlete atarsa · kimi · ve · ne bunlara · ve · ne onlara

سَبِيلًا ۝١٤٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ

dostlar · kâfirleri · edinmeyin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · bir yol

مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا

bir delil · kendi aleyhinizde · Allah'a · kılmanızı · ister misiniz · mü'minlerden · başka

مُبِينًا ۝١٤٤ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ

aslâ · ve · ateşten · en aşağı · tabakadadır · münâfıklar · şübhesiz · apaçık

تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۝١٤٥ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللّٰهِ

Allah'a · sımsıkı sarıldılar · ve · düzelttiler · ve · tevbe ettiler · o kimseler ki · ancak · bir yardımcı · onlara · bulamazsın

وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّٰهِ فَأُولٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ

Allah · verecektir · ileride · ve · mü'minlerle · beraberdir · artık işte onlar · Allah için · dinlerinde · samîmî oldular · ve

الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝١٤٦ مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ

size azâbı · Allah · ne yapacak · büyük · bir mükâfât · mü'minlere

إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ۝١٤٧

herşeyi bilen · iyiliklere karşılık veren · Allah · olandır · ve · îmân ederseniz · ve · şükrederseniz · eğer

141- Onlar *(o münâfıklar öyle kimselerdir)* ki, sizi gözetliyorlar; bu yüzden size Allah'dan bir fetih *(bir zafer nasîb)* olursa: "*(Biz de)* sizinle berâber değil miydik? *(Bize de ganimet verin!)*" derler; fakat kâfirlere bir *(zafer)* nasîb olursa *(onlara da)*: "Size gālib gelmedik mi *(sizi öldürme imkânına sâhib olup da kendi hâlinize bırakmadık mı)*? Hem mü'minleri sizden men' etmedik mi?" derler.

Artık Allah, kıyâmet günü aranızda hüküm verecektir.

Ve Allah, kâfirlere mü'minler aleyhinde *(kalıcı bir galibiyete)* aslâ bir yol vermeyecektir.

142- Şübhesiz ki münâfıklar, Allah'ı aldatmaya çalışıyorlar; hâlbuki O, onları aldatan *(hîlelerini başlarına geçiren)*dir. Hem *(onlar)* namaza kalktıkları zaman tenbel tenbel kalkarlar; insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak pek az anarlar.

143- *(O münâfıklar)* bunun *(îmanla küfrün)* arasında bocalayıp duranlardır.

Ne onlara *(mü'minlere)*, ne de bunlara *(kâfirlere mensubdurlar)*!

Artık Allah kimi *(kendi küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, o takdirde onun *(kurtulması)* için aslâ bir yol bulamazsın!

144- Ey îmân edenler! Mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinmeyin!

Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık bir delil kılmak ister misiniz?

145- Şübhe yok ki münâfıklar, ateşin en aşağı tabakasındadırlar. Ve onlara aslâ bir yardımcı bulamazsın!

146- Ancak tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler ve Allah'a *(O'nun dînine)* sımsıkı sarılıp dinlerinde *(ibâdetlerinde yalnız)* Allah için samîmî olanlar müstesnâ; işte onlar mü'minlerle berâberdir.

Ve Allah, mü'minlere ileride *(pek)* büyük bir mükâfât verecektir.

147- Eğer *(verilen ni'metlere)* şükredip îmân ederseniz, Allah size azâbı neylesin? Çünki Allah, Şâkir *(iyiliklerin mükâfâtını fazlasıyla veren)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

148- Allah, kötü sözün *(bilhassa)* açıkça söylenmesini sevmez; ancak zulme uğrayan müstesnâ. Çünki Allah, Semî' *(söylediklerinizi tamâmen işiten)*dir, Alîm *(kalblerinizdeki herşeyi bilen)*dir.

149- Eğer bir iyiliği açıklar veya onu gizlerseniz, yâhut bir kötülüğü affederseniz, artık şübhe yok ki Allah, Afüvv *(çok affedici olan)*dır, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

150, 151- Şübhesiz ki Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah ile peygamberlerinin arasını ayırmak *(Allah'a inanıp, peygamberlerini inkâr etmek)* isteyenler ve: "*(Biz, peygamberlerden)* bir kısmına îmân eder, bir kısmını inkâr ederiz" diyenler ve bunun *(îmân ile küfrün)* arasında bir yol tutmak isteyenler yok mu, işte bunlar gerçek kâfirlerin ta kendileridir. Kâfirler için ise *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırladık!

152- Allah'a ve peygamberlerine îmân edenlere ve onlardan hiçbirinin arasında ayırım yapmayanlara gelince, işte onlar var ya, onların *(gerçek)* mükâfâtlarını *(Allah)* ileride *(âhirette)* kendilerine verecektir. Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

153- Ehl-i kitab senden, kendilerine gökten bir kitab indirmeni istiyor; bununla berâber muhakkak ki *(onlar)* Mûsâ'dan bunun daha büyüğünü isteyerek: "Bize Allah'ı açıkça göster!" demişlerdi. Bunun üzerine, zulümleri *(böyle isyankâr suâlleri ve istekleri)* sebebiyle onları yıldırım çarpmıştı. Sonra kendilerine apaçık mu'cizeler gelmesinin ardından buzağıyı *(ilâh)* edindiler. Nihâyet *(onları)* bundan affettik *(tamâmen helâk etmedik)*, Mûsâ'ya ise apaçık bir hâkimiyet verdik.

154- Ve sağlam söz vermeleri için Tûr'u üzerlerine kaldırdık da onlara: "*(Şehrin)* kapı*(sın)*dan secde eden kimseler olarak *(hürmetle başınızı eğerek)* girin!" dedik ve kendilerine: "Cumartesi günü *(balık avlayarak)* haddi aşmayın!" buyurduk ve onlardan pek sağlam bir söz aldık.

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللّٰهُ
Allah olandır ve zulme uğradı o kimse ki ancak sözden kötü olanı açıkça söylemeyi Allah sevmez

سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوٓءٍ
bir kötülükten affederseniz veya onu gizlerseniz veya bir iyiliği açıklarsanız eğer herşeyi bilen hakkıyla işiten

فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ
Allah'ı inkâr ediyorlar o kimseler ki şübhesiz herşeye gücü yeten çok affedici olandır Allah artık şübhesiz

وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
diyorlar ve peygamberlerinin ve Allahın arasını ayırmalarını istiyorlar ve peygamberlerini ve

نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ اَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ
arasında edinmelerini istiyorlar ve bazısını inkâr ederiz ve bazısına îmân ederiz

ذٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
kâfirler için hazırladık ve gerçek kâfirler kendileridir işte onlar bir yol bunun

عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
ayırım yapmadılar ve peygamberlerine ve Allah'a îmân ettiler o kimseler ki ve aşağılayıcı bir azâb

بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ اُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ
Allah olandır ve mükâfâtlarını kendilerine verecektir ileride işte onlar onlardan hiç birinin arasında

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ
kendilerine indirmeni ehl-i kitab senden istiyor çok merhametli çok bağışlayan

كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوٓا
ve demişlerdi bundan daha büyüğünü Mûsâ'dan istediler işte gerçekten gökten bir kitab

اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا
edindiler sonra zulümleri sebebiyle yıldırım fakat onları yakalamıştı açıkça Allah'ı bize göster

الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذٰلِكَ
bundan nihâyet affettik apaçık mu'cizeler kendilerine geldi o şeyden sonra ki buzağıyı

وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ
Tûr'u üzerlerine kaldırdık ve apaçık bir hâkimiyet Mûsâ'ya verdik ve

بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
kendilerine buyurduk ve secde ederek kapıdan girin onlara dedik ve sağlam söz vermeleri için

لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾
pek sağlam bir söz onlardan aldık ve cumartesi gününde haddi aşmayın

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مٖيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَٓاءَ
peygamberleri | öldürmeleri sebebiyle | ve | Allahın | âyetlerini | inkârları sebebiyle | ve | sözlerini | fakat bozmaları sebebiyle

بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
küfürleri sebebiyle | üzerlerini | Allah | mühürlemiştir | bil'akis | perdelidir | kalblerimiz | demeleri sebebiyle | ve | haksız yere

فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلٖيلاً ١٥٥ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
bir iftirâ | Meryem'e karşı | söylemeleri | ve | inkâr etmeleri sebebiyle | ve | pek azı | ancak | artık îmân etmezler

عَظٖيمًا ١٥٦ وَقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسٖيحَ عٖيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
elçisi | Meryemin | oğlu | Îsâ | Mesîh'i | öldürdük | doğrusu biz | demeleri | ve | büyük

اللّٰهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَاِنَّ الَّذٖينَ
o kimseler ki | şübhesiz | ve | kendilerine | benzer gösterildi | fakat | onu asmadılar | ve | onu öldürmediler | ve | Allahın

اخْتَلَفُوا فٖيهِ لَفٖي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ
tâbi' olmak | ancak | bir bilgiden | bu hususta | onlar için yoktur | bundan dolayı | elbet bir şübhe içindedirler | hakkında | ihtilâfa düştüler

الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقٖينًا ١٥٧ بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ وَكَانَ
olandır | ve | kendine | Allah | onu yükseltti | bil'akis | iyice bilerek | onu öldürmemişlerdir | ve | zanna

اللّٰهُ عَزٖيزًا حَكٖيمًا ١٥٨ وَاِنْ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ
önce | ona | elbet îmân edecektir | ancak | ehl-i kitabdan (hiçbiri) | yoktur | ve | her işi hikmetli | dâima üstün | Allah

مَوْتِهٖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهٖيدًا ١٥٩ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذٖينَ
o kimselerin ki | işte zulmü sebebiyle | şâhid | aleyhlerine | olur | kıyâmet gününde | ve | ölümünden

هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبٖيلِ
yolundan | çevirmeleri yüzünden | ve | kendilerine | helâl kılındı | temiz şeyleri ki | onlara | haram kıldık | yahudi oldular

اللّٰهِ كَثٖيرًا ١٦٠ وَاَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَاَكْلِهِمْ اَمْوَالَ
mallarını | yemeleri | ve | ondan | yasaklandılar | halbuki gerçekten | fâiz | almaları | ve | birçoklarını | Allah

النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرٖينَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا ١٦١ لٰكِنِ
fakat | elemli | bir azâb | onlardan | kâfir olanlara | hazırladık | ve | bâtılla | insanların

الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا
o şeye ki | ve | sana | indirildi | o şeye ki | îmân ederler | mü'minler | ve | onlardan | ilimde | derinleşmiş olanlar

اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقٖيمٖينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
îmân edenlerdir | ve | zekâtı | verenler | ve | namazı | hakkıyla edâ edenler | ve | senden önce | indirildi

بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰٓئِكَ سَنُؤْتٖيهِمْ اَجْرًا عَظٖيمًا ١٦٢
büyük | bir mükâfât | kendilerine vereceğiz | işte onlar ki | âhiret | gününe | ve | Allah'a

155- Fakat sözlerini bozmaları, Allah'ın âyetlerini inkârları, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptıkları gibi)* peygamberleri haksız yere öldürmeleri ve: "Kalblerimiz perdelidir *(bir şey anlamayız)*!" demeleri sebebiyle *(onlara lâ'net ettik)*! Bil'akis küfürleri sebebiyle Allah onların *(o kalblerin)* üzerine mühür vurmuştur. Bu yüzden, pek azı müstesnâ, îmân etmezler.

156, 157- Bir de inkâr etmeleri ve *(babasız çocuk doğurması üzerine)* Meryem'e karşı büyük bir iftirâ söylemeleri ve: "Doğrusu biz, Allah'ın elçisi Meryemoğlu Îsâ Mesîh'i öldürdük" demeleri sebebiyle *(onlara lâ'net ettik)*. Hâlbuki onu ne öldürdüler, ne de onu astılar; fakat *(öldürdükleri kişi)* kendilerine, ona *(Îsâ'ya)* benzer gösterildi.

Ve şübhe yok ki onun hakkında ihtilâfa düşenler, bundan dolayı gerçekten bir şübhe içindedirler. Zanna tâbi' olmaktan başka, onların bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Onu *(o öldürdükleri şahsın Îsâ olduğunu)* iyice bilerek öldürmemişlerdir.

158- Bil'akis Allah, onu kendi *(katı)*na yükseltti.[1] Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

159- Hem ehl-i kitabdan hiçbir kimse yoktur ki ölümünden önce mutlakā ona îmân edecek olmasın![2] Kıyâmet gününde ise, onların *(kendisine îmân etmeyenlerin)* aleyhine şâhidlik edecektir.

160, 161- İşte yahudi olanların *(bu)* zulümleri sebebiyle ve birçok kimseyi Allah yolundan men' etmeleri, ondan kesinlikle yasaklandıkları hâlde fâiz almaları ve insanların mallarını bâtıl *(haram yollar)*la yemeleri yüzünden, *(daha önce)* kendilerine helâl kılınan temiz şeyleri, onlara haram kıldık. İçlerinden kâfir olanlara da *(pek)* elemli bir azab hazırladık!

162- Fakat onlardan *(îmân ederek)* ilimde râsih *(derinleşmiş)* olanlar ve mü'minler, sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilen *(diğer kitab)*lara îmân ederler. Ve *(onlar)* namazı hakkıyla edâ edenler, zekâtı verenler, Allah'a ve âhiret gününe îmân edenlerdir. İşte onlar var ya, kendilerine *(pek)* büyük bir mükâfât vereceğiz!

163- *(Ey Resûlüm!)* Şübhe yok ki biz, Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kûb'a, *(ve onun)* torunlar*(ın)*a, Îsâ'ya, Eyyûb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleymân'a da vahyettik. Dâvûd'a ise Zebûr'u verdik.

164- Hem öyle peygamberler *(gönderdik)* ki, elbette onları*(n kıssalarını)* daha önce sana anlattık ve öyle peygamberler de var ki onları*(n kıssalarını)* sana anlatmadık. Ve Allah, Mûsâ ile *(ses, harf ve kelimelere muhtaç olmadan, vâsıtasız)* bir hitâb ile konuştu.

165- *(Biz)* müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak nice peygamberler *(gönderdik)* ki, o peygamberlerden sonra, insanların Allah'a karşı bir delil*(ler)*i *(ma'zeretleri)* olmasın! Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

166- *(Onlar senin peygamberliğine şâhidlik etmiyorlar)* fakat Allah sana indirdiği *(Kur'ân)* ile şâhidlik ediyor, onu kendi ilmiyle indirdi.(1) Melekler de *(sana)* şâhidlik ediyorlar. Ve şâhid olarak Allah yeter!

167- Şübhesiz ki inkâr edip *(insanları)* Allah yolundan men' edenler, gerçekten *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmışlardır.

168, 169- Muhakkak ki inkâr edip *(peygambere)* zulmedenler yok mu, Allah onlara mağfiret edecek değildir; onları Cehennem yolundan başka bir yola erdirecek de değildir; *(onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Bu ise, Allah'a göre çok kolaydır.

170- Ey insanlar! Doğrusu peygamber size Rabbinizden hak ile gelmiştir; öyle ise hakkınızda hayır olarak *(ona)* îmân edin! Buna rağmen inkâr ederseniz artık şübhesiz ki, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ

ondan sonraki · peygamberlere · ve · Nûh'a · vahyettik · o şey gibi ki · sana · vahyettik · şübhesiz biz

وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb'a · ve · İshâk'a · ve · İsmâîl'e · ve · İbrâhîm'e · vahyettik · ve

وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ

Süleymân'a · ve · Hârûn'a · ve · Yûnus'a · ve · Eyyûb'e · ve · Îsâ'ya · ve · torunlara · ve

وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ

bundan önce · sana · onları anlattık · şübhesiz · peygamberler ki · ve · Zebûr'u · Dâvûd'a · verdik · ve

وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾

bir konuşma ile · Mûsâ ile · Allah · konuştu · ve · sana · onları anlatmadık · peygamberler ki · ve

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ

insanlar için · olmaması için · korkutucudurlar · ve · müjdeleyicidirler · peygamberler ki

عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾

her işi hikmetli · dâima üstün · Allah · olandır · ve · peygamberlerden · sonra · bir delil · Allah'a karşı

لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ

melekler · ve · ilmiyle · onu indirdi · sana · indirdi · o şey ile ki · şâhidlik ediyor · Allah · fakat

يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ

çevirdiler · ve · inkâr ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · şâhid olarak · Allah · yeter · ve · şâhidlik ediyorlar

سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · uzak · bir dalâlet ile · sapmışlardır · gerçekten · Allah · yolundan

وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

bir yola · ne onları erdirecek · ve · onlara · mağfiret edecek · Allah · değildir · zulmettiler · ve

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ

Allah'a göre · bu · olandır · ve · ebedî olarak · orada · devamlı kalıcıdırlar · cehennem · yoluna · ancak

يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ

hak ile · peygamber · size gelmiştir · gerçekten · insanlar · ey · çok kolay

مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ

Allahındır · artık şübhesiz · inkâr ederseniz · eğer · ve · sizin için · hayır olarak · öyle ise îmân edin · Rabbinizden

مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

her işi hikmetli · hakkıyla bilen · Allah · olandır · ve · yerde · ve · göklerdedir · o şeyler ki

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى

karşı söylemeyin ve dîninizde haddi aşmayın ehl-i kitab ey

اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّۜ اِنَّمَا الْمَس۪يحُ ع۪يسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ

peygamberidir Meryemin oğlu Îsa Mesîh ancak hakkı ancak Allah'a

اللّٰهِ وَكَلِمَتُهُۚ اَلْقٰيهَٓا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُۘ فَاٰمِنُوا

öyleyse îmân edin ondan bir ruhtur ve Meryem'e onu ulaştırdı kelimesi ve Allah'ın

بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ۚ وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌۜ اِنْتَهُوا خَيْراً لَكُمْۜ اِنَّمَا

ancak kendiniz için hayır olarak son verin üçtür demeyin ve peygamberlerine ve Allah'a

اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌۜ سُبْحَانَهُٓ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌۢ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

göklerdedir o şeyler ki onundur bir çocuk onun için olmasından o münezzehtir tek bir İlâh'dır Allah

وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلاًࣖ ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ

aslâ çekinmez vekîl olarak Allah yeter ve yerdedir o şeyler ki ve

الْمَس۪يحُ اَنْ يَكُونَ عَبْداً لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَۜ

yakın kılınmışlar ne melekler ve Allah'a bir kul olmasından Mesîh

وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ

artık onları toplayacaktır büyüklük taslarsa ve ona kulluktan çekinirse kim ve

اِلَيْهِ جَم۪يعاً ﴿١٧٢﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki işte ama hep beraber kendisine

فَيُوَفّ۪يهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَز۪يدُهُمْ مِنْ فَضْلِه۪ۚ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ

o kimseler ki ama ve lütfundan onlara artıracaktır ve mükâfâtlarını artık onlara tam olarak verecek

اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً اَل۪يماًۙ وَلَا

ve elemli bir azâb ile artık onları cezâlandıracak büyüklük tasladılar ve çekindiler

يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِياًّ وَلَا نَص۪يراً ﴿١٧٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ

insanlar ey ne bir yardımcı ve bir dost Allah'dan başka kendileri için bulmayacaklardır

قَدْ جَٓاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ نُوراً مُب۪يناً

apaçık bir nûr size indirdik ve Rabbinizden bir delil size geldi gerçekten

﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِه۪ فَسَيُدْخِلُهُمْ

artık onları sokacak ona sımsıkı sarıldılar ve Allah'a îmân ettiler o kimseler ki işte ama

ف۪ي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍۙ وَيَهْد۪يهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطاً مُسْتَق۪يماًۜ ﴿١٧٥﴾

dosdoğru bir yola kendisine onları hidâyet edecektir ve bir lütuf ve tarafından bir rahmet içine

171- Ey ehl-i kitab! Dîninizde haddi aşmayın ve Allah'a karşı, haktan başkasını söylemeyin!

Meryemoğlu Îsâ Mesîh ancak Allah'ın peygamberi, Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve O'n*(un tarafın)*dan *(yaratılmış)* bir ruhtur.

Öyleyse Allah'a ve peygamberlerine îmân edin!

"*(Allah)* üçtür" demeyin! Kendi hayrınıza olarak *(bundan)* vazgeçin!

Allah, ancak tek bir İlâhdır.

O, çocuğu olmaktan münezzehtir!

Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Vekîl olarak da Allah yeter!

172- *(Sizin bâtıl i'tikadınıza rağmen)* Mesîh *(Îsâ)*, Allah'a kul olmaktan aslâ çekinmez, Allah'a yakın melekler de *(çekinmezler)*.

O hâlde kim O'na *(Allah'a)* kulluktan çekinip büyüklük taslarsa, artık *(bilsin ki Allah, hesâbını sormak üzere)* onları hep berâber huzûruna toplayacaktır.(1)

173- Fakat îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, artık onlara mükâfâtlarını tam olarak verecek ve lütfundan onlara *(ihsânını daha da)* artıracaktır.

(Kulluktan) çekinip büyüklük taslayanlara gelince, onları da *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandıracak ve *(onlar)* kendileri için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulacaklardır.

174- Ey insanlar! Şübhesiz size Rabbinizden bir delil *(peygamber)* geldi ve size apaçık bir nûr *(olan Kur'ân'ı)* indirdik.

175- İşte Allah'a îmân edip, O'na *(dînine)* sımsıkı sarılanlar var ya, artık *(Allah)* onları yakında tarafından bir rahmet ve bir lütuf içine koyacak ve onları kendisine *(giden)* dosdoğru bir yola hidâyet edecektir.

176- *(Ey Resûlüm!)* Senden fetvâ istiyorlar. De ki: "Çocuğu ve babası olmayan kimse hakkında, Allah size şöyle fetvâ veriyor: Çocuğu olmayan bir kişi ölür de *(aynı babadan)* bir kız kardeşi bulunursa, o takdirde bıraktığının yarısı onundur.

Eğer *(kız kardeş ölür de)* onun *(o ölen kız kardeşin)* çocuğu yoksa, o *(geride kalan erkek kardeş)* de ona *(tamâmen)* vâris olur.

Fakat *(o adamın vârisleri)* iki kız *(kardeş)* iseler, bu durumda bıraktığının üçte ikisi onlarındır.

Ve *(geride kalanlar)* kadın ve erkek olarak birçok kardeş iseler, artık erkeğe iki kadın hissesi vardır."

(Bu hükümlere uymazsanız) şaşırırsınız diye Allah size *(bunları)* açıklıyor. Allah ise, herşeyi hakkıyla bilendir.

5- MÂİDE SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 120 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey îmân edenler! Akidleri *(verdiğiniz sözleri)* yerine getirin! Siz ihrâmlı iken avlanmayı helâl saymamak şartıyla, size okunacak *(bildirilecek)* olanların dışında kalan sağmal hayvanlar sizin için helâl kılındı. Şübhesiz ki Allah, ne dilerse hükmeder.

2- Ey îmân edenler! Ne Allah'ın şeâirine *(dîninin alâmetlerine)*, ne haram aya, ne *(Kâ'be'ye hediye edilen)* kurbana, ne *(ona takılan)* gerdanlıklara ne de Rablerinden bir lütuf ve bir rızâ arayarak Beyt-i Harâm'a gelenlere hürmetsizlik etmeyin!

Ama ihrâmdan çıkınca artık avlanabilirsiniz.

Ve sizi Mescid-i Harâm'dan men' ettiler diye bir kavme olan kin*(iniz)*, sakın sizi haddi aşmaya sevk etmesin!

Hem iyilik ve takvâ üzerine yardımlaşın,(1) günah ve düşmanlık üzerine ise yardımlaşmayın, hem Allah'dan sakının! Şübhe yok ki Allah, azâbı çok şiddetli olandır.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ فِي الْكَلَالَةِ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ

senden fetvâ istiyorlar · de ki · Allah · size fetvâ veriyor · çocuğu ve babası olmayan hakkında · eğer · bir kişi · ölürse

لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَٓا

yok ise · onun için · bir çocuk · ve onun varsa · bir kız kardeşi · artık ona var · yarısı · o şeyin ki · bıraktı · ve · o · ona vâris olur

اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ

eğer · olmazsa · onun için · bir çocuk · fakat eğer · iseler · iki kız · artık o ikisine var · üçte ikisi

مِمَّا تَرَكَ وَاِنْ كَانُٓوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَٓاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ

o şeyden ki · bıraktı · ve · eğer · onlar iseler · birçok kardeş · erkekler olarak · ve · kadınlar olarak · artık erkek için vardır · benzeri · hissesi

الْاُنْثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٧٦﴾

iki dişinin · açıklıyor · Allah · size · şaşırırsınız diye · ve · Allah · herşeyi · hakkıyla bilendir

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَه۪يمَةُ الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا يُتْلٰى

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · yerine getirin · akidleri · helâl kılındı · sizin için · hayvanlar · sağmal · ancak · okunacak şeyler

عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُر۪يدُ ﴿١﴾

size · olmadan · helâl sayanlar · avlanmayı · siz iken · ihrâmlılar · şübhesiz · Allah · hükmeder · dilediği şeye

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · hürmetsizlik etmeyin · alâmetlerine · Allahın · ve · ne aya · haram · ve · ne kurbana

وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا اٰمّ۪ينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا

ve · ne gerdanlıklara · ve · ne gelenlere · Beyt-i Harâm'a ki · arıyorlar · bir lütuf · Rablerinden · ve · bir rızâ

وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ

ve · o vakit ki · ihrâmdan çıktınız · artık avlanın · ve · aslâ sizi sevk etmesin · kin · bir kavme olan · diye · çevirdiler

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا

Mescid-i Harâm'dan · haddi aşmanıza · ve · yardımlaşın · üzerine · iyilik · ve · takvâ · ve · yardımlaşmayın

عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

üzerine · günah · ve · düşmanlık · ve · sakının · Allah'dan · şübhesiz · Allah · çok şiddetlidir · azâbı

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ
Allah'dan başkası için kesildi o şey ki ve domuz eti ve kan ve ölü size haram kılındı

بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
yedi o şey ki ve süsülmüş ve yuvarlanmış ve vurulmuş ve boğulmuş ve kendisi

السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
kısmet aramanız ve dikili taşlar üzerine kesildi o şey ki ve kestiniz o şey ki hâric yırtıcı hayvan

بِالْأَزْلَامِ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
dîninizden inkâr ettiler o kimseler ki ümîdini kesti bugün isyandır bunlar fal oklarıyla

فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ
tamamladım ve dîninizi size kemâle erdirdim bugün benden korkun ve artık onlardan korkmayın

عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي
içinde mecbur kaldı o halde kim dîn olarak İslâm'a sizin için râzı oldum ve ni'metimi üzerinize

مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْأَلُونَكَ
sana soruyorlar çok merhamet edendir çok bağışlayandır Allah artık şübhesiz günaha meyledici olmadan açlık

مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ
terbiye ettiniz o şey ki ve temiz şeyler size helâl kılındı de ki kendilerine helâl kılındı ne

الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا
o şeyden ki öyleyse yiyin Allah size öğretti o şeyden ki onlara öğretiyorsunuz yetiştiriciler olarak avcı hayvanlardan

أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz Allah'dan sakının ve üzerine Allahın ismini zikredin ve size tuttular

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾ الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا
kendilerine verildi o kimselerin ki yiyeceği ve temiz şeyler size helâl kılındı bugün hesâbı çabuk görendir

الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ
mü'min kadınlardan hür ve iffetli kadınlar ve onlara helâldir sizin yiyeceğiniz ve size helâldir kitab

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
kendilerine verdiniz o zaman ki sizden önce kitab kendilerine verildi o kimselerden ki hür ve iffetli kadınlar ve

أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
inkâr ederse kim ve gizli dostlar edinenler olmadan ve zinâdan kaçınanlar olarak iffetli kimseler olarak mehirlerini

بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾
zarara uğrayanlardandır âhirette o ve ameli boşa gitmiştir artık gerçekten îmânı

3- Size, ölü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanın eti)*, *(akan)* kan, domuz eti,[1] kendisi Allah'dan başkası adına kesilen *(hayvan)*, *(canı çıkmadan yetişip)* kestiğiniz hâriç *(olmak üzere)*; boğulmuş, vurulmuş, yuvarlanmış, süsülmüş *(boynuzlanmış)*, yırtıcı hayvanın yediği *(hayvanlar)*, dikili taşlar *(putlar)* üzerine kesilen *(hayvan)*lar ve fal oklarıyla kısmet aramanız haram kılındı. Bunlar *(birer)* isyandır!

İnkâr edenler, bugün sizin dîninizden *(onu yok etmekten)* ümidlerini kesti*(ler)*; artık onlardan korkmayın, ancak benden korkun! Bugün, size dîninizi kemâle erdirdim,[2] üzerinize olan ni'metimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'a râzı oldum!

O hâlde kim günâha *(ölmeyecek kadar olan zarûret mikdârından fazlasına)* meyletmeksizin açlık içinde *(bunlardan yemeye)* mecbur kalırsa, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.[3]

4- *(Ey Habîbim!)* Sana kendileri için nelerin helâl kılındığını soruyorlar. De ki: "Size temiz şeyler helâl kılındı; yetiştiriciler olarak Allah'ın size öğrettiğinden onlara öğreterek terbiye ettiğiniz avcı hayvanlar*(ın avladıkları)* da *(size helâl kılındı)*. Öyleyse onların size tuttuklarından yiyin ve *(ava gönderirken)* üzerine Allah'ın ismini zikredin! Hem Allah'dan sakının!" Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

5- Bugün size temiz şeyler helâl kılındı. Kendilerine kitab verilenlerin yiyeceği de size helâldir, sizin yiyeceğiniz de onlara helâldir. Gerek mü'min kadınlardan hür ve iffetli olanlar, gerekse sizden önce kendilerine kitab verilenlerden hür ve iffetli olan kadınlar, zinâdan kaçınan ve gizli dost edinmeyen iffetli kimseler olmak üzere, kendilerine mehirlerini verdiğiniz takdirde *(size helâl kılındı)*.

Artık kim îmânı *(Allah'ı ve İlâhî hükümleri)* inkâr ederse, bu durumda şübhesiz ameli boşa gitmiştir; ve o, âhirette zarara uğrayanlardandır.

6- Ey îmân edenler! Namaza kalktığınız zaman, artık yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı ise meshedin; topuklara kadar da ayaklarınızı *(yıkayın)*!

Bununla berâber cünüb iseniz hemen *(tamâmen)* yıkanıp temizlenin!

Fakat hasta olur veya bir yolculukta *(bulunur)* iseniz veya içinizden biri def'-i hâcetten gelir *(abdesti bozulur)*sa veya kadınlara dokunursanız, artık *(abdest veya gusül almanızı gerektiren bu hâllerde)* su bulamazsanız, o vakit temiz bir toprağa teyemmüm edin de yüzlerinizi ve *(dirseklere kadar)* ellerinizi ondan meshedin!

Allah size hiçbir zorluk çıkarmak istemez; fakat sizi temizlemek ve üzerinize olan ni'metini tamamlamak ister; tâ ki şükredesiniz.

7- Allah'ın size olan *(İslâm)* ni'metini ve "İşittik ve itâat ettik!" dediğiniz zaman, onunla sizi bağladığı mîsâkını hatırlayın ve Allah'dan sakının!

Şübhe yok ki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

8- Ey îmân edenler! Allah için *(hakkı)* ayakta tutanlar, *(ve)* adâletle şâhidlik eden kimseler olun!

Bir kavme olan kin*(iniz)*, sizi aslâ adâletsiz olmaya sevk etmesin!

Âdil olun! Bu, takvâya daha yakındır.

Ve Allah'dan sakının!

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

9- Allah, îmân edip sâlih ameller işleyenlere, kendileri için bir mağfiret ve *(pek)* büyük bir mükâfât olduğunu va'd etti.[1]

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا
artık yıkayın | namaza | kalktınız | o zaman ki | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

وُجُوهَكُمْ وَ اَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَ امْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ
başlarınızı | meshedin | ve | dirseklere kadar | ellerinizi | ve | yüzlerinizi

وَ اَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِۜ وَ اِنْ كُنْتُمْ جُنُباً فَاطَّهَّرُواۜ
hemen temizlenin | cünüb | olursanız | eğer | ve | topuklara kadar | ayaklarınızı (yıkayın) | ve

وَ اِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ
sizden | biri | gelirse | veya | bir yolculukta | veya | hasta | olursanız | eğer | ve

مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا
o vakit teyemmüm edin | bir su | artık bulamazsanız | kadınlara | dokunursanız | veya | def'-i hâcetten

صَع۪يداً طَيِّباً فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ اَيْد۪يكُمْ مِنْهُۜ
ondan | ellerinizi | ve | yüzlerinizi | ve meshedin | temiz | bir toprağa

مَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُر۪يدُ
ister | fakat | bir zorluk | size | kılmasını | Allah | istemez

لِيُطَهِّرَكُمْ وَ لِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
tâ ki siz | üzerinize olan | ni'metini | tamamlamasını | ve | sizi temizlemesini

تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
size | Allah'ın | ni'metini | hatırlayın | ve | şükredersiniz

وَ م۪يثَاقَهُ الَّذ۪ي وَاثَقَكُمْ بِه۪ٓ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَ اَطَعْنَا
itâat ettik | ve | işittik | dediniz | o vakit ki | onunla | sizi bağladı | o ki | sağlam sözünü | ve

وَ اتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
îmân ettiler | o kimseler ki | ey | sînelerin | içinde olanı | hakkıyla bilendir | Allah | şübhesiz | Allah'dan | sakının | ve

كُونُوا قَوَّام۪ينَ لِلّٰهِ شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ
sizi aslâ sevk etmesin | ve | adâletle | şâhidlik edenler | Allah için | (hakkı) ayakta tutanlar | olun

شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُواۜ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى
takvâya | daha yakındır | o | âdil olun | adâletli olmamanıza | bir kavme olan | kin

وَ اتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ
o kimselere ki | Allah | va'd etti | yapıyorsunuz | o şeylere ki | haberdardır | Allah | şübhesiz | Allah'dan | sakının | ve

اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ اَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿٩﴾
büyük | bir mükâfât | ve | bir mağfiret | onlar için vardır | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
ve – o kimseler ki – inkâr ettiler – ve – yalanladılar – âyetlerimizi – işte onlar – ehlidirler – cehennem

﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
ey – o kimseler ki – îmân ettiler – hatırlayın – ni'metini – Allah'ın – üzerinize olan

إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
o zaman ki – yeltenmişti – bir kavim – uzatmaları için – size – ellerini – ve çekmişti

أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
ellerini – sizden – ve – sakının – Allah'dan – ve – Allah'a – böylece tevekkül etsinler

الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
mü'minler – ve – and olsun gerçekten – almıştı – Allah – sağlam sözünü – İsrâiloğullarının

وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ
ve – göndermiştik – onlardan – iki – on – vekil – ve – buyurmuştu – Allah – şübhesiz ben – sizinle beraberim

لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي
and olsun eğer – hakkıyla edâ ederseniz – namazı – ve – verirseniz – zekâtı – ve – îmân ederseniz – peygamberlerime

وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ
ve – onlara yardım ederseniz – ve – borç verirseniz – Allah'a – bir borç ile – güzel – mutlaka örteceğim

عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
sizden – kötülüklerinizi – ve – elbette sizi sokacağım – cennetlere ki – akar

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
altlarından – ırmaklar – o hâlde kim – inkâr ederse – sonra – bundan – sizden – artık gerçekten

ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ
sapmıştır – ortasından – yolun – sonra o şey sebebiyle ki – bozmaları – sağlam sözlerini

لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ
onlara lâ'net ettik – ve – kıldık – kalblerini – kaskatı – değiştirirler

الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ
kelimeleri – yerlerinden – ve – unuttular – bir nasîb – o şeyden ki – nasihat edildiler – kendisiyle

وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
ve – geri durmazsın – muttali' olursun – bir hâinliğe – onlardan – ancak – birazı – onlardan

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾
yine de affet – onları – ve – aldırma – şübhesiz – Allah – sever – iyilik edenleri

10- İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar Cehennem ehlidirler!

11- Ey îmân edenler!

Allah'ın üzerinize olan ni'metini hatırlayın; hani bir kavim size *(sû'-i kasd yapmak için)* ellerini uzatmaya yeltenmişti de *(Allah)* onların ellerini sizden çekmişti.

O hâlde Allah'dan sakının! Hem mü'minler, böylece ancak Allah'a tevekkül etsinler![1]

12- Ve and olsun ki Allah, İsrâiloğullarının sağlam sözünü almıştı.

(Her kabîleden birer kişi olarak) içlerinden on iki de vekil ta'yîn etmiştik.

Ve Allah *(onlara)* şöyle buyurmuştu: "Şübhesiz ki ben sizinle berâberim.

Eğer gerçekten, namazı hakkıyla edâ ederseniz, zekâtı verirseniz, peygamberlerime îmân edip onlara yardım ederseniz ve Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* verirseniz *(yolunda harcama yaparsanız)*, mutlakā kötülüklerinizi sizden örteceğim ve şübhesiz sizi altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacağım.

O hâlde bundan *(bu ahidden)* sonra içinizden kim inkâr ederse, artık *(dosdoğru)* yol ortasında açıkça sapıtmış olur."

13- Sonra o sağlam sözlerini bozmaları sebebiyle onlara lâ'net ettik ve kalblerini kaskatı yaptık.

(Onlar Tevrât'taki) kelimeleri yerlerinden değiştirirler, kendisiyle nasîhat edildikleri *(o kitapları)*ndan bir nasîb *(almay)*ı da unuttular.

İçlerinden pek azı müstesnâ, onlardan dâimâ bir hâinliğe muttali' olursun; yine de *(sen)* onları affet ve aldırma! Muhakkak ki Allah, iyilik edenleri sever.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ

ve | o kimselerden ki | dediler | şübhesiz biz | hristiyanlarız | almıştık | sağlam sözlerini

فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ

fakat unuttular | bir nasib | o şeyden ki | nasîhat ediliyler | kendisiyle | bu sebeble bıraktık | aralarına

الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ

düşmanlık | ve | kin | kıyâmet gününe kadar | ve | ileride

يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ

kendilerine haber verecektir | Allah | o şeyleri ki | idiler | yapıyorlar | ey | ehl-i kitab

قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا

gerçekten | size gelmiştir | Resûlümüz | açıklıyor | size | birçoğunu | o şeylerin ki

كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ

idiniz | gizliyorsunuz | kitabdan | ve | affediyor | birçoğundan

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

gerçekten | size gelmiştir | Allah'dan | bir nûr | ve | bir kitab | apaçık

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ

hidâyet eder | onunla | Allah | o kimseleri ki | uydular | rızâsına | yollarına | selâmet

وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ

ve | onları çıkarır | zulümâttan | nûra | izni ile

وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ

ve | onları hidâyet eder | bir yola | dosdoğru | and olsun gerçekten | kâfir olmuştur

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ

o kimseler ki | dediler | şübhesiz | Allah | odur | Mesîh | oğlu | Meryem'in

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ

de ki | peki kim | mâlik olur | Allah'dan | bir şeye | eğer | isterse | helâk etmesini

الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ

Mesîh'i | oğlu | Meryem'in | ve | annesini | ve | o kimseleri ki | yeryüzündedir

جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

hepsini | ve | Allah'ındır | mülkü | göklerin | ve | yerin | ve | o şeylerin ki | ikisi arasındadır

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

yaratır | o şeyi ki | diler | ve | Allah | herşeye | hakkıyla gücü yetendir

14- *(Yahudilerden olduğu gibi,)* "Şübhesiz biz hristiyanız" diyenlerden de sağlam sözlerini almıştık; buna rağmen *(onlar da)* kendisiyle nasîhat edildikleri *(kitapları)*ndan *(İncil'den)* bir nasib *(almay)*ı unuttular.

Bu sebeble kıyâmet gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin bıraktık.

Allah, yapmakta olduklarını ileride *(âhirette)* kendilerine haber verecektir.

15- Ey ehl-i kitab!

Muhakkak Resûlümüz *(Muhammed)* size geldi; Kitab'dan *(Tevrât'tan, âhir zaman peygamberinin sıfatları ve recim âyeti gibi)* gizlemekte olduğunuz şeylerin birçoğunu size açıklıyor, birçoğunu da *(açıklamıyor)* affediyor.

Doğrusu size Allah'dan bir nûr ve apaçık bir Kitab *(Kur'ân)* gelmiştir.

16- Rızâsına uyanları Allah onunla selâmet yollarına eriştirir, onları izni ile zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkarır ve onları dosdoğru bir yola hidâyet eder.(1)

17- "Andolsun ki, şübhesiz Allah, o Meryemoğlu Mesîhdir!" diyenler kâfir olmuşlardır!

De ki: "Peki *(Allah, sizin ilâh olarak düşündüğünüz)* Meryemoğlu Mesîh'i, annesini ve yeryüzündekilerin hepsini helâk etmek istese, Allah'a karşı kim bir şeye mâlik olabilir? Hem göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır.(2)

(O) ne dilerse yaratır."

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَٓاءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُهُ قُلْ

de ki | sevdikleriyiz | ve | Allah'ın | oğullarıyız | biz | hristiyanlar | ve | yahudiler | dedi | ve

فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ

yarattı | o kimseden ki | bir insansınız | siz | bil'akis | günahlarınız yüzünden | size azâb ediyor | öyleyse niçin

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ

göklerin | mülkü | Allahındır | ve | diler | o kimseye ki | azâb eder | ve | diler | o kimseye ki | mağfiret eder

وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ

gerçekten | ehl-i kitab | ey | dönüş | onadır | ve | ikisi arasındadır | o şeylerin ki | ve | yerin | ve

جَٓاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا

dersiniz diye | peygamberlerin | arası kesildiği bir sırada | size | açıklıyor | peygamberimiz | size geldi

مَا جَٓاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَٓاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ

bir korkutucu | ve | bir müjdeleyici | size gelmiştir | işte gerçekten | ne bir korkutucu | ve | bir müjdeleyici | bize gelmedi

وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ

kavmim | ey | kavmine | Mûsâ | demişti | bir vakit | ve | gücü yetendir | herşeye | Allah | ve

اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَٓاءَ وَجَعَلَكُمْ

sizi kıldı | ve | peygamberler | içinizde | kıldı | o vakit ki | üzerinize olan | Allah'ın | ni'metini | hatırlayın

مُلُوكًا وَاٰتٰيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ

kavmim | ey | âlemlerden | hiçbirine | vermedi | o şeyleri ki | size verdi | ve | hükümdarlar

ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا

dönmeyin | ve | size | Allah | yazdı | o ki | Arz-ı Mukaddese | girin

عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ فِيهَا قَوْمًا

bir topluluk | orada vardır | şübhesiz | Mûsâ | ey | dediler | zarara uğrayanlar olarak | yoksa dönersiniz | arkanıza

جَبَّارِينَ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنْ يَخْرُجُوا

çıkarlarsa | fakat eğer | oradan | çıkmalarına kadar | tâ ki | aslâ oraya girmeyiz | doğrusu biz | ve | zorba

مِنْهَا فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْعَمَ

ni'met verdi | korkuyorlar | o kimselerden ki | iki adam | dedi | girecek olanlarız | artık şübhesiz biz | oradan

اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَاِنَّكُمْ

artık şübhesiz siz | oraya girdiniz | işte o zaman ki | kapıdan | onların üzerine | girin | ikisine | Allah

غَالِبُونَ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

mü'minler | iseniz | eğer | o hâlde tevekkül edin | Allah'a | ve | gâlib olanlarsınız

18- Hâlbuki yahudiler ve hristiyanlar: "Biz, Allah'ın oğulları ve sevdikleriyiz!" dedi*(ler)*.

De ki: "Öyleyse *(Allah)*, günahlarınız yüzünden size niçin azâb ediyor? Bil'akis siz, *(O'nun)* yarattığından bir insansınız."

(O,) dilediği kimseye *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* mağfiret eder, dilediği kimseye de *(hak ettiği üzere)* azâb eder.

Hem göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır.

Nihâyet dönüş ancak O'nadır.

19- Ey ehl-i kitab! Peygamberlerin arası kesildiği bir sırada *(fetret devrinden sonra)* şübhesiz size Resûlümüz *(Muhammed)* geldi, *(dînin hükümlerini)* size açıklıyor; tâ ki *(hesab gününde)*: "Bize ne bir müjdeleyici, ne de bir korkutucu geldi!" demeyesiniz! İşte gerçekten size bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu gelmiştir. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

20- Bir zaman da Mûsâ, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Allah'ın üzerinize olan ni'metini hatırlayın!

Hani içinizde peygamberler kıldı ve sizi hükümdarlar yaptı. Hem âlemlerden hiçbirine vermediğini size verdi."

21- "Ey kavmim! Allah'ın size *(vatan olarak)* yazdığı Arz-ı Mukaddes'e *(Kudüs'e)* girin ve *(düşmandan korkarak)* arkanıza dönmeyin; yoksa *(dünya ve âhirette)* zarara uğramış kimseler olursunuz."

22- *(Onlar:)* "Ey Mûsâ! Şübhe yok ki orada zorbalar topluluğu vardır.

Bu yüzden doğrusu biz, *(onlar)* oradan çıkmadıkları müddetçe oraya aslâ girmeyiz! Fakat oradan çıkarlarsa, gerçekten biz de *(oraya)* girecek kimseleriz" dediler.

23- *(Allah'dan)* korkanlardan, Allah'ın kendilerine ni'met verdiği *(emre uymayı nasîb ettiği)* iki adam *(Yûşa' ile Kâleb)* şöyle dedi: "Onların üzerine *(şehrin)* kapı*(sın)*dan girin!

İşte oraya bir girdiniz mi, artık şübhesiz siz gâlib kimselersinizdir; artık *(gerçekten)* mü'minler iseniz, o hâlde ancak Allah'a tevekkül edin!"

24- *(İsrâiloğulları:)* "Ey Mûsâ! Doğrusu biz, *(onlar)* orada bulundukları müddetçe, oraya ebedî olarak aslâ girmeyiz; onun için sen, Rabbinle git, artık *(onlarla)* ikiniz savaşın, doğrusu biz *(onlarla harb etmektense)* burada *(bu Tih Sahrâsında)* oturacak olan kimseleriz" dediler.

25- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Şübhe yok ki ben, kendimden ve kardeşimden başkasına sâhib olamıyorum; bu sebeble bizimle bu fâsıklar topluluğunun arasını ayır!" dedi.

26- *(Allah:)* "Artık şübhesiz orası *(arz-ı mukaddes)* onlara kırk yıl haram kılınmıştır. O yerde *(Tih çölünde)* şaşkın şaşkın dolaşacaklardır, bu yüzden o fâsıklar topluluğuna üzülme!" buyurdu.

27- *(Ey Resûlüm!)* Onlara, Âdem'in iki oğlunun *(Hâbil ile Kabil'in)* haberini de hakkıyla oku! Hani birer kurban takdîm etmişlerdi de birisinden *(Hâbil'den)* kabûl edilmiş, diğerinden *(Kabil'den)* ise kabûl edilmemişti.(1) *(Kabil, Hâbil'e:)* "Seni mutlakā öldüreceğim!" dedi. *(Hâbil ise:)* "Allah, ancak takvâ sâhiblerinden *(amellerini)* kabûl buyurur" dedi.

28- "Yemîn olsun ki, eğer beni öldürmek için bana elini *(kötü bir niyetle)* uzatsan da, ben seni öldürmek için elimi sana uzatıcı değilim. Şübhesiz ki ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım."

29- "Doğrusu ben isterim ki, *(sen)* kendi günâhın ile benim günâhımı da yüklenesin de ateşin ehlinden olasın! İşte zâlimlerin cezâsı budur!"

30- Nihâyet nefsi ona kardeşini öldürmeyi hoş *(ve kolay)* gösterdi de onu öldürdü; bu yüzden hüsrâna uğrayanlardan oldu.

31- Sonra Allah, ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. *(Bunun üzerine Kabil:)* "Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten âciz mi kaldım?" dedi. Böylece *(bunu bilmediğine)* pişman olan kimselerden oldu.

حزب ٣

قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا ف۪يهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ

dediler | ey | Mûsâ | doğrusu biz | aslâ oraya girmeyiz | ebedî olarak | devam ettikleri müddetçe | orada | onun için git | sen

وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ

ve | Rabbin | ve ikiniz savaşın | doğrusu biz | burada | oturanlarız | dedi | Rabbim

اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ي وَاَخ۪ي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ

şübhesiz ben | sâhib olamıyorum | ancak | kendime | ve | kardeşime | bu sebeble ayır | aramızı | ve | arasını | topluluğunun

الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَع۪ينَ سَنَةًۚ

fâsıklar | buyurdu | artık şübhesiz orası | haram kılınmıştır | onlara | kırk | yıl

يَت۪يهُونَ فِي الْاَرْضِۜ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ

şaşkın şaşkın dolaşacaklardır | yeryüzünde | bu yüzden üzülme | topluluğuna | o fâsıklar | ve | oku

عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّۢ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا

onlara | habeni | iki oğlunun | Âdemin | hakkıyla | o vakit | takdîm etmişlerdi | bir kurban | ve kabul edildi | birisinden

وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِۜ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَۜ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ

ve | kabul edilmedi | diğerinden | dedi | seni mutlaka öldüreceğim | dedi | ancak | kabul buyurur | Allah

مِنَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَن۪ي مَٓا

takvâ sâhiblerinden | yemîn olsun eğer | uzatırsan | bana | elini | beni öldürmek için

اَنَا۬ بِبَاسِطٍ يَدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَۚ اِنّ۪ٓي اَخَافُ اللّٰهَ

ben değilim | uzatıcı | elimi | sana | seni öldürmem için | şübhesiz ben | korkarım | Allah'dan

رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنّ۪ٓي اُر۪يدُ اَنْ تَبُٓوأَ بِاِثْم۪ي وَاِثْمِكَ فَتَكُونَ

Rabbi | âlemlerin | doğrusu ben | isterim | dönmeni | günahımla | ve | günahınla | böylece olasın

مِنْ اَصْحَابِ النَّارِۚ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظَّالِم۪ينَۚ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ

ehlinden | ateşin | ve | budur | cezâsı | zâlimlerin | nihâyet kolay gösterdi | ona

نَفْسُهُ قَتْلَ اَخ۪يهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ

nefsi | öldürmeyi | kardeşini | ve onu öldürdü | bu yüzden oldu | hüsrâna uğrayanlardan | sonra gönderdi | Allah

غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَار۪ي سَوْءَةَ اَخ۪يهِۜ

bir karga | eşeliyor | yerde | ona göstermesi için | nasıl | örtecek | cesedini | kardeşinin

قَالَ يَا وَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ

dedi | yazıklar olsun bana | âciz mi kaldım | olmamdan | gibi | bu | karga

فَاُوَارِيَ سَوْءَةَ اَخ۪يۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِم۪ينَۚ ﴿٣١﴾

ve örtmemden | cesedini | kardeşimin | böylece oldu | pişman olanlardan

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ ۚ كَتَبْنَا عَلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً

dolayıdır ki | bundan | yazmıştık | İsrâiloğullarına | şu şübhesiz ki | kim | öldürürse | bir kimseyi

بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَم۪يعاًۜ

karşılık olmadan | bir kimseye | veya | bir fesada | yeryüzünde | artık sanki o şey gibidir ki | öldürdü | insanları | bütün

وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَٓا اَحْيَا النَّاسَ جَم۪يعاًۜ وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ

ve | kim | onun hayatını kurtarırsa | artık sanki o şey gibidir ki | hayatını kurtardı | insanların | bütün | ve | and olsun gerçekten | onlara geldiler

رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِۘ ثُمَّ اِنَّ كَث۪يراً مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ

peygamberlerimiz | apaçık delillerle | sonra | şübhesiz | birçoğu | onlardan | sonra | bundan

فِي الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ اِنَّمَا جَزٰٓؤُا الَّذ۪ينَ يُحَارِبُونَ

yeryüzünde | gerçekten haddi aşan kimselerdir | ancak | cezâsı | o kimselerin ki | savaşıyorlar

اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَاداً اَنْ

Allah'a | ve | peygamberine | ve | çalışıyorlar | yeryüzünde | fesad çıkarmaya

يُقَتَّلُٓوا اَوْ يُصَلَّبُٓوا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْد۪يهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ

öldürülmeleri | veya | asılmaları | veya | kesilmesi | ellerinin | ve | ayaklarının

مِنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِۜ ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ

çaprazlama | veya | sürgün edilmeleri | o yerden | bu | onlara | bir rezilliktir

فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظ۪يمٌۙ ﴿٣٣﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ

dünyada | ve | onlar için vardır | âhirette | bir azâb | büyük | ancak | o kimseler ki

تَابُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْۚ فَاعْلَمُٓوا اَنَّ

tevbe ettiler | önce | güç yetirmenizden | kendilerine | artık bilin ki | şübhesiz

اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٣٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا

Allah | çok bağışlayandır | çok merhamet edendir | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | sakının

اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَس۪يلَةَ وَجَاهِدُوا ف۪ي سَب۪يلِه۪

Allah'dan | ve | arayın | ona | vesîle | ve | cihâd edin | yolunda

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا

tâ ki siz | kurtuluşa erersiniz | şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler | eğer | şübhesiz | kendilerinin olsa | o şeyler ki

فِي الْاَرْضِ جَم۪يعاً وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِه۪ مِنْ عَذَابِ

yeryüzündedir | hepsi | ve | bir misli daha | onunla beraber | fedâ etmeleri için | onu | azâbından

يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٣٦﴾

kıyâmet gününün | kabul edilmez | kendilerinden | ve | onlar için vardır | bir azâb | elemli

32- Bundan dolayıdır ki, İsrâiloğullarına *(Tevrâtta)* şöyle yazmıştık: "Kim bir kimseyi, bir kimseye veya *(o kimsenin)* yeryüzünde bir fesad *(çıkarmakta olmasın)*a karşılık olmaksızın *(ölüm cezâsını gerektiren bir suçu olmadığı hâlde)* öldürürse, o takdirde bütün insanları öldürmüş gibidir.[1]

Kim de onun *(bir insanın)* hayâtını kurtarırsa, o takdirde bütün insanların hayâtını kurtarmış gibidir."

Hem celâlim hakkı için, peygamberlerimiz onlara apaçık delillerle geldiler.

Sonra doğrusu onlardan birçoğu, bunların ardından yeryüzünde gerçekten haddi aşan kimselerdir.

33- Allah'a ve peygamberine karşı savaşan ve yeryüzünde fesad çıkarmaya çalışanların cezâsı, ancak *(birini öldürmüşlerse, kendilerinin de)* öldürülmeleri veya *(malını da alarak öldürmüşlerse)* asılmaları veya *(sâdece mallarını zorla almışlarsa)* elleri ile ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya *(tehdidle insanları korkutmuşlarsa, bulundukları)* yerden sürgün edilmeleridir!

Bu, onlara dünyada bir rezilliktir, âhirette ise onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır!

34- Ancak, *(siz)* kendilerini ele geçirmezden önce tevbe edenler müstesnâ.

Artık bilin ki şübhesiz Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

35- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının!

O'na *(yaklaşmaya)* vesîle arayın ve *(O'nun)* yolunda cihâd edin ki kurtuluşa eresiniz.

36- Şübhesiz o inkâr edenler, yeryüzünde ne varsa tamâmı ve bununla berâber bir o kadarı daha gerçekten kendilerinin olsa da, kıyâmet gününün azâbına karşı onu fedâ etseler, *(yine)* kendilerinden kabûl edilmez.

Onlar için *(çok)* elemli bir azab vardır!

37- Ateşten çıkmak isterler; fakat onlar ondan çıkacak kimseler değildirler. Çünki onlar için dâimî bir azab vardır.

38- Hem hırsızlık eden erkek ve hırsızlık eden kadın yok mu, yaptıklarına bir cezâ, Allah'dan bir azâb olmak üzere onların *(sağ)* ellerini kesin![1] Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

39- Fakat kim zulmünden *(yaptığı hırsızlıktan)* sonra tevbe edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık şübhesiz Allah onun tevbesini kabûl eder. Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

40- Bilmez misin ki şübhesiz göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır; dilediği kimseye *(hak ettiği üzere)* azâb eder, dilediği kimseye de *(kendi lütfundan)* mağfiret eder! Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

41- Ey Peygamber! Kalbleri îmân etmediği hâlde, ağızlarıyla "Îmân ettik" diyenlerden ve yahudi olanlardan küfürde koşuşanlar, seni üzmesin! *(Onlar sana, aslında sâdece)* yalancılık etmek için çokça kulak verenlerdir; sana gelmeyen diğer bir kavim için *(câsusluk yapmak üzere)* can kulağıyla dinleyicidirler.

(Kitab'daki) kelimeleri yerlerin*(e konulduk)*tan sonra değiştirirler. *(Üstelik)* "Şâyet size bu *(hüküm, değiştirdiğimiz gibi)* verilirse onu hemen alın, eğer o verilmezse o hâlde *(almaktan)* sakının!" derler. Böylece Allah kimin *(kendi amelindeki ısrârı yüzünden)* fitneye düşmesini isterse, artık sen Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı, onun lehine aslâ hiçbir şeye mâlik olamazsın!

İşte onlar öyle kimselerdir ki, Allah *(o isyanları sebebiyle)* onların kalblerini temizlemek istememiştir. Onlar için dünyada bir rezillik vardır; âhirette ise onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır!

يُرِيدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ

isterler | çıkmalarını | ateşten | ve | onlar değildir | çıkacak kimseler

مِنْهَا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَ السَّارِقُ وَ السَّارِقَةُ

ondan | ve | onlar için vardır | bir azâb | dâimî | ve | hırsızlık eden erkek | ve | hırsızlık eden kadın

فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِنَ اللّٰهِ

artık kesin | ikisinin ellerini | bir cezâ olarak | o şeye ki | ikisi kazandı | bir azâb olarak | Allah'dan

وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَ اَصْلَحَ فَاِنَّ

ve | Allah | dâima üstündür | her işi hikmetlidir | fakat kim | tevbe ederse | ardından | zulmünün | ve | ıslâh ederse | artık şübhesiz

اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ

Allah | tevbesini kabul eder | şübhesiz | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir | bilmedin mi | şübhesiz

اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ

Allah | onundur | mülkü | göklerin | ve | yerin | azâb eder | o kimseye ki | diler

وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا اَيُّهَا

ve mağfiret eder | o kimseye ki | diler | ve | Allah | herşeye | gücü yetendir | ey

الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ

Peygamber | seni üzmesin | o kimseler ki | koşuşuyorlar | küfürde

مِنَ الَّذِينَ قَالُوا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ

o kimselerden ki | dediler | îmân ettik | ağızlarıyla | îmân etmemiş iken | kalbleri

وَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ

ve | o kimselerden ki | yahudi oldular | can kulağıyla dinleyicidirler | yalancılık etmek için | can kulağıyla dinleyicidirler | bir kavim için

اٰخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ

diğer | sana gelmediler | değiştirirler | kelimeleri | ardından | yerlerinin

يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ هٰذَا فَخُذُوهُ وَ اِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ

derler | eğer | size verilirse | bu | hemen onu alın | ve | eğer | size o verilmezse

فَاحْذَرُوا وَ مَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ

o hâlde sakının | ve | kime | isterse | Allah | fitneye düşmesini | artık aslâ mâlik olamazsın | onun için | Allah'dan

شَيْـًٔا اُولٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي

bir şeye | işte onlar | o kimselerdir ki | istememiştir | Allah | temizlemesini | kalblerini | onlar için vardır

الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

dünyada | bir rezillik | ve | onlar için vardır | âhirette | bir azab | büyük

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ ۜ فَاِنْ جَٓاؤُ۫كَ

sana gelirlerse | fakat eğer | haramı | dâimâ yiyenlerdir | yalancılık etmek için | can kulağıyla dinleyenlerdir

فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ ۚ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ

onlardan | yüz çevirirsen | eğer | ve | onlardan | yüz çevir | veya | aralarında | artık hüküm ver

فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا ۜ وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ

aralarında | artık hükmet | hüküm verirsen | eğer | ve | bir şeyle | o takdirde sana aslâ zarar veremezler

بِالْقِسْطِ ۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ

seni hakem yapıyorlar | nasıl | ve | adâletli olanları | sever | Allah | şübhesiz | adâletle

وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰيةُ فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ

ardından | yüz çeviriyorlar | sonra | Allah'ın | hükmü | içinde vardır | Tevrât ki | yanlarında iken

ذٰلِكَ ۜ وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَا التَّوْرٰيةَ

Tevrât'ı | indirdik | şübhesiz biz | mü'min kimseler | işte onlar değildir | ve | bunun

فِيهَا هُدًى وَنُورٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ اَسْلَمُوا

teslîm olmuşlar | o kimseler ki | peygamberler | onunla | hüküm verirdi | bir nûr | ve | bir hidâyet | içinde vardır

لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا

muhâfazaya me'mur edildiler | o şey sebebiyle ki | âlimler | ve | dindar insanlar | ve | yahudi olmuşlar | o kimselere ki

مِنْ كِتَابِ اللّٰهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَٓاءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا

o hâlde korkmayın | şâhidlik eden kimseler | ona | idiler | ve | Allah'ın | kitabını

النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۜ

az | bir fiyata | âyetlerimi | satmayın | ve | benden korkun | ve | insanlardan

وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

kâfirler | kendileridir | artık işte onlar | Allah | indirdi | o şeyle ki | hükmetmezse | kim | ve

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَٓا اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ ۙ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ

gözedir | göz | ve | canadır | can | şübhesiz | onda | üzerlerine | yazdık | ve

وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ ۙ

dişedir | diş | ve | kulağadır | kulak | ve | burunadır | burun | ve

وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ ۜ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ ۜ

onun için | bir keffârettir | o takdirde o | onu | bağışlarsa | fakat kim | (birbirine) kısastır | yaralar | ve

وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

zâlimler | kendileridir | artık işte onlar | Allah | indirdi | o şeyle ki | hükmetmezse | kim | ve

---

42- Onlar *(o münâfıklar ve yahudiler)* yalancılık etmek için can kulağıyla dinleyenler, *(ve rüşvet alıp)* dâimâ haram yiyenlerdir. Fakat sana gelirlerse, artık aralarında hüküm ver veya onlardan yüz çevir! Şâyet onlardan yüz çevirirsen, o takdirde sana aslâ hiçbir zarar veremezler. Ama hüküm verirsen, artık aralarında adâletle hükmet! Çünki Allah, adâletli olanları sever.[1]

43- Peki içinde Allah'ın hükmü *(recim emri)* bulunan Tevrât yanlarında olduğu *(ve sana inanmadıkları)* hâlde, nasıl seni hakem yapıyorlar *(da)* sonra bunun ardından *(senin hükmünden)* yüz çeviriyorlar? Çünki onlar mü'min kimseler değillerdir.

44- İçinde bir hidâyet ve bir nûr bulunan Tevrât'ı muhakkak ki biz indirdik. *(Allah'a)* teslîm olmuş peygamberler, yahudi olanlara onunla *(Tevrât'la)* hüküm verirlerdi; Allah'ın Kitâbı'nı muhâfazaya me'mur edilmeleri sebebiyle Rabbânîler *(ilim ve ihlâsla kulluk ederek Rabb'e mensub olan kimseler)* ve ahbâr *(ilim sâhibi zâtlar)* da *(onunla hüküm verirlerdi)*; çünki *(onlar,)* ona gözcülük eden *(tahriften koruyan)* kimseler idiler.

(Ey yahudiler!) O hâlde insanlardan korkmayın; ancak benden korkun ve âyetlerimi az bir fiyata *(geçici dünya menfaatleri mukâbilinde)* satmayın! *(Tevrât'ı tahrîf etmeyin!)*

Artık kim Allah'ın indirdiğiyle *(inkâr ederek)* hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.[2]

45- Hem onda *(Tevrât'ta, yahudilerin)* üzerlerine: "Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak ve dişe diş; yaralara ise *(karşılıklı)* kısas *(vardır)*!" diye yazdık. Fakat kim bunu *(kısas hakkını)* bağışlarsa, o takdirde bu onun *(günahları)* için bir keffâret olur. Kim de *(inandığı hâlde aksini yaparak)* Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

46- Ardından da onların *(o peygamberlerin)* izleri üzerine, kendinden önceki Tevrât'ı tasdîk edici olarak Meryemoğlu İsâ'yı gönderdik. Ona da içinde bir hidâyet ve bir nûr bulunan, ve kendinden önceki Tevrât'ı tasdîk edici, takvâ sâhibleri için de bir hidâyet ve bir nasîhat olan İncîl'i verdik.

47- Ve İncîl ehli, Allah'ın onda indirdiğiyle hükmetsin *(diye buyurduk)*! Artık kim *(inandığı hâlde amel etmeyerek)* Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

48- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana da Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)*, kendinden önceki kitab*(lar)*ı tasdîk edici ve on*(lar)*a bir şâhid olarak hak ile indirdik; öyleyse onların *(ehl-i kitâbın)* arasında Allah'ın indirdiğiyle hüküm ver ve sana gelmiş olan haktan *(dönerek)* onların arzularına uyma! *(Ey insanlar!)* Sizden her biri*(niz)* için *(her peygamberin devrine âid)* bir şeriat ve bir yol kıldık.(1)

Hâlbuki Allah dileseydi, elbette sizi *(baştan beri bir din üzere)* tek bir ümmet yapardı; fakat size verdiği şeylerle *(muhtelif zamanlarda, muhtelif şeriatlarla)* sizi imtihan etmek için *(böyle yaptı)*; öyleyse hayırlı işlerde yarışın! Hep berâber dönüşünüz ancak Allah'adır; artık hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri size *(O)* bildirecektir.

49- *(Ey Resûlüm!)* Hem *(o kitâbı,)* onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve onların arzularına uyma ve Allah'ın sana indirdiği şeylerin *(hükümlerin)* bir kısmından seni şaşırtmalarından sakın diye *(indirdik)*. Buna rağmen *(sana indirilen hükümden)* yüz çevirirlerse, artık bil ki Allah ancak, onlara bazı günahları yüzünden bir musîbet vermek istiyor. Ve şübhesiz ki insanların birçoğu, gerçekten fâsıktırlar.

50- Yoksa câhiliye hükmünü mü istiyorlar? Artık kat'î olarak îmân edecek bir kavim için, Allah'dan daha güzel kim hüküm verebilir?

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

kendinden öncedir · o şeyi ki · tasdîk edici olarak · Meryemin · oğlu · İsâ'yı · izleri · üzerinde · tâbi' kıldık · ve

مِنَ التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا

o şeyi ki · tasdîk edici olarak · ve · bir nûr · ve · bir hidâyet · içinde vardır · İncîl'i · ona verdik · ve · Tevrât'ı

بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ

hükmetsin · ve · takvâ sâhibleri için · bir nasîhat · ve · bir hidâyet · ve · Tevrât'ı · kendinden öncedir

أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

Allah · indirdi · o şeyle ki · hükmetmezse · kim · ve · onda · Allah · indirdi · o şeyle ki · İncîl · ehli

فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

hak ile · kitabı · sana · indirdik · ve · fâsıklar · kendileridir · artık işte onlar

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ

ona · bir şâhid · ve · kitabı · kendinden öncedir · o şeyi ki · tasdîk edici olarak

فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ

sana geldi · o şeyden ki · arzularına · uyma · ve · Allah · indirdi · o şeyle ki · aralarında · öyleyse hüküm ver

مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

Allah · dileseydi · eğer · ve · bir yol · ve · bir şeriat · sizden · kıldık · her biri için · haktan

لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ

size verdi · o şeyler de ki · sizi imtihan etmesi için · fakat · tek · bir ümmet · elbette sizi kılardı

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ

artık size bildirecektir · hep beraber · dönüşünüz · Allah'adır · hayırlarda · öyleyse yarışın

بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

Allah · indirdi · o şeyle ki · aralarında · hükmet · diye · ve · ihtilâfa düşüyorsunuz · hakkında · idiniz · o şeyleri ki

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ

Allah · indirdi · o şeylerin ki · bir kısmından · seni şaşırtırlar diye · onlardan sakın · ve · arzularına · uyma · ve

إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ

günahlarının · bazısı yüzünden · onlara bir musîbet vermesini · Allah · istiyor · ancak · artık bil ki · yüz çevirirlerse · fakat eğer · sana

وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ

câhiliye · yoksa hükmünü mü · gerçekten fâsıktırlar · insanların · birçoğu · şübhesiz · ve

يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

kat'î olarak îmân edecekler · bir kavim için ki · hüküm cihetiyle · Allah'dan · daha güzeldir · kim · ve · istiyorlar

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰٓى اَوْلِيَٓاءَۢ بَعْضُهُمْ

onların bazısı | dostlar | hristiyanları | ve | yahudileri | edinmeyin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

topluluğunu | hidâyete erdirmez | Allah | şübhesiz | onlardandır | artık şübhesiz o | içinizden | onları dost edinirse | kim ve | bazısının | yârânıdırlar

الظَّالِم۪ينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ ف۪يهِمْ يَقُولُونَ

diyorlar | onların içinde | koşuşuyorlar | bir hastalık | kalblerinde vardır | o kimseleri ki | şimdi görürsün | zâlimler

نَخْشٰٓى اَنْ تُص۪يبَنَا دَٓائِرَةٌۜ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِنْ عِنْدِه۪

katından | bir emri | veya | zaferi | getirmesi | Allahın | fakat umulur | bir belâ | bize isâbet etmesinden | korkuyoruz

فَيُصْبِحُوا عَلٰى مَٓا اَسَرُّوا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ نَادِم۪ينَۜ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذ۪ينَ

o kimseler ki | der | ve | pişmân olanlar | içlerinde | gizlediler | o şeylere ki | ve olmaları

اٰمَنُٓوا اَهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذ۪ينَ اَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْۙ اِنَّهُمْ لَمَعَكُمْۜ

elbet sizinle beraberdir | şübhesiz onlar | yeminlerinin | en güçlüsü ile | Allah'a | yemîn ettiler | o kimseler ki | bunlar mıdır | îmân ettiler

حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوا خَاسِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ

dönerse | kim | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | hüsrâna uğrayanlar | ve olmuşlardır | amelleri | boşa gitmiş

مِنْكُمْ عَنْ د۪ينِه۪ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓۙ اَذِلَّةٍ

alçak gönüllüdürler | onu severler | ve | onları sever | bir kavmi ki | Allah | getirir | artık ileride | dîninden | sizden

عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِر۪ينَۘ يُجَاهِدُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ

korkmazlar | ve | Allah | yolunda | cihâd ederler | kâfirlere karşı | şiddetlidirler | mü'minlere karşı

لَوْمَةَ لَٓائِمٍۜ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ

Allah | ve | diler | o kimseye ki | onu verir | Allah'ın | bir ihsânıdır | işte bu | bir kınayanın | kınamasından

وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ﴿٥٤﴾ اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ

onlar ki | iman ettiler | o kimselerdir ki | ve | peygamberidir | ve | Allah'dır | dostunuz | ancak | herşeyi bilendir | lütfu geniştir

يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ

Allah'ı | dost edinirse | kim ve | rukû' edenler | onlar iken | zekâtı | verirler ve | namazı | hakkıyla edâ ederler

وَرَسُولَهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ

o kimseler ki | ey | gâlib gelenler | onlardır | Allahın | tarafdarları | artık şübhesiz | îmân ettiler | ve o kimseleri ki | ve peygamberini

اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَكُمْ هُزُواً وَلَعِباً مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ مِنْ

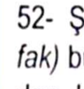
kitab | kendilerine verildi | o kimselerden ki | bir eğlence | ve | bir alay | dîninizi | edindiler | o kimseleri ki | edinmeyin | îmân ettiler

قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَٓاءَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٧﴾

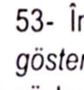
mü'minler | iseniz | eğer | Allah'dan | sakının | ve | dostlar | kâfirleri | ve | sizden önce

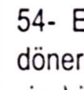
51- Ey îmân edenler! Yahudileri ve hristiyanları *(yahudilik ve hristiyanlık cihetiyle)* dostlar edinmeyin! Onlar birbirinin yârânıdırlar. Buna rağmen içinizden kim onları dost edinirse, artık şübhesiz o, onlardandır. Muhakkak ki Allah, zâlimler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

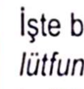
52- Şimdi kalblerinde bir hastalık *(bir nifak)* bulunanların: "Bize bir belâ gelmesinden korkuyoruz!" diyerek, *(kâfirleri dost edinmek için)* onların arasında koşuştuklarını görürsün. Fakat, umulur ki Allah, *(peygamberine)* zafer veya *(münâfıklar hakkında)* katından bir emir getirir de *(onlar)* içlerinde gizlediklerine pişmân olan kimseler olurlar.

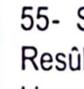
53- Îmân edenler ise *(ehl-i kitâba dostluk gösteren münafıkların hâllerine şaşarak)* şöyle derler: "Doğrusu kendilerinin, gerçekten sizinle berâber olduklarına bütün güçleriyle Allah'a yemîn edenler bunlar mıdır?" Onların amelleri boşa gitmiş, artık hüsrâna uğrayan kimseler olmuşlardır.

54- Ey îmân edenler! Sizden kim dîninden dönerse *(bilsin ki)*, Allah ileride *(onların yerine)* öyle bir kavim getirir ki, *(O)* onları sever; ve *(onlar da)* O'nu severler; *(o bahtiyâr insanlar)* mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı şiddetlidirler! Allah yolunda cihâd ederler ve hiçbir dil uzatanın kınamasından korkmazlar![2]

İşte bu, Allah'ın bir ihsânıdır ki, onu *(kendi lütfundan rızâsına yönelen kullarından)* dilediğine verir. Çünki Allah, Vâsi' *(ihsânı bol olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

55- Sizin dostunuz ancak Allah'dır, O'nun Resûlüdür ve *(Allah'ın emrine)* boyun eğen kimseler olarak namazı hakkıyla edâ eden ve zekâtı veren mü'minlerdir.

56- Böylece kim Allah'ı, peygamberini ve îmân edenleri dost edinirse, artık şübhesiz ki gâlib gelecek olanlar, ancak Allah'ın tarafdarlarıdır.

57- Ey îmân edenler! Sizden önce kendilerine kitab verilenlerden, dîninizi alaya ve eğlenceye alanları ve kâfirleri dostlar edinmeyin! O hâlde *(gerçek)* mü'min kimseler iseniz, Allah'dan sakının!

58- Hem *(siz ezan okuyarak)* namaza çağırdığınız zaman, onu alaya ve eğlenceye alırlar. Bu, şübhesiz onların akıl erdirmeyen bir kavim olmalarındandır.

59- De ki: "Ey ehl-i kitab! Sırf Allah'a, bize indirilen *(Kitâb)*a ve daha önce indirilenlere îmân etmemizden ve şübhesiz sizin çoğunuzun fâsık kimseler olmanızdan dolayı mı bizden hoşlanmıyorsunuz?"

60- De ki: "Allah katında cezâ cihetiyle bundan daha kötü olanı size haber vereyim mi? O kimse*(ler)* ki, Allah on*(lar)*a *(küfür ve azgınlıkları sebebiyle)* lâ'net etmiş, üzer*(ler)*ine gazab etmiş, *(aslında birer insan iken, sûretlerini değiştirerek)* içlerinden maymunlar ve domuzlar ve tâğûta *(Allah'ın yerine tuttukları başka şeylere)* tapanlar yapmıştır." İşte onlar, *(âhirette)* mevki'ce daha kötü ve düz yolun ortasından *(sapanların içinde)* en çok sapmış olan kimselerdir.

61- Ve *(yahudi münâfıkları)* size geldikleri zaman: "Îmân ettik" derler; hâlbuki şübhesiz *(yanınıza)* küfürle girmişler yine onlar şübhesiz onunla çıkmışlardır. Hâlbuki Allah onların gizlemekte olduklarını en iyi bilendir.

62- Hem onlardan birçoğunun günah işlemede, düşmanlık yapmada ve haram yemelerinde koşuştuklarını görürsün. Yapmakta oldukları şey, gerçekten ne kötüdür!

63- *(İçlerindeki)* dindar insanların ve âlimlerin, onları, günah *(söz)* söylemelerinden ve haram yemelerinden men' etmeleri gerekmez miydi? İşleye geldikleri şey gerçekten ne kötüdür!

64- Hem yahudiler: "Allah'ın eli bağlıdır *(cimridir)*" dediler. *(Hâşâ!)* Dedikleri yüzünden *(hayırlı işlerde)* elleri bağlansın ve lâ'nete uğrasınlar! Bil'akis O'nun iki eli de açıktır; dilediği gibi *(dilediği kimseye)* karşılıksız verir.(1) Ve and olsun ki Rabbinden sana indirilen *(bu Kur'ân)*, onlardan birçoğuna azgınlık ve küfrü artıracaktır.

Böylece aralarına, kıyâmet gününe kadar *(devâm edecek)* düşmanlık ve kin bıraktık. Ne zaman harb için bir ateş yaktılarsa, Allah onu söndürmüştür *(onları muvaffak kılmamıştır)*. Buna rağmen yeryüzünde fesad çıkarmaya çalışırlar. Hâlbuki Allah, fesad çıkaranları sevmez.

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ

bir kavimdir ki / çünki şübhesiz onlar / budur / bir eğlence / ve / bir alay / onu edindiler / namaza / çağırdınız / o vakit ki / ve

لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ

Allah'a / îmân ettik / diye / ancak / bizden / hoşlanmıyorsunuz / ehl-i kitab / ey / de ki / akıl erdirmiyorlar

وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ

de ki / fâsık kimselerdir / çoğunuz / şübhesiz / ve / bundan önce / indirildi / o şey ki / ve / bize / indirildi / o şey ki / ve

هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ

Allah / onu lâ'netledi / o kimse ki / Allahın / katında / cezâ cihetiyle / bundan / daha kötüsünü / size haber vereyim mi

وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ

tâğûta / tapan kimse / ve / domuzlar / ve / maymunlar / onlardan / kıldı / ve / üzerine / gazab etti / ve

اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَٓاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَاِذَا جَٓاؤُ۫كُمْ قَالُٓوا

dediler / size geldiler / o vakit ki / ve / yolun / ortasından / daha sapkındır / ve / mevki'ce / daha kötü / işte onlar

اٰمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوا

idiler / o şeyleri ki / en iyi bilendir / Allah / ve / onunla / çıkmışlar / gerçekten / onlar iken / küfürle / girmişlerdir / halbuki gerçekten / îmân ettik

يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ

yemelerinde / ve / düşmanlıkta / ve / günahda / koşuşuyorlar / onlardan / birçoğunu / görürsün / ve / gizliyorlar

السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ

âlimler / ve / dindar insanlar / onları men' etmeli / değil miydi / yapıyorlar / idiler / o şey ki / ne kötüdür / haramı

عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ

dedi / ve / yapıyorlar / idiler / o şey ki / elbet ne kötüdür / haramı / yemelerinden / ve / günahı / söylemelerinden

الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ

iki eli / bil'akis / dediler / o şey yüzünden ki / lâ'nete uğradılar / ve / elleri / bağlandı / bağlıdır / Allahın / eli / yahudiler

مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَٓاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ

indirildi / o şeyler ki / onlardan / birçoğuna / and olsun artıracaktır / ve / diler / nasıl / infâk eder / açıktır

اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ

düşmanlığı / aralarına / attık / ve / küfrü / ve / azgınlığı / Rabbinden / sana

وَالْبَغْضَٓاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَٓا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ

harb için / bir ateş / yaktılar / her ne zaman / kıyâmet gününe kadar / kini / ve

اَطْفَاَهَا اللّٰهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

fesad çıkaranları / sevmez / Allah / ve / fesad çıkarmaya / yeryüzünde / çalışırlar / ve / Allah / onu söndürmüştür

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتَابِ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ

ve · eğer · şübhesiz · ehl-i kitab · îmân etselerdi · ve · sakınsalardı · elbette örterdik · onlardan · kötülüklerini

وَلَاَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّع۪يمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ

ve · elbette onları sokardık · Cennetlerine · Naîm · ve · e-ğer · şübhesiz onlar · ayakta tutsalardı · Tevrât'ı

وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ

ve · İncîl'i · ve · o şeyi ki · indirildi · kendilerine · Rablerinden · elbette yerlerdi · üstlerinden

وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَث۪يرٌ

ve · altından · ayaklarının · onlardan vardır · bir ümmet · aşırılığa kaçmayan · ve · birçoğu

مِنْهُمْ سَٓاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَٓا اُنْزِلَ

onlardan · ne kötüdür · o şey ki · yapıyorlar · ey · peygamber · tebliğ et · o şeyi ki · indirildi

اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللّٰهُ

sana · Rabbinden · ve · eğer · yapmazsan · o takdirde tebliğ etmedin · onun gönderdiğini · ve · Allah

يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ

seni muhâfaza edecektir · insanlardan · şübhesiz · Allah · hidâyete erdirmez · topluluğunu · kâfirler

﴿٦٧﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُق۪يمُوا التَّوْرٰيةَ

de ki · ey · ehl-i kitab · değilsiniz · üzere · bir şey · tâ ki · hakkıyla tatbîk etmenize dek · Tevrât'ı

وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَز۪يدَنَّ كَث۪يرًا

ve · İncîl'i · ve · o şeyi ki · indirildi · size · Rabbinizden · ve · and olsun artıracaktır · birçoğuna

مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا

onlardan · o şey ki · indirildi · sana · Rabbinden · azgınlığı · ve · küfrü

تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ ﴿٦٨﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا

öyleyse üzülme · topluluğuna · kâfirler · şübhesiz · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · o kimseler ki · yahudi oldular

وَالصَّابِؤُ۫نَ وَالنَّصَارٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا

ve · sâbiîler · ve · hristiyanlar · kim · îmân ederse · Allah'a · ve · gününe · âhiret · ve · yaparsa · sâlih bir amel

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ اَخَذْنَا م۪يثَاقَ

artık bir korku yoktur · onlara · ve · onlar değildir · üzülüyorlar · and olsun gerçekten · almıştık · sağlam sözünü

بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ وَاَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ

İsrâiloğullarının · ve · göndermiştik · onlara · peygamberler · her ne zaman · onlara getirdi · bir peygamber

بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ فَر۪يقًا كَذَّبُوا وَفَر۪يقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

o şeyi ki · hoşlanmıyor · nefisleri · bir kısmını · yalanladılar · ve · bir kısmını · öldürüyorlardı

65- Bununla birlikte gerçekten ehl-i kitab, îmân edip *(günahlardan)* sakınsalardı, mutlakā kötülüklerini kendilerinden örterdik ve elbette onları Naîm Cennetlerine koyardık.

66- Ve eğer gerçekten onlar, Tevrât'ı, İncîl'i ve Rablerinden kendilerine indirilen *(Kur'ân)*ı hakkıyla tatbîk etselerdi, mutlakā üstlerinden *(yağmurlar ve meyvelerle rızıklandırılırlar)* ve ayaklarının altından *(yetişen nice mahsûllerden)* yerlerdi. İçlerinde *(peygambere düşmanlıkta)* aşırılığa kaçmayan bir ümmet vardır. Fakat onlardan birçoğu var ki, yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

67- Ey peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Artık *(bunu)* yapmazsan, o takdirde O'nun *(vahiy ile)* gönderdiklerini tebliğ etmemiş olursun! Ve Allah, seni insanlardan muhâfaza edecektir.[1] Şübhe yok ki Allah, *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmez.

68- De ki: "Ey ehl-i kitab! *(Siz)* Tevrât'ı, İncîl'i ve Rabbinizden size indirilen *(Kur'ân)*ı hakkıyla tatbîk etmedikçe, hiçbir şey *(hiçbir hakîkat)* üzere değilsiniz!" Ve and olsun ki Rabbinden sana indirilen *(bu Kur'ân)*, onlardan birçoğuna azgınlık ve küfrü artıracaktır![2] Öyleyse o kâfirler topluluğu için üzülme!

69- Şübhesiz ki *(zâhiren)* îmân edenler, yahudi olanlar, sâbiîler ve hristiyanlar yok mu, *(onlardan)* kim Allah'a ve âhiret gününe *(hakîkaten)* îmân edip sâlih amel işlerse, artık kendilerine bir korku yoktur ve onlar mahzûn olmazlar.

70- And olsun ki İsrâiloğullarının sağlam sözünü almış ve onlara peygamberler göndermiştik. Ne zaman bir peygamber onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyi getirdi ise, bir kısmını yalanladılar, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptıkları gibi)* bir kısmını da öldürüyorlardı.

71- Ve *(yapmakta oldukları şeyler, kendileri için)* bir musîbet olmayacak sandılar da *(hakka karşı)* kör oldular, sağır oldular; sonra Allah tevbelerini kabûl etti; sonra içlerinden birçoğu *(yine)* kör ve sağır kesildiler. Hâlbuki Allah, ne yaparlarsa hakkıyla görendir.

72- Celâlim hakkı için, "Şübhesiz Allah, ancak o Meryemoğlu Mesîh'dir!" diyenler kâfir olmuşlardır! Hâlbuki Mesîh *(Îsâ, onlara)* şöyle demişti: "Ey İsrâiloğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin!" Şu muhakkak ki, kim Allah'a şirk koşarsa, artık şübhesiz Allah, ona Cenneti haram kılmıştır ve onun varacağı yer ateştir! Zâlimler için hiçbir yardımcı da yoktur.

73- Şânım hakkı için, "Allah, üçün *(üç ilâhın)* üçüncüsüdür" diyenler *(teslis akîdesine inanan hristiyanlar)* kâfir olmuşlardır! Hâlbuki tek bir İlâhdan başka hiçbir ilâh yoktur! Buna rağmen eğer söylediklerinden vazgeçmezlerse, içlerinden inkâr edenlere mutlakā *(çok)* elemli bir azab dokunacaktır!

74- Onlar hâlâ Allah'a tevbe edip, O'ndan mağfiret dilemeyecekler mi? Hâlbuki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

75- Meryemoğlu Mesîh *(Îsâ)*, ancak bir peygamberdir. Şübhesiz ondan önce *(de)* peygamberler gelip geçmiştir. Annesi *(Meryem)* ise, çok doğru bir kadındır. İkisi *(de her insan gibi)* yemek yerlerdi! *(Nasıl ilâh olabilirler?)* Bak, onlara âyetleri nasıl açıklıyoruz; sonra *(yine)* bak, *(haktan)* nasıl çevriliyorlar!

76- De ki: "Allah'ı bırakıp, sizin için ne bir zarar ne de bir faydaya mâlik olmayan şeylere mi tapıyorsunuz?" Hâlbuki, Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak Allah'dır.

وَحَسِبُوٓا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ
ve / sandılar / olmayacağını / bir fitne / böylece kör oldular / ve / sağır oldular / sonra / tevbelerini kabul etti

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ
Allah / onların / sonra / kör oldular / ve / sağır oldular / birçoğu / onlardan

وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ
Allah ve / hakkıyla görendir / o şeyleri ki / yapıyorlar / and olsun gerçekten / kâfir olmuştur / o kimseler ki / dediler / şübhesiz

اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِيٓ اِسْرَٓائِيلَ اعْبُدُوا
Allah / odur / Mesîh / oğlu / Meryemin / ve / demişti / Mesîh / ey / İsrâiloğulları / ibâdet edin

اللّٰهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ
Allah'a ki / Rabbimdir / ve / Rabbinizdir / şu şübhesiz ki / kim / şirk koşarsa / Allah'a / artık gerçekten / haram kılmıştır

اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ
Allah / ona / cenneti / ve / barınağı / ateştir / ve / zâlimler için yoktur / yardımcılardan

﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ
and olsun gerçekten / kâfir olmuştur / o kimseler ki / dediler / şübhesiz / Allah / üçüncüsüdür / üçün / ve / yoktur

اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ
hiç bir ilâh / ancak / bir İlâh / tek / ve / eğer / son vermezlerse / o şeye ki / söylüyorlar / mutlaka dokunacaktır

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ اَفَلَا يَتُوبُونَ اِلَى
o kimselere ki / inkâr ettiler / onlardan / bir azâb / elemli / hâlâ tevbe etmeyecekler mi

اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾
Allah'a / ve / ondan mağfiret dilemeyecekler mi / ve / Allah / çok bağışlayandır / çok merhamet edendir

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
değildir / Mesîh / oğlu / Meryemin / ancak / bir peygamber / gerçekten / gelip geçmiştir / ondan önce

الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ
peygamberler / ve / annesi / çok doğru bir kadındır / ikisi idi / yerler / yemek

اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى
bak / nasıl / açıklıyoruz / onlara / âyetleri / sonra / bak / nasıl

يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ
çevriliyorlar / de ki / tapıyor musunuz / başka / Allah'dan / o şeylere ki / mâlik olmuyor

لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾
sizin için / bir zarara / ve / ne bir faydaya / ve / Allah / odur / hakkıyla işiten / herşeyi bilen

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ

de ki | ey | ehl-i kitab | haddi aşmayın | dîninizde | olmadan

الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ

hak | ve | uymayın | arzularına | bir kavmin ki | gerçekten | dalâlete düştüler | bundan önce

وَاَضَلُّوا كَث۪يرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ

ve | saptırdılar | birçoklarını | ve | saptılar | ortasından | yolun | lâ'net edildi

الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ

o kimseler ki | inkâr ettiler | İsrâiloğullarından | diliyle | Dâvûd'un

وَع۪يسَى ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

ve | Îsâ'nın | oğlu | Meryemin | bu | o şey yüzünden ki | isyân ettiler | ve | idiler | haddi aşıyorlar

﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُۜ لَبِئْسَ

idiler | birbirlerini men' etmezler | kötülükten ki | onu yaptılar | hakîkaten ne kötüdür

مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ

o şey ki | idiler | yapıyorlar | görürsün | birçoğunu | onlardan | dostluk ediyorlar

الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ

o kimselerle ki | inkâr ettiler | gerçekten ne kötüdür | o şey ki | takdîm etti | kendileri için | nefisleri ki

اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

gazab etmesi(ni gerektirdi) | Allah'ın | onlara | ve | azâb içinde | onlar | ebedî kalıcıdırlar

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ

ve | eğer | olsalardı | îmân ediyorlar | Allah'a | ve | peygambere | ve | o şey ki | indirildi | ona

مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

onları edinmediler | dostlar | fakat | birçoğu | onlardan | fâsık kimselerdir

﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

elbette bulacaksın | en şiddetlisi | insanların | düşmanlık cihetiyle | o kimselere ki | îmân ettiler

الْيَهُودَ وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً

yahudileri | ve | o kimseleri ki | ortak koştular | ve | elbette bulacaksın | onların en yakını | sevgi cihetiyle

لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ

o kimselere ki | îmân ettiler | o kimseleri ki | dediler | şübhesiz biz | hristiyanlarız | budur | çünki şübhesiz

مِنْهُمْ قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

onlardan vardır | âlimler | ve | râhibler | ve | şübhesiz onlar | kibirlenmiyorlar

77- De ki: "Ey ehl-i kitab!

Dîninizde haksız yere haddi aşmayın ve *(sizden)* daha evvel gerçekten dalâlete düşmüş, birçoklarını da saptırmış hem *(kendileri de)* düz yolun ortasından şaşmış bir kavmin arzularına uymayın!"

78- İsrâiloğullarından inkâr edenler, Dâvûd'un ve Meryemoğlu Îsâ'nın diliyle lâ'net edildiler.

Bu *(lâ'net, onların)* isyân etmeleri ve haddi aşıyor olmaları yüzündendir.

79- O yaptıkları kötülükten birbirlerini men' etmezlerdi. Yapmakta oldukları şey hakîkaten ne kötü idi!

80- Onlardan birçoğunun, *(sana ve mü'minlere olan kızgınlıklarından dolayı)* inkâr edenlerle dostluk ettiklerini görürsün.

Nefislerinin kendileri için takdîm ettiği *(amel)* ne kötüdür ki *(bu amelleri yüzünden)*, Allah onlara gazab etmiştir ve onlar, o azâb içinde ebedî olarak kalıcıdırlar.

81- Hem Allah'a, peygambere ve ona indirilen *(Kur'ân)*a îmân ediyor olsalardı, onları *(o kâfirleri)* dostlar edinmezlerdi; fakat onlardan birçoğu *(dinden çıkmış)* fâsık kimselerdir.

82- Îmân edenlere düşmanlık cihetiyle insanların en şiddetlisi *(olarak)*, elbette yahudileri ve *(Allah'a)* ortak koşanları bulacaksın!

Îmân edenlere sevgi cihetiyle onların en yakını *(olarak)* da, elbette "Doğrusu biz hristiyanız!" diyenleri bulacaksın!

Bu, şübhesiz onların içinde âlimlerin ve *(ibâdet ehli)* râhiblerin bulunması ve gerçekten onların *(hakka tâbi' olmakta yahudi ve dinsizlere nisbetle)* kibirlenmemelerindendir.

83- Hem *(o bir kısım âlim ve râhiblerin)* peygambere indirileni *(Kur'ân'ı)* dinledikleri zaman, *(esâsen âşinâ olup)* tanıdıkları bu haktan dolayı gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün! "Rabbimiz! İmân ettik, artık bizi *(hakka)* şâhid olanlarla berâber yaz!" derler.

84- "Zâten biz, Rabbimizin bizi sâlihler zümresiyle berâber *(Cennete)* koymasını ümîd ederken, neden Allah'a ve bize gelen hakka îmân etmeyelim?"

85- *(Bu)* söylediklerinden dolayı Allah da, onları altlarından nehirler akan Cennetlerle mükâfâtlandırdı; *(onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar. İyilik edenlerin mükâfâtı ise, işte budur!

86- İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar yok mu, işte onlar Cehennem ehlidirler!

87- Ey îmân edenler! Allah'ın size helâl kıldığı temiz şeyleri *(kendinize)* haram kılmayın ve haddi aşmayın! Şübhesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez.

88- O hâlde Allah'ın sizi, helâl *(ve)* temiz olarak rızıklandırdığı şeylerden yiyin ve siz kendisine inanan kimseler olduğunuz Allah'dan sakının!

89- Allah sizi, yeminlerinizdeki kasıdsız hatâ*(larınız)* ile mes'ûl tutmaz; fakat *(bilerek)* yaptığınız yeminler yüzünden sizi sorumlu tutar. Artık bunun keffâreti, *(tercihinize göre)* ya âilenize yedirdiğinizin orta hâllisinden on yoksulu *(bir gün sabah ve akşam)* doyurmak veya onları *(baştan ayağa)* giydirmek veya bir köle âzâd etmektir.

Bununla berâber kim *(bunları)* bulamazsa *(vermeye güç yetiremezse)* artık *(keffâret olarak ona)* üç gün oruç *(tutma borcu)* vardır.

Yemîn ettiğiniz zaman; *(bozduğunuz)* yeminlerinizin keffâreti işte budur! Artık yeminlerinizi muhâfaza edin *(gereğini yerine getirin)*! Allah size âyetlerini böyle açıklıyor, tâ ki şükredesiniz.

وَاِذَا سَمِعُوا مَٓا اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُولِ تَرٰٓى اَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ

ve / o zaman ki / dinlediler / o şeyi ki / indirildi / peygambere / görürsün / gözleri / dolup taşıyor

مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّۚ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا

yaştan / o şeyden dolayı ki / tanıdılar / haktan / derler / Rabbimiz / îmân ettik / artık bizi yaz

مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَٓاءَنَا

berâber / şâhid olanlarla / ve / bize ne oldu ki / îmân etmeyeceğiz / Allah'a / ve / o şeye ki / bize geldi

مِنَ الْحَقِّۙ وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَاَثَابَهُمُ

hakdan / biz ümîd ederken / bizi sokmasını / Rabbimizin / berâber / zümresiyle / sâlihler / ve onları mükâfâtlandırdı

اللّٰهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَاۜ وَذٰلِكَ

Allah / o şeyden dolayı ki / söylediler / cennetlerle / akar / altlarından / nehirler / ebedî kalıcıdırlar / orada / ve / işte budur

جَزَٓاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُولٰٓئِكَ

mükâfâtı / iyilik edenlerin / ve / o kimseler ki / inkâr ettiler / ve / yalanladılar / âyetlerimizi / işte onlar

اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَٓا اَحَلَّ

ehlidirler / cehennem / ey / o kimseler ki / îmân ettiler / haram kılmayın / temizlerini / o şeylerin ki / helâl kıldı

اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُواۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا

Allah / size / ve / haddi aşmayın / şübhesiz / Allah / sevmez / haddi aşanları / ve / yiyin

مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًاۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِٓي اَنْتُمْ بِهِ

o şeylerden ki / sizi rızıklandırdı / Allah / helâl olarak / temiz olarak / ve / sakının / Allah'dan / o ki / siz / ona

مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِٓي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ

inanan kimselersiniz / sizi mes'ûl tutmaz / Allah / kasıdsız hatâ ile / yeminlerinizdeki / fakat

يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَۚ فَكَفَّارَتُهُٓ اِطْعَامُ عَشَرَةِ

sizi sorumlu tutar / o şey sebebiyle ki / akdettiniz / yeminler / artık onun keffâreti / doyurmaktır / on

مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ

yoksulu / en orta hâllisinden / o şeylerin ki / yediriyorsunuz / âilenize / veya / onları giydirmektir

اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍۜ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍۜ ذٰلِكَ

veya / âzâd etmektir / bir köle / fakat kim / bulamazsa / artık oruç tutmak / üç / gün / işte budur

كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْۜ وَاحْفَظُٓوا اَيْمَانَكُمْۜ

keffâreti / yeminlerinizin / o zaman ki / yemîn ettiniz / ve / muhâfaza edin / yeminlerinizi

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

işte böyle / açıklıyor / Allah / size / âyetlerini / tâ ki siz / şükredersiniz

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ

fâl okları ve dikili taşlar ve kumar ve şarab ancak îmân ettiler o kimseler ki ey

رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا يُر۪يدُ

ister ancak kurtuluşa erersiniz tâ ki siz öyleyse ondan kaçının şeytanın işinden bir pisliktir

الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ

kumarda ve içkide kin ve düşmanlık aranıza düşürmesini şeytan

وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ

Allaha itâat edin ve son verenler artık siz (değil) misiniz namazdan ve Allahın zikrinden sizi çevirmesini ve

وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُٓوا اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا

Resûlümüze gereken ancak artık bilin ki yüz çevirirseniz ve eğer sakının ve peygambere itâat edin ve

الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimselere ki yoktur apaçık tebliğdir

جُنَاحٌ ف۪يمَا طَعِمُٓوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler ve sakındılar o şey vakti ki tattılar o şeyde ki bir günah

ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٩٣﴾

iyilik edenleri sever Allah ve iyilik ettiler ve sakındılar sonra inandılar ve sakındılar sonra

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُٓ اَيْد۪يكُمْ

elleriniz kendisine erişir avdan bir şeyle Allah mutlaka sizi imtihân edecektir îmân ettiler o kimseler ki ey

وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ

bundan sonra haddi aşarsa artık kim gıyabda kendisinden korkanı Allahın ortaya çıkarması için mızraklarınız ve

فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٩٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ

avı öldürmeyin îmân ettiler o kimseler ki ey elemli bir azâb artık ona vardır

وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ

öldürdü o şeyin ki mislinde artık bir cezâ vardır kasden sizden onu öldürürse kim ve ihramlı siz iken

النَّعَمِ يَحْكُمُ بِه۪ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ

bir keffâret ki veya Kâ'be'ye ulaşan bir kurban sizden adâletli iki kişi ona hüküm verir sağmaldan

طَعَامُ مَسَاك۪ينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِه۪ عَفَا اللّٰهُ

Allah affetmiştir işinin vebâlini tatması için oruç tutmaktır bunun muâdili veya yoksulları doyurmaktır

عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

intikam sâhibidir dâima üstündür Allah ve ondan Allah artık intikam alır dönerse kim ve geçti o şeyden ki

90- Ey îmân edenler! Şarab, kumar, dikili taşlar *(putlar)* ve fâl okları ancak şeytanın işinden bir*(er)* pisliktir; öyleyse ondan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.

91- Şeytan, içki ve kumarda aranıza *(o yolla)* ancak düşmanlık ve kin düşürmek ve sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan alıkoymak ister. Artık siz, *(bunlardan)* vazgeçen kimseler *(olmaz)* mısınız?

92- O hâlde Allah'a itâat edin, peygambere de itâat edin ve *(ona muhâlefetten)* sakının! Buna rağmen *(itâatten)* yüz çevirirseniz, artık bilin ki, Resûlümüze düşen ancak apaçık tebliğdir.

93- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere, *(haramlardan)* sakınıp îmân ettikleri ve sâlih ameller işledikleri, sonra *(günahlarda ısrar etmekten)* sakınıp *(onların haram olduğuna iyice)* inandıkları, sonra *(bütün haramlardan)* da sakınıp iyilik ettikleri takdirde, *(kendilerine haram kılınmadan önce)* tattıklarından dolayı bir günah yoktur. Çünki Allah, iyilik edenleri sever.[1]

94- Ey îmân edenler! Allah, gizlide kendisinden kimin korktuğunu ortaya çıkarmak için, *(ihramlı iken yasaklandığınız)* avdan, ellerinizin ve mızraklarınızın kendisine erişebileceği *(çok kolay avlayabileceğiniz)* bir şeyle mutlakâ sizi imtihân edecektir. Artık kim bundan sonra haddi aşarsa, o takdirde ona *(çok)* elemli bir azab vardır!

95- Ey îmân edenler! Siz ihramlı iken, av *(hayvanların)*ı öldürmeyin! Artık içinizden onu kasden öldüren kimseye, o takdirde Kâ'be'ye ulaşacak olan bir kurban olmak üzere öldürdüğünün mislinde sağmal hayvanlardan bir cezâ vardır ki, buna *(bu avladığı hayvanın mislinin ne olacağına)* içinizden adâletli iki kişi hüküm verir. Veya bir keffâret *(gerekir)* ki, *(o da)* yoksulları doyurmak veya buna karşılık oruç tutmaktır; tâ ki *(yaptığı)* işinin vebâlini tatsın!

Allah geçmişi affetmiştir. Fakat kim tekrar yaparsa, artık Allah ondan intikam alır. Çünki Allah, Azîz *(dâimâ üstün olan)*dır, intikam sâhibidir.

96- Size ve yolculara bir fayda olmak üzere, deniz avı ve onu yemek sizin için helâl kılındı. Kara avı ise, ihramlı olduğunuz müddetçe size haram kılındı! O hâlde huzûruna toplanacağınız Allah'dan sakının!

97- Allah, Kâ'be'yi, o Beyt-i Harâm'ı, *(kendisinde hac edilen)* haram ayı *(Zilhıcce ayını)*, kurbanı ve *(ona takılan)* gerdanlıkları, insanlar için *(maddî ma'nevî)* bir kalkınma *(vesîlesi)* kıldı. Bu, muhakkak ki Allah'ın, göklerde ne var, yerde ne varsa bildiğini ve şübhesiz Allah'ın, herşeyi hakkıyla bilici olduğunu *(sizin de)* bilmeniz içindir.

98- Bilin ki gerçekten Allah, azâbı şiddetli olandır ve şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

99- Peygambere düşen ancak tebliğdir.[1] Çünki Allah, neyi açıklar ve *(kalblerinizde)* neyi gizlerseniz, bilir.

100- De ki: "Pis olan şey ile temiz *(haram ve helâl)* bir olmaz; pis olan şey*(ler)*in çokluğu hoşun*(uz)*a gitse de *(bu böyledir)*!" Öyle ise ey akıl sâhibleri! Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz!

101- Ey îmân edenler! Size açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeylerden sormayın! Buna rağmen Kur'ân indirilirken *(peygamber aranızda olduğu zaman)* onları sorarsanız, size *(hükmü)* açıklanır. Allah onları *(geçmişteki sorularınızı)* affetti. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

102- Doğrusu sizden önce bir kavim onları sormuştu *(da)*, sonra *(kendilerine verilen hükümleri kabûl etmeyip)* o yüzden kâfir kimseler olmuşlardı.

103- Allah, ne bahîre, ne sâibe, ne vasîle, ne de hâm'dan hiçbirini *(meşrû')* kılmamıştır; fakat inkâr edenler Allah'a karşı yalan uyduruyorlar! Çünki onların çoğu akıl erdiremezler.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَ طَعَامُهُ مَتَاعاً لَكُمْ وَ لِلسَّيَّارَةِ
yolculara ve size bir fayda olmak üzere onu yemek ve deniz avı sizin için helâl kılındı

وَ حُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُماً وَ اتَّقُوا اللّٰهَ
Allah'dan sakının ve ihramlılar olarak devam ettiğiniz müddetçe kara avı size haram kılındı ve

الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
Beyt-i Harâm'ı Kâ'be'yi Allah kıldı toplanacaksınız ona o ki

قِيَاماً لِلنَّاسِ وَ الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ الْهَدْيَ وَ الْقَلَائِدَ ذٰلِكَ
işte bu gerdanlıkları ve kurbanı ve haram ayı ve insanlar için bir kalkınma

لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ أَنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz ve yerdedir o şeyleri ki ve göklerdedir o şeyleri ki bilir Allah şübhesiz bilmeniz içindir

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اِعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَ أَنَّ اللّٰهَ
Allah şübhesiz ve azâbı şiddetlidir Allah şübhesiz bilin ki hakkıyla bilendir herşeyi

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَ اللّٰهُ
Allah ve tebliğ ancak Peygambere gerekmez çok merhamet edendir çok bağışlayandır

يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ
pis olan eşit olmaz de ki gizliyorsunuz o şeyleri ki ve açıklıyorsunuz o şeyleri ki bilir

وَ الطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ
Allah'dan öyle ise sakının pis olanın çokluğu hoşuna gitse velev ki temiz olan ve

يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا
sormayın îmân ettiler o kimseler ki ey kurtuluşa erersiniz tâ ki siz akıl sâhibleri ey

عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَ إِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ
Kur'ân indiriliyor o zaman ki onlardan sorarsanız eğer ve hoşunuza gitmeyecek size açıklanırsa eğer o şeylerden ki

تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهَا وَ اللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ
gerçekten azâbda acele etmeyendir çok bağışlayandır Allah ve onları Allah affetti size açıklanır

سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ
Allah kılmamıştır kâfir kimseler o yüzden olmuşlardı sonra sizden önce bir kavim onları sormuştu

مِنْ بَحِيرَةٍ وَ لَا سَائِبَةٍ وَ لَا وَصِيلَةٍ وَ لَا حَامٍ وَلٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
inkâr ettiler o kimseler ki fakat ne Hâm'ı ve ne Vasîle'yi ve ne Sâibe'yi ve Bahîre'yi

يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾
akıl erdirmezler onların çoğu ve yalan Allah'a karşı uyduruyorlar

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ
o vakit ki – ve – denildi – onlara – gelin – o şeye ki – indirdi – Allah – ve – peygambere

قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ
dediler – bize yeter – o şeyler ki – bulduk – üzerinde – atalarımızı – eğer idiyse de mi – ataları

لَا يَعْلَمُونَ شَيْـٔاً وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ
bilmiyorlar – bir şey – ve – doğru yolu bulamıyorlar – ey – o kimseler ki – îmân ettiler – size gereken

اَنْفُسَكُمْۚ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْۜ اِلَى
kendinizdir – size zarar vermez – o kimse ki – dalâlete düştü – o zaman ki – doğru yolu buldunuz

اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعاً فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٓا اَيُّهَا
Allahadır – dönüşünüz – hep beraber – artık size haber verecektir – o şeyleri ki – idiniz – yapıyorsunuz – ey

الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ ح۪ينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ
o kimseler ki – îmân ettiler – şâhidlik – aranızdaki – o vakit ki – hazır oldu – birinize – ölüm – vaktinde – vasiyet – iki kişi

ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ
sâhibi – adâlet – sizden – veya – başka iki kişi – sizden başkasından – eğer – siz – yolculuk ederseniz – yeryüzünde

فَاَصَابَتْكُمْ مُص۪يبَةُ الْمَوْتِۜ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ
ve size isâbet ederse – musîbeti – ölüm – o ikisini alıkoyarsınız – ardından – namazın – ve ikisi yemin eder

بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَر۪ي بِه۪ ثَمَناً وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰىۙ
Allah'a – eğer – şübhelenirseniz – satın almayacağız – ona mukâbil – bir bedel – velev ki – olsa – sâhibi – yakınlık

وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الْاٰثِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾ فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا
ve – gizlemeyeceğiz – şâhidliğini – Allahın – şübhesiz biz – o takdirde – elbette günahkârlardanız – fakat eğer – anlaşılırsa – şübhesiz ikisi

اسْتَحَقَّٓا اِثْماً فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذ۪ينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
kazandılar – bir günah – artık başka iki kişi – geçerler – o ikisinin yerine – o kimselerden ki – (günah) kazanıldı – aleyhlerine

الْاَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَٓا اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا
daha lâyık olan iki kişi – ve yemin ederler – Allah'a – elbet bizim şâhidliğimiz – daha doğrudur – o ikisinin şâhidliğinden – ve

اعْتَدَيْنَٓاۘ اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ
haddi aşmadık – şübhesiz biz – o takdirde – elbette zâlimlerdeniz – işte bu – en yakın olandır – getirmelerine – şâhidliği

عَلٰى وَجْهِهَٓا اَوْ يَخَافُٓوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْۜ وَاتَّقُوا
(lâyık) vechiyle – veya – korkmalarına – reddedilmesinden – yeminlerinin – sonra – yeminlerinden – ve – sakının

اللّٰهَ وَاسْمَعُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿١٠٨﴾
Allah'dan – ve – dinleyin – ve – Allah – hidâyete erdirmez – topluluğunu – fâsıklar

104- Hem onlara, "Allah'ın indirdiğine *(Kur'ân'a)* ve peygambere *(sünnetine)* gelin!" denildiği zaman: "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyler bize yeter!" dediler. Ya ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolu *(da)* bulamayan kimseler idiyse! *(Yine de onlara mı tâbi' olacaklar?)*

105- Ey îmân edenler! Siz kendinize bakın! Hidâyete erdiğiniz takdirde, dalâlete düşenler size zarar vermez.[1] Dönüşünüz hep berâber ancak Allah'adır; artık *(O,)* yapmakta olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

106- Ey îmân edenler! Birinize ölüm geldiği zaman vasiyet esnâsında aranızdaki şâhidlik, ya içinizden adâletli iki kişi*(nin şâhidliği)* veya siz yeryüzünde *(başka yerlerde)* yolculuk ederken bu hâlde başınıza ölüm musîbeti geldiğinde, siz*(in dîniniz)*den olmayan başka iki kişi*(nin şâhidliği)*dir.

Eğer *(bu gayr-i müslim iki şâhidden)* şübhelenirseniz, namazdan sonra onları alıkoyarsınız da *(sizin teklîfinizle)* Allah'a şöyle yemîn ederler: "Akrabâ da olsa buna *(bu yemînimize)* mukâbil hiçbir bedel satın almayacağız ve Allah'ın şâhidliğini gizlemeyeceğiz; o takdirde muhakkak ki biz, elbette günahkârlardan oluruz!"

107- Fakat onların *(o gayr-i müslim iki şâhidin)* gerçekten bir günah işledikleri *(yalan söyledikleri)* anlaşılırsa, bu takdirde haklarına tecâvüz edilen kimselerden *(şâhidliğe)* daha lâyık olan başka iki kişi, onların *(o gayr-i müslim iki şâhidin)* yerine geçer de *(yine sizin istemenizle)* Allah'a şöyle yemîn ederler: "Elbet bizim şâhidliğimiz, onların şâhidliğinden daha doğrudur ve *(biz hakka)* tecâvüz etmedik. Yoksa muhakkak ki biz gerçekten zâlimlerden oluruz!"

108- Bu *(hüküm)*, şâhidliği lâyıkıyla yapmalarına veya yeminlerinden sonra *(vârisler tarafından)* yeminler*(in)*in reddedilmesinden korkmalarına en yakın bir çâredir. Artık Allah'dan sakının ve *(emirlerini)* dinleyin! Çünki Allah, *(isyanlarındaki ısrarları yüzünden)* fâsıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.

109- Allah, o gün *(kıyâmet günü)* peygamberleri toplayacak da: "*(Ümmetinizi da'vet ettiğiniz zaman)* size ne cevab verildi?" buyuracak!

(Onlar:) "Bizim için *(bu hususta)* bir ilim yoktur.

Şübhesiz ki gizlilikleri hakkıyla bilen, ancak sensin!" diyecekler.

110- O zaman Allah şöyle buyuracak: "Ey Meryemoğlu İsâ!

Sana ve annene olan ni'metimi hatırla!

Hani sana Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâil)* ile kuvvet vermiştim; beşikte iken de, yetişkin hâlde de insanlarla konuşuyordun.

Ve hani sana yazı yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretmiştim.

Hem o zaman ki iznimle çamurdan kuş şekli gibi *(bir şey)* yapıyor, sonra içine üflüyordun da iznimle bir kuş oluyordu *(ve)* yine iznimle *(anadan doğma)* a'mâyı ve *(teni)* alacalı olanı iyileştiriyordun.

Yine o vakit iznimle ölüleri *(kabirlerinden dirilmiş olarak)* çıkarıyordun.[1]

Bir zaman da *(seni öldürmek isteyen)* İsrâiloğullarını senden def' etmiştim; hani kendilerine apaçık delillerle gelmiştin de içlerinden inkâr edenler: 'Bu, apaçık sihirden başka bir şey değildir' demiş*(ler)*di."

111- "Hani Havârîlere de: 'Bana ve peygamberime îmân edin!' diye ilhâm etmiştim.

(Onlar:) 'Îmân ettik, *(yâ Rab!)* artık şâhid ol ki gerçekten biz Müslümanlarız!' demişlerdi."

112- "Bir vakit Havârîler:

'Ey Meryemoğlu İsâ!

Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?' demişlerdi.

(O da:) 'Eğer *(gerçekten)* mü'min kimseler iseniz, Allah'dan sakının!' demişti."

113- "*(Onlar:)* 'İstiyoruz ki ondan yiyelim, kalblerimiz mutmain olsun, gerçekten bize doğru söylediğini *(iyice)* bilelim ve buna şâhidlik edenlerden olalım' demişlerdi."

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْۜ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَاۜ
bizim için | bir ilim yoktur | dediler | cevab verildi size | ne | ve buyuracak | peygamberleri | Allah | toplayacak | o gün ki

اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا ع۪يسَى ابْنَ مَرْيَمَ
Meryemin | oğlu | İsâ | ey | Allah | buyurdu | o zaman | gizlilikleri | hakkıyla bilen | sensin | şübhesiz sen

اذْكُرْ نِعْمَت۪ي عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَۢ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
seni desteklemiştim | o vakit ki | annene | ve | sana | ni'metimi | hatırla

الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًاۚ وَاِذْ عَلَّمْتُكَ
sana öğretmiştim | o vakit ki | ve | yetişkin iken | ve | beşikte iken | insanlarla | konuşuyordun | Rûhü'l-Kudüs ile

الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَۚ وَاِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطّ۪ينِ
çamurdan | yapıyordun | o vakit ki | ve | İncîl'i | ve | Tevrât'ı | ve | hikmeti | ve | yazı yazmayı

كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْن۪ي فَتَنْفُخُ ف۪يهَا فَتَكُونُ طَيْرًا
bir kuş | ve oluyordu | içine | sonra üflüyordun | iznimle | kuş | şekli gibi

بِاِذْن۪ي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْن۪يۚ وَاِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتٰى
ölüleri | çıkarıyordun | o vakit | ve | iznimle | alacalıyı | ve | a'mâyı | iyileştiriyordun | ve | iznimle

بِاِذْن۪يۚ وَاِذْ كَفَفْتُ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ
kendilerine gelmiştin | o vakit ki | senden | İsrâiloğullarını | def' etmiştim | bir vakit | ve | iznimle

بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ
bir sihir | ancak | bu | değildir | onlardan | inkâr ettiler | o kimseler ki | ve demişti | apaçık delillerle

مُب۪ينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيّ۪نَ اَنْ اٰمِنُوا ب۪ي وَبِرَسُول۪يۚ
peygamberime | ve | bana | îmân edin | diye | Havârîlere | ilhâm etmiştim | o vakit ki | ve | apaçık

قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
Havârîler | demişti | bir vakit | müslümanlarız | şübhesiz biz | şâhid ol ki | ve | îmân ettik | demişlerdi

يَا ع۪يسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَط۪يعُ رَبُّكَ اَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا
bize | indirmesine | Rabbin | güç yetirebilir mi | Meryemin | oğlu | İsâ | ey

مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِۜ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ
mü'minler | iseniz | eğer | Allah'dan | sakının | demişti | gökten | bir sofra

﴿١١٢﴾ قَالُوا نُر۪يدُ اَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
bilmemizi | ve | kalblerimizin | mutmain olmasını | ve | ondan | yememizi | istiyoruz | demişlerdi

اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِد۪ينَ ﴿١١٣﴾
şâhidlik edenlerden | buna | olmamızı | ve | bize doğru söyledin | gerçekten | şübhesiz

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
gökten bir sofra bize indir Rabbimiz ey Allah Meryemin oğlu Îsâ demişti

تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ
hayırlısısın sen ve bizi rızıklandır ve senden bir mu'cize ve âhirimiz için ve evvelimiz için bir bayram bizim için olur

الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنّ۪ي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
ondan sonra inkâr ederse fakat kim size onu indirici olanım şübhesiz ben Allah buyurmuştu rızık verenlerin

مِنْكُمْ فَاِنّ۪ٓي اُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَٓا اُعَذِّبُهُٓ اَحَدًا مِنَ الْعَالَم۪ينَ ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ
Allah buyurdu ve o vakit ki âlemlerden hiç kimseye onunla azâb etmem bir azâb ile ki onu cezâlandırırım artık şübhesiz ben sizden

يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُون۪ي وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ
başka iki ilâh annemi ve beni edinin insanlara söyledin sen mi Meryemin oğlu Îsâ ey

اللّٰهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ ل۪ٓي اَنْ اَقُولَ مَا لَيْسَ ل۪ي بِحَقٍّ اِنْ كُنْتُ
olsam eğer bir hak benim için yoktur o şeyi ki söylemem benim için olmaz sen münezzehsin dedi Allahdan

قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا ف۪ي نَفْس۪ي وَلَٓا اَعْلَمُ مَا ف۪ي نَفْسِكَ اِنَّكَ
şübhesiz sen senin zâtındadır o şeyi ki bilmem ve nefsimdedir o şeyi ki bilirsin onu bilirdin artık gerçekten onu söylemişsem

اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَٓا اَمَرْتَن۪ي بِه۪ٓ اَنِ اعْبُدُوا
ibâdet edin diye kendisini bana emrettin o şeyi ki ancak onlara söylemedim görünmeyenleri hakkıyla bilen sensin

اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَه۪يدًا مَا دُمْتُ ف۪يهِمْ فَلَمَّا
nihâyet ne vakit ki içlerinde olduğum müddetçe bir şâhid onların üzerinde idim ve Rabbinizdir ve Rabbimdir Allaha ki

تَوَفَّيْتَن۪ي كُنْتَ اَنْتَ الرَّق۪يبَ عَلَيْهِمْ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدٌ ﴿١١٧﴾
hakkıyla şâhid olansın herşeye sen ve onları hakkıyla gözetleyici sen idin beni (içlerinden) aldın

اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ
dâima üstün sensin yine şübhesiz sen onlara mağfiret edersen eğer ve senin kullarındır şübhesiz onlar onlara azâb edersen eğer

الْحَك۪يمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِق۪ينَ صِدْقُهُمْ
doğrulukları doğru olanlara fayda verecek o gündür ki bu Allah buyurdu her işi hikmetli

لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًا رَضِيَ
râzı olmuştur ebedî olarak orada devamlı kalıcıdırlar ırmaklar altlarından akar cennetler onlar için vardır

اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ
Allahındır büyük kurtuluş işte budur ondan râzı olmuşlardır ve onlardan Allah

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا ف۪يهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٢٠﴾
hakkıyla gücü yetendir herşeye o ve onlardadır o şeyler ki ve yerin ve göklerin mülkü

114- "Meryemoğlu Îsâ: 'Ey Rabbimiz olan Allah! Bize gökten bir mâide *(bir sofra)* indir ki, *(o iniş günü)* bizim için, hem evvelimiz, hem âhirimiz *(sonra gelenlerimiz)* için bir bayram ve senden bir mu'cize olsun! Bizi rızıklandır; çünki sen, rızık verenlerin en hayırlısısın' demişti."

115- "Allah: 'Şübhesiz ki ben, onu size indirecek olanım. Fakat ondan sonra içinizden kim inkâr ederse, artık muhakkak ki ben, onu âlemlerden hiçbir kimseye etmeyeceğim bir azâb ile cezâlandırırım!' buyurmuştu."

116- Yine *(o gün)* Allah: "Ey Meryemoğlu Îsâ! İnsanlara: 'Allah'ı bırakıp da beni ve annemi iki ilâh edinin!' diye sen mi söyledin?" buyurduğu zaman, *(Îsâ)* der ki: "*(Yâ Rabbî!)* Sen, *(noksan sıfatlardan)* münezzehsin! Benim için hak olmayan bir şeyi söylemem bana yakışmaz! Eğer onu söylemiş olsaydım, o takdirde *(sen)* onu muhakkak bilirdin! *(Sen)* benim nefsimde olanı bilirsin; fakat *(ben)* senin zâtında olanı bilmem! Muhakkak ki görünmeyenleri hakkıyla bilen ancak sensin!"

117- "*(Ben)* onlara: 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin!' diye *(senin)* bana, o emrettiğinden başka bir şey söylemedim. İçlerinde bulunduğum müddetçe, onların üzerinde bir şâhid *(bir gözetleyici)* idim. Nihâyet beni *(aralarından)* alınca, onları hakkıyla gözetleyici olan ancak sen idin! Ve sen, herşeye hakkıyla şâhid olansın!"

118- "Eğer onlara azâb edersen, artık şübhesiz ki onlar, senin kullarındır. Eğer onlara mağfiret edersen, yine şübhe yok ki Azîz *(kudreti dâimâ gâlib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

119- *(Bunun üzerine)* Allah şöyle buyurur: "Bu *(gün)*, doğru olanlara doğruluklarının fayda vereceği gündür![1] Onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır; *(onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O'ndan râzı olmuşlardır." İşte büyük kurtuluş budur!

120- Göklerin ve yerin ve onlarda olanların mülkü Allah'ındır. Ve O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

6- EN'ÂM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 165 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a mahsustur. Sonra, inkâr edenler *(hâlâ bu putları)* Rablerine denk tutuyorlar!

2- O *(Allah)* ki sizi bir çamurdan yarattı, sonra *(da size)* bir ecel takdîr etti.

Bir de O'nun katında belirli bir ecel *(kıyâmet vakti)* vardır; sonra siz *(hâlâ)* şübhe ediyorsunuz!

3- Hâlbuki O, göklerde ve yerde *(ibâdete lâyık, tek olan)* Allah'dır.

Gizlinizi ve açığınızı bilir; *(hayır ve şerden)* ne kazanacağınızı da bilir.

4- Böyle iken, onlara *(o müşriklere)* Rablerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmiyor ki ondan yüz çevirmiş kimseler olmasınlar!

5- İşte *(onlar,)* kendilerine geldiğinde, o hak olan *(Kur'ân')*ı gerçekten yalanladılar.

Fakat *(o)* kendisi ile alay etmekte oldukları şeyin haberleri, ileride onlara gelecektir.

6- Görmediler mi ki, kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettik; onlara yeryüzünde size vermediğimiz *(imkânlar)*ı vermiş ve üzerlerine semâyı bol bol *(yağmur olarak)* göndermiştik.

Nehirleri de altlarından akar hâle getirmiştik; buna rağmen günahları sebebiyle onları helâk ettik ve onların ardından başka nesiller meydana getirdik.

7- Hem eğer sana kâğıtta *(yazılı)* bir kitab indirseydik de ona elleriyle dokunsalardı, elbette o inkâr edenler *(yine)*: "Bu, apaçık sihirden başka bir şey değildir!" der*(ler)*di.[1]

8- Bir de: "Ona *(peygamberliğini tasdîk eden, bizim de göreceğimiz)* bir melek indirilmeli değil miydi?" dediler.

Hâlbuki *(istedikleri gibi)* bir melek indirseydik, *(helâkleri için)* elbette iş bitirilmiş olur, sonra onlara *(bir an bile)* mühlet verilmezdi.

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
karanlıkları kıldı ve yeri ve gökleri yarattı o zâta ki Allah'a dır hamd

وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
sizi yarattı o zâttır ki o denk tutuyorlar Rablerine inkâr ettiler o kimseler ki sonra aydınlığı ve

مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾
şübhe ediyorsunuz siz sonra katında ismi konmuş bir ecel ki ve bir ecel takdîr etti sonra bir çamurdan

وَهُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَفِي الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ
kazanıyorsunuz o şeyi ki bilir ve açığınızı ve gizlinizi bilir yerde ve göklerde Allah'dır o ve

﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ
işte gerçekten yüz çevirenler ondan oldular ancak Rablerinin âyetlerinden bir âyet onlara gelmiyor ki ve

كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ
alay ediyorlar onunla idiler o şeyin ki haberleri onlara gelecektir fakat ileride kendilerine geldi ne zaman ki hakkı yalanladılar

﴿٥﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
onlara imkân verdik nesiller kendilerinden önce helâk ettik nice görmediler mi ki

الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا
bol bol üzerlerine göğü göndermiştik ve size imkân vermedik o şeyi ki yeryüzünde

وَجَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَنْشَأْنَا
meydana getirdik ve günahları sebebiyle buna rağmen onları helâk ettik altlarından akar nehirleri kılmıştık ve

مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ
ve ona dokunsalardı bir kâğıtta bir kitab sana indirseydik eğer ve başka nesiller onlardan sonra

بِاَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا
değil miydi dediler ve apaçık bir sihir ancak bu değildir inkâr ettiler o kimseler ki elbette derdi elleriyle

اُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ اَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْاَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾
kendilerine mühlet verilmezdi sonra iş elbette bitirilirdi bir melek indirseydik eğer ve bir melek ona indirilmeli

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
onları | elbette şübheye düşürürdük | ve | bir adam | elbette onu kılardık | bir melek | onu kılsaydık | eğer | ve

مَا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
fakat kuşattı | senden önceki | peygamberlerle | alay edildi | and olsun ve gerçekten | şübheye düşüyorlar | o şeyde ki

بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا
dolaşın | de ki | alay ediyorlar | onun ile | idiler | o şey ki | onlarla | maskaralık ettiler | o kimseleri ki

فِي الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ
de ki | yalanlayanların | âkıbeti | olmuş | nasıl | bakın | sonra | yeryüzünde

لِمَنْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ
rahmeti | kendi | üzerine | yazmıştır | Allahındır | de ki | yerdedir | ve | göklerdedir | o şeyler ki | kimindir

لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ اَلَّذِينَ خَسِرُوا
hüsrâna uğrattılar | o kimseler ki | hakkında | hiç şübhe yoktur | kıyâmet | gününe | sizi mutlaka toplayacaktır

اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
gündüzde | ve | gecede | barındı | o şeyler ki | onundur | ve | îmân etmezler | işte onlar | kendilerini

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ
gökleri | yoktan var eden | bir dost | edineceğim | Allah'dan | başkasını mı | de ki | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | o | ve

وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ اِنِّي اُمِرْتُ اَنْ
emrolundum | şübhesiz ben | de ki | yedirilmiyor | ve | yediriyor | o | ve | yeri | ve

اَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾
müşriklerden | sakın olma | ve | teslîm oldular | o kimselerin ki | ilki | olmamla

قُلْ اِنِّي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾
büyük | bir günün | azâbından | Rabbime | isyân edersem | eğer | korkarım | şübhesiz ben | de ki

مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ
kurtuluş | budur | ve | ona rahmet etmiştir | artık gerçekten | o gün | kendisinden | çevrilirse | kim

الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ
onu | artık açacak yoktur | bir zarar | Allah | sana dokundurursa | eğer | ve | apaçık

اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
hakkıyla gücü yetendir | herşeye | işte o | bir hayır | sana dokundurursa | eğer | ve | o | ancak

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾
herşeyden haberdar olandır | her işi hikmetli olandır | o | ve | kullarının | üzerinde | mutlak gâlibdir | o | ve

9- Ve onu *(o peygamberi)* bir melek kılsaydık, elbette onu *(yine)* bir adam *(sûretinde)* kılardık,[1] doğrusu onları, karıştırmakta oldukları şeyde yine şübheye düşürürdük.

10- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edilmişti; fakat onlarla maskaralık edenleri, o alay etmekte oldukları şey *(azab)* kuşatıvermişti.

11- De ki: "Yeryüzünde dolaşın, sonra *(da peygamberleri)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş, bakın!"

12- *(Ve yine)* de ki: "Göklerde ve yerde bulunanlar kimindir?" *(Yine sen cevab ver de:)* "Allah'ındır!" de! *(O,)* rahmet *(etmey)*i kendi üzerine yazmıştır. Sizi, *(geleceği)* hakkında hiç şübhe olmayan kıyâmet gününe mutlakā toplayacaktır. Kendilerini hüsrâna uğratan o kimseler yok mu, işte onlar îmân etmezler.

13- Gece ve gündüzün içinde barınan şeyler de O'nundur. O ise, Semî' *(herbirinin sesini hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hâllerini hakkıyla bilen)*dir.

14- De ki: "Gökleri ve yeri yoktan var eden Allah'dan başkasını mı dost edineceğim? Hâlbuki O, yediriyor fakat yedirilmiyor." De ki: "Doğrusu ben, *(size getirdiğim şeriata)* teslîm olanların ilki olmakla emrolundum! Ve 'Sakın müşriklerden olma!' *(diye de bana emredildi.)*"

15- De ki: "Şübhesiz ben eğer Rabbime isyân edersem, büyük bir günün *(kıyâmet gününün)* azâbından korkarım!"

16- Kim ki, kendisinden o gün *(azab)* def' edilir, artık gerçekten *(Allah)* ona rahmet etmiştir. İşte apaçık kurtuluş budur!

17- O hâlde eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, artık onu, O'ndan *(Allah'dan)* başka giderecek olan yoktur. Fakat sana bir hayır dokundurursa, işte O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.[2]

18- O, kullarının üzerinde mutlak gālibdir. Ve O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

19- De ki: "*(Peygamberliğime)* şâhidlik cihetiyle hangi şey daha büyüktür?" De ki: "Allah, benimle sizin aranızda *(en büyük)* şâhid*(im)*dir! Ve bu Kur'ân bana, kendisiyle sizi ve ulaştığı kimseleri *(Allah'ın azâbına karşı)* korkutmam için vahyolundu. Şübhesiz Allah ile berâber başka ilâhlar olduğuna gerçekten siz mi açıkça şâhidlik ediyorsunuz?" De ki: "*(Ben buna aslâ)* şâhidlik etmem!" *(Ve yine)* de ki: "O, ancak tek bir İlâhdır; ve muhakkak ki ben, sizin *(Allah'a)* ortak koşmakta olduklarınızdan uzağım!"

20- Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, onu *(kitablarında alâmetlerini gördükleri o âhir zaman peygamberini)* kendi oğullarını tanımakta oldukları gibi tanırlar.[1] Kendilerini hüsrâna uğratan o kimseler yok mu, işte onlar îmân etmezler.

21- Buna rağmen Allah'a karşı yalan uydurandan veya âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Şu şübhesiz ki, zâlimler kurtuluşa ermezler!

22- Artık o gün onları hep berâber bir araya getireceğiz, sonra o şirk koşanlara: "*(Hani, ilâh)* zannetmekte olduğunuz ortaklarınız nerede?" diyeceğiz.

23- Sonra, "Rabbimiz! Vallâhi, biz müşrik kimseler değildik!" demelerinden başka *(o gün bir)* fitnelikleri *(cevabları)* olmayacak!

24- Bak, nasıl kendilerine karşı yalan söylediler ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitti!

25- Hem içlerinden seni *(Kur'ân okurken samîmiyetsiz olarak)* dinleyenler vardır. Fakat *(kendileri anlamak istemediklerinden, bir cezâ olarak biz de)* onu anlarlar diye kalblerinin üzerine perdeler, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Onlar *(zâten inanmıyorlardı, artık bu hâlleriyle)* bütün mu'cizeleri de görseler, *(yine)* ona inanmazlar! Hattâ sana geldikleri zaman o inkâr edenler, seninle mücâdeleye kalkışarak: "Bu *(Kur'ân)*, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir!" derler.

26- Onlar hem *(insanları)* ondan *(Kur'ân'dan)* men' ederler, hem de *(kendileri)* ondan uzaklaşırlar. Böylece ancak kendilerini helâk ederler, fakat farkına varmazlar.

27- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Ateşe karşı durdurulduklarında ise, artık: "Keşke biz *(dünyaya)* döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve mü'minlerden olsak!" dedikleri zaman *(onları)* bir görsen!

قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللّٰهُ شَهٖيدٌ بَيْنٖي وَبَيْنَكُمْ وَاُوحِيَ
vahyolundu ve aranızda ve aramda şâhiddir Allah de ki şâhidlik cihetiyle daha büyüktür şey hangi de ki

اِلَيَّ هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِهٖ وَمَنْ بَلَغَ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ
Allah ile berâber şübhesiz kat'î şâhidlik ediyorsunuz şübhesiz siz mi ve ulaştığı kimseleri kendisiyle sizi korkutmam için Kur'ân bu bana

اٰلِهَةً اُخْرٰى قُلْ لَا اَشْهَدُ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنَّنٖي بَرٖيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
ortak koşuyorsunuz o şeyden ki uzağım ve şübhesiz ben tek bir İlâh'dır o ancak de ki şâhidlik etmem de ki başka ilâhlar

١٩ اَلَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاءَهُمْ اَلَّذٖينَ
o kimseler ki kendi oğullarını tanırlar o şey gibi ki onu tanırlar kitab kendilerine verdik o kimseler ki

خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٢٠ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ
Allah'a karşı uydurdu o kimseden ki daha zâlim kimdir ve îmân etmezler işte onlar kendilerini hüsrâna uğrattılar

كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهٖ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ٢١ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
onları toplayacağız o gün ve zâlimler kurtuluşa ermez şu şübhesiz ki âyetlerini yalanladı veya yalan

جَمٖيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذٖينَ اَشْرَكُوا اَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذٖينَ
onlar ki ortaklarınız nerede şirk koştular o kimselere ki diyeceğiz sonra hep berâber

كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ٢٢ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا وَاللّٰهِ
vallâhi demeleri ancak fitnelikleri olmadı sonra zannediyorsunuz idiniz

رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكٖينَ ٢٣ اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
kendilerinden kaybolup gitti ve kendilerine karşı yalan söylediler nasıl bak müşrik kimseler biz değildik Rabbimiz

مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ٢٤ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ
kalblerinin üzerine kıldık ve seni dinler o kimse ki onlardan vardır ve uyduruyorlar idiler o şey ki

اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖي اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
ona inanmazlar bütün mu'cizeleri görürlerse eğer ve bir ağırlık kulaklarına ve onu anlarlar diye perdeler

حَتّٰى اِذَا جَاؤُكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطٖيرُ
masalları ancak bu değildir inkâr ettiler o kimseler ki derler seninle mücâdeleye kalkışırlar sana geldiler o vakit ki hattâ

الْاَوَّلٖينَ ٢٥ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ وَاِنْ يُهْلِكُونَ اِلَّا
ancak helâk etmezler ve ondan uzaklaşırlar ve ondan men' ederler onlar ve evvelkilerin

اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ٢٦ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
ve dediler ateşe karşı durduruldular o vakit ki görsen eğer ve farkına varmazlar ve kendilerini

يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ٢٧
mü'minlerden olsak ve Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve döndürülsek keşke biz

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
bil'akis kendilerine göründü · o şey ki · idiler · gizliyorlar · bundan önce · ve · eğer · döndürülseler · elbet dönerler · o şeye ki · yasaklandılar · ondan

وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ
ve şübhesiz onlar · gerçekten yalancıdırlar · ve · dediler · o değildir · ancak · hayatımızdır · dünya · ve · biz değiliz · diriltilecek olanlar

﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلٰى رَبِّهِمْ قَالَ اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى
ve · eğer · görsen · o vakti ki · durduruldular · Rablerinin huzûrunda · buyurdu · değil mi · bu · gerçek · dediler · evet

وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ
Rabbimize yemîn olsun · buyurdu · öyle ise tadın · azâbı · o şeyden dolayı ki · idiniz · inkâr ediyorsunuz · gerçekten

خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ حَتّٰى اِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً
hüsrâna uğramıştır · o kimseler ki · yalanladılar · kavuşmayı · Allah'a · nihâyet · o vakit ki · onlara geldi · kıyâmet · ansızın

قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ اَوْزَارَهُمْ عَلٰى
dediler · bize yazıklar olsun · o şey üzerine ki · ihmâl ettik · orada · onlar iken · yükleniyorlar · günahlarını

ظُهُورِهِمْ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ
sırtlarına · dikkat edin · ne kötüdür · o şey ki · yükleniyorlar · ve · değildir · hayatı · dünya · ancak · bir oyun · ve · bir eğlence

وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ
ve elbette yurdu · âhiret · hayırlıdır · o kimseler için ki · sakınıyorlar · hiç akıl erdirmez misiniz · gerçekten

نَعْلَمُ اِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَاِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ
biliyoruz · şübhesiz şunu ki · elbet seni üzüyor · o şey ki · söylüyorlar · hâlbuki şübhesiz onlar · seni yalanlamıyorlar

وَلٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
fakat · o zâlimler · âyetlerini · Allah'ın · bilerek inkâr ediyorlar · ve · and olsun gerçekten · yalanlanmıştı

رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلٰى مَا كُذِّبُوا وَاُوذُوا حَتّٰى اَتٰيهُمْ
peygamberler · senden önce · fakat sabrettiler · o şeye karşı ki · yalanlandılar · ve · eziyet edildiler · tâ ki · onlara gelinceye dek

نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَاِ۬ی الْمُرْسَلِينَ
yardımımız · ve · değiştirebilecek yoktur · kelimelerini · Allah'ın · ve and olsun gerçekten · sana geldi · haberinden · o peygamberlerin

﴿٣٤﴾ وَاِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ اِعْرَاضُهُمْ فَاِنِ اسْتَطَعْتَ اَنْ تَبْتَغِيَ
ve · eğer · ise · ağır geldi · sana · onların yüz çevirmeleri · o hâlde eğer · güç yetirebilirsen · aramana

نَفَقًا فِي الْاَرْضِ اَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَاْتِيَهُمْ بِاٰيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
bir tünel · yerde · veya · bir merdiven · gökte · sonra onlara getirmene · bir mu'cize · ve · eğer · diledi

اللّٰهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدٰى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾
Allah · elbette onları toplardı · hidâyet üzere · öyle ise sakın olma · câhillerden

28- Hayır, *(kalblerinde küfür ve nifak gibi)* daha önce gizlemekte oldukları şeyler*(in neticesi)* kendilerine göründü *(diye böyle söylüyorlar)*. Hâlbuki *(dünyaya)* döndürülselerdi, kendisinden yasaklandıkları şeylere mutlakā döneceklerdi; çünki şübhesiz onlar, gerçekten yalancıdırlar!

29- Ve *(bütün gördüklerine rağmen onları geri gönderseydik)*: "Bu *(hayat)*, ancak dünya hayâtımızdır; biz *(öldükten sonra)* diriltilecek kimseler de değiliz!" diyeceklerdi.[1]

30- Nihâyet Rablerinin huzûrunda durduruldukları zaman *(onları)* bir görsen! *(Rableri onlara:)* "Bu *(dirilmeniz)* gerçek değil mi?" buyuracak. *(Onlar:)* "Rabbimize yemîn olsun ki, evet!" diyecekler. *(Rableri de:)* "Öyle ise, inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!" buyuracak.

31- Allah'ın huzûruna çıkmayı yalanlayanlar, gerçekten hüsrâna uğramışlardır. Nihâyet kıyâmet onlara ansızın geldiği zaman, onlar günahlarını sırtlarına yüklenerek: "Orada *(dünyada)* ihmâl ettiğimiz şeylerden dolayı bize yazıklar olsun!" diyeceklerdir. Dikkat edin, yüklenmekte oldukları şeyler ne kötüdür!

32- İşte dünya hayâtı bir oyun ve bir eğlenceden başka birşey değildir! Ve elbette âhiret yurdu, *(günahlardan)* sakınmakta olanlar için daha hayırlıdır. Hiç akıl erdirmez misiniz?

33- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz şunu elbette biliyoruz ki, onların söyledikleri seni gerçekten üzüyor; hâlbuki aslında onlar seni yalanlamıyorlar *(senin yalan söylemediğini bilirler)*; fakat o zâlimler Allah'ın âyetlerini bilerek inkâr ediyorlar.

34- And olsun ki, senden önce nice peygamberler de yalanlanmıştı; fakat yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine karşı sabrettiler; nihâyet onlara yardımımız geldi. Çünki Allah'ın kelimelerini *(yardım va'dini)* değiştirebilecek kimse yoktur. And olsun ki, o peygamberlerin haber*(ler)*inden bir kısmı sana da geldi.

35- Buna rağmen eğer onların *(İslâm'dan)* yüz çevirmeleri sana ağır geliyorsa, o hâlde yerde bir tünel veya gökte bir merdiven arayıp da onlara bir mu'cize getirmeye güç yetirebilirsen *(haydi getir)*! *(Onların îmân etmeleri sana âid değildir.)* Hâlbuki Allah dileseydi, elbette onları hidâyet üzere bir araya getirirdi; öyle ise sakın câhillerden olma!

36- Ancak *(samîmiyetle)* dinleyenler *(senin da'vetine)* icâbet eder. Ölülere *(o kâfirlere)* gelince, onları Allah diriltir, sonra *(hepsi)* ancak O'nun huzûruna döndürülürler.

37- Bir de *(o müşrikler)*: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" dediler.[1] De ki: "Şübhesiz Allah, bir mu'cize indirmeye kādirdir; fakat onların çoğu bilmezler."

38- Yeryüzünde debelenen hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş da yoktur ki, sizin gibi birer ümmet *(yaratılışları ve ihtiyaçları ile aynı birer nevi')* olmasınlar! *(Biz)* kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* hiçbir şeyi eksik bırakmadık; sonra *(hepsi)* ancak Rablerinin huzûrunda toplanacaklardır.

39- Hem âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde kalmış sağırlar ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse, onu *(küfründeki inadı sebebiyle)* dalâlete atar. Kimi de dilerse, onu *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dosdoğru bir yol üzere kılar.

40- De ki: "Söyleyin bakalım! Eğer size Allah'ın azâbı gelse veya size kıyâmet gelse, Allah'dan başkasına mı yalvarırsınız? Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz *(onlara yalvarın bakalım)*!"

41- Bil'akis *(dara düştüğünüz her zaman olduğu gibi)* yalnız O'na *(Allah'a)* yalvarırsınız; artık *(O da)* dilerse *(kaldırılması üzere)* kendisi için yalvarmakta olduğunuz *(belâyı)* kaldırır ve *(Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeyleri *(o vakit)* unutursunuz.

42- And olsun ki, senden önceki ümmetlere de *(peygamberler)* gönderdik *(fakat onlar yalanladılar)*; bunun üzerine onları sıkıntılar ve zorluklar ile yakaladık. Tâ ki *(îmân etsinler ve)* yalvarsınlar!

43- Hiç olmazsa onlara azâbımız geldiği zaman *(îmân edip)* yalvarsalardı! Fakat kalbleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta olduklarını süsledi *(câzib gösterdi)*.

44- Buna rağmen kendisiyle nasîhat edildikleri şeyleri unutunca, üzerlerine herşeyin *(bütün ni'metlerin)* kapılarını açtık *(ve kendilerini bollukla imtihân ettik)*. Nihâyet kendilerine verilenler yüzünden *(tam)* ferahlandıkları zaman, onları ansızın yakaladık; bir anda hepsi ümidsizliğe düşen kimseler oldular.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ

ona | sonra | Allah | onları diriltir | ölüler | ve | dinliyorlar | o kimseler ki | icâbet eder | ancak

يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ

şübhesiz | de ki | Rabbinden | bir mu'cize | ona | indirilmeli | değil miydi | dediler | ve | döndürülürler

اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

bilmezler | onların çoğu | fakat | bir mu'cize | indirmesine | gücü yetendir | Allah

﴿٣٧﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ

birer ümmettir | ancak | iki kanadıyla | uçuyor | ne bir kuş ki | ve | yeryüzünde | debelenen bir canlı | yoktur | ve

أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

toplanacaklardır | Rablerine | sonra | hiçbir şeyi | kitabda | eksik bırakmadık | sizin gibi

﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَإِ

dilerse | kimi | karanlıklar içinde | dilsizlerdir | ve | sağırlardır | âyetlerimizi | yalanladılar | o kimseler ki | ve

اللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

dosdoğru | bir yol | üzere | onu kılar | dilerse | kimi | ve | onu dalâlete atar | Allah

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ

başkasına mı | o saat | size gelirse | veya | Allahın | azâbı | size gelirse | eğer | bana haber verin | de ki

اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ

artık açar | yalvarırsınız | yalnız ona | bil'akis | doğru kimseler | iseniz | eğer | yalvarırsınız | Allah'dan

مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا

gönderdik | ve and olsun gerçekten | ortak koşuyorsunuz | o şeyleri ki | unutursunuz | ve | dilerse | eğer | kendisi için | yalvarıyorsunuz | o şeyi ki

إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ

tâ ki onlar | zorluklar ile | ve | sıkıntılar ile | ve onları yakaladık | senden önceki | ümmetlere

يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ

fakat | yalvarmalılar | azâbımız | onlara geldi | o vakit ki | ve değil miydi | yalvarırlar

قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

yapıyorlar | idiler | o şeyleri ki | şeytan | onlara | süsledi | ve | kalbleri | katılaştı

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ

tâ ki | şeyin | her | kapıların | üzerlerine | açtık | kendisiyle | nasihat edildiler | o şeyi ki | unuttular | ve ne zaman ki

إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

ümidsizliğe düşenlerdir | hepsi | hemen bir anda | ansızın | onları yakaladık | kendilerine verildi | o şey yüzünden ki | ferahlandılar | o vakit ki

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۚ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾ قُلْ

de ki · âlemlerin · Rabbi · Allahadır · hamd · ve · zulmettiler · onlar ki · o kavmin · sonu · böylece kesildi

أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ

kalblerinizi · mühürlerse · ve · gözlerinizi · ve · işitmenizi · Allah · alırsa · eğer · gördünüz mü

مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ ۗ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ

onlar · sonra · âyetleri · açıklıyoruz · nasıl · bak · onu · size getirecek · Allah'dan · başka · ilâh · kimdir

يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً

açıkça · veya · ansızın · Allah'ın · azâbı · size gelirse · eğer · gördünüz mü · de ki · yüz çeviriyorlar

هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ

peygamberleri · göndermeyiz · ve · zâlimler · topluluğu · ancak · helâk edilmez

إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۖ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ

artık bir korku yoktur · ıslâh ederse · ve · îmân ederse · o hâlde kim · korkutucular olarak · ve · müjdeleyiciler olarak · ancak

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

âyetlerimizi · yalanladılar · o kimseler ki · ve · üzülüyorlar · onlar değildir · ve · onlara

يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ

size · demiyorum · de ki · isyân ediyorlar · idiler · o şeyden dolayı ki · azab · onlara dokunacaktır

عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ

size · demiyorum · ve · gaybı · bilmem · ve · Allahın · hazîneleri · yanımdadır

إِنِّي مَلَكٌ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ

kör · bir olur mu · de ki · bana · vahyolunuyor · o şeye ki · ancak · tâbi' olmam · bir meleğim · şübhesiz ben

وَالْبَصِيرُ ۚ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ

korkuyorlar · o kimseleri ki · onunla · korkut · ve · hiç düşünmez misiniz · gören · ve

يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ ۙ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ

ne bir şefâatçi · ve · bir dost · ondan başka · onlar için · yoktur · Rablerine · toplanmalarından

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ

sabahda · Rablerine · duâ ediyorlar · o kimseleri ki · kovma · ve · sakınırlar · tâ ki onlar

وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ

yok · ve · hiç bir şey · onların hesâbından · sana · yok · onun rızâsını · istiyorlar · akşamda · ve

حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

zâlimlerden · ve olasın · ki onları kovasın · hiç bir şey · onlara · senin hesâbından

45- Böylece, zulmeden kavmin kökü kesildi.

Hamd ise, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur!

46- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer Allah, kulağınızı ve gözlerinizi alırsa ve kalblerinizi mühürlerse, Allah'dan başka onu size getirecek ilâh kimdir?" Bak, âyetleri nasıl açıklıyoruz; sonra onlar *(nasıl da)* yüz çeviriyorlar!

47- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer size Allah'ın azâbı ansızın veya açıkça gelirse, zâlimler topluluğundan başkası mı helâk edilir?"

48- Hâlbuki *(biz,)* peygamberleri ancak müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak göndeririz.

O hâlde kim îmân edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık onlara bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

49- Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, isyân etmekte olduklarından dolayı onlara azab dokunacaktır!

50- De ki: "Size, 'Allah'ın hazîneleri benim yanımdadır!' demiyorum; gaybı da bilmem;[1] size, 'Şübhesiz ben bir meleğim' de demiyorum!

(Ben) ancak bana vahyolunana tâbi' olurum." De ki: "Kör ile gören *(kâfir ile mü'min)* bir olur mu?" Hiç düşünmez misiniz?

51- Ve Rablerinin huzûrunda toplanacaklarından korkanları, onunla *(Kur'ân ile)* korkut; onlar için O'ndan *(O Rablerinden)* başka ne bir dost, ne de bir şefâatçi vardır; tâ ki *(günahlardan)* sakınsınlar.

52- Ve O'nun rızâsını isteyerek sabah akşam Rablerine duâ edenleri kovma!

Onların *(fakir mü'minleri senin yanında görmek istemeyen o müşriklerin)* hesâbından sana bir şey yok, senin hesâbından da onlara bir şey yok ki onları *(o mü'minleri)* kovup da zâlimlerden olasın!

53- Böylece onların bazılarını bazılarıyla *(ileri gelenlerini zayıflarıyla)* imtihân ettik ki *(o müşrikler, îmân eden zayıflar hakkında)*: "Allah'ın, aramızdan kendilerine lütufta bulunduğu *(hidâyete erdirdiği)* kimseler bunlar mı?" desinler! Allah, şükredenleri en iyi bilen değil midir?

54- O hâlde âyetlerimize îmân edenler sana geldikleri zaman artık de ki: "Selâm size! Rabbiniz, *(size)* rahmet *(etmey)*i kendi üzerine yazmıştır. Şübhesiz o *(rahmet)* ki, içinizden kim câhillikle bir kötülük yapar, sonra ardından tevbe edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık şübhesiz ki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

55- *(Hak ortaya çıksın)* ve günahkârların yolu belli olsun diye, işte âyetleri böyle açıklıyoruz.

56- De ki: "Şübhesiz ben, Allah'dan başka tapmakta olduklarınıza ibâdet etmekten yasaklandım!" De ki: "*(Nefsî)* arzularınıza uymam! *(Size uysam,)* o takdirde, gerçekten dalâlete düşmüş ve ben hidâyete erenlerden olmamış olurum."

57- De ki: "Şübhesiz ben, Rabbimden *(gelen)* apaçık bir delil üzereyim; hâlbuki *(siz)* onu yalanladınız. Kendisini acele istemekte olduğunuz şey *(o azab)* yanımda değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. *(O,)* hakkı anlatır ve O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

58- De ki: "Eğer o kendisini acele istemekte olduğunuz şey gerçekten yanımda olsaydı, benimle sizin aranızda iş elbette bitirilmiş olurdu. Çünki Allah, zâlimleri en iyi bilendir."

59- Ve gaybın anahtarları O'nun katındadır; onları ancak O bilir. Hem karada ve denizde ne varsa bilir. Hiçbir yaprak da düşmez ki onu bilmesin; hem ne yerin karanlıklarında bir dâne, ne yaş ne de kuru *(hiçbir şey)* yoktur ki, apaçık bir Kitab'da *(Kur'ân'da)* bulunmasın![1]

وَ كَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا اَهٰؤُلَاءِ مَنَّ

lütufta bulundu | bunlar mı ki | demeleri için | bazısı ile | onların bazılarını | imtihân ettik | böylece | ve

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

şükredenleri | en iyi bilen | Allah | değil midir | aramızdan | kendilerine | Allah

وَ اِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ

yazmıştır | size | selâm | artık de ki | âyetlerimize | îmân ediler | o kimseler ki | sana geldi | o vakit ki | ve

رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

bir kötülük | sizden | yaparsa | kim | şübhesiz o ki | rahmeti | kendi | üzerine | Rabbiniz

بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ اَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾

çok merhamet edendir | çok bağışlayandır | artık şübhesiz o | ıslâh ederse | ve | ondan sonra | tevbe ederse | sonra | câhillikle

وَ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَ لِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ

günahkârların | yolu | belli olması için | ve | âyetleri | açıklıyoruz | işte böyle | ve

﴿٥٥﴾ قُلْ اِنِّي نُهِيتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

başka | tapıyorsunuz | o kimselere ki | ibâdet etmemden | yasaklandım | şübhesiz ben | de ki

اللّٰهِ قُلْ لَا اَتَّبِعُ اَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ اِذًا وَ مَا اَنَا مِنَ

ben değilim | ve | o takdirde | dalâlete düştüm | gerçekten | arzularınıza | uymam | de ki | Allah'dan

الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ اِنِّي عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ كَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي

yanımda değildir | onu | yalanladınız | ve | Rabbimden | apaçık bir delil üzereyim | şübhesiz ben | de ki | hidâyete erenlerden

مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَ هُوَ خَيْرُ

hayırlısıdır | o | ve | hakkı | anlatır | Allahın | ancak | hüküm değildir | kendisini | acele istiyorsunuz | o şey ki

الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ اَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ

elbette bitirilmiştir | kendisini | acele istiyorsunuz | o şey ki | yanımda olsa | şübhesiz | eğer | de ki | hüküm verenlerin

الْاَمْرُ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

zâlimleri | en iyi bilendir | Allah | ve | aranızda | ve | aramda | iş

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَ يَعْلَمُ مَا فِي

o şeyleri ki | bilir | ve | o | ancak | onları bilmez | gaybın | anahtarları | onun katındadır | ve

الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَ لَا حَبَّةٍ فِي

bir dâne yoktur | ve | onu bilir | ancak | hiçbir yaprak | düşmez | ve | denizde | ve | karadadır

ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَ لَا رَطْبٍ وَ لَا يَابِسٍ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

apaçık | bir kitabda vardır | ancak | ne bir kuru | ve | ne bir yaş | ve | yerin | karanlıklarında

وَهُوَ الَّذٖى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ
sizi diriltiyor · sonra · gündüzde · kazandınız · o şeyi ki · biliyor · ve · gecede · sizi öldürüyor · o zât ki · odur · ve

فٖيهِ لِيُقْضٰى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ
size haber verecektir · sonra · dönüşünüz · onadır · sonra · isimlendirilmiş · bir ecelin · icrası için · onda

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
üzerinize · gönderir · ve · kullarının · üstünde · mutlak gâlibdir · o · ve · yapıyorsunuz · idiler · o şeyi ki

حَفَظَةً حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
onlar · ve · elçilerimiz · onu öldürdü · ölüm · birinize · geldi · o vakit ki · nihâyet · koruyucular

لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ
hüküm · onundur · dikkat edin · hak · Mevlâları olan · Allah'a · döndürüldüler · sonra · ihmâl etmezler

وَهُوَ اَسْرَعُ الْحَاسِبٖينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجّٖيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
denizin · ve · karanın · karanlıklarından · sizi kurtarır · kim · de ki · hesab görenlerin · en sür'atlisidir · o · ve

تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ اَنْجٰينَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ
mutlaka olacağız · bundan · bizi kurtarırsa · and olsun eğer · gizlice · ve · yalvara yakara · ona duâ edersiniz

مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللّٰهُ يُنَجّٖيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ
sonra · sıkıntının · hepsinden · ve · ondan · sizi kurtarır · Allah · de ki · şükredenlerden

اَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰى اَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
bir azâb · size · göndermesine · gücü yetendir · o · de ki · şirk koşarsınız · siz

مِنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذٖيقَ
tattırır · ve · fırkalar hâlinde · sizi karıştırır · veya · ayaklarınızın · altından · veya · üstünüzden

بَعْضَكُمْ بَاْسَ بَعْضٍ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ
anlarlar · tâ ki onlar · âyetleri · iyice açıklıyoruz · nasıl · bak · bazısının · kinini · bazınıza

﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكٖيلٍ ﴿٦٦﴾
bir vekil · üzerinize · değilim · de ki · hak · o iken · kavmin · onu · yalanladı · ve

لِكُلِّ نَبَاٍ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذٖينَ يَخُوضُونَ
dalıyorlar · o kimseleri ki · gördün · o vakit ki · ve · bileceksiniz · ileride · ve · karar zamanı · her haberin vardır

فٖى اٰيَاتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فٖى حَدٖيثٍ غَيْرِهٖ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ
sana unutturursa · eğer · ve · ondan başka · bir söze · dalmalarına dek · tâ ki · kendilerinden · artık yüz çevir · âyetlerimiz hakkında

الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٦٨﴾
zâlimler · topluluğuyla · beraber · hatırladıktan · sonra · artık oturma · şeytan

60- Geceleyin sizi *(bir nevi' ölüm olan uyku ile)* öldüren ve gündüzün ne kazandığınızı bilen, sonra belirli bir ecelin tamamlanması için onda *(o gündüz vakti)* sizi dirilten *(uyandıran)* da O'dur. Sonra dönüşünüz ancak O'nadır; sonra *(da O, dünyada)* yapmakta olduklarınızı size haber verecektir.

61- Hem O, kullarının üstünde mutlak gâlibdir ve üzerinize *(amellerinizi)* muhâfaza edici *(Kirâmen Kâtibîn denilen yazıcı)* melekler gönderir. Nihâyet birinize ölüm geldiği zaman, elçilerimiz *(olan melekler)* onun canını alırlar; ve onlar *(vazîfelerini aslâ)* ihmâl etmezler.

62- Sonra *(hepsi,)* hak Mevlâları olan Allah'a döndürülürler. Dikkat edin, hüküm yalnız O'nundur ve O, hesab görenlerin en sür'atlisidir.

63- De ki: "Karanın ve denizin karanlıklarından *(tehlikelerinden)* sizi kim kurtarır?" *(O zaman, sıkıntıdan kıvranarak)* açıkça ve gizlice O'na duâ edersiniz: "Yemîn olsun ki, eğer *(Allah)* bizi bundan kurtarırsa, mutlakā *(kendimizi düzelterek)* şükredenlerden olacağız" *(dersiniz)*.

64- De ki: "Sizi ondan ve bütün sıkıntılardan ancak Allah kurtarır; sonra siz *(sözünüzü unutur, yine O'na)* şirk koşarsınız."

65- De ki: "O, size üstünüzden veya ayaklarınızın altından azab göndermeye yâhut sizi fırkalar hâlinde *(birbirinize)* karıştırıp bazınıza bazınızın kinini tattırmaya kādirdir." Bak, âyetleri nasıl açıklıyoruz. Tâ ki anlasınlar!

66- Hâlbuki o *(Kur'ân)*, hak olduğu hâlde kavmin onu yalanladı. De ki: "Ben sizin üzerinize bir vekil değilim!"

67- "Her haberin kararlaşacağı *(vukū' bulacağı)* bir zaman vardır. Ve ileride bileceksiniz!"

68- Âyetlerimiz hakkında *(ileri geri konuşmaya)* dalanları gördüğün zaman ise, artık *(onlar)* ondan başka bir söze daldıkları zamâna kadar kendilerinden yüz çevir! Buna rağmen şeytan *(bunu)* gerçekten sana unutturursa, artık hatırladıktan sonra o zâlimler topluluğuyla berâber oturma!

69- Hem *(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmakta olanlara onların *(o kâfirlerin)* hesâbından birşey yoktur; fakat *(mü'minler için, onlara iyiliği emretmek cihetiyle)* bir hatırlatmak *(borcu)* vardır!

Tâ ki onlar *(da)* sakınsınlar.

70- O hâlde dinlerini bir oyun ve bir eğlence edinen ve dünya hayâtı kendilerini aldatan kimseleri bırak;[1] hem *(sen)* onunla *(o Kur'ân ile)* nasîhat et ki, bir kimse kazandığı *(günahlar)* yüzünden helâke düşürülmesin!

Ona Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir şefâatçi vardır.

(Azâbı kendinden men' etmek için) her türlü fidyeyi fedâ edecek de olsa, ondan alınmaz.

İşte onlar, kazandıkları *(günahlar)* yüzünden helâke düşürülmüş kimselerdir.

İnkâr etmekte olduklarından dolayı, onlar için kaynar sudan bir içecek ve *(çok)* elemli bir azab vardır.

71- De ki: "Allah'ı bırakıp da, bize ne fayda veren ne de bize zararı dokunan şeylere mi tapalım? Ve Allah bizi hidâyete erdirdikten sonra, ökçelerimiz üzerinde geriye *(küfre)* mi döndürülelim?

O kimse gibi ki, 'Bize gel!' diye kendisini hidâyete da'vet eden arkadaşları varken, şeytanlar onu yeryüzünde şaşkın bir hâle düşürmüştür." De ki: "Şübhesiz Allah'ın hidâyeti, hidâyetin ta kendisidir.

Ve bize, âlemlerin Rabbine teslîm olmamız emredildi."

72- Bir de: "Namazı hakkıyla edâ edin[2] ve O'ndan *(Allah'dan)* sakının!" diye *(emredildi)*. Zîrâ *(kıyâmet günü)* huzûruna toplanacağınız ancak O'dur.

73- Gökleri ve yeri hak ile *(hakkıyla, îcâb ettiği şekilde)* yaratan da O'dur.

"Ol!" diyeceği gün, *(herşey)* hemen oluverir. Sözü haktır. Sûr'a üfleneceği gün de mülk O'nundur. Görünmeyeni ve görüneni bilendir.

Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Habîr *(her şeyden haberdâr olan)*dır.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلٰكِنْ
ve | yoktur | o kimseler ki | sakınıyorlar | onların hesâbından | hiçbir şey | fakat

ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
bir hatırlatma vardır | tâ ki onlar | sakınırlar | ve | bırak | o kimseleri ki | edindiler | dinlerini

لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ
bir oyun | ve | bir eğlence | ve | kendilerini aldattı | hayatı | dünya | ve | nasîhat et | onunla | diye

تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
helâke düşer | bir kimse | o şey yüzünden ki | kazandı | yoktur | ona | başka | Allah'dan

وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولٰئِكَ
bir dost | ve | ne bir şefâatçi | ve | eğer | fedâ ederse | her | fidyeyi | alınmaz | ondan | işte onlar

الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
o kimselerdir ki | helâke düşürüldüler | o şey yüzünden ki | kazandılar | onlar için vardır | bir içecek | kaynar sudan | ve | bir azâb

أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
elemli | o şeyden dolayı ki | idiler | inkâr ediyorlar | de ki | yalvaralım mı | başka | Allah'dan

مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلٰى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدٰينَا اللّٰهُ
o şeye ki | vermiyor | bize fayda | ve | vermiyor | bize zarar | ve | geriye mi çevrilelim | ökçelerimiz üzerinde | o vakitten sonra ki | bizi hidâyete erdirdi | Allah

كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ
o kimse gibi ki | onu ayartmıştır | şeytanlar | yeryüzünde | şaşkın olarak | onun vardır

أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللّٰهِ
arkadaşları | kendisini da'vet ediyorlar | hidâyete | bize gel (diye) | de ki | şübhesiz | hidâyeti | Allahın

هُوَ الْهُدٰى وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ
odur | hidâyet | ve | emrolunduk | teslîm olmamız için | Rabbine | âlemlerin | ve | diye

أَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
hakkıyla edâ edin | namazı | ve | ondan sakının | ve | o | o zâttır ki | ona | toplanacaksınız | ve | o

الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
o zâttır ki | yarattı | gökleri | ve | yeri | hak ile | ve | o gün ki | diyecek | ol

فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
hemen olur | sözü | haktır | ve | onundur | mülk | o gün ki | üflenecek | Sûr'a

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾
bilendir | görünmeyeni | ve | görüneni | ve | o | her işi hikmetli olandır | her şeyden haberdâr olandır

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ لِاَبٖيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً اِنّٖٓي
ve · bir zaman · demişti · İbrâhîm · babası · Âzer'e · ediniyor musun · birtakım putları · ilâhlar · şübhesiz ben

اَرٰيكَ وَقَوْمَكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُرٖٓي
seni görüyorum · ve · kavmini · bir dalâlet içinde · apaçık · ve · işte böyle · gösteriyoruz

اِبْرٰهٖيمَ مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ
İbrâhîm'e · melekûtunu · göklerin · ve · yerin · ve · olması için

الْمُوقِنٖينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًا قَالَ هٰذَا
kat'î îmân edenlerden · derken ne zaman ki · kapladı · üzerini · gece · gördü · bir yıldız · dedi · bu

رَبّٖي فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَٓا اُحِبُّ الْاٰفِلٖينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ
rabbimdir · fakat ne zaman ki · battı · dedi · sevmem · batanları · sonra ne zaman ki · gördü · ayı

بَازِغًا قَالَ هٰذَا رَبّٖي فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنٖي
doğmakta olan · dedi · bu · rabbimdir · sonra ne zaman ki · battı · dedi · and olsun eğer · beni hidâyete erdirmezse

رَبّٖي لَاَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّٓالّٖينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ
Rabbim · mutlaka olurum · topluluğundan · dalâlete düşenler · nihâyet ne zaman ki · gördü · güneşi

بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبّٖي هٰذَٓا اَكْبَرُ فَلَمَّٓا اَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖي
doğmakta olan · dedi · bu · rabbimdir · bu · daha büyüktür · fakat ne zaman ki · battı · dedi · ey · kavmim · şübhesiz ben

بَرٖٓيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ اِنّٖي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذٖي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ
uzağım · o şeylerden ki · ortak koşuyorsunuz · şübhesiz ben · çevirdim · yüzümü · o zâta ki · yoktan var etti · gökleri

وَالْاَرْضَ حَنٖيفًا وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٧٩﴾ وَحَٓاجَّهُ قَوْمُهُ
ve · yeri · hanîf olarak · ve · ben değilim · müşriklerden · ve · onunla tartıştı · kavmi

قَالَ اَتُحَٓاجُّٓونّٖي فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينِ وَلَٓا اَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ
dedi ki · benimle tartışıyor musunuz · Allah hakkında · halbuki gerçekten · beni hidâyete erdirmiş · ve · korkmam · o şeylerden ki · ortak koşuyorsunuz

بِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ رَبّٖي شَيْـًٔا وَسِعَ رَبّٖي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا اَفَلَا
ona · ancak · dilemesi · Rabbimin · bir şey · kuşatmıştır · Rabbim · herşeyi · ilmen

تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ اَخَافُ مَٓا اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
hiç ibret almaz mısınız · ve · nasıl · korkarım · o şeylerden ki · şirk koştunuz · siz korkmazken

اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
gerçekten siz · şirk koştunuz · Allah'a · o şeyleri ki · indirmedi · hakkında · size · bir delil

فَاَيُّ الْفَرٖيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾
öyle ise hangisi · iki tarafdan · daha lâyıktır · emîn olmaya · eğer · iseniz · biliyorsunuz

74- Bir zaman da İbrâhîm, babası Âzer'e şöyle demişti: "Birtakım putları ilâhlar mı ediniyorsun? Şübhesiz ki ben, seni ve kavmini apaçık bir dalâlet içinde görüyorum."

75- İşte *(birliğimize delil getirsin)* ve kat'î olarak îmân edenlerden olsun diye İbrâhîm'e, göklerin ve yerin melekûtunu *(İlâhî tasarrufâtın açıkça göründüğü cihetini)* böyle gösteriyorduk.

76- Derken *(İbrâhîm,)* üzerini gece *(karanlığı)* kaplayınca bir yıldız gördü *(ve kavmine)*: "Bu rabbimdir *(öyle mi?)*" dedi. Fakat *(bir süre sonra o yıldız)* batınca: "Ben batanları sevmem!" dedi.[1]

77- Daha sonra *(gecenin bir vaktinde,)* doğmakta olan ay'ı görünce: "Bu rabbimdir *(öyle mi?)*" dedi. Sonra *(o da)* batınca: "Yemîn olsun ki, eğer Rabbim beni hidâyete erdirmezse, mutlakā dalâlete düşen kimseler topluluğundan olurum!" dedi.

78- Nihâyet doğmakta olan güneşi görünce: "Bu rabbimdir; *(öyle mi?)* bu daha büyüktür!" dedi. Fakat *(o da)* batınca: "Ey kavmim! *(Bilin ki)* doğrusu ben, *(sizin Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeylerden uzağım!" dedi.

79- "Şübhesiz ki ben, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan var edene çevirdim ve ben *(sizin gibi)* müşriklerden değilim!"

80- Kavmi ise, onunla tartıştı. *(Onlara)* dedi ki: "Beni gerçekten hidâyete erdirmişken, Allah hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? *(Ben sizin)* O'na *(Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeylerden korkmam; ancak Rabbimin *(bana)* bir şey dilemesi müstesnâ. Rabbim, herşeyi ilmen kuşatmıştır. Hiç ibret almaz mısınız?"

81- Hem, size hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri gerçekten siz Allah'a şirk koşmaktan korkmazken, *(ben)* şirk koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Öyle ise iki tarafdan hangisi *(korkudan)* emîn olmaya daha lâyıktır? Eğer biliyorsanız *(haydi söyleyin)*!

82- Îmân edip de îmanlarını bir zulümle *(şirkle)* bulaştırmayanlara gelince, işte onlar var ya, kendileri için *(ebedî azab korkusundan)* emîn olmak vardır ve onlar hidâyete erenlerdir.

83- Ve işte bunlar *(bizim)* delillerimizdir ki, onları kavmine karşı İbrâhîm'e verdik. *(Biz)* dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Şübhesiz ki Rabbin, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

84- Hem ona *(İbrâhîm'e)*, İshâk'ı ve *(İshâk'ın oğlu)* Ya'kûb'u ihsân ettik. Her birini hidâyete erdirdik. Daha önce de Nûh'u ve onun *(İbrâhîm'den sonra gelen)* zürriyetinden Dâvûd'u, Süleymân'ı, Eyyûb'ü, Yûsuf'u, Mûsâ'yı ve Hârûn'u hidâyete erdirmiştik. İşte iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız!

85- Zekeriyyâ'yı, Yahyâ'yı, Îsâ'yı ve İlyâs'ı da *(hidâyete erdirdik)*. Herbiri sâlih kimselerdendi.

86- İsmâil'i, Elyesa'ı, Yûnus'u ve Lût'u da *(hidâyete erdirdik)*. Ve herbirini âlemlere *(bütün mahlûkâta)* üstün kıldık.

87- Babalarından, zürriyetlerinden ve kardeşlerinden bir kısmını da *(üstün kıldık)*. Böylece onları seçtik ve onları dosdoğru bir yola hidâyet ettik.

88- İşte bu *(yol)*, Allah'ın hidâyetidir; kullarından kimi dilerse *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* onunla hidâyete erdirir. Fakat şirk koşsalardı, elbette yapmakta oldukları şeyler *(ameller)* kendilerinden *(kabûl edilmez)* boşa giderdi.

89- İşte onlar, kendilerine kitab, hikmet ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Fakat bunlar *(o müşrikler)* onları *(kitap, hikmet ve peygamberliği)* inkâr ederse, artık muhakkak ki *(biz,)* onları inkâr eden kimseler olmayan bir kavmi *(Muhâcir ve Ensâr'ı ve nice ehl-i îmânı)* onlara *(îmân etmeye)* vekil kılmışızdır.

90- İşte onlar *(o peygamberler)*, Allah'ın hidâyete erdirdiği kimselerdir; *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık *(sen de)* onların hidâyetine tâbi' ol! De ki: "*(Ben)* ona *(Kur'ân'a)* karşı sizden bir ücret istemiyorum! O, ancak âlemler *(ve bütün asırlar)* için bir nasîhattir."

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ

o kimseler ki · îmân ettiler · ve · bulaştırmadılar · îmanlarını · bir zulümle · işte onlar · kendileri ne vardır · emîn olmak

وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ

ve · onlar · hidâyete erenlerdir · ve · işte bunlar · delillerimizdir ki · onları verdik · İbrâhîm'e · karşı

قَوْمِهِ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

kavmine · yükseltiriz · derecelerle · o kimseleri ki · dileriz · şübhesiz · Rabbin · her işi hikmetli olandır · herşeyi bilendir

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا

ve · ihsân ettik · ona · İshâk'ı · ve · Ya'kûb'u · her birini · hidâyete erdirdik · ve · Nûh'u · hidâyete erdirmiştik

مِنْ قَبْلُ ۖ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ

bundan önce · ve · onun zürriyetinden · Davûd'u · ve · Süleymân'ı · ve · Eyyûb'ü · ve · Yûsuf'u

وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا

ve · Mûsâ'yı · ve · Hârûn'u · ve · işte böyle · mükâfâtlandırırız · iyilik edenleri · ve · Zekeriyyâyı

وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ

ve · Yahyâyı · ve · Îsâ'yı · ve · İlyâs'ı · herbiri · sâlih kimselerdendi · ve · İsmâil'i

وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

ve · Elyesa'ı · ve · Yûnus'u · ve · Lût'u · ve · herbirini · üstün kıldık · âlemlere

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ

ve · babalarından · ve · zürriyetlerinden · ve · kardeşlerinden · ve · onları seçtik · ve · onları hidâyet ettik

إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ

bir yola · dosdoğru · işte bu · hidâyetidir · Allah'ın · hidâyete erdirir · onunla · o kimseyi ki · diler

مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

kullarından · ve · eğer · şirk koşsalardı · elbette boşa giderdi · kendilerinden · o şeyler ki · idiler · yapıyorlar

﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ

işte onlar · o kimselerdir ki · kendilerine verdik · kitab · ve · hikmet · ve · peygamberlik

فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا

fakat eğer · inkâr ederse · onları · bunlar · artık gerçekten · vekil kılmışızdır · onlara · bir kavmi · değildirler · onları

بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۖ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ ۗ

inkâr eden kimseler · işte onlar · o kimselerdir ki · hidâyete erdirdi · Allah · artık onların hidâyetine · tâbi' ol

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

de ki · sizden istemiyorum · ona karşı · bir ücret · o değildir · ancak · bir nasihat · âlemler için

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِه۪ٓ اِذْ قَالُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى

ve takdîr edemediler · Allah'ı · hakkıyla · şânının · o vakit ki · dediler · indirmedi · Allah

بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍۜ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذ۪ي جَٓاءَ بِه۪ مُوسٰى نُورًا وَهُدًى

bir insana · hiçbir şey · de ki · kim · indirdi · kitâbı · o ki · getirdi · onu · Mûsâ · bir nûr olarak · ve · bir hidâyet

لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاط۪يسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَث۪يرًاۚ وَعُلِّمْتُمْ

insanlara · onu kılıyorsunuz · parça parça kâğıtlar · onları açıklıyorsunuz · ve · gizliyorsunuz · bir çoğunu · ve · size öğretilmiştir

مَا لَمْ تَعْلَمُٓوا اَنْتُمْ وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬كُمْۜ قُلِ اللّٰهُۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ ف۪ي خَوْضِهِمْ

o şeyler ki · bilmediniz · siz · ve · ne atalarınız · de ki · Allah · sonra · onları bırak · daldıkları içinde

يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذ۪ي بَيْنَ

oynuyorlar · ve · bu · bir kitabdır ki · onu indirdik · mübârek · tasdîk edici · o şeyi ki

يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ

ondan öncedir · ve · korkutman için · şehirlerin anasını · ve · o kimseleri ki · etrâfındadır · ve · o kimseler ki · îmân ediyorlar · âhirete

يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ

îmân ederler · ona · ve · onlar · namazlarını · muhâfaza ederler · ve · kimdir · daha zâlim · o kimseden ki

افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُو۫حِيَ اِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ

uydurdu · karşı · Allah'a · yalan · veya · dedi · vahyolundu · bana · vahyolunmamış iken · kendisine · birşey

وَمَنْ قَالَ سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُۜ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظَّالِمُونَ ف۪ي

ve · o kimseden ki · dedi · indireceğim · mislini · o şey ki · indirdi · Allah · ve · eğer · görsen · o vakti ki · zâlimler

غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُٓوا اَيْد۪يهِمْۚ اَخْرِجُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ

şiddetleri içindedir · ölümün · ve · melekler · uzatıcıdırlar · ellerini · çıkarın · canlarınızı

اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ

bugün · cezâlandırılacaksınız · azâb ile · aşağılayıcı · o şeyden dolayı ki · idiniz · söylüyorsunuz · karşı · Allah'a · başkasını

الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيَاتِه۪ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادٰى كَمَا

haktan · ve · idiniz · âyetlerine karşı · büyüklük taslıyorsunuz · ve and olsun gerçekten · bize gelmişsinizdir · teker teker · o şey gibi ki

خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَٓاءَ ظُهُورِكُمْۚ

sizi yarattık · ilk · def'a · ve · bırakmışsınızdır · o şeyleri ki · size verdik · arkasına · sırtlarınızın

وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَٓاءَكُمُ الَّذ۪ينَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ ف۪يكُمْ شُرَكٰٓؤُ۬اۜ

ve · görmüyoruz · sizinle beraber · şefâatçilerinizi · onlar ki · zannettiniz · gerçekten kendileri · hakkınızda · ortaklardır

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

and olsun gerçekten · kopmuştur · aranız · ve · kaybolup gitmiştir · sizden · o şeyler ki · idiniz · zannediyorsunuz

91- Hâlbuki *(yahudiler:)* "Allah hiçbir insana birşey indirmedi" dediklerinde, Allah'ı O'nun şânına lâyık bir sûrette *(hakkıyla)* takdîr edemediler.

De ki: "Mûsâ'nın insanlara bir nûr ve bir hidâyet olarak getirdiği Kitâb'ı kim indirdi? *(Siz)* onu *(Tevrât'ı)* parça parça kâğıtlar yapıp, onları*(n bir kısmını)* açıklıyorsunuz; *(Muhammed'in sıfatları gibi)* birçoğunu da gizliyorsunuz!" Bununla berâber ne sizin, ne de atalarınızın bilmediğiniz şeyler size *(Kur'ân'da)* öğretilmiştir. *(Ey Resûlüm! Sen Tevrât'ı da, Kur'ân'ı da)* "Allah *(indirdi)*!" de; sonra onları bırak, daldıkları *(bâtıl)* içinde oynasınlar!

92- Ve işte bu *(Kur'ân)*, mübârek, kendinden önceki *(kitab)*ları tasdîk edici olarak, bir de şehirlerin anası *(olan Mekke'nin ahâlisi)*ni ve etrâfındaki kimseleri korkutasın diye onu *(sana)* indirdiğimiz bir kitabdır. Ve âhirete îmân edenler, ona *(o Kur'ân'a)* îmân ederler[1] ve onlar namazlarına devâm ederler.

93- Buna rağmen Allah'a karşı yalan uyduran veya kendisine birşey vahyolunmadığı hâlde: "Bana vahyolundu" diyenden ve: "Allah'ın indirdiği *(âyetler)* gibi ben de indireceğim" diyenden daha zâlim kim olabilir?

Bu yüzden o zâlimleri, ölümün şiddetleri içinde *(can çekişirler)* iken bir görsen ki melekler *(can alıcılar olarak)* ellerini uzatmışlar *(onlara)*: "Çıkarın canlarınızı! Allah'a karşı hak olmayanı söylüyor olduğunuzdan ve âyetlerine karşı büyüklük taslamakta bulunduğunuzdan dolayı, bugün aşağılayıcı *(bir)* azâb ile cezâlandırılacaksınız!" *(derler)*.

94- Ve and olsun ki, sizi ilk def'a yarattığımız gibi bize *(mal ve evlâdsız olarak ve çıplak bir hâlde)* teker teker gelmiş ve *(dünyada)* size verdiklerimizi sırtlarınızın gerisine *(arkanızda)* bırakmışsınızdır! Hakkınızda *(ibâdetlerinizde)* gerçekten kendilerinin *(Allah'a)* ortak olduklarını zannettiğiniz şefâatçilerinizi de berâberinizde göremiyoruz! Doğrusu, aranız*(daki bağlar)* kopmuş ve *(şefâatçi)* zannetmekte olduğunuz şeyler sizden kaybolup gitmiştir.

95- Şübhesiz ki Allah, dâneleri ve çekirdekleri *(onlardan bitkiler çıkarmak üzere)* çatlatıp yarandır. Ölüden diriyi çıkarır; diriden de ölüyü çıkarandır. İşte *(Rabbiniz olan)* Allah budur; öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

96- *(O,)* sabahı, *(gecenin karanlığını)* yararak çıkarandır. Geceyi bir dinlenme *(zamânı)*, güneşi ve ayı da *(vakit tesbîtinize)* birer hesab *(vesîlesi)* kılmıştır. Bu, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen Allah')*ın takdîridir.[1]

97- Kara ve denizin karanlıklarında kendileriyle yol bulasınız diye, yıldızları sizin için *(sebeb)* yapan da O'dur. *(Biz bu hikmetleri)* bilecek bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

98- Hem sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* meydana getiren O'dur; sonra *(sizin için çok değişik safhalarda)* bir kalma yeri, bir de emânet bırakılma yeri vardır. *(Biz bu beyânı)* anlayacak bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

99- Gökten bir su indiren de O'dur. İşte onunla *(yerden)* her şeyin bitkisini çıkardık; ondan da bir yeşillik çıkardık ki, kendisinden üst üste dizilmiş dâneler çıkarırız. Ve hurma ağacından, onun tomurcuğundan sarkan salkımlar ve üzüm bağları, hem birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve nar *(ağaçları çıkardık)*. Meyve verdiği zaman meyvesine ve olgunlaşmasına bakın! Şübhesiz ki bunda, îmân edecek bir kavim için elbette deliller vardır.

100- *(Onlar)* cinleri de, Allah'a ortaklar saydılar; hâlbuki onları *(da Allah)* yarattı ve bilgisizce O'na oğullar ve kızlar uydurdular. O, onların vasfetmekte olduklarından çok münezzeh ve çok yücedir!

101- *(O,)* göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. O'nun bir eşi *(zevcesi)* olmadığı hâlde, nasıl bir çocuğu olur? Ve herşeyi *(O)* yaratmıştır. Çünki O, herşeyi hakkıyla bilendir.

اِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
çıkarandır ve ölüden diriyi çıkarır çekirdekleri ve dâneleri çatlatıp yarandır Allah şübhesiz

الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْاِصْبَاحِ
sabahı yararak çıkarandır çevriliyorsunuz öyle ise nasıl Allah işte budur diriden ölüyü

وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ
takdîridir bu birer hesab ayı ve güneşi ve bir dinlenme geceyi kılmıştır ve

الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا
kendileriyle yol bulmanız için yıldızları sizin için kıldı o zâttır ki o ve hakkıyla bilenin dâima üstün olanın

فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
bilecekler bir kavim için ki âyetleri açıkladık gerçekten denizin ve karanın karanlıklarında

﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
bir emânet bırakılma yeri ve sonra bir kalma yeri vardır tek bir nefisten sizi meydana getirdi o zâttır ki o ve

قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذِي اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
gökten indirdi o zâttır ki o ve anlayacaklar bir kavim için ki âyetleri açıkladık gerçekten

مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ
çıkarırız bir yeşillik ki ondan ve çıkardık herşeyin bitkisini işte onunla çıkardık bir su

مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ
bağlar ve sarkan salkımlar tomurcuğundan hurma ağacından ve üst üste dizilmiş dâneler ondan

مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
birbirine benzemeyen ve birbirine benzeyen nar ve zeytin ve üzümden

اُنْظُرُوا اِلٰى ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ وَيَنْعِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكُمْ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
bir kavim için ki elbet deliller bunda vardır şübhesiz olgunlaşmasına ve meyve verdi o zaman ki meyvesine bakın

يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا
uydurdular ve onları yaratmış iken cinleri ortaklar Allah'a kıldılar ve îmân edecekler

لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَصِفُونَ
vasfediyorlar o şeyden ki çok yücedir ve o çok münezzehtir bilgisizce kızlar ve oğullar ona

﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
olmamış iken bir çocuk onun için olur nasıl yerin ve göklerin eşsiz yaratıcısıdır

لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
hakkıyla bilendir herşeyi o ve herşeyi yaratmıştır ve bir eş ona

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

işte budur · Allah · Rabbiniz · ilâh yoktur · ancak · o · yaratıcısıdır · herşeyin · o hâlde ona ibâdet edin

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ

ve · o · herşeye · vekîldir · onu idrâk edemez · gözler

وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ

ve · o · idrâk eder · gözleri · ve · o · her inceliğe nüfûz edendir · herşeyden haberdardır · gerçekten · size gelmiştir

بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

basîretler · Rabbinizden · artık kim · görürse · işte kendi lehinedir · ve · kim · kör olursa · işte kendi aleyhinedir

وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ

ve · ben değilim · sizin üzerinize · muhâfız · ve · işte böyle · açıklıyoruz · âyetleri

وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اتَّبِعْ مَا

ve · demeleri için · sen ders almışsın · ve · onu açıklamamız için · bir kavim için ki · bilecekler · tâbi' ol · o şeye ki

أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

vahyolundu · sana · Rabbinden · ilâh yoktur · ancak · o · ve · yüz çevir · müşriklerden

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

ve · eğer · dileseydi · Allah · şirk koşmazlardı · ve · seni kılmadık · onların üzerine · bir muhâfız

وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ

ve · sen değilsin · onların üzerine · bir vekîl · ve · sövmeyin · o kimselere ki · yalvarıyorlar

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا

başka · Allah'dan · yoksa söverler · Allah'a · haddi aşarak · bilgisizce · böylece · süsledik

لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

herbirine · ümmetin · amellerini · sonra · Rablerinedir · dönüşleri · artık onlara haber verecektir · o şeyleri ki · idiler · yapıyorlar

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا

ve yemîn ettiler · Allah'a · en güçlüsüyle · yeminlerinin · and olsun eğer · kendilerine geldi · bir mu'cize · mutlakâ inanacaklar · ona

قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ

de ki · ancak · mu'cizeler · katındadır · Allah'ın · ve · size ne fark ettirecek · şübhesiz o · o zaman ki · geldi

لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ

îmân etmeyecekler · ve · ters çeviririz · kalblerini · ve · gözlerini · o şey gibi ki

يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

îmân etmediler · ona · ilk · def'a · ve · onları bırakırız · azgınlıkları içinde · bocalayıp dururlar

102- İşte, Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir. O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* herşeyin yaratıcısıdır; o hâlde *(sâdece)* O'na ibâdet edin! Çünki O, herşeye Vekîldir.

103- Gözler O'nu idrâk edemez; fakat O, gözleri idrâk eder. Çünki O, Latîf *(bütün incelikleri bilen ve nüfûz eden)*dir, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

104- Muhakkak ki size Rabbinizden basîretler *(kalb gözünüzün nûru olan deliller)* gelmiştir. Artık kim *(hakkı)* görürse, kendi lehinedir. Kim de körlük ederse, kendi aleyhinedir.[1] Ve ben, sizin üzerinize *(yaptıklarınızı gözetici bir)* muhâfız değilim!

105- İşte *(ey Resûlüm!)* Âyetleri böyle açıklıyoruz ki *(ibret alsınlar)*, hem *(o kâfirler)*: "Sen ders almışsın!" desinler, hem de *(hikmetlerini)* bilecek bir kavim için onu *(o Kur'ân'ı)* açıklayalım.[2]

106- Rabbinden sana vahyolunana tâbi' ol! O'ndan başka ilâh yoktur. Ve müşriklerden yüz çevir!

107- Hâlbuki *(kullarını irâdelerinde serbest bırakan)* Allah *(îmân etmelerini)* dileseydi, *(aslâ)* şirk koşmazlardı. Hem *(biz)* seni onların üzerine muhâfız yapmadık. Sen onların üzerine vekîl de değilsin!

108- Ve onların Allah'dan başka tapmakta olduklarına sövmeyin! Yoksa *(onlar da)* haddi aşarak bilgisizce Allah'a söverler! Böylece her ümmete *(kendi)* amellerini süsledik; sonra dönüşleri ancak Rablerinedir; artık *(O da, dünyada)* yapmakta olduklarını kendilerine haber verecektir.

109- Fakat kendilerine bir mu'cize gelirse, ona mutlakā inanacaklarına, bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. De ki: "Mu'cizeler, ancak Allah katındadır." *(Ey mü'minler!)* Peki gerçekten o *(mu'cize)* geldiği zaman *(onların yine)* îmân etmeyeceklerini siz ne bileceksiniz?

110- Çünki *(onlar)* ona ilk def'a îmân etmedikleri gibi *(bundan sonra da îmân etmeyeceklerdir)*! *(Biz de)* onların kalblerini ve gözlerini *(inkârlarındaki ısrarlarından dolayı, hakdan)* çeviririz ve onları bırakırız *(da)*, azgınlıkları içinde bocalayıp dururlar.

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَٓا اِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا

ve | e-ğer | şübhesiz biz | indirseydik | onlara | melekleri | ve | onlarla konuşsaydı | ölüler | ve | toplasaydık

عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُٓوا اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ

onlara karşı | herşeyi | kefîl olarak | olmazlardı | îmân edecek | ancak | dilemesi | Allah'ın

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ

fakat | onların çoğu | câhillik ederler | ve | işte böylece | kıldık | herbirine | peygamberin

عَدُوًّا شَيَاط۪ينَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوح۪ي بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ

bir düşman | şeytanlarını | insan | ve | cin | fısıldar | bazıları | bazısına | yaldızlısını

الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

sözün | aldatmak için | ve | e-ğer | dileseydi | Rabbin | onu yapamazlardı | öyleyse onları bırak | ve | o şeyleri ki | uyduruyorlar

﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰٓى اِلَيْهِ اَفْـِٔدَةُ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ

ve | meyletmesi için | ona | gönülleri | o kimselerin ki | inanmıyorlar | âhirete

وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ

ve | ondan hoşlanmaları için | ve | işlemeleri için | o şeyleri ki | onlar | işleyicidirler | hiç başka mı | Allah'dan

اَبْتَغ۪ي حَكَمًا وَهُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

ararım | bir hakem | o iken | o zât ki | indirmiş | size | kitabı | iyice açıklanmış olarak

وَالَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ

ve | o kimseler ki | kendilerine verdik | kitab | bilirler | şübhesiz o | indirilmiş olandır | Rabbin tarafından

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَر۪ينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ

hak ile | öyle ise sakın olma | şübhe edenlerden | ve | tamamlandı | sözü | Rabbinin

صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِه۪ وَهُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿١١٥﴾

doğruluk cihetiyle | ve | adâlet | değiştirebilecek yoktur | kelimelerini | ve | o | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir

وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِي الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ

ve | eğer | uyarsan | çoğuna | o kimselerin ki | yeryüzündedir | seni saptırırlar | yolundan | Allah

اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ

olmazlar | tâbi' | ancak | zanna | ve | değildir | onlar | ancak | yalan söylerler | şübhesiz | Rabbin

هُوَ اَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَب۪يلِه۪ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَد۪ينَ ﴿١١٧﴾

odur | en iyi bilen | o kimseleri ki | sapar | yolundan | ve | odur | en iyi bilen | hidâyete erenleri

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيَاتِه۪ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١١٨﴾

artık yiyin | o şeyden ki | zikredildi | ismi | Allahın | üzerine | eğer | iseniz | âyetlerine | îmân eden kimseler

111- Hâlbuki gerçekten biz, onlara melekleri indirseydik, ölüler de kendileriyle konuşsaydı ve *(senin doğruluğuna)* kefîl olarak onlara karşı herşeyi toplasaydık, Allah'ın dilemesi müstesnâ, *(onlar, küfürlerindeki inadları sebebiyle)* îmân edecek değillerdi; fakat onların çoğu câhillik ederler.

112- Ve böylece her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık; *(bunlar)* aldatmak için birbirlerine *(bâtıl)* sözün yaldızlısını fısıldarlar. Hâlbuki Rabbin dileseydi onu *(aslâ)* yapamazlardı; öyleyse onları ve uydurmakta oldukları şeyleri bırak!

113- Bir de *(o şeytanlar bu telkîni)* âhirete inanmayanların gönülleri ona *(o yaldızlı sözlere)* meyletsin, ondan hoşlansınlar ve onlar işleyici oldukları *(günahları)*nı işlesinler diye *(yaparlar)*. [1]

114- *(De ki:)* "Hiç Allah'dan başka bir hakem mi ararım? Hâlbuki size Kitâb'ı *(Kur'ân'ı, içinde hak ile bâtıl)* iyice açıklanmış olarak indiren O'dur." Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler de gerçekten onun, Rabbin tarafından hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

115- Ve Rabbinin sözü *(emir ve yasakları)* doğruluk ve adâlet cihetiyle tamamlandı. O'nun kelimelerini değiştirebilecek kimse yoktur! Çünki O, Semî' *(herşeyi hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

116- Eğer yeryüzünde bulunan *(insan)*ların çoğuna uyarsan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. *(Onlar)* ancak zanna tâbi' olurlar ve onlar sâdece yalan söylerler.

117- Şübhesiz ki yolundan sapanları gerçekten en iyi bilen, ancak O Rabbindir. Hidâyete erenleri en iyi bilen de O'dur.

118- Eğer O'nun âyetlerine îmân eden kimseler iseniz, artık üzerine Allah'ın ismi zikredilmiş olan *(besmele ile kesilmiş hayvan)*lardan yiyin!

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ

ve | size ne oldu | yememeniz husûsunda | o şeylerden ki | zikredilmiştir | ismi | Allah'ın | üzerine | halbuki gerçekten

فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ وَاِنَّ

iyice açıklamış | size | o şeyleri ki | haram kıldı | üzerinize | ancak | o şeyler ki | mecbur kaldınız | kendisine | ve | şübhesiz

كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِاَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ

birçokları | elbette saptırıyorlar | kendi arzularıyla | bilgisizce | şübhesiz | Rabbin | odur | en iyi bilen

بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾ وَذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ

haddi aşanları | ve | bırakın | açığını | günahın | ve | gizlisini | şübhesiz | o kimseler ki | kazanıyorlar

الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ

günah | cezâlandırılacaklardır | o şey sebebiyle ki | idiler | işliyorlar | ve | yemeyin | o şeylerden ki

يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ

anılmamıştır | ismi | Allahın | üzerine | ve | şübhesiz o | elbet bir isyandır | ve | şübhesiz | şeytanlar | elbet telkinde bulunurlar

اِلٰٓى اَوْلِيَٓائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ

dostlarına | sizinle mücâdele etmeleri için | ve | eğer | onlara uyarsanız | muhakkak ki siz

لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾ اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ

elbette müşrik kimselersinizdir | hiç o kimse mi ki | idi | bir ölü | sonra onu dirilttik | ve | kıldık | ona

نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ

bir nûr ki | yürüyor | onunla | içinde | insanlar | o kimse gibidir ki | onun misâli | içinde olandır | karanlıklar | değildir

بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

çıkacak olan | ondan | işte böyle | süslendi | kâfirlere | o şeyler ki | idiler | yapıyorlar

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ اَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا

ve | işte böylece | kıldık | herbirinde | şehrin | büyükleri | oranın günahkârları | tuzak kurmaları için

فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

orada | ve | tuzak kurmuyorlar | ancak | kendilerine | ve | farkına varmazlar

وَاِذَا جَٓاءَتْهُمْ اٰيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَٓا

ve | o vakit ki | onlara geldi | bir âyet | dediler | aslâ îmân etmeyeceğiz | tâ ki | verilmemize dek | benzeri | o şeylerin ki

اُوتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ

verildi | peygamberlerine | Allahın | Allah | en iyi bilendir | o yeri ki | kılacak | peygamberliğini | isâbet edecektir | o kimselere ki

اَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

günah işlediler | bir zillet | katında | Allahın | ve | bir azab | şiddetli | o şeyden dolayı ki | idiler | tuzak kuruyorlar

119- Kendisine mecbur kaldığınız *(ölmeyecek kadar yemek zorunda olduğunuz)* şeyler müstesnâ olmak üzere, *(Rabbiniz)* üzerinize haram kıldığı şeyleri gerçekten size iyice açıkladığı hâlde, üzerine Allah'ın ismi zikredilmiş olan *(besmele ile kesilmiş hayvan)*lardan neden yemeyesiniz? Hiç şübhesiz birçokları, bilgisizce kendi *(nefsî)* arzularıyla *(insanları)* açıkça saptırıyorlar. Muhakkak ki haddi aşanları gerçekten en iyi bilen ancak O Rabbindir.

120- Günâhın açığını da gizlisini de bırakın! Şübhe yok ki günah kazananlar, işlemekte oldukları *(günahlar)* sebebiyle yakında cezâlandırılacaklardır!

121- Ve üzerine Allah'ın ismi anılmamış olan *(besmele ile kesilmemiş hayvan)*lardan yemeyin![1] Çünki o gerçekten bir isyandır! Ve şübhesiz ki şeytanlar, dostlarına *(helâl haram hakkında)* sizinle mücâdele etmeleri için elbette telkînde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız, muhakkak ki *(haramı helâl saymakla)* siz de elbette müşrik kimselersinizdir.

122- *(Küfür içinde olmakla)* ölü *(hükmünde)* iken, bunun ardından kendisini *(îmanla)* dirilttiğimiz ve kendisine insanlar içinde, sâyesinde yürüye*(bile)*ceği bir nûr verdiğimiz kimse, hiç karanlıklarda kalan, *(ve)* ondan *(bir türlü)* çıkamayacak durumda olan kimse gibi olur mu? İşte kâfirlere, yapmakta oldukları şeyler böyle süslü gösterildi.

123- Ve böylece, her şehirde oranın günahkârlarını, ileri gelenler kıldık ki, orada *(insanları, îmandan men' etmek için kendilerince)* tuzak kursunlar! Hâlbuki ancak kendilerine tuzak kurarlar da farkına varmazlar.

124- Onlara bir âyet geldiği zaman da: "Allah'ın peygamberlerine verilenlerin benzeri, bize de verilmedikçe aslâ îmân etmeyeceğiz!" dediler. Allah, peygamberlik vazîfesini nereye vereceğini en iyi bilendir. Günah işleyenlere, kurmakta oldukları *(tuzak)* dolayısıyla, Allah katında bir zillet ve şiddetli bir azab yakında isâbet edecektir!

125- Artık kim ki, Allah onu *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* hidâyete erdirmek isterse, onun göğsünü İslâm'a açar. Ve kim ki, *(küfründeki inâdı sebebiyle, Allah)* onu dalâlete atmak isterse, sanki göğe tırmanıyormuş gibi göğsünü iyice daralmış sıkıntılı hâle sokar.[1] Allah, îmân etmeyenlerin üzerinde böyle kötülük *(rezillik ve azab)* bırakır.

126- Bu *(İslâm dîni)* ise, Rabbinin dosdoğru bir yoludur. İbret alacak bir kavim için âyetleri gerçekten iyice açıkladık.

127- Onlar için Rableri katında selâmet yurdu *(Cennet)* vardır ve O *(Allah)*, yapmakta oldukları *(sâlih ameller)* sebebiyle onların dostudur.

128- Ve *(Allah)* o gün, onları hep berâber bir araya getirecektir. *(Kendilerine:)* "Ey cinler *(tâifesinden olan şeytanlar)* topluluğu! Şübhesiz ki *(siz,)* insanlardan *(inkâr edenlerin sayısını)* çoğaltmak istediniz!" *(denilecek)*. Onların insanlardan olan dostları ise diyecek ki: "Rabbimiz! *(Doğrusu biz)* birbirimizden faydalandık ve bize takdîr ettiğin ecelimize ulaştık!"

(O da) şöyle buyuracak: "Allah'ın dilediği müstesnâ, içinde ebediyen kalıcı kimseler olarak, varacağınız yer ateştir!"[2] Şübhesiz ki Rabbin, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(her şeyi hakkıyla bilen)*dir.

129- İşte böylece kazanmakta oldukları *(günahlar)* yüzünden, zâlimlerin bazılarını bazılarına dost ederiz.

130- *(O gün onlara:)* "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden, size âyetlerimi anlatan ve sizi bu gününüzle karşılaşmaktan korkutan peygamberler gelmedi mi?" *(denilecek de onlar:)* "Kendi aleyhimize şâhidlik ederiz *(ki geldi)*!" diyecekler; dünya hayâtı onları aldatmıştı ve gerçekten kendilerinin kâfir kimseler olduklarına dâir kendi aleyhlerine şâhidlik ettiler.

131- Bu *(peygamberlerin gönderilmesi)* şundandır ki, Rabbin, ahâlisi *(yaptıkları işin mes'ûliyetinden)* habersiz kimseler iken *(bir peygamber göndermeden)* şehirleri *(halkın işledikleri)* zulüm sebebiyle helâk edici değildir!

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِۚ وَمَنْ يُرِدْ
artık kime / ister-se / Allah / onu hidâyete erdirmesini / açar / göğsünü / İslâm'a / ve / kime / ister-se

اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقاً حَرَجاً كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاۤءِۜ
onu dalâlete atmasını / kılar / göğsünü / iyice daralmış / sıkıntılı / sanki o şeydir ki / tırmanıyor / göğe

كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهٰذَا صِرَاطُ
işte böyle / kılar / Allah / pisliği / o kimselerin üzerinde ki / îmân etmiyorlar / ve / bu / yoludur

رَبِّكَ مُسْتَقِيماًۜ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ
Rabbinin / dosdoğru / gerçekten / iyice açıkladık / âyetleri / bir kavim için ki / ibret alacaklar / onlar için vardır / yurdu

السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ
selâmet / katında / Rableri / ve / o / onların dostudur / o şey sebebiyle ki / idiler / yapıyorlar / ve / o gün

يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاًۚ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْاِنْسِۚ وَقَالَ
onları toplayacaktır / hep beraber / ey / topluluğu / cin / gerçekten / çoğaltmak istediniz / insanlardan / ve / dedi ki

اَوْلِيَاۤؤُهُمْ مِنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا
dostları / insanlardan / Rabbimiz / faydalandı / bazımız / bazısı ile / ve / ulaştık

اَجَلَنَا الَّذِي اَجَّلْتَ لَنَاۜ قَالَ النَّارُ مَثْوٰيكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا
ecelimize / o ki / süre tayin ettin / bize / buyurdu / ateştir / barınağınız / ebedî kalıcılar olarak / içinde

اِلَّا مَا شَاۤءَ اللّٰهُۜ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذٰلِكَ نُوَلِّي
ancak / o şey ki / diledi / Allah / şübhesiz / Rabbin / her işi hikmetli olandır / herşeyi bilendir / ve / böylece / dost ederiz

بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضاً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَا مَعْشَرَ
bazılarını / zâlimlerin / bazısına / o şey yüzünden ki / idiler / kazanıyorlar / ey / topluluğu

الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ
cin / ve / insan / size gelmedi mi / peygamberler / sizden / anlatıyorlar

عَلَيْكُمْ اٰيَاتِي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاۤءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا
size / âyetlerimi / ve / sizi korkutuyorlar / karşılaşmaktan / gününüzle / bu / dediler

شَهِدْنَا عَلٰى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا
şâhidlik ettik / aleyhine / kendimiz / ve / onları aldatmıştı / hayatı / dünya / ve / şâhidlik ettiler

عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ
aleyhine / kendileri / şübhesiz onlar / idiler / kâfir kimseler / budur / çünki / değildir

رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾
Rabbin / helâk edici / şehirleri / bir zulümle / ahâlisi iken / habersiz kimseler

وَ لِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا

ve – herkes için vardır – dereceler – o şeyden dolayı ki – yaptılar – ve – Rabbin değildir – gâfil – o şeyden ki

يَعْمَلُونَ ١٣٢ وَ رَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ اِنْ يَشَاْ

yapıyorlar – ve – Rabbin – çok zengindir – sâhibidir – rahmet – eğer – dilerse

يُذْهِبْكُمْ وَ يَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ

sizi giderir – ve – yerinize getirir – sizden sonra – o şeyi ki – diler

كَمَا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِينَ ١٣٣ اِنَّ مَا

o şey gibi ki – sizi meydana getirdi – neslinden – bir kavmin – başka – şübhesiz – o şey ki

تُوعَدُونَ لَاٰتٍ وَ مَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ١٣٤ قُلْ يَا قَوْمِ

va'd olunuyorsunuz – mutlakâ gelicidir – ve – siz değilsiniz – mâni' olacak kimseler – de ki – ey – kavmim

اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ

yapın – imkânınıza göre – şübhesiz ben – yapıcıyım – artık ileride – bileceksiniz – o kimseyi ki

تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

olur – lehine – âkıbeti – dünyanın – şu muhakkak ki – kurtuluşa ermez – zâlimler

١٣٥ وَ جَعَلُوا لِلّٰهِ مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَ الْاَنْعَامِ نَصِيبًا

ve – kıldılar – Allah'a – o şeyden ki – yarattı – ekinden – ve – sağmal hayvanlardan – bir hisse

فَقَالُوا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ وَ هٰذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا

ve dediler – bu – Allah'ındır – zanlarınca – ve – bu – ortaklarımızındır – halbuki o şey ki

كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِ وَ مَا كَانَ

idi – ortaklarına âid – hiç ulaşmaz – Allah'a – ve – o şey ki – idi

لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا

Allah'a âid – hemen o – ulaşıyor – ortaklarına – ne kötüdür – o şey ki

يَحْكُمُونَ ١٣٦ وَ كَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ

hüküm veriyorlar – ve – bunun gibi – süsledi – birçoğuna

الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ

müşriklerden – öldürmeyi – evlâdlarını – ortakları

لِيُرْدُوهُمْ وَ لِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ

onları helâk etmeleri için – ve – karıştırmaları için – kendilerine – dinlerini – ve – eğer – dileseydi

اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا يَفْتَرُونَ ١٣٧

Allah – onu yapamazlardı – öyleyse onları bırak – ve – o şeyleri ki – uyduruyorlar

132- Herkes için, yaptıklarından dolayı dereceler vardır.(1) Çünki Rabbin *(onların)* yapmakta olduklarından gâfil değildir.

133- Ve Rabbin, Ganî *(kullarının ibâdetine muhtaç olmayan)*dır,(2) çok rahmet sâhibidir.

Sizi başka bir kavmin neslinden meydana getirdiği gibi, eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de sizden sonra *(yerinize)* dilediğini getirir.

134- Şübhesiz ki ne va'd olunuyorsanız mutlakā gelecektir ve siz *(ona)* mâni' olacak kimseler değilsiniz!(3)

135- De ki: "Ey kavmim!

Elinizden geleni yapın; şübhesiz ben *(de vazîfemi)* yapıcıyım.

Artık dünyanın âkıbeti kimin lehine olacağını ileride bileceksiniz." Şu muhakkaktır ki, zâlimler kurtuluşa ermez!

136- Allah'a, *(kendi)* yarattığı ekinler ve en'amdan *(sağmal hayvanlardan, güyâ)* bir hisse *(ve putlarına da bir hisse)* ayırdılar da, zanlarınca: "Bu Allah'ındır, bu da *(O'na şirk koştuğumuz)* ortaklarımızındır!" dediler.

Hâlbuki ortaklarına âid olan, Allah'a hiç ulaşmaz; Allah'a âid olana gelince, o hemen ortaklarına ulaşıyor.

Ne kötü hüküm veriyorlar!

137- Yine bunun gibi ortakları *(olan şeytanlar)*, müşriklerden birçoğuna evlâdlarını öldürmeyi süslü *(câzib)* gösterdi ki, onları *(bunu yapanları böylelikle)* helâk etsinler ve dinlerini kendilerine karıştırsınlar!

Eğer *(kullarını irâdelerinde serbest bırakan)* Allah dileseydi onu *(aslâ)* yap*(a)*mazlardı; öyleyse onları ve uydurmakta oldukları şeyleri bırak!

138- Ve *(o müşrikler, bâtıl)* zanlarıyla: "Bunlar, haram olan sağmal hayvanlar ve ekinlerdir; onları dilediğimizden başkası yiyemez, ve *(bunlar da)* sırtları*(nda yük taşınması)* haram kılınmış hayvanlardır!" dediler. Bir kısım hayvanlar da vardır ki, *(onları keserken)* üzerine Allah'ın ismini zikretmezler. *(Bunları)* O'na iftirâ ederek *(yaparlar)*. İftirâ etmekte olduklarından dolayı *(Allah)* onları yakında cezâlandıracaktır.

139- Bir de dediler ki: "Bu sağmal hayvanların karınlarında olanlar, sâdece erkeklerimize âiddir; karılarımıza ise haram kılınmıştır." Eğer *(doğan yavru)* ölü olursa, artık onlar *(erkek-kadın hepsi)* onda ortaktırlar. *(Allah,)* onları *(bu)* vasıflandırmalarından dolayı yakında cezâlandıracaktır. Şübhesiz ki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(her şeyi hakkıyla bilen)*dir.

140- Bilgisizlik yüzünden beyinsizce evlâdlarını öldürenler ve Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeyleri, Allah'a iftirâ ederek haram kılanlar gerçekten zarara uğramıştır. *(Onlar)* muhakkak dalâlete düşmüşler ve hidâyete eren kimseler olamamışlardır.

141- Çardaklı ve çardaksız bağları, hurma ağaçlarını, meyvesi muhtelif ekinleri, birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytinleri ve narları meydana getiren de O'dur. *(Herbiri)* meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin ve hasad edildiği gün hakkını *(öşrünü)* verin ve *(O'nun rızâsı dışında harcayarak)* isrâf etmeyin![1] Çünki O, isrâf edenleri sevmez.

142- Sağmal hayvanlardan yük taşıyanı ve *(kesilmek için)* yere yatırılanı da *(sizin için yaratan O'dur)*. Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden yiyin ve şeytanın adımlarına uymayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.[2]

وَقَالُوا هٰذِهِ اَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا اِلَّا مَنْ
ve / dediler / bunlar / sağmal hayvanlar / ve / ekindir / ilişilmez / onları yiyemez / ancak / o kimseler ki

نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَاَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَاَنْعَامٌ
dileriz / zanlarıyla / ve / sağmal hayvanlardır ki / haram kılınmış / sırtları / ve / sağmal hayvanlardır ki

لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا
zikretmezler / ismini / Allahın / üzerine / iftirâ ederek / ona / onları cezâlandıracaktır / o şeyden dolayı ki

كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هٰذِهِ الْاَنْعَامِ
idiler / iftirâ ediyorlar / ve / dediler / o şeyler ki / karınlarındadır / bunun / sağmal hayvanların

خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلٰى اَزْوَاجِنَا وَاِنْ يَكُنْ
hâsdır / erkeklerimize / ve / haram kılınmıştır / karılarımıza / ve / eğer / olursa

مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
ölü / artık onlar / onda / ortaktırlar / onları yakında cezâlandıracaktır / vasıflandırmalarından dolayı

اِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا
şübhesiz o / her işi hikmetli olandır / herşeyi bilendir / gerçekten / zarara uğramıştır / o kimseler ki / öldürdüler

اَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ
evlâdlarını / beyinsizce / bilgisizlikle / ve / haram kıldılar / o şeyleri ki / kendilerini rızıklandırdı / Allah

افْتِرَاءً عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾
iftirâ ederek / Allah'a / gerçekten / dalâlete düşmüşler / ve / olamamışlardır / hidâyete eren kimseler

وَهُوَ الَّذِي اَنْشَاَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
ve / o / o zâttır ki / meydana getirdi / bağları / çardaklı / ve / olmayanı / çardaklı

وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
ve / hurma ağacını / ve / ekini / muhtelif / yemişleri / ve / zeytini / ve / narı

مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ وَاٰتُوا
birbirine benzer / ve / olmayan / birbirine benzer / yiyin / meyvesinden / o vakit ki / meyve verdi / ve / verin

حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾
hakkını / gününde / hasad edilmesi / ve / isrâf etmeyin / şübhesiz o / sevmez / isrâf edenleri

وَمِنَ الْاَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ
ve / sağmal hayvanlardan / yük taşıyanı / ve / yere yatırılanı / yiyin / o şeylerden ki / sizi rızıklandırdı / Allah

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾
ve / uymayın / adımlarına / şeytanın / şübhesiz o / size / bir düşmandır / apaçık

ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ

iki | keçiden | ve | iki | koyundan | eş | sekiz

قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ

şâmil oldu | yoksa o şeyi mi ki | iki dişiyi mi | yoksa | haram kıldı | iki erkeği mi | de ki

عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ نَبِّؤُ۫ن۪ي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | bir ilim ile | bana haber verin | o iki dişinin | rahimleri | ona

صَادِق۪ينَ ﴿١٤٣﴾ وَمِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ

iki | sığırdan | ve | iki | deveden | ve | doğru kimseler

قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ

şâmil oldu | yoksa o şeyi mi ki | iki dişiyi mi | yoksa | haram kıldı | iki erkeği mi | de ki

عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَٓاءَ اِذْ وَصّٰيكُمُ

size tavsiye buyurdu | o vakit ki | şâhidler | oldunuz mu | yoksa | o iki dişinin | rahimleri | ona

اللّٰهُ بِهٰذَا فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ

dalâlete düşürmesi için | yalan | Allah'a karşı | uydurdu | o kimseden ki | daha zâlim | öyleyse kimdir | bunu | Allah

النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٤٤﴾

zâlimler | topluluğunu | hidâyete erdirmez | Allah | şübhesiz | bilgisizce | insanları

قُلْ لَٓا اَجِدُ ف۪ي مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُٓ

onu yiyor | yiyici bir kimseye ki | haram kılınmış bir şey | bana | vahyolundu | o şeyler içinde ki | bulmuyorum | de ki

اِلَّٓا اَنْ يَكُونَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَسْفُوحًا اَوْ لَحْمَ خِنْز۪يرٍ

domuz | eti | veya | akıtılmış | kan | veya | ölü | olması | ancak

فَاِنَّهُ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِه۪ فَمَنِ اضْطُرَّ

mecbur kaldıysa | fakat kim | kendisi | Allah'dan | başkası için | kesilmiştir | bir fısk ki | veya | bir pisliktir | ki şübhesiz o

غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذ۪ينَ

o kimselere ki | ve | çok merhamet edendir | çok bağışlayandır | Rabbin | artık şübhesiz | haddi aşıcı olmadan | ve | saldırıcı olmadan

هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذ۪ي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا

haram kıldık | davardan | ve | sığırdan | ve | tırnak | sâhibini | her | haram kıldık | yahudi oldular

عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَٓا اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَٓا اَوِ الْحَوَايَٓا اَوْ مَا

o şey ki | ya da | bağırsakları | veya | ikisinin sırtı | taşıdı | o şey ki | ancak | ikisinin iç yağını | onlara

اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

elbette doğru söyleyenleriz | şübhesiz biz | ve | azgınlıkları sebebiyle | onları cezâlandırdık | işte bu ki | kemiğe | karıştı

143- *(Allah, erkek ve dişi olmak üzere; koyun, keçi, deve ve sığırdan)* sekiz eş *(yarattı)*! Koyundan iki, keçiden iki! *(O müşriklere)* de ki: "*(Siz bazılarını haram kılıyorsunuz, ama Allah bunlardan)* iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerinde bulunan *(yavru)*ları mı haram kıldı? Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bana bir ilim ile haber verin!"

144- Deveden de iki, sığırdan da iki! De ki: "*(Allah bunlardan)* iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerinde bulunan *(yavru)*ları mı haram kıldı? Yoksa, Allah size bunu *(haram kılmayı)* tavsiye buyurduğu zaman *(siz buna)* şâhidler mi oldunuz?"

Öyleyse bilgisizce, insanları dalâlete düşürmek için Allah'a karşı yalan uydurandan daha zâlim kim olabilir? Şübhesiz ki Allah, *(küfürlerindeki ısrarları yüzünden)* zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez.

145- De ki: "Bana vahyolunanlar içinde bunu *(bu haram dediklerinizi)* yiyecek olan bir yiyici kimseye, haram kılınmış bir şey bulmuyorum; ancak *(o şeyin)* ölü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen bir hayvan)* veya akıtılmış kan veya domuz eti, ki o pistir, veya *(kesilirken)* üzerine Allah'dan başkasının adı zikredilmiş *(olmakla açıkça işlenen)* bir fısk olması müstesnâ.

Fakat *(başkasının hakkına)* tecâvüz edici ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşıcı olmadan, kim *(ölmeyecek kadar bunlardan yemeye)* mecbur kalırsa, artık *(bilsin ki)* şübhesiz Rabbin, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

146- Yahudi olanlara da bütün tırnaklı *(hayvan)*ları haram kıldık. Sığır ve davarın iç yağlarını da onlara haram kıldık; ancak sırtlarının veya bağırsaklar*(ın)*ın taşıdığı ya da kemiğe karışan *(yağ)*lar müstesnâ. Azgınlıkları sebebiyle onları böyle cezâlandırdık. Ve muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)*leriz.

147- Buna rağmen seni yalanlarlarsa artık de ki: "Rabbiniz pek geniş bir rahmet sâhibidir.

Fakat O'nun azâbı günahkârlar topluluğundan geri çevrilemez."

148- *(Allah'a)* şirk koşanlar: "Eğer Allah dileseydi ne *(biz)* şirk koşardık, ne de atalarımız!

Hem hiçbir şeyi *(kendi kendimize)* haram kılmazdık!" diyecekler. Onlardan öncekiler *(de)* azâbımızı tadıncaya kadar *(peygamberlerini)* böyle yalanlamıştı.

De ki: "Yanınızda herhangi bir ilim var mı? Haydi, onu bize çıkarın!

(Siz) zandan başkasına tâbi' olmuyorsunuz ve siz ancak çirkince yalan söylüyorsunuz."

149- De ki: "Öyle ise en mükemmel delil Allah'ındır.

O hâlde *(O)* dileseydi, elbette sizi hep berâber hidâyete erdirirdi.

(Ama O, sizi kendi irâdenize bıraktı.)"

150- De ki: "Haydi, 'Şübhesiz Allah bunu haram kıldı' diye şâhidlik edecek şâhidlerinizi getirin!" Buna rağmen şâhidlik ederlerse, sakın onlarla berâber şâhidlik etme!

Hem âyetlerimizi yalanlayanların ve âhirete îmân etmeyenlerin *(nefsî)* arzularına uyma!

Çünki onlar, *(putları)* Rablerine denk tutuyorlar.

151- De ki: "Gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın!

Hem ana-babaya iyilik *(edin)*! Ve fakirlikten dolayı çocuklarınızı öldürmeyin!

Sizi de onları da *(ancak)* biz rızıklandırırız.

(Zinâ gibi) çirkin işlere, açığına da gizlisine de yaklaşmayın!

Hem hak bir sebeb olmadıkça, Allah'ın haram kıldığı canı öldürmeyin!

İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki akıl erdiresiniz."

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
azâbı | geri çevrilmez | ve | geniş | bir rahmet | sâhibidir | Rabbiniz | artık de ki | seni yalanlarlarsa | fakat eğer

عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ
Allah | dileseydi | eğer | şirk koştular | o kimseler ki | diyecekler | günahkârlar | topluluğundan

مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ
yalanlamıştı | işte böyle | bir şeyi | haram kılmazdık | ve | ne atalarımız | ve | şirk koşmazdık

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
yanınızda var mı | de ki | azâbımızı | tatmalarına dek | tâ ki | onlardan öncedir | o kimseler ki

مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ
siz değilsiniz | ve | zanna | ancak | tâbi' olmuyorsunuz | bize | haydi onu çıkarın | ilimden bir şey

اِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ
elbette sizi hidâyete erdirirdi | dileseydi | o hâlde eğer | en mükemmel | delil | öyleyse Allah'ındır | de ki | yalan söylüyorsunuz | ancak

اَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ اَنَّ اللّٰهَ
Allah | şübhesiz | şâhidlik edecekler | onlar ki | şâhidlerinizi | haydi getirin | de ki | hep beraber

حَرَّمَ هٰذَا فَاِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ
arzularına | uyma | ve | onlarla beraber | sakın şâhidlik etme | şâhidlik ederlerse | fakat eğer | bunu | haram kıldı

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ
onlar | ve | âhirete | îmân etmiyorlar | o kimselerin ki | ve | âyetlerimizi | yalanladılar | o kimselerin ki

بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ
haram kıldı | o şeyleri ki | okuyayım | gelin | de ki | denk tutuyorlar | Rablerine

رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ
ana babaya | ve | bir şeyi | ona | şirk koşmayın diye | size | Rabbiniz

اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ
biz | fakirlikten dolayı | çocuklarınızı | öldürmeyin | ve | bir iyilik

نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
açığa çıktı | o şeyler ki | çirkin işlere | yaklaşmayın | ve | onları | ve | sizi rızıklandırırız

مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ
Allah | haram kıldı | o ki | canı | öldürmeyin | ve | gizli kaldı | o şeyler ki | ve | ondan

اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾
akıl erdirirsiniz | tâ ki siz | onu | size emretti | işte bunlar ki | hak ile | ancak

وَ لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ
ve | yaklaşmayın | malına | yetimin | ancak | o şey ile ki | o | en güzeldir | tâ ki | ermesine kadar

اَشُدَّهُ وَ اَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ
rüşdüne | ve | tam yapın | ölçüyü | ve | tartıyı | adâletle | mükellef tutmayız

نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَ اِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ
bir kimseyi | ancak | gücünün yettiği ile | ve | o vakit ki | söz söylediniz | artık adâletli olun | velev ki | olsa

ذَا قُرْبٰى وَ بِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ
sâhibi | akrabâlık | ve | ahdini | Allah'ın | yerine getirin | işte bunlar ki | size emretti | onu | tâ ki siz

تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَ اَنَّ هٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا تَتَّبِعُوا
ibret alırsınız | ve | şübhesiz | bu | benim yolumdur | dosdoğru | öyle ise ona tâbi' olun | ve | tâbi' olmayın

السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهٖ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ
yollara | sonra ayırır | sizi | onun yolundan | işte bunlar ki | size emretti | onu | tâ ki siz

تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
sakınırsınız | sonra | verdik | Mûsâ'ya | kitabı | tamamlamak üzere | o kimseye ki

اَحْسَنَ وَ تَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ
iyilik etti | ve | iyice açıklamak üzere | herşeyi | ve | bir hidâyet | ve | bir rahmet olmak üzere | tâ ki onlar | kavuşmaya

رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَ هٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
Rablerine | îmân ederler | ve | bu | bir kitabdır ki | kendisini indirdik | mübârek | artık ona tâbi' olun

وَ اتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ اَنْ تَقُولُوا اِنَّمَا اُنْزِلَ الْكِتَابُ
ve | sakının | tâ ki siz | merhamet olunursunuz | dersiniz diye | ancak | indirildi | kitab

عَلٰى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَ اِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾
iki tâifeye | bizden önce | ve | şübhesiz | biz idik | onların ders yapmalarından | gerçekten habersiz kimseler

اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا اَهْدٰى مِنْهُمْ فَقَدْ
veya | dersiniz | eğer | şübhesiz biz | indirilseydi | bize | kitab | elbette olurduk | daha çok hidâyete eren | onlardan | işte gerçekten

جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ فَمَنْ اَظْلَمُ
size gelmiştir | apaçık bir delil | Rabbinizden | ve | bir hidâyet | ve | bir rahmet | o hâlde kimdir | daha zâlim

مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ صَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
o kimseden ki | yalanladı | âyetlerini | Allahın | ve | yüz çevirdi | onlardan | yakında cezâlandıracağız | o kimseleri ki

يَصْدِفُونَ عَنْ اٰيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾
yüz çeviriyorlar | âyetlerimizden | en kötüsüyle | azâbın | o şeyden dolayı ki | idiler | yüz çeviriyorlar

152- Ve rüşdüne erinceye kadar yetimin malına, o en güzel bir şekilde *(onu muhâfaza ve yetime yardım etme maksadıyla)* olanı müstesnâ, yaklaşmayın! Hem ölçüyü ve tartıyı adâletle tam yapın! *(Biz)* kimseyi gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutmayız; söz söylediğiniz zaman ise, akrabâ bile olsa, artık adâletli olun! Ve Allah'ın ahdini *(verdiğiniz sözü)* yerine getirin! İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki ibret alasınız.

153- Ve şübhesiz bu, benim dosdoğru yolumdur; öyle ise ona tâbi' olun! Ve *(başka)* yollara tâbi' olmayın! Sonra sizi O'nun *(Allah'ın)* yolundan ayırır*(lar)*. İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki *(günahlardan)* sakınasınız.

154- Sonra iyilik edenlere *(olan ni'metimizi)* tamamlamak, herşeyi iyice açıklamak, bir hidâyet ve bir rahmet olmak üzere Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik; tâ ki *(İsrâiloğulları)* Rablerine kavuşacaklarına îmân etsinler.

155- İşte bu *(Kur'ân)* da kendisini indirdiğimiz mübârek bir Kitab'dır; artık ona tâbi' olun ve *(günahlardan)* sakının; tâ ki merhamet olunasınız.

156- *(Onu indirdik)* ki "Kitab, ancak bizden önce iki tâifeye *(yahudilere ve hristiyanlara)* indirildi; *(biz ise)* şübhesiz onların ders yapmalarından *(kitablarını okumalarından ve onun hakîkatlerinden)* de doğrusu habersiz kimselerdik" demeyesiniz!

157- Veya: "Doğrusu bize kitab indirilseydi, elbette onlardan daha çok hidâyete ermiş kimse*(ler)* olurduk" demeyesiniz! İşte gerçekten size Rabbinizden apaçık bir delil, bir hidâyet ve bir rahmet gelmiştir. O hâlde Allah'ın âyetlerini yalanlayıp, onlardan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir? Âyetlerimizden yüz çevirenleri, *(böyle)* yüz çevirmekte olmalarından dolayı yakında azâbın en kötüsüyle cezâlandıracağız!

158- *(O müşrikler, îmân etmek için)* kendilerine ille de *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesini veya Rabbinin *(azâbının)* gelmesini yâhut Rabbinin bazı *(kıyâmet)* alâmetlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı alâmetleri geldiği gün, daha önce îmân etmemiş veya îmânında bir hayır kazanmamış olan kimseye, *(o gün)* îmân etmesi fayda vermez. De ki: "*(O alâmetleri)* bekleyin, şübhesiz biz de bekleyenleriz!"

159- Muhakkak ki dinlerini parçalayıp fırka fırka olanlar yok mu, *(sen)* hiçbir hususta onlardan değilsin! Onların işi ancak Allah'a âiddir; sonra *(O,)* ne yapmakta olduklarını *(tek tek)* kendilerine haber verecektir.

160- Kim iyilikle gelirse, artık kendisi için onun *(o iyiliğin)* on misli vardır! Kim de kötülükle gelirse, bunun üzerine ancak misliyle cezâlandırılır ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

161- De ki: "Şübhesiz ki ben, Rabbim beni dosdoğru bir yola hidâyet etti. Doğru bir dîne, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine! Hâlbuki *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi!"

162- De ki: "Şübhesiz benim namazım da ibâdetlerim de hayâtım ve ölümüm de âlemlerin Rabbi olan Allah içindir!"

163- "O'nun ortağı yoktur. Ve *(ben)* bununla emrolundum, çünki ben Müslümanların ilkiyim!"

164- De ki: "O, herşeyin Rabbi iken, Allah'dan başka bir rab mi arayacağım?" Hem herkes ancak kendi aleyhine *(günah)* kazanır! Ve hiçbir günahkâr, başkasının günâhını yüklenmez! Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir; artık *(O,)* hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

165- Sizi yeryüzünün halîfeleri kılan ve size verdiği şeyler *(ni'metler)* husûsunda, sizi imtihân etmek için bazınızı bazınızın üstüne derecelerle yükselten de O'dur. Muhakkak ki Rabbin, azâbı pek çabuk olandır ve şübhesiz ki O, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ
beklemiyorlar | ancak | kendilerine gelmesini | meleklerin | veya | gelmesini | Rabbinin

اَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتٖي بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ
yâhut | gelmesini | bazı | alâmetlerinin | Rabbinin | o gün ki | gelir | bazı | alâmetleri | Rabbinin | fayda vermez

نَفْسًا اٖيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فٖٓي اٖيمَانِهَا خَيْرًا
bir kimseye | îmân etmesi ki | olmadı | îmân etmiş | bundan önce | veya | kazanmış | îmânında | bir hayır

قُلِ انْتَظِرُٓوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذٖينَ فَرَّقُوا دٖينَهُمْ وَكَانُوا
de ki | bekleyin | şübhesiz biz | bekleyenleriz | şübhesiz | o kimseler ki | parçaladılar | dinlerini | ve | oldular

شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فٖي شَيْءٍ اِنَّمَٓا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ
fırka fırka | değilsin | onlardan | hiçbir şeyde | ancak | onların işi | Allah'a âiddir | sonra

يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا
onlara haber verecektir | o şeyleri ki | idiler | yapıyorlar | kim | gelirse | iyilikle | artık ona vardır | on | misilleri

وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ اِنَّنٖي
kim ve | gelirse | kötülükle | artık cezâlandırılmaz | ancak | misliyle | ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar | de ki | şübhesiz ben

هَدٰينٖي رَبّٖٓي اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ دٖينًا قِيَمًا مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًا وَمَا كَانَ
beni hidâyet etti | Rabbim | bir yola | dosdoğru | bir dîne | doğru | dînine | İbrâhîmin | hakka yönelmiş | ve | olmadı

مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ اِنَّ صَلَاتٖي وَنُسُكٖي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتٖي لِلّٰهِ رَبِّ
müşriklerden | de ki | şübhesiz | namazım | ve | ibâdetlerim | ve | hayatım | ve | ölümüm | Allah içindir | Rabbi

الْعَالَمٖينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرٖيكَ لَهُ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمٖينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ
âlemlerin | ortağı yoktur | onun | ve | bununla | emrolundum | ben ve | ilkiyim | müslümanların | de ki

اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغٖي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
başka mı | Allah'dan | arayacağım | bir rab | o iken | Rabbi | herşeyin | ve | kazanmaz | herkes

اِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
ancak | kendi aleyhine | ve | yüklenmez | bir günahkâr | günahını | başkasının | sonra | Rabbinizedir | dönüşünüz

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذٖي جَعَلَكُمْ
ve size haber verecektir | o şeyleri ki | idiniz | hakkında | ihtilâfa düşüyorsunuz | ve | o | o zâttır ki | sizi kıldı

خَلَٓائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ
halifeleri | yeryüzünün | ve | yükseltti | bazınızı | üstüne | bazısının | derecelerle | sizi imtihân etmesi için

فٖي مَٓا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرٖيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٦٥﴾
o şeyler husûsunda ki | size verdi | şübhesiz | Rabbin | pek çabuk olandır | azâbı | ve | şübhesiz o | elbet bağışlayandır | çok merhametlidir